DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Algemeen Secretariaat
Organisatie Vrijheid & Democratie
N.Z. Voorburgwal 288
1012 RT Amsterdam
020-242000

Alle J.O.V.D.-ers gaan op 12 en 13 maart naar het grote J.O.V.D.-Verkiezingscongres in "De Brakke Grond" (bij de Dam te Amsterdam)

EN JIJ KOMT TOCH OOK?

DRIEMASTER

Orgaan van de ONAFHANKELIJKE Liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Kwaliteit VVD optreden in Kamer beneden peil
[interview Mr. Brinkhorst]

20e jaargang

nummer 1, februari 1977

Orgaan van de onafhankelijke liberale jongeren organisatie voor vrijheid en democratie

Redactie: Bert van der Stoel, hoofdredacteur
Faurestraat 37, Bergen op Zoom
Tel.: 01640 - 42929

Ardwin Lantain, redacteur,
Bertha von Suttnerstraat 59, Haarlem
Tel: 023 - 341262

Frank de Grave, redacteur
De Brink 3, Groningen

Gijs de Vries, auditor namens het hoofdbestuur,
Pieterskerk-choorsteeg 32a, Leiden
Tel.: 071 - 130602

Redactieadres : Postbus 1914, Den Haag,
Tel.: 070 - 601114

Abonnementen : Postbus 1914, Den Haag

Abonnementsprijs : ƒ 15,00 per jaar

Drukwerk : Drukkerij den Hoed, Ridderkerk

Tekeningen: Michel v. Giels, Bergen op Zoom

De J.O.V.D. stelt zich ten doel: Jongeren in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden welke het staatsburgerschap hen oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichtend omtrent de liberale beginselen zonder een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen.
Om deze doeleinden te realiseren kent zij een organisatie die is opgebouwd uit afdelingen, districten en een landelijk hoofdbestuur.

Samenstelling Hoofdbestuur

VOORZITTER : Johan W. Remkes
Hendrikstraat 10a, Groningen
Tel.: 050 - 128794

VICE-VOORZITTER
politiek : Gijs M. de Vries
Pieterskerk-choorsteeg 32a
Leiden Tel.: 071 - 130602

organisatie : Monique Bouman
Broerstraat 19a, Nijmegen
Tel.: 080 -230718

ALGEMEEN SECRETARIS : Peter J.J.F. Vrijsen
Veldhovenring 13, Tilburg
Tel.: 013 - 420933

PENNINGMEESTER : Klaas W.H. Rooze
Stapelerweg 22, De Wijk
Tel.: 05289 - 401

TWEEDE SECRETARIS : Margot van Guldener
Nw. Boteringestraat 38b
Groningen Tel.: 050 - 128150

INTERNATIONAAL SECRETARIS : Ad de Laet
Noordsingel 116, Bergen op Zoom Tel.: 01640 - 43737

VERENIGINGSKANTOOR : Koninginnegracht 55b,
Postbus 1914, Den Haag
Tel.: 070 - 601114

Foto's in dit nummer zijn van Kees Nederlof.

Sluitingsdatum voor het inzenden van copy:
21 dagen na verschijningsdatum

Advertentietarieven van de Driemaster

	1x plaatsen	6x plaatsen
1/1 pagina	ƒ 204,00	ƒ 165,00
1/2 pagina	ƒ 110,00	ƒ 92,00
1/3 pagina	ƒ 75,00	ƒ 63,00
1/4 pagina	ƒ 63,00	ƒ 51,00
1/8 pagina	ƒ 35,00	ƒ 32,00

Ingezonden mededelingen: ƒ 15,00 per plaatsing

Inleggen coupons en brochures ƒ 90,00 vermeerderd met ƒ 75,00 voor elke gram, waarmee het gewicht van 25 gram wordt overschreden.

Voor alle verdere inlichtingen omtrent advertenties wende men zich tot het Algemeen Secretariaat Postbus 1914, Den Haag, 070 - 60.11.14.

INHOUD

pag. 1 Redactioneel
pag. 2 Van de voorzitter
pag. 4 Plan 2000
pag. 6 Wintercongres, resolutie, moties, minimumprogramma.
pag. 9 Charta '77
pag. 9 van de hoofdbestuurstafel
pag. 12 Resolutie Europese Eenwording
pag. 14 Interview met de D'66 staatssecretaris van buitenlandse zaken, mr. Brinkhorst.
pag. 17 De stormbal wordt gehesen
pag. 18 Marginalia
pag. 20 Nieuwe regeringscoalitie, ik geloof er niet in
pag. 21 Jongeren in Europa
pag. 22 Interview van Dineke Uildriks met de voorzitter van Fivelingo.
pag. 23 Verslag Brinkhorst congres

Rust in de partij?

Onrust schijnt een onwelgevoeglijk woord te zijn in de V.V.D.. De voortdurende aanwas van nieuwe leden vraagt om een eenvormige visie, lijkt het parool te luiden. De V.V.D. laat een zelfverzekerde glimlach zien, met een knipoog naar de verwachte verkiezingswinst.

In het V.V.D.-partijblad "Vrijheid en Democratie" werd vorig jaar een afwijkende (?) mening over ondernemingsdemocratisering ongemeen hard afgestraft door Prof. Zoutendijk (lid Eerste Kamer). Onlangs werd hij in de pers nog een van de "echte" liberalen" in de V.V.D. genoemd.
Levendige discussie respectievelijk alles ter discussie kunnen stellen en respect voor elkaars mening horen o.i. in een zich liberaal noemende partij gemeengoed te wezen.
Een opvallend amateuristisch aandoend gebrek aan communicatie en coördinatie zorgde voor een "verrassing". De veroorzaker: de Eerste Kamerfractie. Gevolg: onduidelijkheid over wat de V.V.D. nu wel wil en potentiële, onfrisse(?) discussies opnieuw aanwakkerend. Nu dus onrustzaaiersin de top!

Dit commentaar wil allerminst pleiten voor partijdiscipline, integendeel, discussie binnen de V.V.D. is door de J.O.V.D. altijd sterk bepleit. Die discussie mag ook best door de top gestimuleerd worden. De partij koest houden en een applauspartij zijn achten wij een beangstigend idee... Nogmaals: de wijze waarop nu discussie is uitgelokt is wel zeer treurig.
Terug naar de Eerste Kamer: naar motieven voor het stemgedrag kunnen we slechts gissen.
We kunnen ons echter nauwelijks indenken, dat Mr. Van Riel bij zijn vertrek uit de Eerste Kamer verkeerd zou hebben gepeild..... Door die stemuitslag blijft een chaos op abortus gebied bestendigd. Waarom heeft de fractie zich niet in een vroeg stadium gewend tot de - nu toch wel geterg de Tweede Kamer leden mevrouw Veder-Smit en de heer Geurtsen?
Waar hing de liberale geest uit op het moment, dat de tegenstemmers dachten als individuen te moeten bepalen, wat de rest van Nederland moet doen of laten?
Het hoofdbestuur gaf een afgewogen, doch scherpe verklaring uit; wie die leest zegt met ons: Duidelijk genoeg!

de redactie

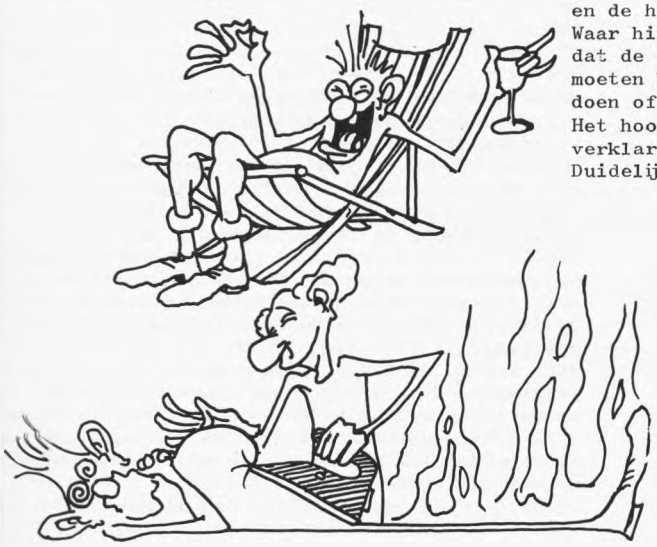

Van de voorzitter

Terwijl het novembercongres van de J.O.V.D. in het teken stond van de naderende verkiezingen voor het Europees Parlement en de zo noodzakelijke voortgang in de Europese integratie, zal ons congres van 12 en 13 maart a.s. in Amsterdam voor een groot deel in het teken staan van de nationale politiek en in het bijzonder van de naderende verkiezingen van 25 mei a.s.. Prominenten uit verschillende partijen (zie elders in dit blad) zullen proberen duidelijk te maken wat er op 25 mei te kiezen valt.

De misschien wel meest belangrijke verkiezingen van na de oorlog zullen voor een belangrijk deel het stempel dragen van de economische malaise en zullen ook in belangrijke mate van invloed zijn op de samenstelling van het te vormen kabinet.
Verkiezingen, waarbij het gevoerde kabinetsbeleid zeker door V.V.D. en P.v.d.A. tot inzet gemaakt zal worden en waarbij de confessionele gedogers onder de reeds gevleugelde uitdrukking van lijsttrekker Van Agt "Wij buigen niet naar links en wij buigen niet naar rechts" misschien op onderdelen verantwoordelijkheid zullen nemen voor het gevoerde beleid, maar voor de rest de politieke kop in het zand zullen steken, terwijl ze natuurlijk wel terdege verantwoordelijkheid dragen voor het gevoerde beleid in de achter ons liggende vier jaar.
Politiek tactisch gesproken mag het misschien handig zijn om met een soort Januskop de verkiezingen in te gaan en voortdurend met twee monden te spreken, het bevordert de politieke duidelijkheid bepaald niet.
Helaas moet ik het dan ook met geluiden uit het socialistische kamp eens zijn, die deze politiek karakteriseren als "stokoud" en het C.D.A. vergelijken met de "K.V.P. van Romme". Hierbij moet trouwens opgemerkt worden, dat ook de P.v.d.A. zich in het verleden schuldig heeft gemaakt, meerdere malen, aan het nastreven van een schijnduidelijkheid en kiezersbedrog.
We hoeven maar terug te gaan naar de verkiezingen van 1972, waarbij de linkse partijen het schaduwkabinet presenteerden en via een onaantastbaar'keerpunt' hele reeksen leuke dingen voor linkse mensen beloofden te doen. Omdat Den Uyl toch wel graag wou regeren en dit zonder confessionelen niet mogelijk bleek te zijn, moest "Keerpunt" toen plotseling geactualiseerd worden en werden ook afvallige confessionelen in het Kabinet opgenomen.
Het zou wel aardig zijn, om Gruyters zijn vingers nu na vier jaar samenwerking en ongetwijfeld vele confessionele handen, na te tellen. Ook in de inmiddels beruchte samenwerkingsresolutie van P.v.d.A. en P.P.R. en het nog samen te stellen regeeraccoord ligt de mogelijkheid van kiezersbedrog van te voren al levensgroot besloten.

Op de congressen van P.v.d.A. en P.P.R. is de kans op een tweede kabinet Den Uyl trouwens wel aanmerkelijk vergroot. Van Agt toonde zich na afloop ook redelijk tevreden en suggereerde min of meer geen al te grote bezwaren te hebben tegen voortgaande samenwerking tussen confessionelen en socialisten met Den Uyl als premier. Het begint er op te lijken dat het C.D.A. de verkiezingen ingaat met de slogan: "Zet meer confessionelen naast Den Uyl".

Uit een paar recente opinieonderzoeken is gebleken, dat de V.V.D. momenteel aan het verliezen is aan het C.D.A. en D'66. Als antwoord hierop zal de V.V.D. de kiezers er van moeten proberen te overtuigen, dat twee van de drie confessionele partijen en ook D'66 de volle verantwoordelijkheid dragen voor de funeste gevolgen van het door dit kabinet gevoerde beleid, welke alternatieven de V.V.D. hier op materieel, maar zeker ook op immaterieel gebied tegenover stelt en dat stemmen voor het C.D.A. en D'66 in toenemende mate steun voor een tweede kabinet Den Uyl betekent, als niet het tegendeel - via bijv. de opstelling van C.D.A.-partijen t.o.v. de vier hervormingsvoorstellen, die op eis van de P.v.d.A. nog voor de verkiezingen behandeld moeten worden - blijkt.

Een voortzetting van de samenwerking tussen de huidige coalitiegenoten (incl. de C.H.U.) is voor ons als liberalen beslist geen prettig vooruitzicht. De socialisten zullen garant staan voor een steeds verdere centralisatie en beknotting van de individuele vrijheid op sociaal-economisch terrein, terwijl de confessionele coalitiegenoten zich onder het motto van het "ethisch reveil" in zullen spannen voor een zo groot mogelijke bevoogding op het gebied van de geestelijke vrijheid.
Dit is het, waar op 25 mei over gestemd wordt. Laten de J.O.V.D.'ers in grote getale naar het congres komen, om de politici over hun ware bedoelingen aan de tand te voelen.

Een ander belangrijk onderwerp dat op het congres aan de orde komt is de onafhankelijkheid van de J.O.V.D.. Een discussie, die zo oud is als de organisatie zelf. Een regelmatige herbezinning op dit voor de J.O.V.D. zo belangrijke vraagstuk is ook zeer belangrijk, omdat ons ook t.a.v. dit probleem een niet-dogmatische opstelling past.
De laaste keer dat de J.O.V.D. zich over haar positie uitsprak was in 1969, waar de vereniging zich vastlegde op de formule: "onafhankelijkheid, maar de J.O.V.D. moet zich in haar kritische functie in de eerste plaats richten op de V.V.D. als grootste liberale partij".
Ook het huidig hoofdbestuur heeft deze formule steeds als richtsnoer voor het beleid gehanteerd. Naar mijn mening biedt deze benadering ook voor de toekomst de meest kans op succes voor het realiseren van de doelstellingen die de J.O.V.D. zichzelf gesteld heeft.
Onafhankelijkheid, omdat ons streven er op gericht moet blijven om alle liberale jongeren, onafhankelijk van hun partijvoorkeur, zich binnen de J.O.V.D. thuis te laten voelen. Richten op de V.V.D., omdat de J.O.V.D. niet in vrijblijvendheid mag vervallen en wij met onze eigen standpunten en uitspraken iets moeten kunnen aanvangen en ze zo mogelijk moeten laten doorklinken in de "grote" politiek.
Mits men in de V.V.D. bereid blijft naar ons te luisteren en onze wensen en argumenten in de oordeelvorming mee te laten wegen, zal het naar alle waarschijnlijkheid ook in de toekomst het meest effectief zijn om ons in eerste instantie op deze partij te richten.
Duidelijk moet daarbij echter ook de gescheiden verantwoordelijkheid in acht genomen worden.
De J.O.V.D. heeft als politieke jongerenorganisatie uiteraard geen directe politieke verantwoordelijkheid en heeft mede daardoor de mogelijkheid meer de nadruk te leggen op het politiek

wenselijke, i.p.v. uit te gaan van het politiek haalbare, waar een politieke partij wel voortdurend mee geconfronteerd wordt.

hoe kritisch U ook bent,
U slaagt bij ons onmiddelijk.
kom maar op!

In de actuele situatie, waarbij de V.V.D. noodgedwongen in de oppositie zit en zoals het er steeds meer naar uitziet waarschijnlijk na de komende verkiezingen ook wel zal blijven, zal de nadruk echter meer moeten liggn op het stimuleren van vernieuwingen in het liberale denken en het waken voor het afdrijven naar rechts en het tegengaan van conservatieve trekken - die een politiek isolement tot gevolg kunnen hebben - in de partij, die bij uitstek de verantwoordelijkheid draagt voor een goed beheer van Thorbeckes liberale erfgoed.

Het behoort daarbij, en dat moet ook nadrukkelijk gezegd worden eveneens tot de taak en verantwoordelijkheid van de J.O.V.D. om - vooral in een tijd van oppositie van de V.V.D.- waar mogelijk steun te verlenen en op die partij geen onverhoedse aanvallen in de rug te ondernemen.
Dit doodgewoon, omdat ook wij er belang bij hebben, dat de politieke machtspositie en inbreng van de V.V.D. als liberale partij zo groot mogelijk is.

Een levensvoorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van de J.O.V.D. is dat zij - en hoe kan het in een liberale organisatie ook anders - in volstrekte vrijheid en onafhankelijkheid van welke politieke partij dan ook - haar eigen standpunten kan formuleren en uitspraken kan doen.
Dit, zonder eerst "beleefd" toestemming te moeten vragen aan een moederpartij.

Om Hans Wiegel te citeren, die een aantal jaren geleden schreef: "Als de J.O.V.D. haar gewetenstaak van het liberalisme in de toekomst niet meer zou kunnen vervullen, kan zij beter worden opgedoekt". Met die uitspraak kan ik het van harte eens zijn. Gezien de bloei en de levendigheid van de J.O.V.D. van nu lijkt mij de noodzaak om de zaak maar op te doeken zeer gering.
Ook voor de V.V.D. kan een goed functionerende J.O.V.D. van groot belang zijn. In de eerste plaats omdat zij in de gelegenheid gesteld wordt kennis te nemen van wat er onder een grote groep liberale jongeren leeft.
Ook kan een politieke partij niet de stimulerende politieke invloed missen van die liberale jongeren, die hun politieke eindbestemming nog niet gevonden hebben. Van dit liberaal non-conformisme binnen de J.O.V.D. kan een bepaald stimulerend effect op de V.V.D. uitgaan.

In haar gewetensfunctie zal de J.O.V.D. ook in de naaste toekomst naar mijn mening een aantal zaken centraal moeten blijven stellen. Ik noem een paar elementen.

1. Een zich liberaal noemende partij zal er in haar politieke daden naar moeten streven om op zedelijk, staatkundig en economisch terrein het ware liberalisme te benaderen.
   De antwoorden op maatschappelijke vraagstukken zullen aangepast moeten zijn aan heersende maatschappelijke verhoudingen en opvattingen en daar eventueel op vooruit moeten lopen.
   Het liberalisme is per definitie een hervormingsgezinde politieke stroming. Talloze elementen in onze samenleving kunnen nog in een meer liberale richting worden omgebogen.
   Juist liberale politiek mag niet vastgeroest zitten in bestaande maatschappelijke verhoudingen, maar zal als stuwende kracht bepaalde wenselijke ontwikkelingen en vernieuwingen moeten stimuleren.
   Voor het voeren van een dergelijke politiek zal de nodige creatieve denkkracht in liberale kring opgebracht moeten worden. Misschien is de V.V.D. - althans zo komt het naar buiten - hier de afgelopen periode wel onvoldoende in geslaagd.
2. Libe ale politiek streeft een zo groot mogelijke vrijheid voor een zo groot mogelijke groep mensen na.
   Het mogen niet alleen de hogere inkomensgroepen zijn die bij uitstek de belangstelling van een liberale partij genieten. Ook liberale politiek zal doortrokken moeten zijn met een grote dosis sociale gerechtigheid. Sociale gerechtigheid, niet alleen op het terrein van de inkomensvorming, maar ook t.a.v. een aantal immateriële onderwerpen, zoals humanisering van de arbeid, bedrijfsdemocratisering enz.
3. Verscherpende politieke polarisatie is op den duur heilloos en draagt het gevaar van maatschappelijke polarisatie in zich. Liberalen zullen daar dan ook niet aan mee mogen werken. Daarbij is het noodzakelijk, om de polarisatie aan de basis tegen te gaan en om als liberalen ook een gezonde dosis maatschappelijke en sociale betrokkenheid te demonstreren. Liberalen zullen zich in het maatschappelijk en sociale leven - en dan bedoel ik niet alleen de borreltafel - actiever moeten gaan opstellen.

Hiermee heb ik slechts een paar facetten genoemd. Als de J.O.V.D. er echter in slaagt om in deze richting een aantal concrete wensen over het voetlicht te brengen, zal dit in de toekomst vruchten af kunnen werpen. Ook in de toekomst zal de J.O.V.D. het voortouw bij gewenste vernieuwingen moeten nemen. Het liberalisme is het waard en blijft er behoefte aan houden.

Johan W. Remkes

****

DOE MEE MET PLAN 2000 !

plan 2000

Doe mee met de J.O.V.D. 2000 !

plan 2000

WAT IS DE BEDOELING?	In zo'n kortst mogelijke tijd zoveel mogelijk leden bij te krijgen.
HOE?	Met een vliegende brigade, publiciteit en jouw persoonlijke inzet.
WANNEER?	In de tijd dat politiek actueel is, dus NU in de verkiezingstijd.
WAAROM?	Omdat we groot moeten zijn, willen we iets te zeggen hebben (en dat willen we toch).

Wat is het plan 2000?

Het PLAN 2000 is een campagne, waarin ALLE leden en ALLE afdelingen samenwerken, om ervoor te zorgen dat de J.O.V.D. in 1978 minstens 2000 leden heeft. Het PLAN 2000 is gebaseerd op een soortgelijke campagne, die de J.O.V.D. onder leiding van Hans Wiegel in 1964 heeft gehouden, en waarvan de opzet na wat modernisering nog heel goed bruikbaar bleek.

Met het PLAN 2000 kan de J.O.V.D. profiteren van de komende politieke toptijd. Vier verkiezingen in ruim één jaar zijn een unieke kans voor de J.O.V.D. om aan ledenwerving te doen: in mei dit jaar de Tweede Kamerverkiezingen, volgend jaar die voor Gemeenteraden, Provinciale Staten en Europees Parlement.

Hoe gaat het plan 2000 werken?

Binnenkort wordt in het H.B.-info een pakket praktische suggesties voor de afdelingen geplaatst dat hoofdstukken heeft over Ledenwerving, Financiële actie, Publiciteit en Afdelingsvergaderingen. Dit vooral ten behoeve van de vele pas opgerichte afdelingen.

Hoe kan je zelf meewerken?

Door propaganda te maken op je school, kantoor, universiteit enz. Schrijf een stuk over de J.O.V.D. in je schoolkrant, of deel propagandamateriaal uit (binnenkort is er nieuw materiaal, o.a. folders over de J.O.V.D.), en help op die manier je afdelingsbestuur.

Iedereen kent bovendien in zijn omgeving wel iemand die ook liberaal gezind is. Neem die mee naar de eerstvolgende vergadering van je afdeling en laat hem of haar kennis maken met de J.O.V.D.! Persoonlijke benadering wordt door iedereen op prijs gesteld, en geeft de beste resultaten!

De J.O.V.D. heeft nu iets meer dan 1000 leden. Voor het slagen van het PLAN 2000 moet iedere afdeling dus proberen om zijn ledenaantal te verdubbelen.
Dat kan, als ALLE leden meehelpen!
Dat kan, als ieder lid (dus ook jij!) een nieuw lid aanbrengt!

Doe mee met het PLAN 2000 en help de J.O.V.D. de grootste politieke jongerenorganisatie van van Nederland te maken!!!!

Geknipt voor u

De J.O.V.D. organiseert op zaterdag 12 en zondag 13 maart een groots opgezet verkiezingscongres in Amsterdam. Wij hebben vele prominenten uit het politieke wereldje bereid gevonden op dat congres het woord te voeren. De eerste congresdag zal een openbaar karakter dragen. Het is zaak, dat er zoveel mogelijk J.O.V.D.'ers naar Amsterdam komen om het congres bij te wonen.

PROGRAMMA J.O.V.D.-CONGRES OP 12 EN 13 MAART 1977

gehouden in

THEATER "DE BRAKKE GROND" in AMSTERDAM (bij de Dam

thema:

"WAT VALT ER OP 25 MEI TE KIEZEN".

ZATERDAG 12 MAART

12.30 - 13.30 uur	:	Ontvangst van deelnemers en belangstellenden
13.30 - 14.15 uur	:	Opening en congresrede door de voorzitter van de J.O.V.D., Johan W. Remkes
14.15 - 15.30 uur	:	Inleidingen door: De heer Prof. Dr. P.A.J.M. Steenkamp, voorzitter van het C.D.A., Mevrouw C. van den Heuvel, voorzitter van de P.V.D.A.(gevr.), de heer Mr. F. Korthals Altes, voorzitter van de V.V.D.. over het thema: "CHRISTENDEMOCRATIE, SOCIALISME OF LIBERALISME"
15.30 - 16.00 uur	:	Theepauze
16.00 - 17.30 uur	:	Forumdiscussie tussen de inleiders en de zaal
19.30 - 20.15 uur	:	Rede van de heer H. Wiegel, fractievoorzitter van de V.V.D. in de Tweede Kamer over: "DAAROM STRAKS V.V.D. STEMMEN"
20.00- 22.00 uur	:	Inleiding en discussie door en met: Mevr. H. van Someren-Downer, voorzitter E.K.-fractie van de V.V.D., de heer Drs. E. van Thijn, voorzitter van de T.K.-fractie van de P.v.d.A., het thema is: "DE ACTUELE POLITIEKE SITUATIE".
22.00 - 23.00 uur	:	Verkiezing leden hoofdbestuur en bestuursoverdracht
23.00 - ???????????	:	Groot verkiezingsfeest

ZONDAG 13 MAART:

..... - 11.00 uur	:	Ontbijt
11.00 - 12.30 uur	:	Huishoudelijke vergadering
12.30 - 13.30 uur	:	Lunch
13.30 - 16.30 uur	:	Voortzetting Huishoudelijke Vergadering
16.30 uur	:	Sluiting congres.

Agenda van de Huishoudelijke Vergadering van de J.O.V.D. op het congres van 12 en 13 maart 1977 te Amsterdam

1. Opening op zondag 13 maart om 11.00 uur
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Rapport van de commissie Dees en hoofdbestuursresolutie over de onafhankelijkheid van de J.O.V.D.
*4. Verkiezing leden hoofdbestuur
*5. Bestuursoverdracht
6. W.V.T.T.K.
7. Rondvraag
8. Sluiting om ca. 16.30 uur

* Indien de tijd dit op zaterdag niet toelaat.

Toelichting op de agenda voor de Huishoudelijke Vergadering:

ad 3) Reeds geruime tijd geleden is door een J.O.V.D.-commissie, de zgn. Commissie Dees, een rapport opgesteld over de onafhankelijkheid van de J.O.V.D. en de hieruit voortvloeiende verenigbaarheid/onverenigbaarheid van functies binnen de J.O.V.D..
I.v.m. de afwikkeling van de C.R.M.-subsidie is de behandeling van dit rapport direct na het uitkomen toen uitgesteld.
Nu staat echter niets een gedegen behandeling in de vereniging meer in de weg. De afdelingen hebben enige tijd geleden het rapport toegezonden gekregen, alsmede een in resolutievorm neergelegd standpunt van het hoofdbestuur terzake.
In de vergadering van de verenigingsraad van 15 januari j.l., zijn deze zaken al in bespreking geweest en zijn bij de hoofdbestuursresolutie een aantal kanttekeningen gemaakt. Het hoofdbestuur heeft n.a.v. deze bespreking nog bepaalde wijzigingen in de resolutie aangebracht.
De resolutie, die onderwerp van bespreking zal zijn is hierbij afgedrukt. Het verdient aanbeveling deze zaak in afdelings-en districtsverband voor te bespreken.

ad 4) Onze landelijk voorzitter Johan W. Remkes is onlangs door de Algemene Vergadering van de V.V.D. op de definitieve kandidatenlijst voor de Tweede Kamer geplaatst. In verband met de onafhankelijkheid van de J.O.V.D. heeft hij besloten daarom zijn voorzittersfunctie neer te leggen en zal hij op het congres van 12 en 13 maart a.s. aftreden.

Het hoofdbestuur stelt voor de vacante functies de volgende personen kandidaat:

voorzitter	:	Gijs M. de Vries
vice-voorzitter pol.	:	Ir. Ad de Laet
Intern. secretaris	:	Frank de Grave (As.)

In de vergadering van de verenigingsraad zijn deze kandidaturen besproken en is aan het hoofdbestuur een positief advies uitgebracht.

ad 6) Bij dit punt zullen de hoofdbestuursmoties die hierbij zijn afgedrukt aan de orde worden gesteld.

ad 7) Actuele moties van afdelingen kunnen bij dit punt in behandeling worden genomen.

Belangrijke organisatorische opmerkingen voor het congres:

1. Het congres zal worden gehouden op 12 en 13 maart a.s. in theater "De brakke grond" in Amsterdam. Het theater ligt vlak bij de Dam en ligt op een loopafstand van 5 minuten van het Centraal Station in Amsterdam.
Adres: Nes 53, Amsterdam

2. In verband met de te verwachten grote belangstelling voor het congres verzoekt het hoofdbestuur een ieder die aan het congres wenst deel te nemen, zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de tweede secretaresse Margot van Guldener, Nieuwe Boteringestraat 38 b, Groningen. Tel.: 050-128150 ('s avonds). Men kan zich ook opgeven bij het Algemeen Secretariaat van de J.O.V.D., Postbus 1914, Den Haag. Tel.: 070 - 601114 (overdag).
De kosten bedragen ca. f 40,00 per persoon (incl. diner, feest, overnachting, ontbijt en lunch) en moeten op het congres betaald worden.
Minimaal 3 dagen van te voren op geven!!!!

3. Zowel amendementen op de resolutie over de onafhankelijkheid, als politieke moties die uiterlijk woensdag 9 maart om 24.00 uur bij de vice-voorzitter politiek, Gijs de Vries, Pieterskerk-choorsteeg 32a, Leiden, tel.: 071-130602, te zijn ingediend. Amendementen of moties die daarna worden ingediend zullen niet meer in behandeling worden genomen.

   De indieners van moties en amendementen dienen zelf zorg te dragen voor voldoende verspreiding onder de aanwezigen op het congres.

   Het verdient aanbeveling om alleen moties met een actueel karakter, of gericht op de verkiezingen in te dienen.

4. Tegenkandidaten tegen de door het hoofdbestuur voorgestelde personen, kunnen door de afdelingen worden ingediend tot uiterlijk woensdag 9 maart, om 24.00 uur bij de Algemeen Secretaris, Postbus 990 Tilburg of Koninginnegracht 55 b, Den Haag (Postbus 1914, Den Haag) Deze kandidaatstelling dient schriftelijk te geschieden en op straffe van nietigheid vergezeld te gaan van een exemplaar van de convocatie voor de afdelingsvergadering, waarin de kandidaatstelling plaatsvond, en een verklaring van de kandidaatgestelde, waarin hij accoord gaat met zijn kandidaatstelling.

5. Om een zinvolle en democratische behandeling van vooral het voor de J.O.V.D. zo belangrijke vraagstuk van de onafhankelijkheid mogelijk te maken, dringt het hoofdbestuur er bij de afdelingen en districten op aan om de hoofdbestuursresolutie in eigen kring aan de orde te stellen. Dit geldt ook voor de voorgestelde hoofdbestuursmoties.

6. De verdeling van de stemmen op de H.H.-vergadering zal geschieden op basis van het aantal in het lopende verenigingsjaar betaald hebbende leden. De afdelingen dienen hun stemgerechtigde afgevaardigden voor aanvang van de vergadering schriftelijk aan de penningmeester of het Algemeen Secretariaat door te geven. Mogelijk vinden de afdelingspenningmeesters hierin een aanleiding om hun leden extra te stimuleren vóór het congres hun contributie over te maken.

7. Het hierbij afgedrukte minimuprogramma is ontleend aan het J.O.V.D.-kernprogramma en resoluties en is bedoeld als aanzet voor discussie en het stellen van vragen over door de J.O.V.D. ingenomen standpunten.

8. Tenslotte dringt het hoofdbestuur er bij afdelingen, leden en districten op aan om in groten getale naar het congres te komen.
De onderwerpen zijn belangrijk genoeg, terwijl er ook een aantal eerste klassprekers zijn uitgenodigd.

KOMT ALLEN

Resolutie onafhankelijkheid

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam

, kennis genomen hebbende van het rapport van de "Commissie Dees";

besluit

, dat zij haar onafhankelijkheid van welke directe partijpolitieke binding dan ook, nadrukkelijk als grondslag voor het beleid van de J.O.V.D. blijft aanvaarden;

, dat zij zich bij het realiseren van haar politieke doelstellingen en het vervullen van haar kritische functie primair richt op de V.V.D., als grootste liberale partij, zonder daarbij contacten met andere politieke organisaties, zowel op landelijk, regionaal als plaatselijk niveau uit te sluiten;

, dat dientengevolge het hoofdbestuurslidmaatschap van de J.O.V.D. onverenigbaar is met:

- het lidmaatschap van de Eerste en Tweede Kamer der Staten - Generaal,
- een plaats op de definitieve kandidatenlijst voor de Eerste en Tweede Kamer der Staten - Generaal,
- het lidmaatschap van het bestuur van een politieke partij of groepering op landelijk niveau,
- het lidmaatschap van internationale delegaties, die namens een politieke partij of groepering optreden,
- het lidmaatschap van een partijraad (of iets wat daarmee overeenkomt) van een politieke partij of groepering;

, dat het lidmaatschap van het hoofdbestuur van de J.O.V.D. niet onverenigbaar is met de functie van "ambtelijk" fractiemedewerker van een fractie van een politieke partij of groepering

en kan niet ter verantwoording worden geroepen.

Het is o.i. vanuit liberaal oogpunt wenselijk dat omtrent de motieven die tot aanwijzing van een formateur leiden, zoveel mogelijk openbaarheid bestaat. Als de Tweede Kamer een formateur voordraagt krijgt de Koning bovendien een veel positiever advies dan nu meestal het geval is.

De procedure die in Motie II is voorgesteld, is door de Kamer al in 1972 (o.g.v. de motie-Kolfschoten) gevolgd. De motie vraagt dus om hernieuwde toepassing bij de komende verkiezingen.

TOELICHTING MOTIE III

Het is in een democratie als de onze een gezonde zaak dat er regelmatig wisseling mogelijk is in de samenstelling van regeringscoalities. Een situatie waarin twee van de drie bestaande machtsblokken elkaar voortdurend van regeringsdeelname uitsluiten, waardoor het resterende blok vrijwel steeds zeker is van deelname aan de regering, komt ons dan ook als ongewenst voor.

Daarmee is niet gezegd dat een coalitie tussen P.v.d.A. en V.V.D. op korte termijn mogelijk is. Uit vergelijking van de huidige (ontwerp)verkiezingsprogramma's blijkt duidelijk het tegendeel. Wel dient echter de mogelijkheid van het ontstaan, op langere termijn, van een dergelijke coalitie te worden opengehouden. Het is aan de betrokken partijen om de discussie over dit onderwerp op gang te brengen, en het zodoende uit de taboesfeer te halen.

TOELICHTING MOTIE IV

In de in januari 1976 aangenomen Resolutie Liberalisme deed de J.O.V.D. o.m. de uitspraak dat partijpolitieke versplintering in liberale kring vermeden dient te worden. Deze beslissing berustte op de overweging, dat het optreden van twee zich liberaal noemende partijen, het succes het succes van de liberalen in de verkiezingen nadelig zal beïnvloeden. Een overweging overigens, die ook ten grondslag lag aan één van de conclusies, waarmee het zgn. "Liberaal Beraad" (bestaande uit vertegenwoordigers van V.V.D., Liberaal Democratisch Centrum, J.O.V.D. en L.S.V.N., met oud-erevoorzitter Korthals als voorzitter en Hans Wiegel als secretaris) in 1969 haar rapport besloot; de conclusie dat liberalen van verschillende opvattingen binnen één liberale partij moeten kunnen samenwerken.

Om het liberalisme in de praktijk zo sterk mogelijk te doen zijn, zouden D'66 en V.V.D. daarom op langere termijn dienen te streven naar samenwerking binnen één partij.

CHARTA '77

Ondanks de ondertekening van de zogenaamde Slotverklaring van Helsinki, en alle mooie woorden over ontspanning ten spijt, lijkt de onderdrukking van politieke tegenstanders in het Oostblok eerder toe dan af te nemen.

Het jongste voorbeeld van deze campagne tegen andersdenkenden is de vervolging en intimidatie van de Tsjechoslowaken, die het Charta '77 hebben ondertekend. Deze groep, die nadrukkelijk zegt geen oppositie tegen de Tsjechisch-Slowaakse autoriteiten te willen voeren, vraagt om eerbiediging van de mensenrechten hun land. Het antwoord van de regering is duidelijk: arrestatie en bedreiging van de opstellers van het manifest.

Wie tegen deze schendingen van het accoord van Helsinki, en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens wil protesteren, kan dit doen door een briefkaart te sturen naar de Ambassade van Tsjechoslowakije, Parkweg 1 in Den Haag.

✳ Wij bedanken de heer Ed NIJPELS en de heer Gijs DE VRIES, respectievelijk internationaal secretaris en ondervoorzitter van de Nederlandse Liberale Jongeren voor hun aanwezigheid op hogervermeld congres.
Enkel dienen zij te leren dat onze ministers respectievelijk Willy DE CLERCQ en Herman DE CROO noemen, en niet Willy DE CROO en Herman DE CLERCQ.
Wij spreken toch ook niet van Hans DENUYL en Joop WIEGEL.

Van de Hoofdbestuurstafel

Hoewel het opstellen van het plan 2000 de afgelopen weken bijna alle aandacht van het hoofdbestuur heeft opgeëist (zie elders in dit nummer), is er toch nog genoeg tijd overgebleven voor politieke zaken.

Verklaringen

Zo gaf het hoofdbestuur een tweetal persverklaringen uit, één over de kwestie Tealtronic, en één over de abortus kwestie, die beide ruime aandacht kregen, vooral in de N.R.C. en het Algemeen Dagblad.

In de tealtronic-verklaring wordt het kabinet een kortzichtig sociaal beleid verweten, en wordt sympathie betuigd met de acties van de Industriebonden van C.N.V., N.K.V. en van de Unie B.L.H.P..
In de abortusverklaring zegt het hoofdbestuur o.a. met teleurstelling en verbazing te hebben

kennis genomen van het stemgedrag van de acht leden van de Eerste Kamerfractie van de V.V.D..

Het hoofdbestuur stuurde bovendien een brief naar het partijbestuur van de V.V.D., met het verzoek in het komende verkiezingsprogram alsnog een paragraaf over abortus op te nemen. Een afschrift van deze brief werd gestuurd naar de Kamercentrales (regionale besturen) van de V.V.D.. (voorzover nu bekend, zal het V.V.D.-partijbestuur inderdaad alsnog een nieuw abortusartikel voorstellen.

Nota's

Ook een drietal notities zagen de afgelopen tijd het licht. In het kader van de eerste discussieronde over de Contourennota publiceerde het hoofdbestuur een voorlopige reactie. Hierin wordt Van Kemenade o.a. uitgedaagd aan te geven, waarom het huidige onderwijssysteem als systeem niet voldoet, en waarom dus niet kan worden volstaan met het aanbrengen van verbeteringen in dit bestel. Ook pleit het hoofdbestuur o.m. voor invoering van een leerrecht, en vraagt het de minister om uitgewerkte voorstellen voor een systeem van permanente educatie. (Een uitgewerkt commentaar op de tweede versie van de Contourennota, die het Ministerie op het ogenblik samenstelt, wordt door de Onderwijscommissie voorbereid. Belangstellenden kunnen zich opgeven bij Gijs de Vries.)

In een nota over studiefinanciering noemt het hoofdbestuur de huidige plannen van staatssecretaris Klein onaanvaardbaar, en bepleit het een systeem van basisbeurzen en persoonlijke leningen, dat de financiële onafhankelijkheid en eigen verantwoordelijkheid van de student bevordert.

In een eind vorig jaar uitgebrachte nota over India gaat het hoofdbestuur in op de schendingen van de rechten van de mens in dat land. De nota geeft een overzicht van de artikelen van de Indiase Grondwet, die door het regiem - Ghandi - buiten werking zijn gesteld. Ondanks het recente besluit van Ghandi tot het laten houden van verkiezingen, is deze nota helaas nog altijd grotendeels actueel.

Op de open brief inzake de jeugdwerkloosheid, die het hoofdbestuur aan minister Boersma schreef, heeft intussen deze gereageerd met een vijf pagina's tellende brief, waarin uitvoerig wordt ingegaan op de tien door het hoofdbestuur gedane suggesties. Eén van die voorstellen, het overwegen van een systeem van arbeidsherverdeling (o.a. via duo-banen), heeft overigens al zijn weg gevonden naar het ontwerp-verkiezingsprogramma van de V.V.D.; gezien vanuit de pressie-functie van de J.O.V.D. een goed resultaat.

Internationaal

Ook dit jaar maakt de J.O.V.D. gebruik van de mogelijkheid kandidaten te stellen voor uitzending naar de Algemene Vergadering van de V.N.. Eén keer is er een J.O.V.D.-kandidaat uitgezonden: oud-v.v.p. Jan Kees Wiebenga, de huidige burgemeester van Eelde. Nu zijn kandidaat: Reinout van Bruggen, Bert Kramer en Sipke Swierstra. Verdere inlichtingen bij de internationaal secretaris.

Wladimir Bukovski kreeg van het hoofdbestuur een welkomstcadeau op de receptie, die de Leidse Universiteit hem na zijn aankomst aanbood. In overleg met Bukovski zal worden bekeken hoe de J.O.V.D. actief kan zijn in de campagne tegen schendingen van mensenrechten in de Sovjet-Unie.

Tenslotte is er tijdens het halfjaarlijkse diner, dat een Hoofdbestuursdelegatie onlangs met de V.V.D.-fractievoorzitters uit de Eerste en Tweede Kamer, mevr. van Someren en Hans Wiegel, had, op aangedrongen dat de V.V.D. in het parlement alerter en scherper reageert op schendingen van mensenrechten, zoals bijvoorbeeld die, welke nu in Tsjechoslowakije plaatsvinden.

Minimum programma J.O.V.D.

ten behoeve van de discussie tussen de partijvoorzitters van P.v.d.A., C.D.A. en V.V.D. op het J.O.V.D.-congres op 12 en 13 maart 1977 te Amsterdam.

I Persoonlijke vrijheid

1. De strafbepalingen inzake openbare schennis van de eerbaarheid en pornografie worden versoepeld.

2. De strafbaarstelling van abortus provocatus wordt afgeschaft; na medisch en sociaal advies beslist de betrokken vrouw zelf. De abortus wordt verricht door bevoegde artsen, waarbij een goede psychische nazorg gewaarborgd is. Gedegen voorlichting omtrent voorbehoedsmiddelen wordt krachtig aangemoedigd.

3. Er wordt naast het huwelijk een wettelijke basis geschapen, waardoor de mogelijkheid wordt geopend tot andere vormen van samenleven.

4. Er worden wettelijke bepalingen in het leven geroepen ter bescherming van de privacy van de individuele burger.

5. Filmkeuring en toneelcensuur worden omgezet in een indicatieplicht van het gebodene.

6. De minimumleeftijd voor het passief kiesrecht wordt gelijkgeschakeld met de leeftijd waarop de burgerrechtelijke meerderjarigheid intreedt.

II Onderwijs

1. Er komen extra faciliteiten voor scholen in sociaal zwakkere regio's.

2. Er wordt gestreefd naar een verdergaande verlaging van de leerlingenschaal.

3. Het opzetten van een systeem van "educa-

tion permanente", waarbij o.a. radio en televisie worden ingeschakeld, heeft grote prioriteit.

4. Het huidige systeem van voortgezet onderwijs blijft gehandhaafd, experimenten worden aangemoedigd.

5. Er komt een nieuw stelsel van studiefinanciering, gegrond op de onafhankelijkheid en eigen verantwoordelijkheid van de student.

III Leefbaarheid

1. Onderzoek naar de oorzaken van de zgn. welvaartsziekten, en naar methoden te hunner preventie wordt gestimuleerd.

2. Er wordt gestreefd naar verbetering en uitbreiding van de nationale en internationale milieuwetgeving. Het milieubeleid wordt meer gericht op verandering van de mentaliteit van de burgers t.a.v. verbruiksgoederen en afval, o.a. door het bevorderen van maatregelen die gericht zijn op het weer in omloop brengen van deze zaken. (recycling)

3. Er wordt op grote schaal voorlichting gegeven t.a.v. het gebruik van alle soorten drugs; er komen meer opvangcentra voor hen voor wie druggebruik een probleem is geworden.

4. De ontwikkeling van nieuwe aanvaardbare energiebronnen wordt door de overheid gestimuleerd en eventueel zelf ter hand genomen.
Voordat op grote schaal wordt overgegaan tot de bouw van kerncentrales dienen er stringente waarborgen te zijn dat er bij het gebruik van kerncentrales geen schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid zullen optreden.

5. Bij het stadsvernieuwingsbeleid staat handhaving van de woonfunctie centraal. Woningverbetering heeft de voorkeur boven afbraak van oude woningen, zolang dat bouwtechnisch en financiëel nog verantwoord is.

6. De huisvestingsmogelijkheden voor jongeren, alleenstaanden en onvolledige gezinnen worden met spoed verruimd.

7. Het gebruik van het openbaar vervoer wordt bevorderd; waar nodig wordt het openbaar vervoer doorgelicht en op maatschappelijk aanvaardbare wijze gesaneerd. Het gebruik van de fiets wordt gestimuleerd, o.a. door het aanleggen van meer fietspaden.

IV Welzijn in welvaart

1. Er wordt gestreefd naar volledige werkgelegenheid, waarbij de jeugdwerkloosheid speciale aandacht krijgt, en waarbij een zo rechtvaardig mogelijke verdeling van de arbeid door vermindering van de arbeidstijd in overweging wordt genomen.

2. Er wordt ruime aandacht geschonken aan de plaats van de mens in het arbeidsproces en gestreefd naar humanisering van de arbeid. De positie van de ondernemingsraden wordt versterkt, hun bevoegdheden verder uitgebreid.

3. Om de gemeenschapsvoorzieningen en ons stelsel van sociale voorzieningen in de toekomst veilig te stellen, wordt tijdens de volgende kabinetsperiode gestreefd naar het bereiken van de nullijn voor de collectieve sector.

4. De sociale uitkeringen blijven gekoppeld aan het minimumloon. De positie van man en vrouw op het gebied van de sociale voorzieningen wordt gelijk. Er komt een sociale rekenkamer.

5. Kinderbijslag en -aftrek worden geleidelijk afgebouwd, zonder dat de lagere en middeninkomens hierdoor getroffen worden.

6. Er wordt gestreefd naar openbaarheid van de netto-inkomens. Er komen geen vaste inkomensnormen, maar er blijft een gegarandeerd minimuminkomen. Discriminatoire elementen in ons loon- en inkomensbeleid, zoals de verzwaarde belastingdruk op ongehuwden, worden uitgebannen,

7. De positie van de consument wordt versterkt.

8. Bezitsvorming onder brede lagen van de bevolking wordt gestimuleerd, o.a. via het eigen woningbezit en een vorm van vermogensaanwasdeling.

9. In het beleid t.a.v. het midden- en kleinbedrijf (incl. de agrarische bedrijven) wordt meer aandacht geschonken aan de arbeids- en inkomenssituatie in deze sector. Schaalvergroting zal niet in sterke mate als richtsnoer voor het inkomens- en prijsbeleid in bijv. de landbouw gebruikt mogen worden.

V Buitenland

1. Nederland bevordert in de Verenigde Naties het zo spoedig mogelijk tot stand komen van een verdrag ter garandering van de naleving van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

2. Ons land handhaaft het lidmaatschap van de N.A.V.O. en levert hieraan een evenwichtige en geloofwaardige bijdrage. Er wordt krachtig gestreefd naar verdergaande standaardisatie.

3. Nederland bevordert het totstandkomen van een Europese Unie, en de versterking van de medewetgevende bevoegdheden van het Europese Parlement.

4. Bij de beoordeling van de resultaten van het zgn. Slotaccoord van Helsinki kent Nederland een belangrijke rol toe aan de naleving van de rechten van de mens.

6. Ons land kent hoge prioriteit toe aan de ontwikkelingssamenwerking. In het kader van een rechtvaardiger internationale welvaartsverdeling bevordert Nederland dat productieprocessen, die relatief goedkoper kunnen plaatsvinden in ontwikkelingslanden, daar worden uitgevoerd.

Nieuws uit de Lymec

De Europese Federatie van Liberale Jongeren, de LYMEC, heeft een plan van actie opgesteld. De LYMEC gaat zich in de komende twee jaar op het volgende toeleggen:

In de eerste plaats zal er voor de leden van van de aangesloten organisaties (in Nederland zijn dat de J.O.V.D. en L.S.V.N.) een aantal scholingscursussen ("seminars") worden belegd. Lezers van dit blad zullen door het hoofdbestuur tijdig van de mogelijkheden tot uitzending op de hoogte worden gesteld. Zie de artikelen van de Internationaal Secretaris!

In de tweede plaats zal de LYMEC nauw betrokken worden bij het opstellen van het programma, waarmee de Europese liberale partijen in 1978 aan de verkiezingen voor het Europese Parlement willen meedoen. De Europese partijen hebben gezamenlijk een tiental werkgroepen ingesteld, die de bouwstenen voor het program moeten schrijven. In elk van die werkgroepen zit een vertegenwoordiger van de jongeren. Ook in de stuurgroep, die de uiteindelijke tekst van het ontwerp vasstelt, is de LYMEC (door Gijs de Vries) vertegenwoordigd. Eind 1977 moeten de Europese partijen over dit ontwerp beslissen op een congres in Rome. Daar kan elke partij (ook de LYMEC, die 10 zetels op het congres heeft) nog amendementen indienen.

In de derde plaats staat er een grootscheepse campagne voor de verkiezingen voor het Europese Parlement op stapel. Met die campagne, die eind dit jaar van start zal gaan, wil de LYMEC proberen de Europese jeugd te interesseren voor de verkiezingen, en voor liberale kandidaten. De aangesloten organisaties zullen ervoor proberen te zorgen, dat de liberale partij(-en) in hun land (in Nederland is dat de V.V.D.) ten minste één jongere kandidaat stellen voor het Parlement.

Het wachten is op het ogenblik op subsidie van de Europese Commissie. Zodra die binnen is, zal worden begonnen met het organiseren van een seminar, om de LYMEC bij de leden van de aangesloten organisaties meer bekendheid te geven. In de komende Driemasters leest U er meer over!

****

RADIKALENERLASS ' Seminar

Wie naar een seminar over Berufsverbote e.d. wil, moet zich pijlsnle melden bij de Volkshogeschool in Eerbeek, tel.: 08338 - 9021.

Voor slechts *f* 105,00 kun je van (de avond van) 2 maart tot ('S morgens) 5 maart deelnemen te Otzenhausen (bij Trier). Reiskosten naar Duitsland worden voor 75% vergoed. Voor nog steeds hetzelfde bedrag kun je voor het tweede gedeelte van het seminar te Eerbeek van 9 tot 11 juni terecht. Meldt U aan.....

Trouwe lezertjes, die ook op de hoogte willen blijven van alle informatie die het H.B. aan hun afdelingsbestuur zendt, kunnen zich opgeven voor een abonnement op het H.B.-info.

Het H.B.-info bevat behalve veel organisatorische informatie ook de letterlijke tekst van bijv. persverklaringen etc. etc.

Het komt iedere 3 à 4 weken uit en kost *f* 15,00 per jaar. Opgave is mogelijk bij het Algemeen secretariaat, Postbus 1914, Den Haag Tel.: 070 - 601114.

Roddel

Gehoord op Seminar te Eerbeek:

"Sex in Europees verband heet: Eurotiek!"

Resolutie Europese Eenwording

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 15 januari 1977 te Amersfoort, is ten aanzien van de Europese eenwording van mening

Preambule

A. dat de Europese Unie waar het gaat om taken die de nationale lidstaten afzonderlijk niet optimaal kunnen uitvoeren, op zo kort mogelijke termijn tot stand moet worden gebracht;

B. dat genoemde Unie uiteindelijk een supranationaal beleid zal moeten voeren op het gebied van:
- monetaire en economische politiek
- landbouw en visserij
- energiepolitiek
- sociale zaken, waaronder consumentenbescherming
- culturele zaken
- ruimtelijke ordening
- milieubeheer, waaronder waterhuishouding
- ontwikkelingssamenwerking
- buitenlandse politiek voorzover relevant voor de Europese eenwording;

C. dat binnen de Europese Unie en de lidstaten uit een oogpunt van betrokkenheid van de burgers zoveel mogelijk decentralisatie dient te worden nagestreefd;

D. dat in de N.A.V.O. de garantie van vrede en veiligheid van Europa besloten ligt; dat genoemde Unie overleg over defensiezaken dient te voeren voorzover het de lidstaten van de N A.V.O. betreft;

E. dat van deze Unie alle Europese landen, die de grondslagen van de parlementaire democratie in hun constitutie hebben opgenomen, deel kunnen uitmaken;

Uitvoering

1. a) dat de landen van de Europese Gemeenschap hun beleid op bovenstaande, onder B en D genoemde punten zoveel mogelijk gezamenlijk én gelijktijdig op elkaar af dienen te stemmen;

   b) dat landen die hun beleid eventueel met grotere snelheid integreren de aansluiting van de overige lidstaten dienen te bevorderen door middel van op aansluiting gerichte economische steun;

2. a) dat versterking van de Europese Raad, zoals bepleit door de Belgische premier Tindemans, een afkeurenswaardig voorstel is, aangezien het een aantasting inhoudt van de positie van de Europese Commissie;

   b) dat de lidstaten maatregelen dienen te treffen ter versterking van het politieke gezag van de Commissie;

3. a) dat verkiezing en persoon van de Nederlandse leden van het Europese Parlement volkomen los dienen te staan van die der Staten-Generaal;

   b) dat ter bevordering van een goede communicatie tussen het Europese Parlement en de nationale parlementen er regelmatig bijeenkomsten belegd dienen te worden tussen de fracties en commissies van het Europese Parlement en de analoge parlementaire fracties en commissies;

4. dat de Europese politieke partijen, met name de Federatie van Liberale en Democratische Partijen in de Europese Gemeenschap, inzake aangelegenheden die de Europese eenwording betreffen besluiten moeten kunnen nemen die bindend zijn voor de aangesloten organisaties;

5. dat de directe verkiezingen voor het Europese Parlement in de toekomst plaats dienen te vinden via een stelsel van evenredige vertegenwoordiging;

6. a) dat aan het Europese Parlement een medebeslissingsrecht dient te worden toegekend m.b.t. belangrijke regelingen in Gemeenschapsbelang die worden vastgesteld door de Raad van Ministers;

   b) dat aan het recht van amendement, van initiatief en het budgetrecht daadwerkelijk inhoud dient te worden gegeven;

7. dat de benoeming van de leden van de Europese Commissie de instemming dient te hebben van het Europese Parlement;

8. dat de leden van de Commissie t.o.v. het Parlement individueel verantwoordelijk dienen te zijn t.a.v. het door hen gevoerde beleid;

9. dat de Europese politieke partijen hun medewerking aan het proces van de Europese eenwording niet afhankelijk dienen te maken van het vervuld zijn van ideologische voorwaarden, voorzover deze niet de democratische besluitvorming van de Europese organen betreffen;

10. dat een Europees kernwapen van de hand dient te worden gewezen;

11. a) dat Spanje, Griekenland, Turkije en Portugal tot het Europese beschavingsgebied behoren en derhalve, behoudens het onder E gestelde, in principe lid moeten kunnen worden van de Europese Gemeenschap;

   b) dat genoemde landen thans nog niet de economische mogelijkheden hebben om op een zinvolle wijze binnen de Gemeenschap te kunnen functioneren, en dat onmiddelijke toetreding van deze landen dus niet mogelijk is;

   c) dat de lidstaten van de Europese Gemeenschap maatregelen dienen te nemen, zoals in het verdrag van Rome van 1958 bepaald, opdat de economische voorwaarden voor een zinvol functioneren zo spoedig mogelijk gerealiseerd kunnen worden;

12. a) dat de lidstaten van de BENELUX op korte termijn gezamenlijke initiatieven dienen te nemen om het proces van de Europese eenwording dienen te versnellen;

   b) dat hiertoe in de huidige situatie gezamenlijke voorstellen voor een Europese aanpak van inflatie en werkloosheid onontbeerlijk zijn;

13. dat samenwerking tussen regio's, zoals thans in Euregioverband plaatsvindt, in de gehele Gemeenschap bevorderd dient te worden.

Wist u dat:

De secretaresse van de J.O.V.D. telefoon heeft: het nummer is: 070 - 60 11 14

Nieuws van de basis

In december en januari zijn er weer een aantal nieuwe afdelingen opgericht.

Zuid West Salland : opgericht op 4 december 1976 te Deventer.

voorzitter : E. Siebelink
secretaris : E. Mesritz
penn. meester: R. Steenbergen

contactadres: E. Mesritz, Manegelaan 1, Gorssel. Tel.: 05759-2796

Op 18 maart spreekt voor deze afdeling burgemeester Notten over miniprovincies en de kandidaatstelling voor het burgermeesterschap.

's - Hertogenbosch: opgericht op 29 december 1976

voorzitter : J. Rietrae (Tel.:073-146113)
secretaris : B. Lijdsman
penn.meester: F. van Liempt
lid : J. van Bekhoven

kontaktadres: B. Lijdsman, Magelhaenstr.1 Den Bosch

Op 11 februari spreekt voor deze afdeling E. Nijpels

Ede : opgericht op 17 januari 1977

voorzitter : D. Hey
secretaris : E. Hermans
penn.meester: W. Scholten
lid : R. van den Brink

kontaktadres: E. Hermans, Willem Marislaan 803, Ede Tel.: 08380-21484

Op 17 maart zal voor deze afdeling de heer Geertsema spreken in café-restaurant Mon Reve

Er bestaan plannen een aantal nieuwe afdelingen op te richten. Dit zijn: Sneek, Maastricht, Haaren, Zevenaar en Culemborg.

Sneek : zal worden opgericht op 18 maart

Maastricht: zal worden opgericht op 18 maart of 15 april.

Voor de andere afdelingen staat de datum van oprichting nog niet vast. Nader bericht hierover volgt.

De afdeling Kennemerland heeft een blad "Camera Liberala" geheten. Te hopen is, dat zij net als alle andere genoeg copy krijgen. In ieder geval succes.

De afdeling Groningen krijgt van zijn bestuur kritiek wegens de matige opkomst. Foei. Wij lazen dat in de "Jonge Liberaal", hun eigen blad.

De afdeling Den Helder - fris en nieuw - kent ook al een afdelingsblad. Uw redactie leest zich suf.

Wij zagen voor het eerst het blad uit Leiden, "De Leidraad". Het is geboren uit ongenoegen over de Driemaster. Zo hoor je nog eens wat. We kunnen alleen maar zeggen, dat we nu om de twee maanden kunnen verschijnen en een draaiboek hebben. En hard werken.

De afdeling Nijmegen bracht een zgn extra-dik nummer uit (volgens eigen zeggen) van wel vier bladzijden. Toch doorgaan...

De afdeling Meppel huodt op 20 mei een debat tussen de heer A.J. Evenhuis, Tweede Kamerlid voor de V.V.D. en Mevr. S. Langendijk- de Jong, Tweede Kamerlid voor de P.v.d.A.

De afdeling Nijmegen organiseert op maandag 14 februari een avond met als spreker D. Dees (oud-J.O.V.D.'er). Het geheel vangt aan om 20.00 uur in de Roemer, Kelfkensbos, Nijmegen. Onderwerp: het liberalisme.

De afdeling Meppel organiseert op zaterdag 5 maart een propaganda-feestavond in Zaal Slot in Meppel. Als sprekers zullen optreden de heer Berkhouwer en de heer Brinkhorst. Het onderwerp zal zijn: "Liberalisme in Europa".

Kernprogramma's zijn ad *f* 1,00 te bestellen via de afdelingssecretariaten.

Europa is harder nodig dan ooit tevoren

Bert van der Stoel in gesprek met Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Mr. L.J. Brinkhorst.

U was hoogleraar in het Europees Recht en nu Staatssecretaris; wat geeft de meeste voldoening?

Er zijn verschillende fasen in je leven, zo was mijn tijd in Groningen in het universitaire onderwijs erg belangrijk. Ik ben daar maatschappelijk gevormd en heb er de woelige jaren 6o en begin 70 meegemaakt. Als hoogleraar moest je je steeds rechtvaardigen voor de standpunten die je had. Ik heb het gevoel door die nieuwe ontwikkelingen in beweging gekomen te zijn. Als hoogleraar kon ik mij verdiepen in de stof, waarvoor je als staatssecretaris vrij weinig gelegenheid hebt. Een ander aspect: nu draag ik verantwoordelijkheid en daar schuw ik bepaald niet voor terug. Naar het ietwat meer vrijblijvende van het hoogleraarschap verlang ik niet zo terug.

U bent een overtuigd Europeaan; kunt U in deze functie meer doen om die overtuiging gestalte te geven?

Onder eindverantwoordelijkheid van de Minister draag ik zorg voor de coördinatie van het Europees beleid als voorzitter van de Coördinatie-Commissie Europese Aangelegenheden, die rechtstreeks rapporteert aan de Ministerraad. Deze commissie is interdepartementaal, met de diverse directeuren-generaal er in , daarin is mijn invloed natuurlijk anders dan die van een hoogleraar. In het practisch beleid constateer ik

een grote kloof tussen praktijk en wetenschap. Ik ben gelukkig dat ik beide functies in elkaar heb kunnen laten overvloeien.

Zou U willen doorgaan?

Het Europese werk ligt mij en ik wil me daarop dan ook blijven concentreren. Politiek Europa moet op de kaart komen. In wat voor hoedanigheid dat wordt zullen we wel zien. In die bijna vier jaar durende periode heb ik niet het gevoel gehad, dat iets van mijn Europese overtuiging verdwenen is, integendeel, Europa is harder nodig dan ooit tevoren.

Is de analyse juist, dat de premier te typeren is als een Europeaan en de minister van Buitenlandse Zaken als een Atlanticus?

Dat is niet juist. Het kabinetsbeleid plaatst de veiligheid in het Atlantisch kader. Beide ministers staan daar achter. Maar afgezien van dat veiligheidsbeleid wordt het Europese kader steeds belangrijker. In dat verband worden steeds meer invloeden duidelijk, zowel positieve als negatieve, van andere landen. Nederland wordt steeds meer gedwongen, ook bij het nationale beleid dat het voert, zich de Europese consequenties en de dimensies ervan voor ogen te houden. Een voorbeeld daarvan is wel het ultra-centrifuge project. Het is volstrekt duidelijk, dat die ontwikkelingen doorgaan. De vraag is of je dat kunt stoppen of blokkeren, ik geloof dat niet. Het is meer een vraag of Nederland invloed kan uitoefenen, dat er met verrijkt uranium geen gekke dingen gebeuren. Door wèl mee te doen, in een bepaald kader, binnen een verdrag, heb je een vinger achter de dossiers. Voor mij een belangrijk punt om te zeggen: laten we in een Europees kader tot oplossingen proberen te komen en slechte dingen voorkomen. Dat is heel wat beter dan het voeren van een schone handen politiek: het gebeurt namelijk toch, inlanden net over de grens!

Als Europa meer integreert, treedt er dan geen desintegratie op, in het Atlantisch gebied?

Neen, het ligt in elkaars verlengde. Als wij een sterke Europese eenheid hebben kunnen we bijdragen aan een evenwichtig Atlantisch kader. Nu is dat kader onevenwichtiger: er is een supermogendheid en 14 tot 15 middelgrote en kleine landen. Dus spelen de V.S. de eerste viool. Op zich is dat geen probleem, want ik hecht zozeer aan de veiligheidskant, dat ik daarvoor bereid ben een prijs te betalen. Ik geloof niets van een theorie, dat Europa zich ontwikkelt tot een derde macht of zich zo zou opstellen. De gemeenschappelijke verhoudingen en opvattingen zijn daarvoor te zeer verwant met de V.S., al zijn er uiteraard wezenlijke verschillen. De V.S. en Europa zijn elkaars natuurlijke bondgenoten. Dat laatste kan toch een duidelijk eigen profiel opleveren voor Europa.

Is het waar dat de monetaire en economische omstandigheden nou echt de oorzaak zijn van de vertraging van Europa of speelt ook het afstaan van bevoegdheden daarbij een politieke rol?

Iedere groep die macht heeft staat niet graag die macht af. Het speelt zeker mee, wellicht heeft het Nederlandse Parlement er ook moeite mee. Maar het wordt moeilijker om tot Europese oplossingen te komen als de economische ontwikkeling in de diverse landen steeds verder uit elkaar loopt. Dat betekent n.l., dat oplossingen voor nationale problemen voor het ene land naar hun aard, anders moeten zijn dan in het andere land. Een voorbeeld is het zgn. "groene pond", de rekeneenheid in de landbouwpolitiek. Als een land zijn koers laat zakken, gaat het groene pond ook mee; Engeland weigert dat. Zij krijgen een enorm surplus aan subsidie. Wij krijgen daar aan Gemeenschapsbeleid niets voor terug. Met een echte Europese monetaire unie - met één wisselkoers - zou zo'n probleem zich niet voordoen. Deze unie schuift zo open, dus is de economische situatie aanleiding voor vertraging in de samenwerking.

Dus geen oneigenlijke reden, voorgewend om integratie tegen te gaan?

Neen, geen politicus kan verder springen dan zijn democratische polsstok lang is. Als Engeland door de pomp zou gaan, betekent dat verhoging van de landbouwprijzen, hetgeen een impuls is voor de inflatiespiraal. De Engelse regering is zo wiebelig als maar kan, dus zal ze misschien de meerderheid verliezen. Het is een vrij simpele rekensom: we kunnen het ons niet permitteren, onze prioriteit is om aan het bewind te blijven, dus laten wij als Engelse regering Europa gewoon vallen.

Wat is de reden van de overeenstemming op Europees gebied in Nederland? Zal er in de toekomst meer geknokt gaan worden?

Als dat laatste gebeurt zal ik dat toejuichen. Het maatschappijbeeld van Europa dat de socialisten, christen-democraten, liberalen of conservatieven hebben is anders. De V.V.D. bijvoorbeeld houdt zich nationaal, dus ook in het Europese vlak te weinig bezig met het maatschappijbeeld en ook met de vernieuwing van de maatschappij. Ik betreur dat. Europa is niet alleen maar een formele huls van instellingen, maar ook een stukje inhoudelijke politiek. Ik heb gemerkt dat die vaak belangrijker is, ook bij de oplossingen die gekozen worden. Ik voor mij, als radicaal-liberaal, overtuigd van de noodzaak van maatschappijvernieuwing, geloof dat het liberalisme de plicht heeft een maatschappij-conceptie te hebben op Europees vlak.

Dus in de toekomst meer politisering?

Ja, absoluut. Dat kan ook niet anders als een politiek Europa bereikt moet worden. Eén van de redenen waarom Europa de mensen niet aanspreekt is, omdat het slechts voor een kleine groep mensen interessant lijkt te zijn. Er zijn echter vragen aan de orde, die voor veel grotere groepen belangrijk zijn. Dat moet ook blijken en de tegenstellingen zullen naar buiten gebracht moeten worden. Ik wil geen polarisatie (niet bereid zijn naar elkaar te luisteren, daarvan ben ik een groot tegenstander), tegen stellingen duidelijk maken is wat anders. Mijn partij. D'66, zegt niet: omdat het van die partij is zijn wij tegen. Wij toetsen het aan onze eigen visie, wij willen

luisteren. Dus: de betekenis van politiek Europa uitdragen.

President Giscard d'Estaing spreekt in zijn boek over het afgedaan zijn van het marxisme en het klassiek liberalisme. Die deugen niet meer, onze maatschappij vraagt er om dat er iets anders gevonden wordt.

Dat vind ik ook, ik voel me vrij verwant aan wat daar geschreven is, voor mij heeft het marxisme in zijn oorspronkelijke vorm afgedaan, omdat het geen oplossingen biedt voor de problemen van thans. Wat ik er wel van overghouden heb is, dat maatschappijstructuren van belang zijn, ook voor individuele vrijheden. Het gaat er wel degelijk om een bepaald kader te hebben. Daarin heeft het klassiek liberalisme volkomen gefaald. Men heeft uitsluitend gekeken naar de ontplooiing van het individu en veel te weinig naar structuren waarin het individu vastzit.
Het is voor mij een reden, waarom ik me per definitie aan de progressieve kant van het krachtenveld opstel, zowel op nationaal als op Europees vlak. Het boek van Giscard is daar een onderstreping van. Ik laat even daar of zijn volgelingen het daarmee eens zijn. Zijn partij is nogal conservatief. President Giscard geeft er blijk van wel degelijk modern en hervormingsgezind te zijn.

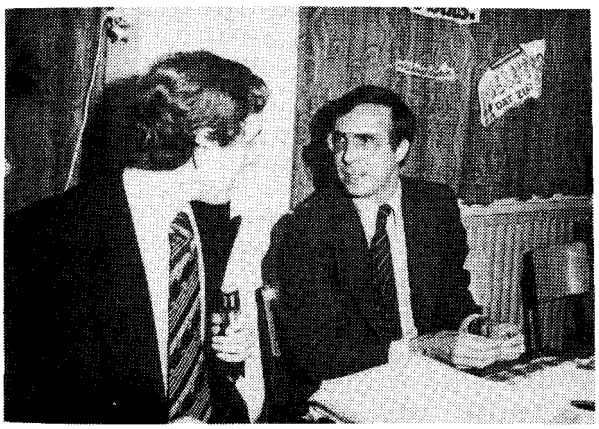

Op het J.O.V.D.-congres sprak U nog optimistisch over de Europese Raad i.v.m. de Noord-Zuid dialoog. Die Euro-top is voorbij. Wat nu?

De Europese Gemeenschap is afwezig geweest op politiek vlak, dat betreur ik zeer. Ik had erg gehoopt op het kunnen geven van positieve signalen aan de ontwikkelingslanden. Dat is niet gebeurd. Het is door de voorzitter (Nederland) geprobeerd. De kans is echter niet voor eens en altijd voorbij. Er gaat een enorme tijd mee gemoeid om structurele veranderingen in de wereld te realiseren. We moeten er alles aan doen een tweede kans te benutten als in het voorjaar weer vergaderd wordt. Het is voor Europa en de ontwikkelingslanden van belang. Europa heeft een positieve rol te spelen bij het ontwikkelingsproces. Het heeft me verbaasd na een conferentie met de zgn. Lomélanden - hoe de Afrikaanse landen rekenen op steun van Europa, waar ze steun van de V.S. en Japan eigenlijk al afgeschreven hebben.

In antwoord op een vraag op het J.O.V.D.-congres heeft U Mr. Geertsema genoemd en gezegd dat hij zijn verantwoording moet beseffen. Graag een toelichting daarop.

In het laatste kwart van deze eeuw draagt het liberalisme een belangrijke verantwoordelijkheid voor maatschappijvernieuwing, aan het zich open stellen hiervoor. Ieder die zich liberaal voelt, moet in die richting werken om kaders tot stand te brengen, waarin veranderingen mogelijk zijn. De V.V.D. is dat kader niet en kan het niet zijn omdat ze qua sociologische structuur en partijstructuur gedwongen is de rol van een conservatieve partij te spelen. Alle landen in Europa kennen zo'n conservatieve partij - we hebben nog onlangs de heer Chirac kunnen horen. Als je vindt dat je als liberaal niet mee moet werken aan de totstandkoming van een conservatieve volkspartij, moet je daar je consequenties aan verbinden. Voor mij is dat het herstel van D'66, het omvormen er van tot een niet-dogmatische en vooruitstrevende partij, die duidelijk liberale beginselen in haar vaandel voert. Ik kan dat niet in het kader van de V.V.D. tot stand brengen. Ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en zo moet U mijn opmerking zien.

Is er voor zo'n groepering, waarin vrijheid en solidariteit centraal staan wel een kans? (Uitspraak van Mr. Brinkhorst op J.O.V.D.-congres)

Toen ik in Groesbeek sprak, was het voor het D'66 congres. Nu, vriend en vijand stond verbaasd over het bruisende élan. Binnen een maand kregen we 1500 leden. D'66 moet doorgaan, we zullen dat bereiken. Er is behoefte aan een groepering tussen P.v.d.A. en C.D.A., waar andere levensbeschouwingen in het geding zijn.

Ziet U liberale trekken in de V.V.D.?

Natuurlijk zie ik die wel. Er is weinig helemaal zwart-wit in de wereld. Het abortus-wetsontwerp is een typisch voorbeeld van een liberale geesteshouding. Ik ben er blij mee, dat de polarisatie niet zo ver ging, en dat het mogelijk was dat V.V.D. ers dat samen met P.v.d.A ers konden doen. Het verzet er tegen in V.V.D.-kringen geeft de inwendige gespletenheid aan in de V.V.D.. Wat abortus betreft behoren liberalen een volstrekt gemeenschappelijke visie te hebben. Dit is een voorbeeld van wat ik wil zeggen: er zijn liberale gedachten, maar die worden door de eigen achterban niet eens gedeeld.

Uitsluitend politiek gesproken, zou de V.V.D. om leden te winnen er beter niet aan zijn begonnen?

Natuurlijk, maar hoe trouw ben je aan je beginselen? Ik ben echt niet in de politiek gegaan om maar een baantje te hebben, maar omdat ik vind dat ik voor bepaalde dingen moest staan. Een zaak als abortus, die zó het individu raakt, is erg essentieel. Je kunt alles wel in de partij-politieke sfeer trekken. Nu de V.V.D. er de oorzaak van is dat het wetsontwerp er niet door kwam zal ik - als liberaal denkende dan - ze er genadeloos mee op de huid zitten.

Ziet U liberale trekken in de heer Wiegel?

Persoonlijk ken ik hem te weinig om hem op de ontleedtafel te leggen. Ik constateer echter, dat hij vorm heeft gegeven aan een conservatieve volkspartij en dat heeft hij heel knap gedaan. Duizenden nieuwe leden en de grootste oppositiepartij, daarmee is wel de prijs betaald, dat de V.V.D. geen liberale partij meer is.

Vindt U de V.V.D. nou zo onredelijk oppositie voeren als velen zeggen?

De V.V.D. voert niet zozeer echte oppositie. Eerlijk gezegd: de kwaliteit van het optreden in de Kamer is echt beneden peil, dat is wat mij het meeste irriteert. Practisch op alle terreinen heeft ze nauwelijks eigen concepties tegenover die van het kabinet staan. Ik behoor niet tot diegenen , die alles wat dit Kabinet doet prachtig vinden. Ik verdedig uiteraard dit Kabinet, maar er zijn dingen die ik anders had gewild, of beter. D'66 had bijvoorbeeld een heel eigen visie op de V.A.D. structuur en de ondernemingsraden. Een werkelijk eigen conceptie van de V.V.D. op deze centrale vragen was er niet. Als ik een oordeel moet geven, dan is het dat de V.V.D. gewoon een negatieve instelling heeft: niet willenwat het Kabinet wil, zonder duidelijk te maken wat de V.V.D. wèl wil.
Beoordeel ik het ontwerp-programma: hèt kenmerk van een conservatieve partij. Ik heb begrepen dat in de J.O.V.D. ideëen leven, die niet in het programma voorkomen. Dat onderstreept alleen maar mijn stelling.

U hebt gesproken over de rol van Dr. Bas de Gaay Fortmann als beschermheer van de Young Liberals. Daar knoop ik dan meteen een vraag aan vast over de Liberale Federatie. Hoe ziet U de V.V.D. daarin?

Het is mij bekend dat er onbehagen heerst in de Liberale Federatie over de zeer conservatieve rol die de V.V.D. ook daar speelt. Maar men heeft daar te rekenen met de V.V.D. als enige vertegenwoordiger van liberalen uit Nederland. Men vindt duidelijk dat de V.V.D. een uiterst rechtse vleugel betekent. Het sluit allemaal niet uit, dat in de komende 10 à 15 jaar de kaarten anders kunnen komen te liggen en er andere eenheden komen. Ik zou het toejuichen dat de Engelse conservatieven met de Gaullisten en de V.V.D. een Europese conservatieve fractie zouden vormen. De Liberale Federatie kan dan een echt vooruitstrevend, vernieuwingsgezind gezicht tonen.

U vindt de V.V.D. er dus niet in thuis horen?

Vergelijk nu eens het optreden van de Engelse liberalen en dat van de F.D.P.. Het partijprogramma van de Liberals is door de V.V.D. niet in dank afgenomen. Voor mij een reden om mij op het Europese vlak te blijven vertonen. Bovendien vind ik het toch wel ondemocratisch, dat de V.V.D. in de Federatie een veto zou hebben voor Nederland, terwijl er uit andere landen wèl meerdere liberale partijen in zitten.

Welzijn

Een studiegroep welzijn verschafte ons een amendering op het ontwerpprogramma van de V.V.D.. Aangezien deze Driemaster overvol is, kunnen we het helaas niet integraal publiceren. Het geheel lijkt ons een goede aanvulling. Het is een volstrekt liberale visie op een terrein, waar de V.V.D. nogal eens achteraan loopt.
Inlichtingen over deze heldere, afgewogen amendering bij: F.R. Quast, Buizerdstraat 15, Vlaardingen.
Complimenten aan de samenstellers!

Bert.

Te goeder naam en faam bekend staande organisatie wenst in contact te komen met mensen, die van mening zijn, dat er een onderzoek dient ingesteld te worden naar de mogelijkheid tot zaligresp. heiligverklaring van de heer Andries Van Agt. Br. ond. nr. 1403 bur. VN.

De stormbal wordt gehesen

De Tweede Kamerverkiezingen naderen en opnieuw moeten we constateren dat de V.V.D. met politieke blindheid geslagen is. Met bijna misdadige nonchalance heeft men kansen op uitbreiding van haar kiezerspotentieel laten liggen. Men blijft doorgaan zich een volkspartij te noemen maar het begrip "Volk" schijnt bij de liberalen van nu wel een aparte vertaling te krijgen. Extreem gesteld zou men een historische verhouding, nl. die tussen Spartanen en Heloten, in deze tijd kunnen overplaatsen. Men wil het beste voor het volk, maar het volk zèlf heeft geen enkele invloed binnen de besluitvormende organen. De mogelijkheid bestaat, dat de intellectuelen binnen de V.V.D. het gewone volk te dom vinden om ergens over mee te kunnen praten.

Ook in dit geval kan men stellen dat de geschiedenis zich herhaalt. In de beginperiode der democratie waren de liberalen vaak de voorvechters van de belangen van de arbeidende

klasse, toen deze nog niet on socialistische bewegingen een spreekbuis gevonden had.
Via liberale lijsten kwamen vertegenwoordigers van de arbeiders in politieke lichamen terecht. Hiervan is Ferdinand Domela Nieuwenhuis een treffend Nederlands voorbeeld. De arbeiders kregen echter steeds meer de indruk dat de liberalen meer oog voor het kapitaal dan voor hen hadden. Men liet de liberalen vallen en ging zijn eigen organisaties vormen.
Het kwaad was echter geschied. De arbeider bleef het liberalisme als de pleitbezorger bij uitstek van het kapitaal zien.

Het huidige Nederlandse liberalisme doet niets om aan deze situatie een eind te maken. Waarschijnlijk is men te verstrikt geraakt in een verstarde liberale ideologie, zich uitend in een dogmatische terminologie en handelen. Men weet zijn idealen niet voor de gewone man te vertalen en blijft daardoor ongeloofwaardig. Een liberaal is dus momenteel niet de vertegenwoordiger van héél het volk, hoe graag hij dit ook zou willen.

Het grootste gedeelte van de arbeidersklasse kan als potentiële kiezer van een liberale partij afgeschreven worden. Zij zijn evenzeer als de liberaal door de traditionele visie misvormd. Het andere gedeelte kan men bereiken , mits er voor een andere opstelling gekozen wordt.

In vertegenwoordigende, zowel als in partij-bestuurlijke lichamen dienen personen opgenomen te worden, welke bij deze groep vertrouwen wekken, m.a.w. arbeiders of zij, die uit deze klasse voortgekomen zijn. Het mogen echter geen personen zijn, zij die aan deze beschrijving beantwoorden, welke reeds door het establishment getekend zijn, zoals bijvoorbeeld de heer Kéja. Bovendien zal men zich met zaken dienen bezig te houden, welke velen onder ons als weinig liberaal zullen betitelen en ze daarom zullen afwijzen.

Van de huidige V.V.D.-leiding behoeft men voornoemde "revolutionaire" maatregelen niet te verwachten. Te zeer is men door het verleden getekend. De J.O.V.D. heeft het in zich om wel tot een andere opstelling te komen. Zij kan en móet de werkende jeugd tot het liberalisme kunnen bekeren. Hiertoe kan men diverse maatregelen treffen:

1. Bij ledenwerving dient men zich niet uitsluitend op scholieren, studenten en personen van een "zekere sociale standing" te richten. De werkende jeugd kan voor een grote leden-aanwas zorgen.
2. De J.O.V.D. dient zich in al haar geledingen te verstaan met niet partij-politiek gebonden organisaties, welke voor de belangen van de werkende jeugd heten op te komen. Samen met deze organisaties dient men oplossingen aan te dragen voor de problematiek der werkende jongeren.
3. De J.O.V.D. dient er zorg voor te dragen dat zij vertegenwoordigers krijgt,welke zich t.o.v. anderen "verstaanbaar" maken kunnen.

Wanneer de J.O.V.D. erin slaagt deze drie punten te realiseren, zal men vertrouwen en geloof in het liberalisme kweken. Het socialisme zal niet langer als enige reddende engel gezien worden. De arbeider zal niet langer traditiegetrouw op een socialistische partij stemmen, maar ook een liberale partij als een reëele mogelijkheid zien. (Gemakshalve laat ik de groep buiten beschouwing, welke om religieuse redenen op een confessionele partij stemt. Gezien echter de tendens tot de-confessionalisering komen er ook uit deze hoek kiezers vrij.) Als de J.O.V.D. voor een dergelijke opstelling kiest, zal dit in bijv. de V.V.D. zijn uitwerking niet missen. Immers, vele J.O.V.D.-leden gaan op latere leeftijd een belangrijke rol binnen deze partij spelen. Wanneer voor een dergelijke koers niet gekozen wordt, kan de V.V.D. beter reeds nu de aanduiding "volkspartij"laten vallen. Zij heeft dan het recht verspeeld zich zo te noemen. De J.O.V.D. moet er voor waken, dat een dergelijke, moreel verplichte stap ooit genomen zal moeten worden. Daarom zal de J.O.V.D. tijdens het komende congres zich duidelijk voor deze nieuwe koers dienen uit te spreken.

Anton Corandewal
Waalstraat 22, Utrecht.

MARGINALIA

MARGINALIA

door Gijs M. de Vries

Imago

Wat we verder ook van onze ministeriële réveilblazer mogen denken, in het opbouwen van een imago is hij beslist vakbekwaam.

De jongste draak waarop deze twintigste-eeuwse *Sint Joris* het heeft voorzien, is de pornografie. Zoals bekend hebben de procureurs-generaal onlangs besloten dat pornofilms vies zijn en dus niet door meer dan 50 personen tegelijk mogen worden bekeken. Nu valt op de logica van dit besluit wel wat af te dingen, en het is dan ook te hopen dat P.v.d.A. en V.V.D. de minister in deze zaak zo snel mogelijk gezamenlijk ter verantwoording zullen roepen.

Al met al lijkt Van Agt (c.q. het campagneteam van het C.D.A.) een succesvolle formule voor de verkiezingen te hebben uitgedacht. Val de mensen niet lastig met onrustbarende verhalen over puinruimen (Wiegel), of met al even verontrustende plannen voor allerlei nieuwe veranderingen (Den Uyl), maar appelleer aan de angst voor onzekerheid, de hang naar het oude vertrouwde. En laat vooral in het midden wat je met dat "éthisch réveil" bedoelt; dan kan iedereen het uitleggen zoals hij wil, en spreekt het de grootste groep aan.

Een kabinet C.D.A. - V.V.D. moet absolute prioriteit geven aan bestrijding van werkloosheid en inflatie, zo klinkt het al geruime tijd in het V.V.D.-kamp. Met Van Agt als premier zal er ook weinig anders opzitten. Voor al diegenen, die

van een regering met liberalen erin, maatregelen verwachten op het gebied van de geestelijke vrijheid, kan een kabinet Van Agt niet anders dan een teleurstelling worden. Met een kampioen van het oudhollands burgermansfatsoen in het Catshuis zal er weinig ruimte zijn voor leuke dingen voor liberale mensen.

Tovenaarsleerling

In 1976 heeft de regering 600 miljoen gulden aan individuele steun in het bedrijfsleven gepompt. De 50 miljoen die voor dit jaar was voorzien, is inmiddels verdubbeld tot 100 miljoen - de verkiezingen werpen hun schaduw vooruit.

De kwestie Tealtronic doet voor de gevolgen van deze politiek het ergste vrezen. Werken met belastinggeld is immers heel wat anders dan werken met particulier risicodragend kapitaal. Bij Tealtronic heeft de overheid zich in de risicodragende sfeer begeven, zonder dat er ook maar enigermate controle bestond op wat er met het belastinggeld gebeurde. Gevolg: een verspilling van enige tientallen miljoenen.

Wat deze zaak zo verontrustend maakt, is een opmerking van minister Duisenberg. Deze verklaarde enige tijd geleden, dat het grote aantal gevallen van individuele bedrijfssteun een voldoende controle op de ingezette belastinggelden verhindert (Fin. Dagblad d.d. 12-1-'77). Anders gezegd: de regering is niet in staat de gevolgen van haar eigen maatregelen te beheersen. Het kabinet als tovenaarsleerling.

Dat de overheid mede uit electorale overwegingen werkgelegenheid probeert te behouden is natuurlijk prima. Maar dan wel op verantwoorde wijze, d.w.z. vooral door globale lastenverlichting, en bij voorkeur niet in de vorm van een vestzakbroekzak-beleid, waarin Lubbers aan steun uitgeeft wat Boersma aan werkloosheidsuitkeringen bespaart.

De affaire Tealtronic heeft opnieuw bewezen dat regeren wezenlijk andere eisen stelt dan ondernemen. Zolang hieruit (ook door het C.D.A.) niet de consequenties worden getrokken, neemt het kabinet onverantwoorde risico's met de belastinggelden van de burgers.

Scheut

In de nota Europese eenwording wijst het J.O.V.D. hoofdbestuur o.m. op de geringe belangstelling van de gemiddelde V.V.D.'er voor buitenlandse politiek. Dat gebrek aan interesse is al lang een doorn in het oog van H.A.M. Hoefnagels, hoofdredacteur van de Haagsche Courant en voorzitter van de V.V.D.-Commissie Buitenland. In het laatste nummer van "Liberaal Réveil" roept hij de V.V.D. op, het zijn Commissie eens wat moeilijker te maken, en wakkerder te worden op internationaal gebied.

Wat zijn artikel extra interessant maakt, is zijn pleidooi voor "een scheut idealisme" in het buitenlands beleid van de V.V.D.. Hoefnagels concludeert, dat zonder een ideële component dit beleid niet eens effectief kan zijn. (Liberaal Reveil nr. 3 1977, blz. 40. Besteladres: Hendrikstraat 4a, Den Haag).

Die scheut idealisme moet natuurlijk vooral door de Tweede Kamerfractie worden toegediend. En na 25 mei betekent dat: door de opvolger van H.J. de Koster. De kandidaat met veruit de beste papieren voor die post is Dr. W.F. van Eekelen, nu nog topman van B.Z. (chef directie Atlantische Samenwerking en Veiligheidszaken). Wat Van Eekelen van de ideeën van Hoefnagels vindt, is (nog) niet bekend, maar we kunnen er wel een slag naar slaan.

In de "Internationale Spectator" van januari staat een artikel van zijn hand over de rol van het parlement en de partijen in het buitenlandse beleid. Van Eekelen meent, dat het accent in het parlement te veel ligt op marginale kwesties, en vindt het opmerkelijk dat de Kamer zo weinig spreekt over de wezenlijke problemen van buitenlands beleid. De discussie daarover vindt eerder buiten het parlement plaats. De Kamerleden moeten daarom proberen richting te geven aan de opinievorming, zonder overigens vóór hun achterban te willen uithollen.

Van Van Eekelen mogen we dus in ieder geval verwachten, dat hij zich als Kamerlid zal inzetten om de achterban van de V.V.D. meer te interesseren voor buitenlandse politiek. Of hij ook Hoefnagels' "scheut" aan het beleid van zijn fractie wil toedienen, is uit zijn artikel niet af te leiden. Enige hoop betreffende de opstelling van de nieuwe fractie biedt echter wel de rede die Wiegel op 22 januari in Den Haag hield.

Sprekend over het beleid, dat een kabinet met de V.V.D. erin zal moeten voeren, ging Wiegel o.m. in op het buitenlands beleid: "Om de rechten van de mens, om zijn ontplooiing, om zijn vrijheid, daar gaat het ons in onze politiek om. Dat markeert onze positie ten opzichte van P.v.d.A. en C.D.A.".

Een uitspraak die iedere J.O.V.D.'er zal onderschrijven. Een wat alerter reageren op schendingen van mensenrechten, waar ook ter wereld, zou de V.V.D. sieren; het hoeven niet altijd "progressieven" te zijn die Kamervragen over deze kwesties stellen. Om met een citaat van Hoefnagels te besluiten: "Een liberale grondtoon moet de komende tijd duidelijk hoorbaar zijn. Wij mogen best eens van idealisme getuigen."

VAN DE V.V.P.

In maart 1977 zal er door het hoofdbestuur een kadercursus worden georganiseerd over het onderwerp "Economische Orde".

Op deze kadercursus zullen aspecten als de toekomst van de vrije ondernemingsgewijze productie, de positie van de zgn. Derde Wereld, de grondstoffenschaarste, het energievraagstuk, de structuur van de onderneming etc. de revue passeren.

Het hoofdbestuur streeft ernaar deze kadercursus min of meer in het midden van het land te organiseren, en wel op 18, 19 en 20 maart 1977. De deelnemersprijs zal ongeveer f 35,-- bedragen.

Belangstellenden kunnen zich opgeven (schriftelijk) bij Riëtte Hoffstedde. (Postbus 1914, Den Haag).
Het weekend zal plaatsvinden op 19, 18 en 20 maart in Eerbeek.

- Van de Deutsche Jung Demokraten "D.J.D.", de Duitse liberale jongeren vereniging heeft men verzocht aan de J.O.V.D. om oostelijke J.O.V.D.-afdelingen in Nederland in contact te brengen met westelijke gelegen afdelingen van de D.J.D. in Duitsland.
  Afdelingen in het oosten van het land die hiervoor belangstelling hebben gelieve contact op te nemen met de internationaal secretaris.

888888888888888

- Vijfentwintig J.O.V.D.'ers zijn uitgenodigd om op 1 tot 12 augustus deel te nemen aan een Liberal Youth Camp in Neukirchen in Duitsland. Volledige Kostenvergoeding.

8888888888888888

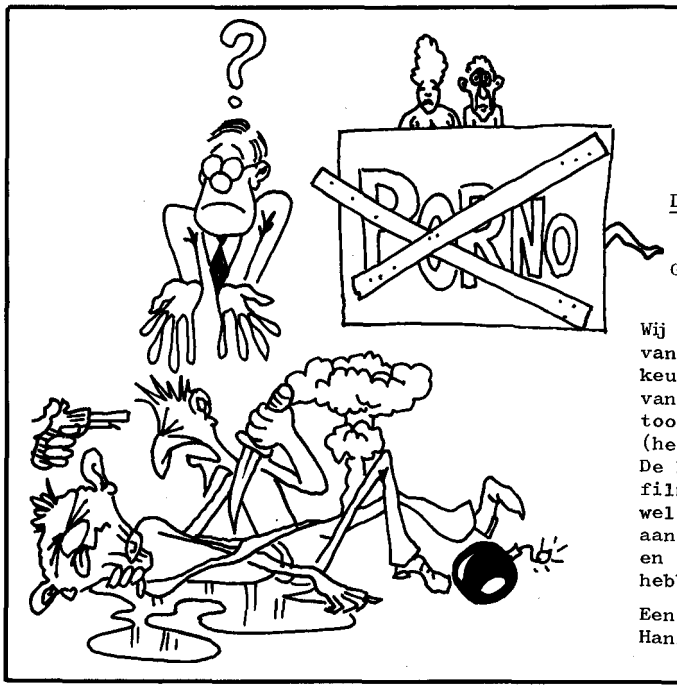

De Driemaster ving een liberaal geluid op:

Goed zo Hans!!

Wij zagen Hans Wiegel op de t.v. als voorzitter van de Kamercommissie met betrekking tot de filmkeuring. Het uit de lucht gevallen harde optreden van minister Van Agt ten aanzien van sexfilms, toont ons inziens de betweterigheid van Van Agt (het C.D.A.?) aan.
De heer Wiegel constateerde terecht: blote billen films niet en - al of niet sadistisch - geweld wel? Alles en iedereen mag zich verlustigen (?) aan het elkaar wreed afslachten op het celluloid en een vrijpartij schijnt kwalijke gevolgen te hebben.....

Een compliment dus voor dit liberale geluid van Hans Wiegel!

Nieuwe regeringscoalitie?

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

Ik geloof er niet in.
Den Uyl is te link, het C.D.A. een te makkelijke prooi en de V.V.D. veel te oppervlakkig.
Het bewijs hiervoor wordt enerzijds door Den Uyl geleverd op het P.v.d.A.-congres eind januari en door de wijze waarop hij "belangrijke regeringsvoorstellen" in het parlement weet te krijgen; anderzijds door de V.V.D.-leiding die op ontevredenheid anticipeert.

Het C.D.A. blijkt aan te slaan, dankzij het feit dat confessionelen zich achter een nieuw "mirakuleus" masker kunnen verschuilen.
Samenwerking met de V.V.D. zou veel "nieuws" wegnemen en het C.D.A. ongetwijfeld minder aantrekkelijk maken.
De samenwerking met de P.v.d.A. heeft het C.D.A. het imago gegeven van een vernieuwingsgezinde, maar behoudende partij.
De confessionelen zien de rol van redders van het vaderland, uit té linkse handen, voor zich weggelegd en zoals de verkiezingsuitslag zich nu laat aanzien zullen ze daar na de verkiezingen beter toe in staat zijn.
Bovendien schijnt de toekomst economisch wat meer perspectief te bieden, zodat ook op dit terrein wel de nodige eer te behalen zal zijn.

Ondanks de verkiezingswinst van ontevredenen zal de V.V.D. de grote verliezer zijn. Voor haar géén regeringsmogelijkheid.
De V.V.D. heeft verzuimd behoorlijk aandacht te schenken aan maatschappelijke veranderingen.
Haast nergens treffen we nieuwe liberale antwoorden aan, terwijl mijns inziens de mogelijkheid daartoe wel aanwezig is.
Neen, de V.V.D. anticipeert liever op de zwakheden van anderen; dat is ook Wiegel zijn kracht.
Het zal haar duur komen te staan als D'66, DS'70 en enkele liberale groeperingen de kracht vinden zich te bundelen buiten de V.V.D..
Dat ze deze kracht zullen vinden bewijst de opleving van D'66; een opleving waar de V.V.D. mede schuld aan heeft door haar afstoting van vele liberaal-denkenden. (Lees het intervie w met Brinkhorst elders in dit nummer).

Een liberaal antwoord op het werkloosheidsvraagstuk is mijns inziens invoering van deeltijdarbeid; vervroegde pensionering; tweedelijnonderwijs c.q. retraite; e.d..
De V.V.D. staat nog steeds volledige werkgelegenheid voor allen voor, uitgaande van de veronderstelling dat het werkloosheidsvraagstuk overwegend conjunctureel "tijdelijk" van aard is. De prognoses die door diverse instellingen zijn gemaakt, weerleggen deze veronderstelling.

Waarom? Omdat, ook al trekt de conjunctuur aan, met name arbeidsbesparende investeringen zullen worden gedaan. De structuur van de afzetmarkt vereist massa-productie. Bovendien zit er nog een stuk verborgen werkloosheid in de industriële sector; neemt de automatisering in de dienstensector toe en stijgt de opleidingsgraad van de bevolking voortdurend.
Het is dan ook onverstandig de werkloosheid goeddeels te willen verklaren uit de hoge loonkosten.
Uiteraard kunnen algemeen stimulerende maatregelen, die de V.V.D. wil, geen kwaad maar lettend op de aard van de werkloosheid zal dit weinig soelaas bieden voor het probleem waarvoor wij ons gesteld zien.

Gezien ons economisch systeem dat gericht is op mechanisatie, automatisering, hogere productiviteit, lagere kosten, kortom een snelle economische vooruitgang, kan men het willen terugdringen van structurele "permanente" werkloosheid zelfs tegennatuurlijk noemen.
Bovendien moeten we de kosten die dit met zich meebrengt niet uit het oog verliezen. De arbeider van de toekomst zal met machines werken die een nog grotere veelvoud van zijn jaar-

loon vormen dan thans al het geval is. Welk een investering betekent het tewerkstellen van één arbeider niet én welk een verhoging van de koopkracht is er niet nodig om de productie van die investering af te nemen!
Temeer daar arbeid niet zelden is ontaard in een volstrekt monotone en oncreatieve herhaling van stereotiepe werkzaamheden, meen ik dat juist liberalen de weg van deeltijd-arbeid e.d. in moeten slaan.

Dit zal een aanpassing vergen van de organisatie van de onderneming, met financiële consequenties, want alles heeft zijn prijs, maar wat kost het creëren van een extra, structureel ongewenste arbeidsplaats niet én wat kosten de werkloosheidsvoorzieningen de gemeenschap niet?!

Consequenties ook zijn te voorzien voor onze inkomens verdeling, ons onderwijsstelsel en onze democratie (besluitvorming).
Men zal ervoor moeten zorgen dat de mens leert zijn vrije tijd aan te kunnen, om onze samenleving, waarin velen dan geen volledige dagtaak zullen hebben, in evenwicht te houden.
Wat liberalen eveneens moet aaspreken is dat de consument door meer vrije tijd de mogelijkheid krijgt bewuster te kiezen c.q. beter gebruik te maken van zijn keuzevrijheid. Gebrek aan tijd maakt de consument immers kwetsbaar. De mogelijkheid om zijn smaken en keuzen te modelleren en te manipuleren neemt daardoor toe.

Door meer vrije tijd ligt een grotere zelfstandigheid van de consument in het verschiet. Dan wordt het voor het bedrijfsleven ook zinvol de concurrentiestrijd mede te richten op het verantwoord consumeren.

In hoeverre het bedrijfsleven er in zal slagen het woord " verantwoord " te vullen, zal afhangen van de kracht van meningen die men er elders op na houdt. Ik sluit niet uit dat de

vervolg op pag. 22

Jongeren in Europa

Op 27 en 28 november 1976 vond in Brussel een bijeenkomst plaats van het Europees Jeugdparlement. De zitting was georganiseerd door de J.E.F. (Jeunesse Européenne Federaliste/Jonge Europese Federalisten).

De J.E.F. is actief in 14 Europese landen en vecht voor een democratisch federaal Europa. Zij is in de meeste landen de jongerenorganisatie van de Unie van Europese Federalisten en van de Europese Beweging.

Aanwezig waren vertegenwoordigers van politieke jongerenorganisaties uit bijna geheel West-Europa; ondergetekende heeft de J.O.V.D. vertegenwoordigd.

In hoeverre de kwalificatie "parlement" in deze op zijn plaats was laat ik in het midden; de opzet van het geheel was in ieder geval positief.

Het thema betrof de rechtstreekse verkiezingen van het Europees Parlement in 1978. Na veel geharrewar lijken deze nu eindelijk van de grond te komen, gezien het besluit van 20 september 1976 van de Raad van Ministers van Buitenlandse Zaken. Het is nu echter zaak dat dit besluit in de parlementen van de lidstaten wordt goedgekeurd, zodat de rechtstreekse verkiezingen van het Europees Parlement in 1978 daadwerkelijk kunnen plaatsvinden.

Teneinde een verenigd Europa te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat alle federalisten, die uit allerlei politieke stromingen kunnen voortkomen, accoord gaan met een minimumprogram. Zowel politieke als constitutionele factoren moeten hierin betrokken worden.

Het was interessant te horen dat bijvoorbeeld de Franse socialisten niets tegen een verenigd Europa hebben, zolang het een Europa van de arbeider zal worden, vrij van "kapitalistische" invloed.
De Vlaamse Nationale Partij (de Volksunie) en de geestverwante partij uit Wales (Engeland) kwamen op voor de belangen van allerlei minderheidsgroeperingen.

De meerderheid van de aanwezige afgevaardigden besefte echter dat het er primair om gaat dat het geheel op democratische wijze plaatsvindt. Het verheugde mij dat een grote meerderheid der aanwezigen van mening was dat het Europees Parlement op basis van evenredige vertegenwoordiging moet worden gekozen.

De resolutie die door de vergadering werd aangenomen spreekt de hoop uit dat de verkiezingen in 1978 zullen plaatsvinden, en dat de burgers in de landen voldoende zullen worden geinformeerd omtrent het belang hiervan.

Tevens gaat de resolutie er vanuit dat problemen van monetaire aard en andere kwesties daadwerkelijk in Europees verband aangepakt moeten worden.

Ook sprak de vergadering zich uit voor uitbreiding van bevoegdheden van het Europees Parlement.

Tot slot wilde ik nog aandacht besteden aan de woorden van de Heer Berkhouwer die hij tot de aanwezigen richtte.

Hij was van mening dat de oorzaak van de huidige zwakte van Europa tweeledig was. Enerzijds zijn veel landen toch niet bereid om problemen gezamenlijk op te lossen, en anderzijds kunnen de nationale regeringen geen grote concessie doen, omdat zij te veel op nationaal niveau gebonden zijn. (vakbonden, mandaat ministers etc.)

Wat wij wensen is een Europa van constructie in overleg, er mag geen sprake zijn van domineren. Het gaat om de macht van het recht, en niet om het recht van de macht.

Het is verheugend dat de Europese verkiezingen van de grond lijken te komen. Veel stromingen in Europa blijken echter toch nog hun bedenkingen te hebben, bijv. de Franse communisten en Gaullisten, de Deense sociaal-democraten en de Engelse Labour Party.

Het is echter te hopen dat weinig belemmeringen de rechtstreekse verkiezingen in de weg zullen staan. Samenwerking is noodzaak, want wat kan ieder van de E.E.G.-landen op zichzelf nog doen om de grote problemen van deze tijd het hoofd te bieden?

Reinier van de Pol
Epe.

overheid middels een commissie, artikelen bepaalde predicaten verleent.

Deze weg lijkt mij geschikter om de economie te sturen, dan het concurrentievervalsende subsidiesysteem. De keuze behoort uiteindelijk bij de consument te liggen en niet bij de overheid.
Dit biedt tevens de oplossing voor het dilemma t.a.v. onze economische orde.
De vraag of de overheid al dan niet méér bevoegdheden moet krijgen om in het economisch gebeuren in te grijpen, vanuit de optiek van optimale allocatie (zgn. maatschappelijk nut), verliest goeddeels haar relevantie. Wanneer de overheid middels een commissie, of nog liever een overlegorgaan tussen consumenten, werknemers, werkgevers én overheid, kan werken met predicaten, aanbevelingen e.d. hoeft de overheid enkel nog in te grijpen in de allocatie van productiefactoren, als zij van mening is dat haar burgers tegen hun eigen keuze beschermd moeten worden.
In dergelijke gevallen brengt dit voor de overheid de verplichting met zich mee, dat zij duidelijk moet aantonen, dat ingrijpen van haar kant geboden is.

In mijn opzetje wordt uitgegaan van de macht bij de consumenten. Echter niet alle bestedingen die van invloed zijn op de allocatie van productiefactoren en het gebruik van bepaalde productie-ingrediënten, worden door de "consument" gedaan.
Om ook onderlinge bedrijfsleveringen onder contrôle te brengen, zou niet alleen gewerkt moeten worden met predicaten voor producten zelf, maar ook voor de wijze waarop ze gefabriceerd worden. Wat zijn de bijkomende productiefactoren, die we niet in het product terugvinden én wat zijn de bijproducten die vrijkomen bij fabricage van het product.
N.B.; nu ik in mijn verhaal de macht heb gelegd bij de "consument" c.q. de bestedingen voor eindproducten, doet de vraag zich voor of dit consequenties moet hebben voor de inkomensverdeling.

Als liberaal wil ik de bestedingsvrijheid handhaven. Qua inkomen moet iemand beoordeeld worden op grond van zijn bijdrage in de ontplooiing (smogelijkheden) van anderen en niet op grond van zijn bestedingen.

Ardwin Lantain.

"Van de VVD-Tweede Kamerleden heeft alleen A.J. Evenhuis begrip voor de kleine boeren"

Luurt Burema is 23 jaar oud en van beroep agrariër. Hij boert in het Groningse Amsweer, dat is gelegen onder de rook van Delfzijl. Sinds october van het vorig jaar is Luurt nu voorzitter van de afdeling Fivelingo - Appingedam en Delfzijl en omgeving van de J.O.V.D., welke ongeveer 25 leden telt.
Dineke Uildriks had een gesprek met hem.

Deze zomer wordt het drie jaar dat Luurt werkzaam is op het landbouwbedrijf van zijn vader. Zijn opleiding genoot hij aan de M.U.L.O. en vervolgens de Middelbare Landbouwschool. Van de J.O.V.D. is hij al zo'n vier jaar lid en voordat hij voorzitter werd, maakte hij ook al deel uit van het bestuur van Fivelingo.
De afdeling si dit jaar weer actief bezig geweest met het organiseren van diverse bijeenkomsten, welke al tot juni 1977 gepland zijn. Luurt stelt zich hier uitermate positief op. Zelf wil hij goed op de hoogt blijven van de politieke situatie, goed kunnen meepraten, zich een eigen mening vormen en deze ook gaan toetsen aan die van anderen. In de J.O.V.D. krijgt hij hier, volgens hem, volop de gelegenheid voor. Als actief voorzitter probeert hij natuurlijk ook anderen hiervoor zoveel mogelijk te interesseren en erbij te betrekken. De gezelligheid speelt hierbij een belangrijke rol.
Luurt is geen lid van een politieke partij. "Ik ben wel van plan lid te worden van de V.V.D., maar weet nog niet wanneer. Stemmen doe ik straks wel op de V.V.D.", aldus Fivelingo's voorzitter.

Abortus:

"Ik vindt het jammer dat de wet inzake de abortusregeling in de Eerste Kamer is afgeketst", vertelt hij. "Het is jammer dat abortus nu niet gelegaliseerd is. Ik was volkomen verrast door het stemgedrag van de V.V.D. in de Eerste Kamer. Met name de opstelling van mevrouw Van Someren had ik niet verwacht en komtbij mij niet helemaal eerlijk over".

J.O.V.D.:

"Hierin spreekt het mij erg aan dat er altijd heel openlijk gediscussieerd wordt en men elkaars mening respecteert. Je krijgt hier geen mening opgedrongen - iets wat ik bij de P.v.d.A en P.P.R. op hun afgelopen congressen betwijfel - en ieder krijgt voldoende kansen om zijn - haar ideeën naar voren te brengen. Ook heb ik de indruk dat in de V.V.D. minder mogelijkheden voor discussie worden gegeven.

Landbouwbeleid:

De landbouwpolitiek heeft uiteraard volop de belangstelling van deze sympathieke Groninger. Met namen de opstelling van de V.V.D.-Tweede Kamerleden Tuynman, Waalkens en Evenhuis worden op de voet gevolgd. "De Heer Tuynman is naast kamerlid ook hoofdbestuurslid van de Hollandse Maatschappij van Landbouw, welke twee functies ik niet verenigbaar vind.
Waalkens, grote boer uit de N.O.P., staat te ver af van de kleine boer, hij begrijpt hun problemen onvoldoende. Evenhuis vind ik de meest bekwame van deze drie. Hij voelt de kleine boer beter aan en heeft meer oog voor hun problemen".

Provinciale politiek:

In de provincie Groningen is nu - onder druk van de rijksoverheid - definitief besloten tot aanleg van een binnendijks Dollardkanaal.
"Onbegrijpelijk", zegt Luurt,"dat deze grond wordt onttrokken aan de landbouw. Deze grond had niet mogen worden opgeofferd voor een paar vogels. Het is onzin dat deze niet ergens anders hadden kunnen leven. Een leger hazen trekt ook weg als het wordt verdreven en gaat zich elders nestelen."

"Het beleid van G.S. in Groningen inzake de Eemshaven is te weinig realistisch. Men vergeet dat het een miljoenenzaak is en door allerlei bestuurlijke kwesties wordt het teveel vertraagd.

Er moet hier gewoon meer industrie komen en dat houdt natuurlijk in dat er wat gedaan moet worden!"

Verkiezingsvoorspellingen:

"Het zou leuk zijn als de V.V.D. van 22 naar ongeveer 30 zetels zou gaan groeien. Ze zou dan een goede coalitiegenoot kunnen worden van het C.D.A.. Groter hoeft de V.V.D. niet te worden. De "Rode-Haan" enquête kan wel eens tactiek zijn. ('t Lijkt net een paardenrace.) Nee, 30 is een mooi aantal. Laten we het hier op houden, dan is de teleurstelling straks niet zo groot."

Dineke Uildriks.

RODDEL

Gehoord op de verenigingsraad, n.a.v.de discussie over de onafhankelijkheid:

Johan: "Je kunt beter op het winnende paard wedden"

Wilbert Wolters: "Als je gratis kunt wedden, kun je beter op alle paarden wedden!"

Een staatssecretaris van B.Z. over Europa (J.O.V.D. congres)

De Europese Gemeenschap verschilt van andere internationale organisaties kwalitatief door de eisen op het gebied van mensenrechten, die zij stelt. Als enkele aspecten van de Europese samenwerking noemde hij ("de kansenexplosie is ongemeen groot")

- er zijn meer dan 100 Nederlandse functionarissen geaccrediteerd bij de E.G.
- er zijn 80 accoorden met derden
- er zijn vele accoorden met geïndustrialiseerde landen
- alle landen rondom de Middellandse Zee hebben speciale mogelijkheden
- de Comecon (Oostblok-landen) verzocht om samenwerking
- bij de Noord-Zuid dialoog zijn er 8 geïndustrialiseerde landen en 19 ontwikkelingslanden. De E.G. heeft de rol om het te laten komen tot confrontatie of tot coöperatie

- in Helsinki is er constant opgetreden namens de E.G.
- t.a.v. Zuid-Afrika is er een gezamenlijk beleid gevoerd

Er zijn voor de Europese Raad twee functies, te weten het crisis-management en het initiëren van nieuwe terreinen van samenwerking.

Naar aanleiding van een vraag waar de verwezenlijking van zijn D'66 ideëen uit af te lezen zijn merkte de heer Brinkhorst het volgende op: Allereerst dient vermeld te worden wat ik in mijn portefeuille heb, n.l. internationale milieuzaken en Europees beleid. Tussen minister van der Stoel en hem is weinig verschil van mening ten aanzien van de E.G.. Dit kabinet wil concessies doen voor het Europees beleid. Het ontwikkelingsbeleid van de E.G. gaat teveel uit van de bevoorrechte positie van de oud-koloniën, driekwart ervan ligt buiten Afrika. Het Nederlandse beleid gaat uit van een mondiaal ontwikkelingsbeleid. Wij blijven op de bres staan voor voorwaarden van Europese samenwerking: aandacht voor het Europees Parlement en de Europese Commissie en de coördinatie tussen die twee. De rechtstreekse verkiezingen van het Europees Parlement kwamen tot stand onder het Nederlandse voorzitterschap.

Ten aanzien van drie belangrijke documenten in dit verband zei de spreker, dat het rapport van de Europese Commissie spreekt van overdracht van zaken, die afzonderlijke landen zelf niet meer bevredigend kunnen regelen en heeft het bevruchtend gewerkt op het Tindemansrapport.
Het rapport Spierenburg (op verzoek van het kabinet) is een bron van inspiratie en het rapport Tindemans tenslotte is een rapport van een real-politiker.

Bert van der Stoel.

HEB JIJ JE CONTRIBUTIE AL BETAALD????

Hoewel de contributie-betalingen nog steeds binnen komen, zijn er onder jullie toch nog een groot aantal die de contributie niet voldaan hebben.

DRINGEND VERZOEK: BETAAL ZO SPOEDIG MOGELIJK!!!

Zij, die nog niet betaalden kunnen over niet al te lange tijd een tweede acceptgirokaart verwachten. Zorg er voor, dat jij niet in aanmerking behoeft

te komen voor een aanmaning. Voorkom dit en betaal nu; het bespaart ons veel portikosten.

Post voor de penningmeester sturen naar:

K.W.H. Rooze
Stapelerweg 22
DE WIJK (DR.)
Tel.: 05289-401

Bankrekening: Amrobank, 44.63.52.934 (postrek. 80.39.35)

N.B.: het adres in Groningen vervalt.

Wist je dat we nog meer abonnees kunnen gebruiken?

Help de J.O.V.D. aan meer abonnees. Voor *f* 15,00 is iedereen onze man.

Wist je dat we weer bezig zijn met advertentiewerving, en dat het erop lijkt dat we deze keer meer succes hebben. Wie helpt ons aan de laaste advertenties ???

ELKE AFDELING DIE EEN ADVERTENTIE AANBRENGT KRIJGT 10% VAN DE JAARLIJKSE OPBRENGST VAN DEZE ADVERTENTIE.

Uit Utrechts Nieuwsblad:

VVD-jongeren: plannen Klein onaanvaardbaar

De plannen van staatssekretaris Klein voor een nieuw stelsel van studiefinanciering zijn voor de JOVD (de jongerenorganisatie van de VVD) voor een deel *'onaanvaardbaar'*. De JOVD vindt dat de student recht heeft op volledige financiële onafhankelijkheid van de ouders. Als de plannen van Klein uitgevoerd worden blijft de student voor een deel financieel van zijn ouders afhankelijk.
De liberale jongeren vinden dat er *'ten felste'* geprotesteerd moet worden tegen het feit dat bezuinigingen en verdere inkomensnivellering via een nieuw stelsel van studiefinanciering worden doorgevoerd.

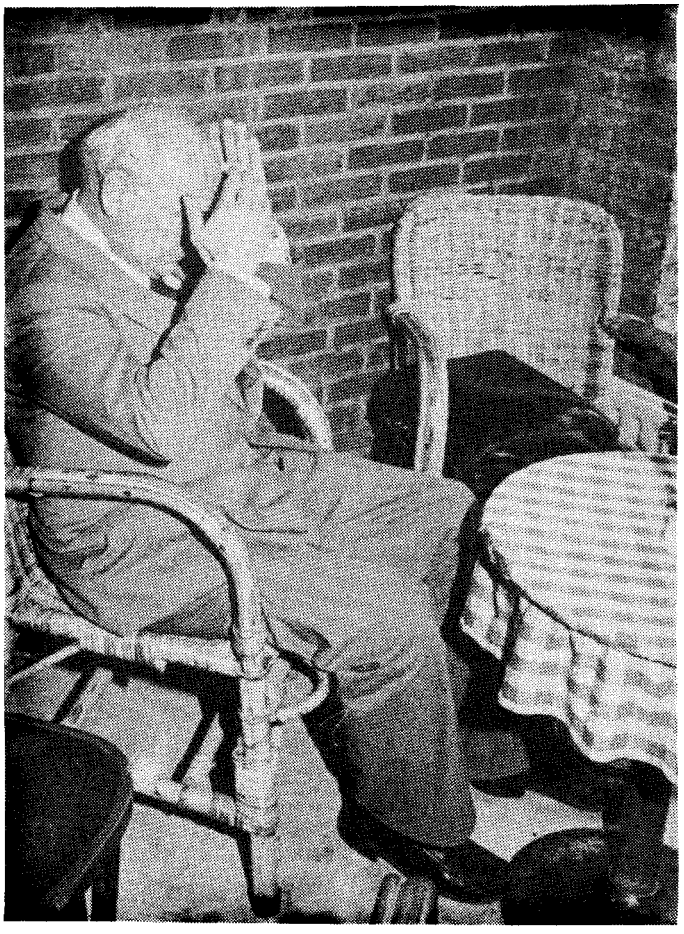

De Minister-president op het J.O.V.D-congres te Groesbeek

Die J.O.V.D.-ers zijn me te slim af!

Wat is JASON?

De Stichting JASON (Jong Atlantisch Samenwerkings Orgaan Nederland) is een studieorganisatie. Zij richt zich op de bestudering van:

- de Atlantische samenwerking
- Oost-West relaties
- andere mondiale vraagstukken

JASON is in november 1975 door een groep jongeren opgericht en is niet gebonden aan enige politieke of maatschappelijke groepering of instelling.

Wat doet JASON?

- Een blad (JASON-magazine) uitgeven (6 x per jaar)
- conferenties, lezingen en studieweekends organiseren

Tot wie richt JASON zich?

Tot u, als geïnteresseerde in internationale vraagstukken. Een indruk van JASON's activiteiten geeft de bijgaande index van de eerste jaargang van JASON-magazine.
In de zes jaarlijkse themanummers ('Afschrikkingstheorieën', 'Zeerechtconferentie' o.a.) worden aspecten van dat onderwerp belicht. Auteurs met veelal tegengestelde opvattingen leveren bijdragen.
In de 2e jaargang komen onder meer aan de orde:

- visies van Nederlandse politieke partijen op het buitenlandse beleid
- Haalt het Westen 1984?
- Post-Helsinki monitor project

Een betere indruk . . .

. . . krijgt u door een proefnummer aan te vragen of een abonnement (*f* 15,– per jaar; tot 20 jaar: *f* 10,–) op JASON-magazine te nemen.

Stichting JASON
Van Stolkweg 10 - Den Haag
(ook telefonisch: 070 - 54 27 03)

INDEX 1976 JASON-magazine

Afschrikkingstheorieën

J. Th. Hoekema	Actuele problemen in de afschrikking	6/10
H. de Lange	Afschrikking of oorlogsvoorbereiding?	6/7
R. V. W. M. Lantain	Een historische inventarisatie	6/4
W. J. A. Scheelen	De discussie rond de kernwapens	6/2
	Lexicon afschrikkingstheorieën	6/20

Algemeen

J. Th. Hoekema	Ontwapeningsnota	5/16
J. Th. Hoekema	De 'Sonnenfeldt doctrine'	3/2
F. L. M. Lafort	Interview met NAVO secr.gen. Luns	4/17
F. L. M. Lafort	Politieke Studieinstituten: Ostkolleg	6/19
R. D. Praaning	Inleiding op het Conferentiethema	4/18
R. D. Praaning	Vanwaartoe?	1/3
K. A. Nederlof	Interview met R. Casimiro	3/8
J. L. K. F. de Vries	De huidige malaise: een moeilijke stap in de goede richting	1/5

Atlantische Samenwerking

L. H. Brinkhorst	Atlantische Samenwerking in Noord-Zuid perspectief	4/9
W. F. van Eekelen	Staat de NAVO de ontspanning in de weg?	1/9
J. Godson	Is de NAVO nog nodig?	6/15
E. J. de Rijck v. d. Gracht	Atlantische Verbondenheid	3/5
J. L. K. F. de Vries	Noord-Zuid dialoog: stimulans of bedreiging v. d. Atl. samenwerking?	3/13

Conferenties

M. I. Carlier	Onderwijsconferentie	2/10
R. D. Praaning	ATA, AAYPL en JASON	1/11
R. D. Praaning	EYSM: Gemengde berichten uit Warschau	5/9
M. v. d. Muijsenbergh	Poolse Winterschool: 'Bij ons is iedereen gelukkig'	3/14

Europa

G. C. H. Kersten	Naar een veiliger Europa	1/7
R. D. Praaning	Europese veiligheid: begrip voor begrip	2/6
F. Rondagh	Met welk Europa voelen we ons verbonden?	3/3

Koude Oorlog

J. Th. Hoekema	Het ontstaan van de Koude Oorlog	2/1
H. A. Schaper	De Koude Oorlog vanuit historisch oogpunt	2/7

Militair Industrieel Complex

C. C. Sanders	Enige vragen bij het M.I.C.	4/6
A. G. v. d. Spek	Kapitalisme: de bron van het M.I.C.	4/4
A. van Staden	Werkelijkheid en mythe van het M.I.C.	4/2

Oost-Europa

M. v. d. Heuvel	Oost-Europa: een speciale behandeling	3/11
W. Lomeiko	De ontspanning, zoals Moskou die ziet	4/18
R. D. Praaning	EYSM en de 'Social Progress'	5/9
M. Tomala	Een blik op Polen	2/13

Oost-West relaties

A. van Staden	Interdependentie	1/13
C. C. v. d. Heuvel	Veranderende Oost-West percepties en verhoudingen	1/15

Verenigde Naties

B. Bartstra	Het voordeel van de twijfel	3/7

Zeerechtconferentie

B. Bjarnason	IJsland - Visserijrechten en Zeerechtconferentie	5/2
G. Jungslager	Militair-strategische aspecten van het zeerecht	5/6
J. A. Walkate	De derde VN-zeerechtconferentie en de Vrije vaart ter zee	5/4

B.V. Landbouwbureau Wiersum
Groningen

* handel in zaaizaden
* veredelingsbedrijf voor zaaizaden, vezelvlas en grassen

WIERSUM L B W GRONINGEN

FGH

Friesch Groningsche Hypotheekbank N.V.

pandbrieven

een veilige belegging met zeer hoog rendement

DOE MEE

MET PLAN 2000 ! zie pagina 4

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

DRIEMASTER

Orgaan van de ONAFHANKELIJKE Liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

De enige echte VVD Ministerlijst

ZIE PAGINA 1

20e JAARGANG

NUMMER 2, MEI 1977

DRIEMASTER

Orgaan van de onafhankelijke liberale jongeren organisatie voor vrijheid en democratie

Redactie: Bert van der Stoel, hoofdredacteur
Faurestraat 37, Bergen op Zoom
Tel.: 01640 - 42929

Ardwin Lantain, redacteur
Berta van Suttnerstraat 59, Haarlem
Tel.: 023 - 341262

Gerard Derriks, redacteur
Van Bijnkershoeklaan 351, Utrecht
Tel.: 030 - 936035

Bert Kramer, redacteur
F. van Bourgondiëlaan 206, Zeist
Tel.: 03404 - 15910

Frank de Grave, auditor namens het hoofdbestuur,
Brink 3, Groningen
Tel.: 050 - 120253

Redactieadres : Postbus 85914, 2508 CP Den Haag
Tel.: 070 - 60.11.14

Abonnementen : Postbus 85914, 2508 CP Den Haag

Abonnementsprijs : ƒ 15,00 per jaar

Tekeningen : Bert Bevers - Bergen op Zoom

Drukwerk : Drukkerij J.van Meurs & Zn. BV. Ridderkerk.

De J.O.V.D. stelt zich ten doel : jongeren in kennis te brengen met en te doordringen van de verantwoordelijkheden welke het staatsburgerschap hen oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichtend omtrent de liberale beginselen zonder een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen. Om deze doeleinden te realiseren kent zij een organisatie die is opgebouwd uit afdelingen, districten en een landelijk hoofdbestuur.

VOORZITTER : Gijs M. de Vries
Pieterskerk-choorsteeg 32 a
Leiden. Tel.: 071 - 130602

VICE-VOORZITTER
Politiek : Ad R.B. de Laet
Noordsingel 136
Bergen op Zoom.
Tel.: 01640 - 43737

Organisatie : Monique Bouman
Broerstraat 19 a, Nijmegen
Tel.: 080 - 230718

ALGEMEEN SECRETARIS : Peter J.J.F. Vrijsen
Veldhovenring 13, Tilburg
Tel.: 013 - 420933

PENNINGMEESTER : Klaas W.H. Rooze
Stapelerweg 22, De Wijk
Tel.: 05289 - 401

TWEEDE SECRETARIS : Margot van Guldener
Nieuwe Boteringestraat 38 b
Groningen. Tel.: 050 - 128150

INTERNATIONAAL SECRETARIS : Frank de Grave
Brink 3, Groningen
Tel.: 050 - 120253

VERENIGINGSKANTOOR : Koninginnegracht 55 b
Postbus 85914
2508 CP Den Haag
Tel.: 070 - 60.11.14

Sluitingsdatum voor het inzenden van copy:

21 dagen na verschijningsdatum

Advertentietarieven van de Driemaster

	1x plaatsen	6x plaatsen
1/1 pagina	ƒ 204,--	ƒ 165,--
1/2 pagina	ƒ 110,--	ƒ 92,--
1/3 pagina	ƒ 75,--	ƒ 63,--
1/4 pagina	ƒ 63,--	ƒ 51,--
1/8 pagina	ƒ 35,--	ƒ 32,--

Ingezonden mededelingen : ƒ 15,-- per plaatsing

Inleggen coupons en brochures ƒ 90,-- vermeerderd met ƒ 75,-- voor elke gram, waarmee het gewicht van 25 gram wordt overschreden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het Algemeen Secretariaat, tel.: 070 - 60.11.14

INHOUD

pag. 1. Redactioneel
pag. 1. V.V.D.-Schaduwkabinet door de redactie
pag. 2. Brug der Zuchten, door Gijs de Vries
pag. 3. Verkiezingscongres: toch geslaagd, door Bert van der Stoel
pag. 4. Als de V.V.D. congresseert, door Bert van der Stoel
pag. 5. Armoe troef, door Ardwin Lantain
pag. 7. V.V.D., een reactionaire partij ??? door Bert van der Stoel
pag. 8. PLAN 2000 door het hoofdbestuur
pag. 9. Wie wil naar New York door het hoofdbestuur
pag. 10. Gevraagd: Liberale toekomstvisie
pag. 11. Debat Glastra van Loon - Geertsema door de afdeling Nijenrode
pag. 12. Kadercursus Bergen door M. Rijken
pag. 12. Nieuws van de basis
pag. 13. School for freedom, door Tom Verboom
pag. 14. De J.O.V.D.- visie op Zuidelijk Afrika door het hoofdbestuur
pag. 15. Resolutie en moties van het congres in Amsterdam.

Redactioneel

In dit redactioneel willen we niet een zoveelste commentaar geven op de Kabinetscrisis. Wel enige kanttekeningen onder het motto:

"Wie geeft welk stemadvies?".

Zou AnDRIESsen zeggen (grapje, gestolen van V.N.) "Stem op mij voor Buitenlandse Zaken?"

En Ijkt Aantjes niet te adviseren: "Stem niet C.D.A., maar op Den Uyl voor christelijke politiek".

Kruisinga (oppositie voerend in de diaspora) zal nog wel verward zijn, althans vele C.H.U.'ers moeten dat intussen wel zijn.

Wiegel is duidelijk, hij is dan ook oppositieleider..

Aan Van Agt zouden wij willen vragen: hoe kun je nu een stembiljet invullen zonder te buigen? Op hem is een geliefde meezinger op bruiloften en partijen van toepassing: van voor, naar achter, van links, naar rechts .....

"Evangelische politiek" lijkt wel op een heksensabat: veel duisternis, onduidelijk lawaai en geheimzinnig. Maar de brandstapel is nog niet op temperatuur, vooral sinds Steenkamp het C.D.A. in elkaar timmerde ...

En als - hetzij voor de zoveelste maal opgemerkt - de P.v.d.A. en de V.V.D. (in mindere mate) elkaar blijven verketteren, dan zit het C.D.A. nog lange tijd op het groene fluweel.

Wie kan nog volhouden dat politiek een keurig tijdverdrijf is of nog meer: een verantwoordelijke bezigheid ? Uw redactie zou het tenminste niet aandurven.

Uw redactie geeft geen stemadvies. Wel willen we verklappen allemaal - nog - V.V.D. te stemmen. De kandidatenlijst wordt overigens door ons kritisch bezien en bij welk nummer wij de rode stip zetten, laten wij niet weten.....
Geschikte kandidaten naar onze zin kunt U vinden in het decembernummer van de Driemaster.

Redactie

Op voorstel van het Hoofdbestuur heeft het congres twee nieuwe redactieleden aan het uitgedunde team toegevoegd. Ook hier heten wij welkom: Bert Kramer en Gerard Derriks.
Als H.B.-auditor komt tot onze vreugde de oud - redacteur Frank de Grave terug. We rekenen op een prettige samenwerking.

De reacties op de laatste Driemaster waren alom lovend. De redactie is aanbeland waar ze wezen wil, dankzij een betere opzet. IJs en weder dienende zijn de volgende Driemasters in dezelfde stijl.

Sinds het optreden van de huidige hoofdredacteur hebben de oplettende lezertjes onder ons onder het "Redactioneel" zien staan "Redactie".
Dit omdat hij de mening is toegedaan, dat we gezamenlijk een Driemaster verzorgen. De teksten van het Redactioneel zijn van hem en worden, als ze door de gehele Redactie worden onderschreven door allen ondertekend.

Redactie

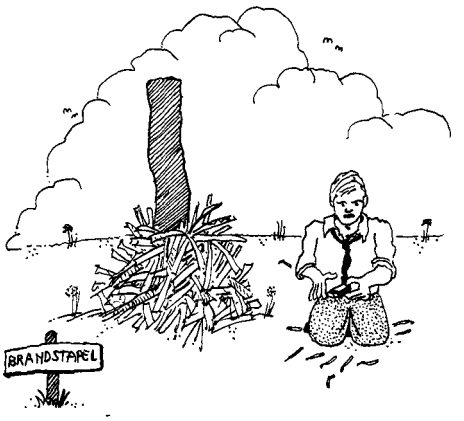

De redactie van de Driemaster

werpt licht op

VVD-schaduwkabinet

Binnenlandse Zaken	: Geertsema (op zijn minst..)
Buitenlandse Zaken	: De Koster / Van Eekelen
Economische Zaken	: Langman
Sociale Zaken	: Rietkerk
Financiën	: Van Aardenne Koning
Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	: Scherpenhuizen De Beer
Onderwijs	: Vonhoff
C.R.M.	: Mevrouw Kappeyne van de Copello
Volksgezondheid en Milieuhygiene	: Mevrouw Veder - Smit Dees
Justitie	: Geurtsen Peyster
Wetenschapsbeleid	: Zoutendijk
Ontwikkelingssamenwerking	: Jacobse
Verkeer en Waterstaat	: Mevrouw Smit - Kroes / De Beer
Landbouw	: Evenhuis
Defensie	: De Koster

De VVD-Ministeriabelen!
Hèt lijstje voor de fractievoorzitter

Brug der zuchten

Door Gijs de Vries

Regeren is vooruitschuiven. Een principe, dat na vier jaar lang de kurk te zijn geweest waarop het kabinet-Den Uyl dreef, uiteindelijk één van de belangrijkste oorzaken van de crisis bleek. Dat de grondpolitiek voor Van Agt niet meer was dan de stok om de hond te slaan, is langzamerhand wel duidelijk. Het gebrek aan harde afspraken bij de formatie in 1972, het vooruitschuiven van de belangrijkste wetsontwerpen tot vlak voor de verkiezingen, de starheid waarmee Van Thijn vasthield aan zijn vier "exameneisen", en bovenal de karakterstructuur van Neerlands enige echte blok-beton-met-bloemetjes lijken de werkelijke aanleidingen tot de crisis.

Nasleep

Boeiender dan die hele crisis was overigens de nasleep. Wie herinnert zich niet de woede en de wraakzucht waarmee links indertijd op de Nacht van Schmelzer reageerde ? "Willst du nicht mein Bruder sein, so slag' ich dir den Schädel ein." Wat een verschil met deze crisis ! Zonder noemenswaardig verzet in eigen kring roepen de huidige socialistische voormannen om het hardst dat de PvdA na de verkiezingen opnieuw in zee moet met het CDA. En de scherpe anti-CDA motie van de PPR wordt met enig schouderophalen voor kennisgeving aangenomen. De gouvernementele vleugel van de PvdA lijkt de radicale elementen in de achterban thans vrij stevig onder controle te hebben.

Interessant is de nasleep van de crisis echter vooral door de ontluistering van het CDA. Steeds duidelijker wordt immers, dat Aantjes er niet in slaagt de koers van het CDA wezenlijk te beïnvloeden. De brug, die Boersma en hij tussen christendemocraten en socialisten hadden willen slaan, is een Brug der Zuchten geworden, waar Van Agt met zijn solo-actie de pijlers onder heeft weggevaagd. Of het "bedrijfsongeval" het CDA in de verkiezingen veel goed zal doen, valt te betwijfelen. Wie breekt, betaalt. Bovendien is de interne verdeeldheid die dit CDA kenmerkt, de laatste tijd op wel heel pijnlijke wijze gebleken. In het tijdsbestek van maar één week lonkte Van Agt nadrukkelijk naar de VVD, verklaarde Boersma daar recht tegenin dat een coalitie tussen CDA en VVD uit den boze is, omdat de VVD "conservatief, ja zelfs reactionair" zou zijn (schandelijk staaltje van politieke milieuvervuiling), en liet de Unieraad van de CHU weten dat ze het hierover met Boersma volstrekt niet eens was. Over duidelijkheid gesproken.

Toch heeft dit CDA nog altijd de sleutel tot de komende regering in handen. Op het moment dat dit artikel geschreven wordt (april 1977) is het niet mogelijk met enige zekerheid te voorspellen welke coalitie er uit de bus zal komen. Eerst zal het CDA intern orde op zaken moeten stellen. Dat betekent onder meer, dat het CDA het eens zal moeten worden over de persoon van haar kandidaat-premier. Na de dodemansactie van de Minister van Justitie stijgt in CDA-kringen de twijfel of Van Agt zowel psychisch als fysiek in staat geacht kan worden de last van het premierschap te dragen, en nemen de speculaties toe over een "inruilactie" van Andriessen of Zijlstra voor Van Agt.

Uitdaging

In dit licht lijkt de verkiezingsstrategie van de VVD de enig juiste. De VVD zal zich de komende weken niet mengen in het geruzie binnen het CDA, of in het gekrakeel tussen PvdA en CDA. De rode draad die door de VVD campagne loopt is de bestrijding van inflatie en werkloosheid, een onderwerp dat door de crisis helaas volledig op de achtergrond is geraakt.

De komende verkiezingen zullen worden gewonnen door de partij, die het grootste aantal zwevende kiezers weet te trekken. Op dit moment weet een zeer groot deel van ons volk nog niet zeker op welke partij hij/zij zal stemmen. Dat heeft belangrijke consequenties voor de campagne van de VVD.

De VVD zal de kiezers duidelijk moeten maken dat een stem voor het CDA geen enkele garantie inhoudt voor de samenstelling van ons landsbestuur. De uitkomst van de formatie is immers grotendeels afhankelijk van de machtsstrijd in het CDA, en van de sterkte na de verkiezingen van PvdA en VVD. Zolang PvdA en VVD elkaar wederzijds uitsluiten is de steun van de kiezer aan het CDA bovendien niet wezenlijk van belang voor de machtspositie van die partij. Krijgt de VVD deze ideeën over het voetlicht, dan is de kans groot op stemmenwinst onder die kiezers, die nog twijfelden tussen VVD en CDA, maar die persé een tweede kabinet-Den Uyl willen voorkomen.

Ironisch genoeg blijken Aantjes en Boersma op deze manier prima te passen in de liberale strategie: hoe harder zij roepen dat het CDA opnieuw met de PvdA in zee moet, hoe beter.

Het schieten onder Van Agts duiven zet als zodanig intussen weinig zoden aan de dijk: na de verkiezingen moeten VVD en CDA, willen zij samen een regering vormen, gezamelijk op steun van een parlementaire meerderheid kunnen rekenen. Als Wiegel wint wat Van Agt verliest, is de kans groot dat de VVD opnieuw in de oppositie terecht komt.

De campagne van de VVD zal dus vooral gericht moeten zijn op de traditionele PvdAstemmers, op de aanhang van DS'70, en op die van D'66. Dat betekent een geweldige uitdaging voor de VVD in het algemeen, en voor Wiegel in het bijzonder. Wil de VVD niet alleen zetels winnen maar ook een serieuze coalitiekandidaat zijn, dan zal de winst moeten komen van de brede massa van geschoolde arbeiders, (lagere) ambtenaren, kantoorpersoneel, etc., kortom van lagen van ons volk die vroeger bijna automatisch PvdA stemden. Zou Hans Wiegel erin slagen aanzienlijke stemmenwinst te behalen onder die categorie kiezers, dan zou dat voor het liberalisme in Nederland een historische doorbraak zijn. Het zou tevens de kroon zijn op het werk van iemand, die als geen ander verantwoordelijk is voor de enorme verbreding van de aanhang, die de VVD de laatste jaren heeft gekend. Veel zal daarbij echter ook afhangen van de presentatie van de overige, en met name de nieuwe kandidaat-Kamerleden van de VVD !

D'66 is in het geheel een onzekere factor. Door de val van het kabinet is de wederopstanding van D'66 publicitair minder interessant geworden. Het ziet ernaar uit, dat Terlouw zijn kruit te vroeg heeft verschoten: voor de pers is D'66 al weer "oud nieuws". Naarmate de campagnes van De Grote

Drie in volle hevigheid losbarsten, zal de aandacht van de pers voor D'66 ongetwijfeld nog verder teruglopen. Aan de andere kant moet de aantrekkings kracht van D'66 op de linkervleugel van de VVD niet worden onderschat. Juist voor het behouden van die kiezers is het noodzakelijk dat de campagne van de VVD niet alleen rust op de peiler van de bestrijding van werkloosheid en inflatie, maar dat ook meer immateriële punten op de voorgrond geplaatst worden. Voor de herkenbaarheid van de VVD als liberale partij zijn immers juist aspecten van geestelijke vrijheid van essentieel belang ! Hoe onwelkom dat het CDA ook mag zijn.

JOVD

De taak die JOVD'ers mijns inziens in de komende weken hebben, is dan ook ervoor te zorgen dat aspecten van geestelijke vrijheid, zoals ondernemingsdemocratisering, liberalisering van het gevangeniswezen, het wegnemen van de bestaande wettelijke barrières voor alternatieve vormen van samenleving, etc. ruimschoots aan de orde komen. De vele debatten die in deze tijd door JOVD-afdelingen worden georganiseerd (zie elders in deze Driemaster !) vormen daarvoor een uitstekende gelegenheid.

Raakt de VVD opnieuw in de oppositie of komen de liberalen in de regering ? De uitslag van deze verkiezingen zal ongetwijfeld bepalend zijn voor de interne ontwikkeling van de VVD, en dus voor de koers die de Nederlandse liberalen de komende jaren zullen varen.

Zeer te hopen valt, dat de toon en de inhoud van de debatten op het afgelopen VVD-Congres tekenen zullen blijken van een definitief veranderde mentaliteit onder de leden en het lagere kader, en dat de grote bereidheid tot open discussie over het te voeren beleid ook ná 25 mei zal blijven bestaan. Voor de toekomst van het liberalisme in Nederland zou dat een bijzonder verheugende ontwikkeling zijn.

Verkiezingscongres: Toch geslaagd

Ondanks een lange lijst van afwezigen, c.q. afzeggers was het J.O.V.D.-congres te Amsterdam zeker de moeite van het komen waard. De afzeggers, zoals Haya van Someren (griep), Ed van Thijn, Prof. Steenkamp en Dr. Terlouw zorgden voor enige consternatie. Vele journalisten verdwenen. Door de ronduit geweldige medewerking van Mr. Geertsema en-de inderhaast opgetrommelde- Huub Jacobse, merkte men niets meer van improvisatie. Voorzitter Remkes verwelkomde in welgekozen bewoordingen de gewaardeerde aanwezigheid van mevrouw Korthals, echtgenote van onze overleden oud-voorzitter Drs. H.A. Korthals.

De sprekers

V.V.D.-voorzitter Mr. Korthals Altes slaagde er - zorvuldig formulerend - in, het V.V.D.-aureool van materialisme van zich af te werpen. Zijn uitspraken leken - gelukkig - niet zozeer afgestemd op J.O.V.D.-publiek. Daarmee is nog niet gezegd, dat, als zijn mening al de mening van het V.V.D.-hoofdbestuur is, dat die ook in die mate bij een V.V.D.-congres tot uitdrukking komt.

Enkele grepen uit zijn betoog: mensen moeten in ons land meer kansen krijgen om eigen verantwoordelijkheid te dragen. De V.V.D. verstaat onder sociale gerechtigheid dan ook hèn te helpen, die eigen verantwoordelijkheid niet kunnen dragen. Hij spitste dat toe op ouderen (plaats in de samenleving;)werklozen (bestrijding van de werkloosheid als prioriteit, aangepast werk voor ongeschikten) en op de Derde Wereld (versterken structuur om zich zelf te ontwikkelen, niet om gesteund te blijven. De betreffende landen moeten een eigen keuze doen en hebben eigen verantwoordelijkheid.)

Een uitspraak van Korthals Altes om te onthouden: het overgrote deel van het J.O.V.D.-minimumprogram (zie Driemaster februari) kon hij onderschrijven. Hij pleitte voor persvrijheid en voor experimenten met de middenschool.

Het scheppen van werk, het omlaag buigen van collectieve uitgaven is niet populair en zal wel eens pijnlijk kunnen zijn. Het is niet met vreugde, als de V.V.D. moet constateren, dat sommige sociale uitkeringen tijdelijk niet welvaartsvast kunnen zijn.

De samenwerkingsgedachte resulteert in een Kabinet plus V.V.D., waarbij partners worden gezien als bondgenoten. We zullen er niet zitten om elkaar pootje te lichten. Verdraagzaamheid houdt echter niet in, dat we vrijwillig naar de slachtbank gaan.

Mensenrechten

Wat betreft mensenrechten en geestelijke vrijheden bepleitte Korthals Altes strijdbaarheid en geen compromissen. Van der Stoel (de minister dan) achtte hij een waardige representant van Nederland: de liberalen staan achter hem. Iemand als van der Stoel heeft ook het recht, gezien zijn houding tegenover Griekenland, Spanje en Portugal. De aanval in de N.R.C. op de Minister omschreef hij als:"daar snap ik als liberaal niets van".

Zedelijkheidswetgeving

Op zich is het duidelijk, dat socialisten en liberalen voor wat betreft de zedelijkheidswetgeving goed kunnen samenwerken. "Van Agt hoeft voor mij niet uit te maken wat porno is".

VVD - PvdA

Wellicht ongewild zorgde de V.V.D.-voorzitter voor veel publiciteit met zijn betoog over een eventuele samenwerking tussen V.V.D. en P.v.d.A.. Ongewild, immers de Heer Korthals Altes bestreed de J.O.V.D. mening (motie) niet, hij zei: "nu niet", hetgeen de J.O.V.D. in zijn motie reeds gesteld had. Zie voor dit punt verder in de Driemaster.

CDA

Korthals Altes had de (niet verschenen) Prof. Steenkamp willen vragen wat christen-democratie nu is. Wat betekent die combinatie van woorden, zonder een duidelijke politieke lading? Zoals P.v.d.A., S.D.A.P. en de vakbonden - terecht - de emancipatie van de arbeiders nastreefden, hebben K.V.P. en A.R. de emancipatie van Roomsen en Protestanten nagestreefd. De V.V.D. heeft altijd de emancipatie van de burger tegen concentratie van overheidsmacht gewild. De verhouding confessionelen - niet -confessionelen in de P.v.d.A. en V.V.D. is nu dezelfde.
Het C.D.A. laat haar macht moeilijk los. Het is griezelig en een verwording van macht, als men niet meer staat voor eigen wetsontwerpen. Men telt op de overgebleven vingers de opiniepeilingen na.

Vragen tijdens het congres aan Mr. Geertsema, Huub Jacobse en Mr. Korthals Altes

- t.a.v. D'66: derde koersverandering, na pragmatisme, omhelzing P.v.d.A.?
  Korthals Altes voelde niet voor liberale controle door D'66. Laat men het V.V.D.-beginsel programma maar inzien. Overigens deed hij wel de toezegging het beginselprogramma te willen herzien, dat al 11 jaren oud is. D'66 sluit ons wel uit, wij hen niet. Geertsema zegt: Glastra van Loon is het niet eens met Brinkhorst. Ook het post-sociaal-liberalisme van Terlouw kan geen poging zijn het liberalisme te claimen

voor D'66. In het verkiezingsprogramma van D'66 staat o.a. afschaffing van erfrecht en de vaststelling van een maximum-inkomen. Beide onliberaal.
Jacobse zegt: Ook Glastra ziet drie stromen; het zou fnuikend zijn voor het liberalisme, als het zich splitst.

VVD - PvdA

Jacobse: het liberalisme is relativerend en gematigd. 20% van de stemmen is tenslotte niet voor 100% je zin krijgen. Niemand uitsluiten; einde verkettering.
Geertsema: of het nu C.D.A./P.v.d.A. is of C.D.A./V.V.D., steeds gaan er zaken in de ijskast. Het C.D.A. heeft een ongekende macht, niet in overeenstemming met het aantal zetels.
Korthals Altes: De V.V.D. sluit niemand uit, bij ons niet nooit, bij ons bereidheid tot praten.

Van Agt en porno

Korthals Altes: zie ons beginselprogramma, art.5: wij stellen de geestelijke vrijheid voorop. Wat geeft mij het recht te oordelen als Van Agt doet? Mondigheid is eigen verantwoordelijkheid. Ik zal mij wel verzetten tegen opdringing.
Geertsema: helemaal eens; niets voorschrijven. Als de overheid het verbiedt, beseft men zijn eigen verantwoordelijkheid niet meer.

Jacobse en zijn gratis heroïne

Jacobse: ik heb nooit gezegd dat men gratis heroïne moet uitdelen aan passanten, die toevallig voorbijkomen. Op landelijk gebied is er geen spoor van visie. Amsterdam heeft een explosie van verslaafden, zo'n 10.000. Binnen drie à vier jaar is dat verdrievoudigd, hetgeen voor de samenleving rampzalig is. We moeten therapiën zonder traditionele vooroordelen tegemoet treden, de reductiemethode (steeds minder) niet uitsluiten. Kamerlid Drs. Dees reageerde met een verwijzing naar vragen van hem en mevr. Veder - Smit. (V.V.D.). "We worden met een kluitje in het riet gestuurd". "Aan een bestrijdingsfonds van de Verenigde Naties wil het huidige Kabinet niet meedoen", volgens Dees.

Samenlevingsvorm

Korthals Altes: men heeft zijn verantwoording, ook in een gezin. Ik praat helemaal niet over de "betekenis van het gezin voor de maatschappij", de wet moet echter niet iets gaan toestaan, dus geen wettelijke regeling. Wel moeten de wettelijke gevolgen bekeken worden en onredelijkheden moeten er uit. Je wijze van samenleven is privé, dat hoeft geen wettelijke basis.
Geertsema verwees naar het verkiezingsprogramma: aanpassing wettelijke bepalingen. Een voorbeeld: de zeer onredelijke pensioenwetgeving.
Korthals Altes vult aan: In Engeland is het volstrekt ondenkbaar, om geen pensioen te kunnen geven aan een eventuele partner, waarmee men niet is gehuwd.

Ontwikkelingshulp

Korthals Altes: de nu bestaande norm in ons verkiezingsprogramma is in overeenstemming met internationale verlangens. Ons verschil met het C.D.A. is, dat zij het laten bij het zeggen van: "veel meer geld uittrekken". De V.V.D. wil de hulp concentreren om het meeste te bereiken voor de bevolking zelf. Minister Pronk complimenteerde zelfs de V.V.D. met haar studie als een eerste behandeling van de totale ontwikkelingsproblematiek. Ik praat niet over stuwmeren en bezuinigingen. Wij de V.V.D. doen niet aan fetisjisme en we bieden ook geen aflaten.

Ondernemingsdemocratisering

Geertsema: de ideeën van D'66 zijn op dit terrein funest: ze gooien het kind met het badwater weg. Men wil daar alleen zeggenschap voor de aandeelhouders, die zich voor lange tijd binden. Je moet wel een bedrijfsleven overhouden, als je wilt democratiseren .....

VVD - Volledige werkgelegenheid

Jacobse: Alleen al door de automatisering is volledige werkgelegenheid niet haalbaar meer. De verdeling van de overige werkgelegenheid verdient een centrale plaats in de politiek. Hij pleitte voor een leerrecht. (Inmiddels in V.V.D.-program).
Geertsema: de V.V.D. streeft niet naar volledige werkgelegenheid, dat zou volstrekte onzin zijn. De V.V.D. moet zich sterk richten op aangepaste methoden.

Kernenergie

Geertsema: Het aardgas raakt op.; olie is vervuilend en onbetrouwbaar. We kunnen niet buiten kernenergie : we moeten of welvaart opofferen of kernenergie gebruiken. Wel moet grote aandacht gegeven worden aan het afvalprobleem.
Jacobse: de P.P.R. wil schaamteloos profiteren van de angst van de mensen. Waarbij de heer Geertsema nog aanvulde: als we windmolens willen gebruiken, moeten we heel Noord- en Zuid Holland er mee vol zetten.

Bert van der Stoel

Als de VVD congresseert.....

De V.V.D.-congresganger gaat vooruit: een gefronste wenkbrauw van de partijvoorzitter of van Hans Wiegel is niet meer voldoende om hem met het schaamrood op de kaken in zijn stoel te laten terugzakken. Komt de V.V.D. van haar applauspartijimago af? Er werd nu veel geklapt voor - zij het vaak lichtelijk - weerspannigen.

Een feit blijft, dat het hoofdbestuur de discussie niet wil uitlokken. Ondanks dat feit zagen de heren Van den Berg, die de verdediging van hoofdbestuursstandpunten moest overlaten aan anderen en met name de heer Talsma, kans het congres soms zo te irriteren, dat de afgevaardigden uit nijd tegen het hoofdbestuur leken te stemmen. De voorzitter Korthals Altes past een compliment: met een minimum aan manipulatie en een dosis charme en democratisch gevoel liet hij de sprekers veel meer in hun waarde. Hij weet zijn zaakjes te verdedigen.

Een tweede opvallende zaak was het - gewaardeerde - feit, dat de Tweede Kamerfractie zich progressiever uitte dan het Hoofdbestuur. De Kamerleden Rietkerk, Veder - Smit, Scherpenhuizen, Kappeyne

van de Copello, Keja, De Beer en met name mevrouw Smit - Kroes pleitten vóór door het Hoofdbestuur ontraden amendementen. Keer op keer kregen ze het congres mee. De Hoofdbestuurspoging zich een politieke rol toe te eigenen - het waarderen van de ingediende emendementen - leek afgestraft te worden.

Wat bij kernenergie niet kon, kon bij andere zaken wel

Een passage over kernenergie werd door het Hoofdbestuur voorkomen, door toe te zeggen een commissie te benoemen. Deze toepassing uit de truccendoos kon het congres niet geheel bevredigen. De afgevaardigden mopperden. Het Hoofdbestuur beriep zich op procedurele kwesties, en later tijdens het congres "mocht" van alles in het verkiezingsprogram waar de afdelingen ook niets van wisten..... Het congres liet zich door Erica Terpstra en Hans Wiegel niet overtuigen: de namen TROS en AVRO moesten uit het program. Een vooraanstaand mannelijk partijlid vond het de moeite waard naar het podium te komen, om te pleiten - bij wijze van grap zeker - voor een passage over de emancipatie van de man. Oud-voorzitter Remkes - namens Groningen - en Gijs de Vries - namens de J.O.V.D. - liepen eensgezind het spreekgestoelte op en af. Toen het voorzitter Korthals Altes te veel werd, verzocht hij Gijs niet namens de J.O.V.D. te komen, waarop Gijs alert reageerde door zich te noemen: De Vries à titre personnel. Het onvolprezen kamerlid Kappeyne van de Copello nam dit over en kondigde zich aan: Kappeyne à titre personnel.

Een eerlijke uitspraak door het Hoofdbestuurslid Van den Berg, toen hij door de amendementen stoof: "U moet mij maar niet kwalijk nemen, dat ik er af en toe een hoog tempo aan geef, dit is mijn kans".

Oud J.O.V.D.-hoofdbestuurslid Duke Dominicus van de Bussche, even raak formulerend als immer, kreeg ineens een kat van Wiegel: "dit is nonsens". Duke, niet uit het veld geslagen: "Ik dacht dat ik beleefd gebleven was, meneer de voorzitter"...

Bert van der Stoel

GEFELICITEERD !

Een dubbele felicitatie richt de redactie aan Jan Kees Wiebenga, oud vice - voorzitter politiek en thans burgemeester van Eelde.
Ten eerste omdat Jan Kees Wiebenga kort geleden een dochter heeft gekregen - jammer dat de minimumleeftijd voor J.O.V.D.'ers zestien jaar is ...
En in de tweede plaats omdat hij (in zijn campagne gesteund door het J.O.V.D.-hoofdbestuur) de zevende plaats op de kandidatenlijst voor de Eerste Kamerfractie van de V.V.D. heeft bemachtigd.
Die plaats op de lijst maakt hem practisch zeker van verkiezing, en dat is een een positieve ontwikkeling. Want met de abortuskwestie nog vers in het geheugen lijkt een stijging van het aantal "wakkere lieden" in de V.V.D. Eerste Kamerfractie beslist geen overbodige luxe!
Gefeliciteerd dus, Jan Kees, enne ..... je blijft toch nog wel abonnee van de Driemaster ?

Het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. en de Redactie van de Driemaster feliciteren vam harte de heer en mevrouw Wiegel met de geboorte van hun dochter.

ister Boersma citeert met instemming Prof. Doornvan de V.U. (bij wie ondergetekende colleliep...), waar die zegt : "voor ieder probleem ben we een subsidie". We moeten weer op eigen en kunnen staan, zegt Boersma. Concrete benigingen bij het "stapje terug" zijn volgens de ister voor het nieuwe Kabinet (..):

ndamming toevloed W.A.O.'ers
estrijding ziekteverzuim
en kwart van de afhankelijke beroepsbevolking erkt niet. Daar moet paal en perk aan gesteld orden, anders gaat het sociale gebouw naar de oppen.
en stukje eigen risico wellicht

t U die grote verschillen met de V.V.D.? Of len die het niet al eerder dat de koek op te?
ls dat tesamen de verdediging is van dat reac-

Armoe troef

Tijdens het afgelopen V.V.D.-verkiezingscongres heeft de vergadering tegen de zin van het hoofdbestuur in, bepaald dat de Nederlandse inspanning voor de hulpbehoevende landen van de Derde Wereld in de "voorhoede" van die van de welvarende landen moet blijven.
Voor bezuinigingen, die er toe zouden leiden dat Nederland niet meer dié voortrekkersrol t.a.v. het verlenen van de ontwikkelingshulp vervult, waarvan thans sprake is, voelde het congres niets. Het hoofdbestuur en overigens ook de fractie stonden daarentegen op het standpunt dat de gelden bestemd voor ontwikkelingshulp best konden worden verlaagd, zonder het ontwikkelingsbeleid aan te tasten.

In hoeverre beide standpunten, langs elkaar heenpraten met zich meebrengen laat ik hier in het midden. Wél wil ik signaleren dat m.i. hier heel goed een compromis mogelijk was geweest, indien het beleid van de V.V.D. inzake ontwikkelingssamenwerking wat meer diepgang zou hebben vertoond. Thans vragen velen zich nog af, of hier werkelijk sprake is van een omwenteling in de liberale bereidheid tot het verlenen van ontwikkelingshulp, òf dat de kiezer hier het slachtoffer wordt van een van die typische vergadermisverstanden.

Zolang het congres óók de mening is toegedaan dat ontwikkelingssamenwerking met name vanuit het particulier initiatief tot stand moet komen, hou ik het op de laatste verklaring.
Dat levert weer de nodige ergernis op, maar ja, wat wil je; als de V.V.D. van mening is dat het particulier initiatief bij uitstek geschikt is om problemen van milieu en schaarste aan te vatten, waarom zou het dan niet geschikt zijn om de problematiek van de Derde Wereld te verhelpen. Ach de V.V.D. is als het over de particuliere ondernemingsgewijze productie gaat nog zo'n stompzinnig naïve partij.
De wat concretere amendementen, met meer diepgang, werden uiteraard als te detaillistisch onder tafel gewerkt.
Het resultaat is navenant, namelijk bittere armoe in het verkiezingsprogramma van de V.V.D., o.a. op het punt van de ontwikkelingssamenwerking.

Wat we bijvoorbeeld missen, is dat ontwikkelingslanden het meest gebaat zijn bij arbeidsintensieve projecten, waarin veel gebruik wordt gemaakt van langlevende kapitaalgoederen. Dit levert zo snel mogelijk het grootste nationaal inkomen per hoofd op van de bevolking, hetgeen van belang is voor de algehele bestrijding van de armoede in die landen.

Vragen tijdens het congres aan Mr. Geertsema, Huub Jacobse en Mr. Korthals Altes

- t.a.v. D'66: derde koersverandering, na pragmatisme, omhelzing P.v.d.A.?
  Korthals Altes voelde niet voor liberale controle door D'66. Laat men het V.V.D.-beginsel programma maar inzien. Overigens deed hij wel de toezegging het beginselprogramma te willen herzien, dat al 11 jaren oud is. D'66 sluit ons wel uit, wij hen niet. Geertsema zegt: Glastra van Loon is het niet eens met Brinkhorst. Ook het post-sociaal-liberalisme van Terlouw kan geen poging zijn het liberalisme te claimen voor D'66. In het verkiezingsprogramma van D'66 staat o.a. afschaffing van erfrecht en de vaststelling van een maximum-inkomen. Beide onliberaal.
  Jacobse zegt: Ook Glastra [illegible] het

Het officiële V.V.D.-standpunt dat investeringen van het Nederlandse bedrijfsleven in de landen van de Derde Wereld krachtig ondersteund moeten worden, kan hier flagrant mee in strijd zijn.
Beter ware het geweest wanneer de V.V.D. zou pleiten voor een internationaal raamwerk van ontwikkelingsbeleid, met daarin opgenomen een planningsschema voor de afbouw van bepaalde westerse bedrijfstakken t.b.v.de ontwikkeling van de Derde Wereldlanden. Bovendien zouden wij de productie wat meer kunnen richten op de behoeften in ontwikkelingslanden. Behoefte aan infrastructurele voorzieningen, aangepaste werktuigen, speciale klimaatbestendige materialen, transportmiddelen en vooral standaardisatie van goederen.

Wat ook gemist wordt zijn maatregelen als landverdeling en herzieningen van pachtsystemen. Waarschijnlijk te detaillistisch!, in het kader van de opheffing van de armoede.
Naast een zo snel mogelijke algehele opheffing hiervan, dient een goede volksgezondheid de hoogste prioriteit te hebben. Enorme verspillingen zijn het gevolg van slechte hygiënische omstandigheden, zoals bijvoorbeeld waterverontreiniging.

Zeer van belang is ook de zorg voor een grotere handel tussen ontwikkelingslanden onderling, zowel uit hoofde van het gevaar voor te grote productdiversificatie, als uit het oogpunt van de wereldvrede.
Aan voorstellen te komen tot internationale productprijsmarges, buffervoorraden, een grondstoffenfonds e.d. besteedt het V.V.D.-programma geen aandacht. Om dan nog maar te zwijgen over een aparte ontwikkelingshulpbelasting, beheerd door een wereldministerie van financiën en economische zaken. Een ministerie dat een grotere stabiliteit in de ontwikkelingslanden zou kunnen nastreven, zonder deze landen in een keurslijf te persen.

Tot zover enkele punten om aan te tonen hoe schraal het V.V.D.-programma op dit punt is. Zoiets lokt "kakken op de V.V.D." uit.

Ardwin Lantain.

PANDBRIEVEN

BELEGGING MET DE ZEKERHEID VAN ONROEREND GOED.

FGH

FRIESCH-GRONINGSCHE HYPOTHEEKBANK

VVD, een reactionaire partij?

Minister Boersma en zijn A.R.-paladijn Aantjes hebben het wel bont gemaakt. Aantjes ging (zoals gewoonlijk) het verst in zijn aanbidding der (P.v.d.A.)-wijzen. Boersma stelde maar liefst: "In inhoud en presentatie van het V.V.D.-beleid herken ik weinig liberaal denken. Ze zijn conservatief geworden en op onderdelen zelfs, vind ik, reactionair aan het worden".
Dat sommige A.R. voorlieden zich behaaglijk schurken aan zogenaamd "links" woordgebruik is bekend. Daardoor ontstaan soms vrij lachwekkend aandoende misverstanden en het culmineert zelfs in "anders denken" of het zogenaamde "op een andere golflengte praten".
Maar in de hier besproken interviews ging Minister Boersma toch wel wat dieper.

Zigzaggen.....

Boersma noemt als onoverkomelijk struikelblok voor samenwerking met de V.V.D.:
a) ontwikkelingssamenwerking
b) de benadering van de collectieve sector.
"Daar zit zo'n kloof tussen C.D.A. en V.V.D.".

Vervolgens wordt de J.O.V.D. er bij gehaald, die "ook niet al te gelukkig is met de ontwikkeling van de V.V.D.".

Commentaar

ad a) Het ontwerpverkiezingsprogramma van de V.V.D. is op dit punt nogal nadrukkelijk gewijzigd. Dat de J.O.V.D. hierover nog anders denkt is een volslagen tweede. Het C.D.A. zou de J.O.V.D.-criteria waarschijnlijk evenmin accepteren.....
V.V.D.-voorzitter Korthals Altes sloeg snel terug naar critici uit C.D.A.-kringen door te constateren, dat het C.D.A. bij dit onderwerp alleen maar opmerkt: "veel meer geld uittrekken". Bovendien zegt Wiegel regelmatig, dat de V.V.D. bij samenwerking, wil praten over programma's, al "laten we ons niet naar de slachtbank leiden".

ad b) Boersma noemt een "positief" rijtje V.V.D.'ers, w.o.zijn collega in het kabinet De Jong, mr. Polak. Als er een V.V.D.-C.D.A. kabinet komt, zullen er vanzelf dergelijke figuren in zitten. Daar komt nog eens bij, dat Wiegel, als die al zo'n sta in de weg zou zijn, geen Romme is en geen dictator wil of kan zijn voor V.V.D.-ministers.

Minister Boersma citeert met instemming Prof. van Doornvan de V.U. (bij wie ondergetekende college liep...), waar die zegt : "voor ieder probleem hebben we een subsidie". We moeten weer op eigen poten kunnen staan, zegt Boersma. Concrete bezuinigingen bij het "stapje terug" zijn volgens de Minister voor het nieuwe Kabinet (..):

- indamming toevloed W.A.O.'ers
- bestrijding ziekteverzuim
- een kwart van de afhankelijke beroepsbevolking werkt niet. Daar moet paal en perk aan gesteld worden, anders gaat het sociale gebouw naar de knoppen.
- een stukje eigen risico wellicht

Hoort U die grote verschillen met de V.V.D.? Of zeiden die het niet al eerder dat de koek op raakte?
En als dat tesamen de verdediging is van dat reactionair worden, dan moet de heer Boersma òf een cursus Nederlands òf een cursus (verbaal) verdedigen gaan volgen. Als ik de fout bij mij moet gaan zoeken, dan vraag ik me toch af of er iemand te vinden is, die dat "reactionair worden" wel bewezen zag.

Wat de J.O.V.D. betreft, inderdaad hebben we hier en daar (zelfs vrij scherpe) kritiek op de V.V.D.. Maar als deze demissionaire Minister, met inachtneming van de punten a en b, keihard zegt te weigeren (absoluut neen) om Minister te worden in een C.D.A.-V.V.D.-kabinet, dan hebben wij wel een antwoord. Mr. Rietkerk op Sociale Zaken, een nuchtere, deskundige en vooral liberale Minister. Bovendien iemand, die zoals te verwachten is, open staat voor hervormingen en experimenten. Daar zal m.i. de J.O.V.D. gelukkig mee zijn.....

Bronnen: IKON interview d.d. 3-4- 1977
AVRO " d.d. 14-4- 1977

Met dank aan de afdeling Voorlichting van het Ministerie van Sociale Zaken.

Bert van der Stoel.

VERENIGINGSRAAD

De eerstvolgende verenigingsraad zal worden gehouden op 14 mei a.s. in het Carnegie Hotel, Arnhem, aanvang 10.30 uur (naast het station)

Deze verenigingsraad zal besloten zijn, dat betekent dat alleen de voorzitter en secretaris van elke afdeling of district toegang hebben, of hun plaatsvervangers, en het hoofdbestuur.

VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE
JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

De JOVD en de VVD zoeken een

enthousiaste secretaresse

die part-time in dienst van de VVD en part-time in dienst van de JOVD werkzaam zal zijn.

EISEN:
Als je 18 tot 26 jaar bent, minimaal MAVO-diploma hebt, over een goede type-vaardigheid beschikt (steno strekt tot aanbeveling) en zelfstandig kunt werken, kan het solliciteren op deze advertentie mogelijkheden bieden op een interessante werkkring met veel afwisselend werk.

Wij bieden verder een goede salariëring, terwijl vakanties in onderling overleg geregeld kunnen worden.
De secretariaten van VVD en JOVD zijn gevestigd in Den Haag en in-dienst-treding kan in overleg geregeld worden.

Sollicitaties worden voor 15 mei ingewacht bij het algemeen secretariaat van de JOVD, Koninginnegracht 55b (postbus 1914) te Den Haag.

PLAN 2000 — PLAN 2000 — PLAN 2000 —

DOE MEE MET PLAN 2000 !

WAAROM	?	OMDAT JULLIE DIT WILLEN !
DOOR WIE	?	DOOR ONS ALLEMAAL !
WANNEER	?	NU ! NU ! NU !
DOEL	?	UITBREIDING VAN DE JOVD OP ALLE FRONTEN !
BELANGRIJK	?	JA ! JA !

Op naar de 2000 leden

Hoe gaat het plan 2000

Prima! Maar het kan met jullie steun nog veel beter! Gijs de Vries en Monique Bouman hebben in de H.B.-info's van 10 februari en 25 maart een uitgebreide serie Hoofdbestuursadviezen geschreven. Dit pakker, waarvan nieuwe "afleveringen" in komende H.B.-info's worden geplaatst, heeft hoofdstukken over ledenwerving, publiciteit, sprekers, financiële actie etc., en is vooal bedoeld als ruggesteun voor bestuursleden van de vele, pas opgerichte afdelingen.
Maar het PLAN 2000 is niet bedoeld voor bestuursleden alleen. De J.O.V.D. heeft nu ruim 1000 leden. Voor het slagen van het PLAN 2000 moet ieder afdeling dus proberen om zijn ledenaantal te verdubbelen. Dat kan alleen, als ALLE leden (dus ook jij!) meehelpen! Dat kan, als ieder lid (dus ook jij!) een nieuw lid aanbrengt! Daarom volgen hier een aantal tips, over hoe je zelf kunt meehelpen met het PLAN 2000!

Hoe kan je zelf meewerken?

1. Vraag je leraar geschiedenis of maatschappijleer of je tijdens de les iets mag zeggen over de J.O.V.D.. Dit kan ook gebeuren als het onderwerp "verkiezingen" aan de orde komt. Vraag of je leraar de klas kan informeren over politieke jongerenorganisaties, en of jij dan iets mag zeggen over de J.O.V.D.. Je kunt ook het plan opperen (bijvoorbeeld bij je leerlingenbestuur) om eens een politiek forum te organiseren. Een lid van je afdelingsbestuur kan bijvoorbeeld in debat gaan met iemand van de ARJOS of de FJG. Ken je in je omgeving niemand die zo'n debat zou kunnen voeren, bel dan even Monique Bouman. Zij helpt je dan aan een spreker.
2. Hang een intekenlijst in de gang op school of op je werk, waarop mensen zich als lid of belangstellende voor de J.O.V.D. kunnen opgeven. Vergeet niet de eerstvolgende activiteit van je afdeling te vermelden.! Zet vooral ook je eigen naam en adres op de lijst, zodat mensen weten bij wie ze voor mondelinge informatie terecht kunnen.
3. Schrijf een artikel in je schoolkrant, personeelsblad of verenigingsblad. Zet er iets in over de activiteiten en organisatie van de J.O.V.D.. Vind je het moeilijk zo'n stuk te schrijven, bel dan even Monique Bouman. Kleine moeite, en zij is graag bereid jullie te helpen.
4. Pas het idee van de intekenlijst toe in alle plaatsen, waar veel jongeren komen (clubhuizen, bibliotheken, sport- of muziekverenigingen, etc.). Je bent vast wel lid van zo'n vereniging of bibliotheek.
5. Iedereen kent in zijn omgeving wel iemand die ook liberaal gezind is. Neem die eens mee naar de eerstvolgende vergadering van je afdeling en laat hem of haar persoonlijk kennis maken met de J.O.V.D.! Persoonlijk contact wordt door iedereen op prijs gesteld, en geeft de beste resultaten. Succes ermee!

Op naar de 2000 leden

Wie wil naar New York??

Ieder jaar wordt in New York de algemene vergadering van de Verenigde Naties gehouden. Ieder jaar wordt Nederland daar vertegenwoordigd door een delegatie, waarin behalve diplomaten ook vertegenwoordigers van de Nederlandse vakbonden, vrouwen, en ... jongeren zitten. Eén keer (in 1971) is het de J.O.V.D. gelukt om haar kandidaat voor de post van jongerenvertegenwoordiger benoemd te krijgen. Dat was oud vice-voorzitter politiek Jan Kees Wiebenga. Sindsdien is de J.O.V.D. niet meer aan de bak gekomen. Wel werden door het Politiek Jongeren Kontakt (de organisatie die over de uitzending beslist) mensen van de ARJOS, de FJG en de PPR benoemd. Ondanks fel verzet van de J.O.V.D. in het bestuur van het P.J.K., en ondanks scherpe kritiek op de door het P.J.K. gevolgde benoemingsprocedure, besliste het P.J.K. telkens weer, dat een niet/J.O.V.D.'er de beste papieren had.

Aan die situatie moet een einde komen. Het komend jaar moet de J.O.V.D. met een aantal dermate goed voorbereide kandidaten komen, dat het P.J.K. niet meer om onze mensen heen kan.
Op verzoek van het hoofdbestuur heeft Kees Nederlof (J.O.V.D.-kandidaat in 1976) zich bereid verklaard, een aantal mensen in V.N.-zaken in te werken, en hen voor te bereiden op uitzending naar New York. J.O.V.D.-leden, die interesse in de V.N.-kandidatuur hebben, kunnen zich bij hem opgeven (Hooglandse Kerkgracht 13, Leiden, tel.: 071-132439), of bij Frank de Grave (Brink 3, Groningen, tel.: 050 - 120253).

Hieronder volgen heel in het kort de belangrijkste activiteiten van de jongerenvertegenwoordiger.
Na een intensieve inwerkperiode in Nederland, vertrekt hij/zij voor drie tot vier maanden naar New York. Daar zijn de voornaamste taken: meedraaien in de Nederlandse delegatie, de vergaderingen bijwonen, contact houden met het P.J.K., en het leveren van bijdragen aan de V.N.-krant. Deze V.N.-krant is een informatieblad over de Verenigde Naties, dat over honderden middelbare scholen verspreid wordt, meestal t.b.v. de lessen maatschappijleer. De jongerenvertegnwoordiger schrijft voor de V.N.-krant verslagen van wat er in New York gaande is, achtergrondartikelen en interviews.

Eenmaal terug in ons land begint het tweede deel van de taak van de vertegenwoordiger: een tournee langs de scholen, die eerst met de V.N.-krant zijn "bewerkt". Op deze scholen functioneert de jongerenvertegenwoordiger als gastdocent, meestal bij lessen geschiedenis en maatschappijleer.
Jongerenvertegenwoordiger bij de Verenigde Naties: een zware, maar geweldig dankbare en leerzame functie, zeker voor J.O.V.D.'ers met belangstelling voor buitenlandse politiek! Dus: niet wachten maar opgeven bij Kees Nederlof, zodat de J.O.V.D. in jou eindelijk weer eens een V.N.-vertegenwoordiger krijgt!

het Hoofdbestuur.

Propagandamateriaal

Redactie en Hoofdbestuur geven met droefenis kennis van het feit, dat het door het Hoofdbestuur toegezegde propagandamateriaal (kernpamfletten, gebaseerd op het kernprogramma) nog steeds niet is verschenen. De oorzaak hiervan, ene J.W.R., woont in Groningen, en heeft de ontwerppamfletten al zo'n twee maanden in zijn bezit. Ondanks herhaalde en dringende verzoeken van Hoofdbestuur en afdelingen blijken nevenactiviteiten genoemde J.W.R. zo volledig in beslag te nemen, dat hij nog altijd niet de tijd gevonden heeft om zijn J.O.V.D.-verplichtingen na te komen.
Reden voor hoofdbestuur en redactie om hem daaraan langs deze weg nog eens te herinneren.
De verkiezingen komen steeds dichterbij.

Roddels

Kees van Beukering (Tilburg): "Soms weet je niet of ze klappen omdat ze koude handen hebben of omdat ze ergens voor zijn!"

Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie

De JOVD is een onafhankelijke liberale jongerenorganisatie, die zich o.m. ten doel heeft gesteld om de politieke bewustwording onder jongeren van 16 tot 31 jaar te stimuleren en hen in kennis te brengen met de liberale beginselen, zonder daarbij een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen.

Wij zoeken voor 1 juni a.s. een:

enthousiast adjunct secretaris(esse)

Zijn/haar taak zal o.m. omvatten:

- het mee opzetten en begeleiden van scholings- en vormingsprojecten
- notuleren vergaderingen en verzorgen van de correspondentie
- contacten met middelbare scholen en andere jongerenorganisaties.

Kortom, algehele assistentie en begeleiding van het hoofdbestuur en in bepaalde gevallen van de afdelingen.

Eisen:

Als je 22 tot 30 jaar bent, middelbare- en eventueel een HBO-opleiding bezit, over goede contactuele eigenschappen beschikt, zelfstandig kunt werken, bereid bent te reizen en zo nu en dan in de weekenden en in de avonduren te werken, kunt typen, vanuit je liberale uitgangspunten in politiek geïnteresseerd bent en verder over de nodige creativiteit en integriteit beschikt, kan het solliciteren op deze advertentie mogelijkheden bieden op een interessante werkkring met veel afwisselend werk.

Wij bieden verder een bruto salaris van ± f 2000,— per maand en vakanties in onderling overleg.
Het bureau van de JOVD is gevestigd in Den Haag.

Sollicitaties worden schriftelijk ingewacht bij de algemeen secretaris van de JOVD, Peter J. J. F. Vrijsen, Veldhovensingel 13 Tilburg, die ook bereid is nadere informatie (tel. 013 - 420933) te verstrekken over deze boeiende functie.

Gevraagd: Liberale toekomstvisie

"Ik doe een beroep op de V.V.D. om op korte termijn een partijcommissie in te stellen, met als opdracht het ontwerpen van bouwstenen voor een liberale toekomstvisie". Aldus Gijs de Vries in zijn rede bij zijn aanvaarding van het voorzitterschap van de J.O.V.D. in Amsterdam. Die commissie zou haar werk z.i. moeten toespitsen op vier punten:

1. "De plaats van de arbeid in de samenleving. Onderzocht dient te worden hoe de ontplooiing van hec individu niet alleen binnen het arbeidsproces, maar ook daar buiten vooral, in de vrije tijd, bevorderd kan worden, en hoe de kloof tussen actieven en niet-actieven kan worden verkleind.
2. De internationaal economische orde. Juist in de relatie tussen arme en rijke landen kan de liberale doelstelling van sociale gerechtigheid concreet invulling worden gegeven.
3. De plaats van de overheid in de samenleving. De groeiende rol van de overheid in het economisch leven vraagt om een bezinning in liberale kring. In zijn geruchtmakende artikel in de Volkskrant heeft Stevers indringend gewezen op de spanning tussen verzorgingsstaat en democratie. Niet alleen de kwantiteit, maar zeker ook de kwaliteit van het overheidsingrijpen , alsmede de positie van de ambtenaar (diens plichten én rechten), verdienen nadere studie.
4. De Europese eenwording." In dit verband hekelde Gijs de Vries het ontbreken van een uitgewerkte visie op de Europese eenwording in het V.V.D.-verkiezingsprogram.

De voorzitter kwam tot zijn oproep, omdat het huidige V.V.D.-program (naar zijn mening overigens volstrekt terecht) een duidelijk korte termijn stuk is, met een sterk sociaal-economisch stempel. "Toch zal de V.V.D. het de komende jaren niet zonder een duidelijke toekomstvisie kunnen stellen. Onze huidige samenleving is immers in hoge mate dynamisch. Niet alleen in relatie tot bijvoorbeeld de ontwikkelingslanden, maar ook intern staan de Westeuropese landen bloot aan voortdurende ingrijpende veranderingen: de huidige, ongekend hoge structurele werkloosheid in ons land is daarvan een schrijnend voorbeeld.
Wil het liberalisme niet verzanden tot een steriel en zelfgenoegzaam status-quo denken, , waarop het etiket "conservatief" ten volle van toepassing zou zijn, dan zullen liberalen zich niet mogen beperken tot het bijsturen van deze veranderingen, maar zullen zij zelf een eigen toekomstvisie moeten ontwikkelen op de inrichting van onze samenleving. Dan zullen liberalen zelf het voortouw in handen moeten nemen bij het bepalen van de gewenste veranderingen. De taak van de liberalen is immers bij uitstek een hervormende en verniewende. Het is een illusie te denken dat daaraan in deze tijd geen behoefte meer zou zijn.
De maatschappelijke problemen van de jaren tachtig en negentig kunnen niet worden opgelost met het instrumentarium van de jaren zestig. Op nieuwe problemen zijn nieuwe antwoorden nodig ", aldus Gijs de Vries.

Ook verzocht onze nieuwe voorzitter de V.V.D. om na de verkiezingen de discussie over haar uitgangspunten opnieuw op gang te brengen, en te komen tot een herziening van haar Beginselprogram. "De laatste wijzigingen in het Beginselprogram van de V.V.D. zijn in 1966 door de partijraad aangebracht. In het licht van de sindsdien ingrijpend gewijzigde omstandigheden op maatschappelijk terrein zou dit Beginselprogramma wel eens aam "her-ijking" toe kunnen zijn. Een dergelijke bezinning op de fundamentele uitgangspunten van beleid zou het karakter van het liberalisme als dynamische stroming krachtig onderstrepen."

Gijs de Vries haalde scherp uit naar D'66. "De liberale zaak is met het optreden van twee partijen, die beide pretenderen het liberalisme te verkondigen, niet gediend. Ook de politieke duidelijkheid - door D'66 terecht altijd zeer hoog in het het vaandel geschreven - is met het optreden van twee partijen die dezelfde doelstellingen zeggen te onderschrijven, maar in de praktijk tot verschillende opstellingen komen, allerminst gebaat. Partijpolitieke versplintering in liberale kring (waartegen onze oud- erevoorzitter wijlen Drs. H.A. Korthals zijn hele leven heeft gewaarschuwd) kan alleen maar leiden tot verzwakking van de kracht van de liberalenin het parlement.
De houding van D'66 is daarom ook zo betreurenswaardig, omdat juist D'66 zou kunnen fungeren als trait d'union, als brug tussen V.V.D. en P.v.d.A. De polarisatie in de zin van het nodeloos aanscherpen van tegenstellingen, die tussen P.v.d.A. en V.V.D. nu al jaren duurt, moet hoognodig tot een einde worden gebracht. De opstelling van onze ministeriële reveilblazer Van Agt laat geen enkele illusie dat noch in een coalitie P.v.d.A.-C.D.A., noch in een tussen C.D.A. en V.V.D., de geestelijke vrijheid van de burgers verruimd kan worden. Met deze kampioen van het oudhollands burgermansfatsoen in het Catshuis zal er weinig ruimte zijn voor leuke dingen voor liberale mensen."

Hierna volgde de bekende uitspraak over de P.v.d.A. en de V.V.D.:
"Op langere termijn dient het mogelijk te zijn dat P.v.d.A. en V.V.D. gezamenlijk regeringsverantwoordelijkheid dragen. Zowel P.v.d.A. als V.V.D. zouden de gedachtenwisseling hierover na de verkiezingen in eigen kring moeten stimuleren en er in hun politieke opstelling rekening mee moeten houden."

Deze uitspraak werd later op het congres door de vergadering in een motie onderstreept. In deze motie, die in deze Driemaster is opgenomen, wordt uitdrukkelijk gewezen op het lange termijn aspect: regeringssamenwerking tussen P.v.d.A. en V.V.D. na de komende verkiezingen wordt uitdrukkelijk uitgesloten"

Over de onafhankelijkheid van de J.O.V.D. zei de voorzitter, dat de pressiefunctie van de J.O.V.D. sinds het congres te Emmen in 1969 (waar de J.O.V.D. besloot onafhankelijk te blijven, maar zich primair te richten op de V.V.D. - een compromisformule van Dick Dees) bevredigend had gewerkt. Hij vond dan ook dat de J.O.V.D. onafhankelijk moet blijven, en de contacten met andere partijen dan de V.V.D. niet alleen niet uit de weg zal mogen gaan, maar ze zelfs actief zal moeten bevorderen. "Onze pressiefunctie is en blijft dan ook het meest gediend bij een partijpolitiek onafhankelijke J.O.V.D., die zich - rekening houdend met de politieke werkelijkheid - in de eerste plaats richt op d de grootste liberale partij, zonder daarbij de betrekkingen met wat Geertsema wel noemt "Liberalen in de verstrooiing, te verwaarlozen."

Debat Glastra van Loon-Geertsema

Maandag, 7 maart 1977 belichtten de heer Glastra van Loon, voorzitter van D'66 en de heer Geertsema, commissaris van de Koningin in Gelderland hun standpunt inzake het Liberalisme.

Het debat, gorganiseerd door de J.O.V.D.-afdeling Nijenrode werd geleid door de voorzitter van deze afdeling, Rino Schreuder.

Na een korte verwelkoming door de voorzitter van beide sprekers, de verzamelde pers, de J.O.V.D.-besturen uit het Gooi, Soest en Utrecht, de V.V.D. en D'66 uit Breukelen en de docenten en studenten van Nijenrode, opende de heer Glastra van Loon de avond met een uiteenzetting over het liberalisme.
Hij deelt het liberalisme in drie hoofdstromingen in, nl. een utopisch liberalisme, een opportunistisch liberalisme en een kritisch hervormend liberalisme.
Het eerste duidt op een idealistisch en weinig werkelijkheidsgericht liberalisme. Het tweede duidt op een liberalisme, dat vooral op de korte termijn denkt. Het wil gebruik maken van eenmalige gebeurtenissen. Het derde onderscheidt zich door doordacht en maatschappijhervormend te zijn.

De heer Glastra van Loon verweet de V.V.D., dat het te weinig op de lange termijn werkt en opportunistisch te werk ging door op de korte termijn te denken en ernaar te handelen.

De heer Geertsema zette vervolgens zijn standpunt uiteen. Hij begon met de ontplooiingsvrijheid als een wezenlijk liberaal standpunt te benadrukken. Het doet de V.V.D. wel schade, dat er in ons land geen echt conservatieve partij is en dat de V.V.D. derhalve last heeft van een conservatief stempel. De nieuwe fase, waarin de maatschappij momenteel komt, maakt een begrip als arbeid anders. Het is namelijk noodzakelijk dat er nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden voor de mensen komen en dat arbeid niet het enige gelukmakende goed is.

De ontwikkeling van de welvaart is vooral te danken aan de voortschrijdende wetenschap en de daaruitvoortvloeiende arbeidsverdeling. De schade, die dit aan het milieu en de mensen toebrengt is vaak later pas te zien. Men zou zelfs moeten gaan denken aan een negatieve welvaart, waarbij bepaalde vrijheden door de mensen meer moeten worden gewaardeerd.
Vervolgens ging de heer Geertsema in op het feit, dat D'66 zich plotseling liberaal noemt. Hij voelde zich niet gedwongen D'66 liberaal te noemen en wierp deze partij voor de voeten, dat zij niet is toegelaten tot de Europese liberalen. Dit naar aanleiding van het standpunt van D'66 ten aanzien van het districtenstelsel.
De liberale vlag dekte volgens de heer Geertsema de lading niet. D'66 had zich, volgens hem, na de terugslag door de verbintenis met de P.v.d.A. een ander hems aangemeten. Het hoopte nu onder liberale vlag door te blijven gaan. Hij betreurde het, dat D'66 vooor de verkiezingen de deur voor de V.D.D. dicht hield.

De heer Glastra van Loon verwijt de V.V.D. een opportunistisch gericht gedrag en weinig tot geen lange termijn denken. Hij vindt de V.V.D. niet genoeg links en liberaal.

De heer Geertsema van zijn kant betreurt dat er geen goed conservatieve partij is en dat de V.V.D. een conservatief stempel opgedrukt krijgt. Hij vindt D'66 niet liberaal in zijn handelen. Dit haalt hij mede uit het vier jaren steunen van deze regering en een aanvankelijke keuze van D'66 voor samenwerking met de socialisten.

De heer Glastra van Loon ondersteunde het districtenstelsel doordat naar zijn mening de kiezer dan meer invloed heeft.

De heer Geertsema legde de nadruk op de arbeid en het feit, dat de arbeid meer aandacht verdient. Hier zou een terrein voor de V.V.D. liggen.

De voorzitter somde vervolgens de overeenkomsten en verschillen tussen de beide sprekers op. Hij zag dat op het gebied van de maximum inkomens de heren elkaar ongeveer gevonden hadden en dat het lange termijn denken bij de V.V.D. door beide sprekers zeer gewenst werd.
Beiden zagen overduidelijk het nut van de J.O.V.D. en uitten dit eveneens. De voorzitter noemde andere punten, waar de heren tegenstellingen kenden. De theoretische overdaad binnen D'66 was net als de derde progressie bij de successierechter en het lidmaatschap van de Europese Liberalen een klaarblijkelijk geschilpunt.

Geertjan Jellema,
secretaris

B.V. Landbouwbureau Wiersum
Groningen

* handel in zaaizaden
* veredelingsbedrijf voor zaaizaden, vezelvlas en grassen

WIERSUM L B W GRONINGEN

Mr. Geertsema in Borculo: „VVD is aan vernieuwing toe"

Geslaagde avonden afdelingen Meppel en Oost/Gelderland

Op vrijdag 4 maart j.l. vond een door de afdeling Oost-Gelderland van de J.O.V.D. in Borculo georganiseerd debat plaats tussen de V.V.D. Commissaris der Koningin in Gelderland Molly Geertsema en D'66 leider Jan Terlouw plaats. Deze avond werd een geweldig succes. Niet alleen doordat de beide sprekers een prima discussie aangingen, maar ook doordat zij dat deden voor een stampvolle zaal met zo'n 250 mensen erin. Gefeliciteerd afdeling Oost-Gelderland!

Een dag later, op zaterdag 5 maart j.l. vond de jaarlijkse propagandafeestavond van de afdeling Meppel plaats. Ook hier een goed gevulde zaal (ongeveer 120 personen) en een felle discussie tussen V.V.D.'er Cees Berkhouwer en D'66 staatssecretaris Laurens-Jan Brinkhorst. Een discussie trouwens, die van de kant van onze V.V.D. Europarlementariër (ook bekend van zijn bemoeienis met de melkconsumptie) wel eens wat al te fors werd gevoerd. De gebruikelijke taartverkoop bij opbod die tijdens het feest plaatsvond gaf een schitterend bewijs van stelling: Eendracht maakt macht. Een collectief van 9 J.O.V.D.'ers boden het V.V.D.-Tweede Kamerlid Albert Jan Evenhuis eruit. Zij werden voor ƒ 45,00 eigenaar van de reusachtige abrikozentaart. Eet U smakelijk om ongeveer middernacht. (FHG)

Nieuws van de basis

In Bergen op Zoom verschijnt regelmatig het afdelingsblad "De Krabbels". Daarin staat steeds wel een geruchtmakend interview. Goed Werk!

De afdeling Rijswijk is in heroprichting en heeft grootse plannen!.

- De afdeling Meppel organiseert op 29 april a.s. in de Sprookjeshof in Zuidlaren een debat tussen de heer Evenhuis (V.V.D.) en de heer Hermsen (C.D.A.) Aanvang 20.00 uur.

- Op 5 mei vindt er in Sneek een debat plaats tussen de heren Nypels van D'66 en Evenhuis van de V.V.D.

- Tevens vindt er op 5 mei in Emmen een debat plaats waar in ieder geval de heer Scherpenhuizen aanwezig zal zijn. Tegenstander en plaats zijn nog niet bekend.

- 6 mei spreken mevrouw Veder - Smit en mevrouw de Booys in Buter te Havelte. Aanvang 20.00 uur.

- Op 9 mei vindt er in Uithuizen een debat plaats tussen Minister van der Stee en de heer Scherpenhuizen (V.V.D.).

- Op 21 mei is het districtsdag in Groningen in de Doelen aan de Grote Markt.
  Sprekers: Hermus, C.D.A., Minister van Kemenade P.v.d.A., en Evenhuis, V.V.D.. Aanvang 20.00 uur.

- 26 mei huodt district Noord in Huize de Beurs in Groningen haar algemene ledenvergadering.
  Aanvang 20.00 uur.

  N.B. Het debat tussen de heer Evenhuis en mevrouw Langendijk op 20 mei gaat niet door.

- De afdeling Leiden houdt op 5 mei een groot politiek verkiezingsforum met vertegenwoordigers van een groot aantal partijen.

- Op 26 mei heeft de afdeling Leiden weer haar borrel in Pardoeza, aanvang 17.00 uur.

- Op 12 mei heeft de afdeling Groningen een borrelavond in de Negende Cirkel. Aanvang 21.00 uur.

- Op 13 mei organiseert de J.O.V.D.- Leiden in samenwerking met de V.V.D. een verkiezingsavond met als spreker Mr. F. Portheine.

- In Amsterdam vindt op 11 mei in de Kleine Zaal van Krasnapolsky een debat plaats tussen Prof. Drs. V. Halberstadt (P.v.d.A.) en Prof. Dr. A. Pais (V.V.D.).
  Aanvang 20.00 uur.

- De spectator van de afdeling Dordrecht plaatste een interessante bijdrage van de heer C.P. Bos (Raadslid en lid V.V.D.-H.B.-commissie onderwijs.)

- In de jonge liberaal (Grohingen) stonden keurig alle hoofdbestuursmoties voor het laaste congres.

Kadercursus Bergen

Van 4 januari tot en met 6 januari j.l. werd in Bergen in Noord-Holland aan de Volkshogeschool de Zandhoeve een J.O.V.D.-studieweekend gehouden in een geweldig fijne omgeving.
De discussiestukken lagen enige dagen tevoren in de brievenbus, wel wat aan de late kant, maar daar staat tegenover dat ze zeer goed waren; o.a. enige overdrukken uit Liberaal Reveil.
Bijna de gehele groep was compleet bij de bushalte in Alkmaar, zodat de stemming er al snel in zat. Om ca. 20.00 uur kwamen we aan en werden we vergast op koffie met namaak Limburgse vlaai. De staf bestond uit Louis Kools en Harm Jan Verburg die in politiek opzicht uitdagend en provocerend waren, maar zich niet in de politieke kaart lieten kijken.

's - Avonds trad de Surinaamse theatergroep "Bakuba" op met halverwege en aan het einde van het optreden een discussie met een der spelers. Deze groep heeft een tweeledig doel:

1. het vertalen van de Hollandse normen en het Hollandse voelen en denken ten behoeve van de Surinamers en
2. het ten behoeve van de Nederlanders bevattelijk maken en laten ervaren van Surinaamse gevoelens en realiteiten.

Hiermee wilde de staf een minderheidsgroep laten zien. (Hoe staan de liberalen hier tegen over?)

Zaterdag werd er in twee groepen gediscussieerd over een vijftal stellingen:

1. Conservatisme en liberalisme sluiten elkaar per definitie uit.
2. Liberalisme en socialisme sluiten elkaar niet uit, allen de uitwerking (individualisme en gemeenschap) is verschillend.
3. Conservatisme en evangelisch geinspireerde politiek trekken lekaar van het in wezen ondemocratisch karakter aan.
4. Anarchisme is een ver doorgevoerde vorm van liberalisme.
5. Liberalisme is een ideologie die opkomt voor gelijke kansen voor een ieder. Dus ook voor minderheidsgroepen en achtergestelden.

's Middags werden er inleidingen gegeven door H. Jacobse, raadslid van Amsterdam en Prof. Dr. H. van Gunsteren, waarna we, weer in twee groepen met beide heren konden discussiëren.
Jacobse vooral wat de politieke lijn in de V.V.D. betreft en samenwerking, op langere termijn, met de P.v.d.A.. Verder signaleerde hij drie soorten liberalen binnen de V.V.D., t.w.: de defensive, de conservatieve en de creatieve liberalen. Hij schaarde zich bij de laatste groep.

Van Gunsteren legde de betekenis van het Conservatisme sinds de Franse Revolutie uit. Hij gelooft dat het conservatisme weer een belangrijke rol gaat spelen, na sinds ongeveer 1920 min of meer latent aanwezig te zijn geweest. De belangrijkste redenen zijn volgens hem:

a. de post-industriële revolutie is uitgebleven
b. wat is er nu eigenlijk veranderd sinds de rumoerige zestiger jaren
c. het bemerken van de consequenties van de sterke groei van de welvaart.

De avond hebben we doorgebracht in een dorpscafé, contact met de plaatselijke bevolking is ook belangrijk, en in de kleine uurtjes hebben we een zeer ludieke strandwandeling gemaakt.

Op de zondag werden de standpunten bepaald en de conclusies uitgewerkt. Jammer dat ondergetekende eerder weg moest. Al met al, een zeer geslaagd weekend!

Mike Rijken,
afd. Tilburg e.o.

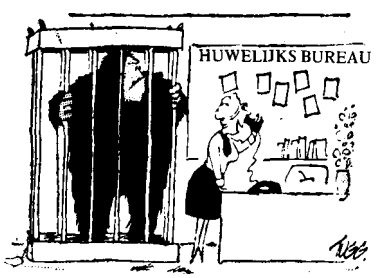

„Goed nieuws, juffrouw Hermans!"

In onze serie J.O.V.D.-verkeringen kregen we via omwegen ter inzage hoe Elwien aan Ruud kwam!

Roddels

Drs. Renique tijdens Partijraad V.V.D.:

"onze fractieleider doet kennelijk nog steeds graag aan biljarten en speelt de bal simpel via de korte band van het ondernemingsklimaat.
Dit doet nostalgisch aan en miskent de technologische ontwikkeling die meer kapitaal dan arbeid vraagt. Men zou beter ernst maken met de herverdeling van de arbeid.

Gehoord op V.V.D.-congres van de partijvoorzitter:

"Nee, mevrouw, dit verkiezingsprogramma is volstrekt zonder electorale bedoelingen".

U had nog een verslag uit 1975 tegoed dat echter nog best actueel is. We hopen daarmee bovendien deelname aan buitenlandse congressen, seminars e.d. te bevorderen.

School for freedom

Ieder jaar organiseren de Friedrich-Naumann Stiftung en de Liberale Internationale een bijeenkomst van de "School for Freedom". De Friedrich Naumann Stiftung bestaat sinds 1958 dankzij het initiatief van de liberale politicus en eerste Duitse bondspresident Prof. Theodor Heuss. De Liberale Internationale is in 1947 opgericht.

De "School for Freedom" heeft tot doel aan het liberalisme vorm te geven door het organiseren van jaarlijkse studiebijeenkomsten over een actueel politiek thema. Deelnemers zijn veelal jonge liberalen tot 30 jaar met enige politieke ervaring en zij komen uit Europa, Azië en landen van de Derde Wereld.

De "School for Freedom", gehouden te Berlijn en te Gummersbach ten oosten van Keulen, bestond dit jaar uit 35 studenten. Alvorens we bijeenkwamen had ieder van ons zich al in het congresthema "De rol der politieke partijen" verdiept door het schrijven van een referaat.

Vijf dagen werden in Berlijn doorgebracht, om met name de mensen buiten Europa een idee te geven, hoe verschillende ideologieën de oorzaak zijn geweest de stad in twee werelden te verdelen. Een bezoek aan de muur en de mogelijkheid individueel Oost-Berlijn te bezoeken stonden dan ook op het programma. Tevens werden verschillende colleges gegeven zoals "Berlijn - ontwikkeling van een verdeelde stad" met aansluitende discussies. Daarnaast was er voldoende vrije tijd om elkaar beter te leren kennen. Hierbij viel op, dat internationale scheidsmuren gelukkig geen rol speelden tijdens het optrekken als groep.

Van Berlijn zijn we naar Keulen gevlogen en vandaar met de bus naar Gummersbach, waar de Theodor Heuss Akademie ligt. De Theodor Heuss Akademie werd door de Friedrich Neumann Stiftung gebouwd en in 1967 als liberaal politiek vormingscentrum geopend. We bleven hier 9 dagen.

In Gummersbach stond het werken aan het thema "De rol der politieke partijen" centraal. Behalve o.a. voordrachten van Prof. Reif uit Berlijn, Prof. Holl uit Bremen en Mr. Moore, secretaris van de Liberale Internationale te Londen, werd veel tijd besteed aan discussies. De deelnemers werden tevens in zes werkgroepen verdeeld met de

opdracht een politiek onderwerp in verband met het congresthema te bestuderen en hierover na vier dagen - aan het eind van het congres - aan alle aanwezigen verslag van de bevindingen uit te brengen. Wegens plaatsgebrek is het me niet mogelijk op de inhoud van de te behandelen onderwerpen in te gaan, maar het was in ieder geval bijzonder constructief op grond van vaak boeiende discussies zelf tot bepaalde conclusies te komen. De "School for Freedom" is dan ook als leerzaam door iedereen ervaren en heeft, wat minstens zo belangrijk is, ook dit jaar weer een goede bijdrage geleverd tot vergroting van internationaal begrip en saamhorigheidsgevoel.

T.H.M. Verboom

Nieuws van het JOVD-Reisbureau

- Van 18 tot en met 27 mei organiseert de EFLRY een seminar over de rol van de jonge liberalen in Europa. Dit seminar zal plaatsvinden in Straatsburg in het gebouw van het Europese Jeugdcentrum. Reis- en verblijfkosten worden volledig vergoed. Er zal alleen een eigen bijdrage van de deelnemers worden gevraagd van ongeveer *f* 75,--. Er kunnen meerdere J.O.V.D.'ers naar toe. Nadere inlichtingen en opgave bij de Internationaal Secretaris.
- De stichting "Europahuis" organiseert de volgende cursussen:

  25 - 30 april ; cursus over "Jeugdwerk in de grote steden" met deelnemers uit Nederland en de B.R.D..

  16 - 21 mei : cursus met als thema "Ontwikkelingen in de rechtstaat B.R.D. en Nederland.

  De cursussen worden gehouden in het Europahuis in Bemelen (vlakbij Maastricht). De kosten bedragen gemiddeld zo'n *f* 75,--. Nadere informatie en opgave bij de Internationaal Secretaris.

Comiteé Zuidelijk Afrika wil in de komende verkiezingsstrijd aandacht vragen voor de situatie in Zuidelijk Afrika. Het comteé heeft daarom politieke partijen en jongerenorganisaties naar hun mening gevraagd over dit onderwerp. Het hoofdbestuur heeft de volgende reactie ingestuurd gebaseerd op de betreffende passages uit het kernprogramma.

De J.O.V.D. visie op Zuidelijk Afrika

Uitgangspunten in de J.O.V.D.-visie op de buitenlandse politiek zijn o.a. het tot stand komen van een sociaal-economische rechtvaardige wereldorde en een wereldrechtsorde en het bevorderen van welzijn en leefbaarheid in de gehele wereld.

Onmiddellijk hieraan vastknopend stelt de J.O.V.D. dat het zelfbeschikkingsrecht van alle volken, met als uiteindelijk doel dat een vorm van democratische besluitvorming dient te worden gewaarborgd.
Op de eerste plaats dient het een taak van de Verenigde Naties te zijn te streven naar een wereldrechtsorde, waartoe de V.N. in de lidstaten bindende regels moet kunnen opstellen. Ook moet de V.N. komen tot een verdrag ter garandering van de naleving van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.
Aanstelling van een hoge Commissaris voor de Mensenrechten bij de Verenigde Naties wordt in vele verkiezingsprogramma's bepleit en verdient dan ook krachtige ondersteuning.
Eveneens moet de V.N. er voor waken dat interne conflicten in de Derde Wereld zich ontwikkelen tot een belangenstrijd tussen de supermachten.

Ten aanzien van bevrijdingsorganisaties stelt de J.O.V.D. dat in principe het bestaan er van gerechtvaardigd kan zijn, echter het al dan niet beheersen van gebieden door zogenaamde "Bevrijdingsbewegingen" dient niet gezien te worden als een garantie voor een rechtvaardige samenleving. het aantal dezer bewegingen en hun onderlinge verdeeldheid zijn daar de aanwijzing voor.

Positief staat de J.O.V.D. tegenover regeringshulp aan onderdrukte volken, echter steun (regeringshulp) aan bevrijdingsbewegingen is voor de J.O.V.D. minder vanzelfsprekend. Met name in het nabije verleden is gebleken met welke mensonterende praktijken bevrijdingsbewegingen te werk kunnen gaan (Angola). Steun aan bevrijdingsbewegingen betekent steun aan dergelijke praktijken.! Indien echter bij de regeringshulp aan bevrijdingsbewegingen de nadruk wordt gelegd op afwijzing van onmenselijke praktijken kan de J.O.V.D. met die regeringshulp instemmen.

Eenieder die aan een niet-democratisch land ontsnapt, en dat wil moet tot Nederland worden toegelaten.

Een Cultureel Accoord kan een sleutel zijn tot contact met de onderdrukte bevolking in Zuidelijk Afrika. Om deze reden dient het Cultureel Accoord met Zuid Afrika gehandhaafd te blijven. Het Nederlands Komitee Internationaal Jongerenwerk bijvoorbeeld benut Culturele Accoorden met Oostbloklanden juist om gemakkelijker jongerenuitwisselingen te organiseren.

Economische dwangmaatregelen van Nederland alléén zijn volslagen zinloos. Het verzwakt de onderhandelingspositie om meer effectieve maatregelen te bepleiten, je maakt je ten opzichte van Zuid-Afrika belachelijk en het Nederlandse bedrijfleven zou er eenzijdig door worden benadeeld.
Wel dient Nederland een actieve rol te spelen bij het tot stand brengen van economische dwangmaatregelen en andere zaken met meerdere landen gezamenlijk.
Uiteraard wordt hier nog eens vermeld dat de V.N. de geeigende organisatie is waar Nederland dit soort zaken dient te bepleiten.

De J.O.V.D. is het er volledig mee eens dat de stem van de Nederlandse vertegenwoordiger in de V.N. in de zaken die onderdrukte en uitgebuite volken treffen, bepaald dient te worden door onze solidariteit met die onderdrukte en uitgebuite volken!

Ten aanzien van de emigratie naar Zuid Afrika merkt de J.O.V.D. op dat zij ten allen tijde blijft opkomen voor vrije vestigingsmogelijkheden waar ook ter wereld. Subsidies aan emigratie verenigingen dienen in dat licht bezien te worden.

RODDELS

Wiegel op J.O.V.D.-congres: "Velen dachten bij de enquête-uitslagen in september (october 1976): Remkes komt wel in de Kamer!"

Trouwens: Wordt U ook al Kamerlid uit mensenliefde? (dat zegt de product manager van Unilever-Emery in Gouda tenminste)

Resolutie Onafhankelijkheid JOVD

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam

, kennis genomen hebbende van het rapport van de "Commissie Dees"

besluit

, dat zij haar onafhankelijkheid van welke directe partijpolitieke binding dan ook, nadrukkelijk als grondslag voor het beleid van de J.O.V.D. blijft aanvaarden;

, dat zij zich bij het realiseren van haar politieke doelstellingen en het vervullen van haar kritische functie primair richt op die politieke partijen, die het liberalisme als basis van hun politiek handelen beschouwen, zonder daarbij contacten met andere politieke organisaties zowel op internationaal, landelijk, regionaal als plaatselijk niveau uit te sluiten;

, dat dientengevolge het hoofdbestuurslidmaatschap van de J.O.V.D. onverenigbaar is met:

- het hebben van bestuurlijke functies in of namens een politieke partij in het Europees Parlement, de Eerste en Tweede Kamer der Staten - Generaal, Provinciale Staten, Gemeenteraden, de Raden van openbare lichamen en Raden in het Kader van gemeenschappelijke regelingen; en tevens de bereidheidverklaring om op een definitieve kandidatenlijst plaats te nemen;
- het lidmaatschap van een delegatie naar internationale bijeenkomsten namens een politieke partij;
- het lidmaatschap van een partijraad (of iets wat daarmee overeenkomt) van een politieke partij of groepering;

, dat een dringende aanbeveling wordt gedaan op afdelingen en districten om bovenstaande criteria ook van toepassing te doen zijn op het lidmaatschap van afdelings- en districtsbesturen;

, dat de bevoegdheid van het hoofdbestuur ex art. 8 van het Huishoudelijk Reglement in dezen onverkort gehandhaafd blijft;

, dat het lidmaatschap van het hoofdbestuur van de J.O.V.D. niet onverenigbaar is met de functie van bijvoorbeeld "ambtelijk" fractiemedewerker van een fractie van een politieke partij of groepering in een vertegenwoordigend lichaam, de functie van "ambtelijk" medewerker van een politieke partij of wetenschappelijk instituut van een politieke partij, alsmede het lidmaatschap van adviserende commissies van een politieke partij of groepering;

, dat zij er bij het hoofdbestuur op aan dringt om in de toekomst bij het ontslag- en benoemingsbeleid van de redactie van het verenigingsorgaan de "Driemaster" zoveel mogelijk dezelfde criteria voor beoordeling van de onverenigbaarheid van functies te hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie I

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam,

van oordeel zijnde	dat de kiezer recht heeft op een zo groot mogelijke invloed op het regeringsbeleid;
overwegende	dat het tijdig tot stand komen van stembusaccoorden de invloed van de kiezer op de kabinetsformatie bevordert;
constaterende	na uitvoerige vergelijking van de programma's dat het ontwerpverkiezingsprogramma van de V.V.D. in de uitwerking dichter staat bij dat van het C.D.A. dan bij dat van de P.v.d.A.;
constaterende	na uitvoerige vergelijking van de programma's dat het ontwerpverkiezingsprogramma van het C.D.A. in de uitwerking dichter staat bij dat van de V.V.D. dan bij dat van de P.v.d.A.;
spreekt als haar mening uit	dat de politieke partijen vóór de Kamerverkiezingen dienen aan te geven met welke partijen zij na de verkiezingen willen samenwerken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie II

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam,

constaterende	dat er op dit moment in ons land drie politieke machtsblokken bestaan, te weten C.D.A., P.v.d.A. en V.V.D.
constaterende	dat de programmatische verschillen tussen P.v.d.A. en V.V.D. te groot zijn om samenwerking na de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten - Generaal in een normaal parlementair Kabinet mogelijk te maken;
overwegende	dat het in verband met de regeerbaarheid van ons land en het functioneren van onze democratie wenselijk zou zijn dat de drie politieke machtsblokken in wisselende combinaties met elkaar zouden kunnen samenwerken;
spreekt als haar mening uit	dat het op langere termijn mogelijk dient te zijn dat P.v.d.A. en V.V.D. gezamenlijk regeringsverantwoordelijkheid dragen;
doet een beroep	op zowel P.v.d.A. en V.V.D. de gedachtenwisseling hierover te stimuleren en er na de komende verkiezingen in hun opstelling rekening mee te houden;
en	nodigt het F.J.G. uit tot een dialoog over de wijze waarop liberalen en socialisten op langere termijn kunnen samenwerken binnen een toekomstig kabinet;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie III

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam,

constaterende	dat het ontwerp-verkiezingsprogramma van D'66 zowel in doelstellingen als in uitwerking op veel punten een duidelijk liberaal karakter heeft;
van oordeel zijnde	dat voor de practische verwezenlijking van liberale beginselen een krachtige liberale partij onmisbaar is;
overwegende	dat optimale verwezenlijking van liberale beginselen in de praktische politiek door het optreden van twee zichzelf liberaal noemende partijen niet gediend wordt;
overwegende	dat de politieke duidelijkheid door het optreden van twee zichzelf noemende liberale partijen niet gediend wordt;
overwegende	dat partijpolitieke versplintering in liberale kring vermeden dient te worden;
spreekt als haar mening uit	dat V.V.D. en D'66 een beleid dienen te voeren dat samenwerking binnen één partij op langere termijn mogelijk maakt;
betreurt	dat D'66 de indrukt wekt samenwerking met de V.V.D. principieel te willen uitsluiten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie IV

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam,

overwegende	dat de J.O.V.D. geen principieel tegenstander is van het gebruik van kernenergie;
overwegende	dat de discussie rond de kernenergie op zakelijke wijze dient te worden gevoerd;
overwegende	dat de kernenergie de gemoederen in Nederland en vele andere landen sterk bezig houdt;
overwegende	dat de actualiteit in ons land zich toespitst op de uitbreiding van het Ultracentrifuge-project in Almelo, het bouwen van nog enige kerncentrales en het opslaan van radioactief afval in zoutlagen in Noord-Nederland;
overwegende	dat de noodzaak van het gebruik van kernenergie op dit moment en in de nabije toekomst enerzijds en het kernafvalprobleem anderzijds, door vele wetenschapsmensen verschillend wordt beoordeeld;
overwegende	dat een groeiend aantal geleerden in binnen- en buitenland zich thans tegen het gebruik van kernenergie op dit moment uitspreekt;
overwegende	dat zowel in de Verenigde Staten van Amerika als de Bondsrepubliek Duitsland de bouw van een aantal kernenergie installaties is opgeschort;
spreekt als haar mening uit	dat het wenselijk is, dat de uitbreiding van het gebruik van kernenergie in ons land voorlopig wordt opgeschort;
	dat er met extra inspanning wordt gestreefd naar de oplossing van het afvalprobleem, het ontwikkelen van alternatieve energiebronnen en energiebesparing door rendementsverbetering;
	dat er zo spoedig mogelijk een onderzoek wordt ingesteld naar de maatschappelijke gevolgen van het gebruik van kernenergie
hoopt op	tot vergaande internationale coördinatie op het gehele terrein van de kernenergie;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie V

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 12 en 13 maart 1977 in Amsterdam,

overwegende	dat P.v.d.A. en P.P.R. voorstellen willen doen tot het houden van een parlementaire enquete naar het gedrag en de invloed van Multinationale ondernemingen;
overwegende	dat het wantrouwen ten opzichte van dit soort ondernemingen in linkse kringen evident is en dat dit wantrouwen waarschijnlijk grotendeels de drijfveer is van het voorstel;
overwegende	dat de J.O.V.D. vooralsnog uitgaat van de goede trouw van ondernemers maar dat het geen kwaad kan vooroordelen uit de weg te ruimen en duidelijkheid te scheppen omtrent de wijze van functioneren van Multinationals;
spreekt als haar mening uit	dat zowel positieve als negatieve aspecten van Multinationals voor het voetlicht mogen komen en dat derhalve het niet ongewenst is dat er in dezen een onderzoek wordt ingesteld, mits dit onderzoek met voldoende waarborgen is omkleed en de formulering van de opdracht die de onderzoekcommissie krijgt door een brede Kamermeerderheid wordt gesteund;

en gaat over tot de orde van de dag.

RODDELS

Bert Kramer (Zeist): "Als er geen conservatieven in de V.V.D. meer zouden zijn, bestaat de V.V.D. bijna niet meer!"

Als liberale jongeren hun mond opendoen krijgen ze te maken met Korthals Mettes.

Algemeen Dagblad 8 maart 1977

Terlouw en Geertsema: Veel gemeen

door
HENK GOULOOZE

BORCULO – „„De democratisering in het bedrijfsleven zou best verder kunnen gaan. In tegenstelling tot wat vaak wordt geroepen, moeten ook andere vormen van samenleving dan het gezin een faire kans krijgen".

Uitspraken van een liberaal. Opgetekend uit de mond van de „verschrikkelijke schreeuwman" zoals oud-VVD-fractieleider in de Tweede Kamer mr. Wouter „Molly" Geertsema door critici van zijn oerconservatieve uiterlijk soms werd genoemd.

Een opmerkelijk man, die zo nu en dan hard uithaalt met de bedoeling zijn VVD wat liberaler te maken. Hij is van het actieve strijdtoneel verdwenen. De oud-minister, oud-VVD-voorman, nu commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, weet hij bij tijd en wijle zijn mond nog steeds te roeren.

Zo bleek ook vorige week weer eens in het lommerrijke Borculo, een rustoord in de Achterhoek. Opgepord door de al voorzichtig in een overwinningsroes verkerende D'66-lijsttrekker Terlouw ging Geertsema er in een opmerkelijk boeiend debat flink tegenaan. Tegen het conservatisme. Maar ook tegen de onduidelijkheid van D'66. Dat laatste was om de scherpe interne kritiek van VVD-er Geertsema op de VVD te vergulden.

De al voorzichtig schriftelijk in gang gezette discussie over modern liberalisme kreeg die avond voor een bomvolle gemeenschapszaal voor het eerst praktische uitwerking onder meer in de volgende punten:

Terlouw (Geertsema citerend): „De huidige VVD is wellicht te conservatief".: Zelf: „Het liberalisme is opgehouden bij het begin, de mondigheid van het volk tegenover ongebreidelde overheidsmacht. Ik mis verdere democratisering, aktiegroepen worden niet onderkend".

Geertsema: "Ik voel me niet geroepen om het beleid van de Tweede-Kamerfractie te verdedigen. Die heeft het vooral druk met reageren op politieke punten van alledag. Dat is niet bij uitstek dat deel van de VVD dat een vernieuwing in gang moet zetten. Het beginselprogramma moet op de helling en snel."

Nadat Terlouw zich had opgeworpen als de leider van de moderne liberale partij en zich dus had afgezet tegen de VVD van Wiegel, waar hij immers stemmen van wenst te winnen (voorlopig lijkt D'66 meer bloed van de PvdA weg te zuigen), en Terlouw Geertsema een vriendelijk aaitje had gegeven, kwam Geertsema met zijn tik terug:

„De door D'66 dichtgeslagen deur voor samenwerking met de VVD (de programma's lopen immers in de geest helemaal niet ver uiteen) bedroeft mij zeer. Waarom toch? Belangrijke liberale voormannen van die partij denken daar toch anders over?"

Punt twee: Stemdwang is er bij de VVD nooit bij. Dat verdedig ik dan ook in de kwestie van het verworpen arbortuswetsontwerp (dat in de Eerste Kamer door toedoen van de VVD schipbreuk leed). Met de geschiedenis van de verwerping van dit PvdA/VVD-ontwerp ben ik bepaald niet gelukkig. Er had meer overleg moeten zijn."

Later voegde Geertsema daaraan toe: „Er is een compromis bereikt in de VVD-partijraad. Of iedereen het met de inhoud nou zo eens was? Dat betwijfel ik". Dus toch een lichte dwang tot éénsgezindheid met de verkiezingen in het vooruitzicht?

Geertsema en Terlouw hebben nog veel verder gepraat, die avond. Vriendelijk en zakelijk. Ze waren het eigenlijk in veel zaken eens, naast natuurlijk enkele meningsverschillen. En Geertsema kon zich tijdens een radiodiscussie nog maar net inhouden toen hem zijn eerlijke mening over CDA-lijsttrekker Van Agt werd gevraagd. Zedelijkheidswetgeving is namelijk ook een zaak, waarin Geertsema duidelijk liberaal wenst te zijn.

●●●●●●●●

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Algemeen Secretariaat
Jongeren Organisatie Vrijheid & Democratie
N.Z. Voorburgwal 288
1012 RT Amsterdam
020-242000

Kom jij ook naar het zomercongres over „vrede en veiligheid" in 's Hertogenbosch op 18 en 19 juni a.s.

Resolutie in dit nummer

Sprekers: Mr. J. Luns
Prof. Röling
staatssecretaris Dr. Kooymans
Dr. van Eekelen

DRIEMASTER

Orgaan van de ONAFHANKELIJKE Liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Exclusief: Commentaar op het B.S.R.-rapport

20e JAARGANG

Nummer 3, juni 1977

DRIEMASTER

Orgaan van de onafhankelijke liberale jongeren organisatie voor vrijheid en democratie.

Redactie: Bert van der Stoel, hoofdredacteur
Faurestraat 37, Bergen op Zoom
Tel.: 01640 - 42929

Ardwin Lantain, redacteur
Bertha von Suttnerstraat 59, Haarlem
Tel.: 023 - 341262

Gerard Derriks, redacteur
Van Bijnkershoeklaan 351, Utrecht
Tel.: 030 - 936035

Bert Kramer, redacteur
F. van Bourgondiënlaan 206, Zeist
Tel.: 03404 - 15910

Frank de Grave, auditor namens het hoofdbestuur
Brink 3, Groningen
Tel.: 050 - 120253

Redactieadres: Postbus 85914, 2508 CP 's-Gravenhage, tel.: 070 - 601114

Abonnementen : Postbus 85914, 2508 CP 's-Gravenhage

Abonnementsprijs: ƒ 15,00 per jaar.

Tekeningen : Bert Bevers, Bergen op Zoom

Drukwerk : Drukkerij J. van Meurs & Zn. B.V Ridderkerk.

De J.O.V.D. stelt zich ten doel: jongeren in kennis te brengen met en te doordingen van de verantwoordelijkheden die het staatsburgerschap hen oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichtend omtrent de liberale beginselen zonder daarbij een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen. Om deze doeleinden te realiseren kent zij een organisatie die is opgebouwd uit afdelingen, districten en een landelijk hoofdbestuur.

VOORZITTER : G.M. de Vries
Pieterskerk-choorsteeg 32a
Leiden, tel.: 071-130602

VICE-VOORZITTER Politiek : Ad R.B. de Laet
Noordsingel 136, Bergen op Zoom, tel.: 01640-43737

Organisatie : Monique Bouman,
Broerstraat 19a, Nijmegen,
Tel.: 080 - 230718

ALGEMEEN SECRETARIS: Peter J.J.F. Vrijsen,
Veldhovenring 13, Tilburg
tel.: 013-420933

PENNINGMEESTER : Klaas W.H. Rooze
Stapelerweg 22, De Wijk
tel.: 05289 - 401

TWEEDE SECRETARIS : Margot van Guldener
Nieuwe boteringestr. 38b
Groningen, tel.:050-128150

INTERNATIONAAL SECRETARIS : Frank de Grave,
Brink 3, Groningen
tel.: 050 - 120253

VERENIGINGSKANTOOR: Koninginnegracht 55b
Postbus 85914
2508 CP 's-Gravenhage
tel.: 070 - 60.11.14

Sluitingsdatum voor het inzenden van copy:

21 dagen na verschijningsdatum

Advertentietarieven van de Driemaster

	1x plaatsen	6x plaatsen
1/1 pagina	ƒ 204,--	ƒ 165,--
1/2 pagina	ƒ 110,--	ƒ 92,--
1/3 pagina	ƒ 75,--	ƒ 63,--
1/4 pagina	ƒ 63,--	ƒ 51,--
1/8 pagina	ƒ 35,--	ƒ 32,--

Ingezonden mededelingen: ƒ 15,-- per plaatsing

Inleggen coupons en brochures ƒ 90,-- vermeerderd met ƒ 75,-- voor elke gram, waarmee het gewicht van 25 gram wordt overschreden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot ~~het Algemeen secretariaat~~.

pag.1 : Redactioneel

pag.2 : van de voorzitter

pag.2 : van de hoofdbestuurdtafel

pag.4 : PLAN 2000

pag.5 : J.O.V.D. en de Nederlandse Volksunie

pag.3 : J.O.V.D.-resibureau en Nieuws van de basis.

pag.6 : Programma J.O.V.D-congres

pag.7 : Ontwerp-resolutie Vrede en Veiligheid

pag.12: De Teldersstichting heeft een kans gemist, of: voer voor anti V.V.D.'ers door Ardwin Lantain

pag.16: een J.O.V.D.'er actief op het Europese vlak.

pag.17: J.O.V.D.-poëzie

pag.17: mensenrechten of ontspanning: toch een tegenstelling? door Kees Nederlof

pag.18: Vlaams commentaar op de Belgische verkiezingen door Piet Jassogne

pag.19: "Weg met het burgerlijk voetbal"

pag.20: Verslag van de conferentie over partijfederaties in de Europese gemeenschap door Eric Smeets

Redactioneel

De misleidende leuze: kies de Minister President heeft succes gehad. Het charisma van den Uyl zorgde voor zeer grote winst. Die zetels behouden zal voor den Uyl geen sinecure zijn. Of de P.V.D.A. nu regeringspartij wordt of in de oppositie gaat, maakt, wat dat behouden betreft, weinig uit.
De V.V.D. winst (percentueel groter) lijkt veel stabieler te zijn. Of de V.V.D. nu gaat regeren of in de oppositiebanken is voor het houden van de zetels wellicht niet al te relevant. Als de V.V.D. er maar in slaagt steeds duidelijk te maken wat hàár redelijk alternatief is ! Puntig geformuleerde en consekwent principiële opstelling spreekt de Nederlandse kiezer duidelijk aan. De Vara als grote boeman de schuld te geven is ons inziens maar een gedeelte van de waarheid. Het C.D.A. lijkt zich voorlopig te stabiliseren. De P.V.D.A. (bevrijd van de P.P.R.) lijkt wat haar eisen betreft niet bescheidener te worden. We kunnen reuze benieuwd zijn, of het C.D.A. al of niet naar de slachtbank gaat. D'66 geeft tekenen de V.V.D. niet geheel meer uit te sluiten. De J.O.V.D. wens daartoe, vindt gehoor. D'66 zal bovendien moeten beseffen, dat ook in het Kabinet den Uyl I haar visie nauwelijks geprofileerd werd. Ook zij mochten meedoen, ter meerdere eer en glorie van den Uyl.
De V.V.D. is in beweging wat haar politieke uitgangspunten betreft.
Wij zien wel kansen voor een Kabinet zonder de P.V.D.A. Er is kans op een einde aan het Catshuis - gekift. Er is kans op een nuchtere aanpak van vele problemen.
C.D.A. en V.V.D. en eventueel D'66: grijp die kans.

Proficiat !

Prominente J.O.V.D.-ers uit de recente J.O.V.D.-geschiedenis in de Kamer: Ed Nijpels en Loek Hermans ! Van Harte en véél succes.
Ook de "minder recente" J.O.V.D.-ers delen in die gelukwens te weten de heren Hans Wiegel, Dick Dees en Albert Jan Evenhuis.
De derde catagorie (ex- J.O.V.D.-niet V.V.D.) bestaande uit de heren Nypels (D'66) en Roethof (P.V.D.A.) uiteraard ook gefeliciteerd.
De J.O.V.D. zal op hun liberale trekjes letten.

Hoofdbestuur en Redaktie

Van de voorzitter

door Gijs de Vries

Het gaat goed met de J.O.V.D. !

Het PLAN 2000 heeft in de zes weken van de verkiezingsstrijd ruim 250 nieuwe leden, drie nieuwe afdelingen en tien afdelingen-in-oprichting opgeleverd. Dankzij een ronduit reusachtige medewerking van alle afdelingen en de leden van de Vliegende Brigade, die ik hierbij dan ook een groot compliment maak !

Ook politiek zijn er goede resultaten geboekt. In het verkiezingsprogramma van de V.V.D. zijn veel oorspronkelijke J.O.V.D.-amendementen opgenomen. Ons pleidooi voor een discussie in PvdA en V.V.D. over mogelijke toekomstige regeringssamenwerking, is in brede kring goed ontvangen.

Interessant zijn in dit verband de cijfers van het AVRO-programma "Delta", dat meldde dat 27 % van de aanhang van de V.V.D. zo'n samenwerking al na deze verkiezingen wil - anders dus dan de J.O.V.D., die dit pas op langere termijn reëel vindt. Het hoofdbestuur zal in deze richting in de komende maanden verdere initiatieven nemen.

De interesse bij de pers voor wat de J.O.V.D. is en doet, is duidelijk toegenomen, mede a.g.v. een informatiecampagne die het hoofdbestuur de afgelopen weken onder journalisten van radio, televisie en pers heeft gehouden.

Dit alles schept intussen wel verplichtingen ! Het PLAN 2000 heeft een "vliegende" start gehad, maar het doel, de 2000 leden, is nog lang niet bereikt. Hier valt voor hoofdbestuur en afdelingen samen nog een berg werk te verzetten !
Ook politiek zullen we het hoge activiteitenniveau moeten handhaven. Het hoofdbestuur werkt aan acties m.b.t. de uitkomst van de kabinetsformatie, de Troonrede en de begrotingen van verschillende ministeries, en aan een bijdrage aan de herziening van het Gemeenteprogramma van de V.V.D. De afdelingen zullen zich nu al intensief moeten beraden op de komende verkiezingen voor gemeenteraden, provinciale staten en Europees Parlement. Drie verkiezingen, die zich bij uitstek lenen voor het naar buiten brengen van de studie- en pressiefunctie van de J.O.V.D. !

De afdelingen zijn de spil waar onze vereniging om draait. Het hoofdbestuur ziet het daarom als haar taak om de afdelingen bij hun organisatorische en politieke activiteiten zoveel mogelijk ter zijde te staan. Het rekent daarbij op hun medewerking: samen de J.O.V.D. sterk maken, zowel qua leden als qua invloed - daar zullen we de komende maanden hard aan moeten werken !

Van de Hoofdbestuurstafel

Deze Driemaster rolt bij U in de bus als de uitslag van de verkiezingen al bekend is. Omdat verkiezingsprogramma's ook na de verkiezingen hun geldigheid behouden (o.a. in de formatie), is het interessant om eens te bezien in hoeverre het VVD program aan JOVD wensen beantwoordt.
Zoals bekend heeft het hoofdbestuur een paar maanden geleden in het HB-info een lijst gepubliceerd met door haar voorgestelde amendementen op het ontwerp-verkiezingsprogram van de VVD. Een groot aantal JOVD-afdelingsleden heeft deze amendementen, die grotendeels gebaseerd waren op het kernprogramma ingediend op vergaderingen van VVD-afdelingen, waar veel van onze voorstellen steun kregen.
Op de Algemene Leden Vergadering in Den Haag waar het definitieve VVD-programma werd vastgesteld heeft het hoofdbestuur aktie gevoerd, d.m.v. het verspreiden van een stencil met door haar gesteunde amendementen en in de discussie o.a. bij monde van Gijs de Vries (zie het congresverslag in de vorige Driemaster).
Het hoofdbestuur wil hierbij graag alle JOVD-ers en VVD-ers (met name een verheugend groot aantal VVD-afdelingsbesturen en Tweede Kamerleden) bedanken voor de steun die zij onze voorstellen hebben gegeven.
De volgende JOVD-wensen zijn in het VVD program opgenomen:

- De positie van man en vrouw op het gebied van de sociale voorzieningen dient gelijk te zijn.
- Verbetering van de fiscale positie van de gehuwde vrouw, bijvoorbeeld door verruiming van de mogelijkheid tot integrale rolverwisseling.
- Invoeging van een aparte paragraaf over regionaal beleid.
- Invoeging van een aparte paragraaf over jeugd en jongeren.
- Er wordt gestreefd naar een verdergaande verlaging van de leerlingenschaal.
- Aan de behoefte aan individuele studiebegeleiding wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen.
- De automatische verwerking van persoonsgegevens wordt slechts verder ingevoerd als waarborgen worden ingebouwd ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
- Iedere burger heeft recht ten allen tijde inzage te krijgen in alle over hem geregistreerde gegevens.
- Ter bevordering van de internationale veiligheid dient Nederland een actieve rol te blijven spelen bij het streven naar de niet-verspreiding van kernwapens en het afremmen van de bewapeningswedloop in de wereld.
- Op basis van de Nederlandse buitenlandse, economische en monetaire politiek blijft de Nederlandse inspanning voor de hulpbehoevende landen van de Derde Wereld in de voorhoede van de welvarende landen.
- De provinciale herindeling moet- waar nodig - beter aansluiten bij de gegroeide bestuurlijke behoeften en ontstane regionale samenhang. Een kleine uitbreiding van het aantal provincies zal daarbij onontkoombaar zijn.
- Tegen sluipende centralisatie en aantasting van de gemeentelijke autonomie wordt gewaakt.
- Het woonklimaat in de grote steden en op het platteland wordt door het ruimtelijke beleid bevorderd.

- Het openbaar vervoer wordt doorgelicht en op maatschappelijk aanvaardbare wijze gesaneerd.
- De huisvestingsmogelijkheid voor alleenstaanden, onvolledige gezinnen en jongeren worden verruimd.
- Er wordt een structuurbeleid gevoerd, gericht op bedrijfsaanpassingen, verbeteringen en arbeidsverlichting van de werkers in de landbouw en hun gezinnen.
- De behartiging van de belangen in de landbouw en die van natuur en landschap dienen zoveel mogelijk geintegreerd te worden.
- Tegen jeugdwerkloosheid dienen speciale maatregelen te worden getroffen.

JOVD reisbureau

In het kader van het Uitwisselingsakkoord voor jongeren van het Duits-Nederlands Cultureel Verdrag organiseert de Volkshogeschool Bergen in samenwerking met haar Duitse partnerorganisatie, het Gesamteuropäisches Studienwerk in Vlotho/Weser Duitsland een Nederlandse-Duitse studieweek.
Voor 1977 zijn gepland:
In het G.E.S.W. in Vlotho 10-15 oktober
Thema: de Verkiezingen voor het Europese Parlement
We zullen ons bezig houden met de toekomst van Europa, de verhouding tot Oost-Europa, de mogelijkheden van jeugdorganisaties en vakbonden bij de vorming van een demokratisch Europa.
Dank zij extra subsidie uit de gelden van het Duits-Nederlands Cultureel Akkoord kunnen Nederlandse jongeren deze unieke studiemogelijkheden meemaken voor ƒ 55,= per week.
U kunt zich voor deze week opgeven bij de Volkshogeschool Bergen, Postbus 94, Bergen NH.

Van 30 juli t/m 8 augustus zal er in Neukirchen in Duitsland (50 km. ten zuiden van Kassel) een zgn. Liberaal Tentenkamp worden georganiseerd voor zo'n 150 liberalen uit geheel Europa. Het programma omvat allerlei activiteiten op politiek en sociaal terrein. Het kost niets, behalve de reiskosten. Haast U derhalve ten snelste met opgave bij Uw Internationaal Secretaris. Deze dient uiterlijk 10 juni binnen te zijn.

Nieuws van de basis

Utrecht, maandag 6 juni 19.30 uur ,Poort van Kleef, Vriaplaats. Tweede Kamerlid CDA P.van Zeil.
In Conscientia stonden veel verslagen politieke bijeenkomsten in de regio Utrecht, Bravo !
Uit het blad van Den Helder blijkt, dat ze een actieve afdeling zijn.
Afd.Nijmegen is bezig een politiek café op te zetten met LSVN en VVD.
De LSVA kent sinds november 1976 een blad: de Vrije Vogel. Ze hadden zelfs een Engelse uitgave ten gunste van een congres over Europa. Het Engels was leuk.....
Van de afd.Tilburg zagen we een jaarverslag 1976 van wel 7 pagina's.
In de Zuid-Wester (afd.Meppel e.o) lazen we een commentaar op de nieuwe JOVD-voorzitter:„Gijs de Vries een keurig in het pak zittend, goed geknipt intellektueel uitziend jongmens, maar ondanks dat, zeer geschikt voor deze functie. "
In Conscientia (Utrecht) lazen we over dezelfde figuur: Gijs de Vries toonde zich, zowel technisch als politiek een eminent landelijk voorzitter.

Tot slot van de JOVDverkiezingscampagne was er een politieke feestavond in Groningen, georganiseerd door het distrikt Noord.

Rood met een wit randje

Ruim vier jaar geleden reikte (demissionaire) minister Geertsema de prijzen uit aan het slot van de nationale cocktail- en longdrinkcompetitie. De toen volop aan de gang zijnde pogingen tot kabinetsformatie inspireerden de liberale bewindsman tot het volgende recept voor een politieke cocktail:
„In een old-fashioned glas legt men bij wijze van suikerklontje het linkse regeerprogram Keerpunt '72.
Men voegt daar enkele druppels Angst aan toe, terwille van de actualisering.
Men neme voorts:3 delen rode PVDA, 1 deel PPR (om het geheel tot een ontwapenend drankje te maken) , 1 deel D'66 (voor de verwarring der zinnen).
Vervolgens voegt men toe:
3 druppels gele KVP, 2 druppels donkerpaarse AR, 1 druppel kleurloze CHU.
Men hoeft niet bang te zijn, dat deze druppels de kleur aantasten. Die blijft mooi rood.
Het geheel vervolgens goed stirren. IJs behoeft niet te worden toegevoegd, aangezien de samenstellende elementen voldoende koel zijn ten opzichte van elkaar.
Men draaie tenslotte de ,met wat zure citroen vochtig gemaakte, rand van het glas in de suiker teneinde het vereiste witte randje tevoorschijn te brengen.
Garantie, dat het ook een long-drink is, kan niet worden toegegeven. Wél wordt het gegarandeerd als vermagerings-middel, speciaal voor de beurs."
Dat tenslotte de„druppel CHU" achterwege is gebleven en dat het brouwsel helaas tot een long-drink is geworden, zijn de enige correcties, die men vier jaren later moet aanbrengen in mr. Geertsema's visie op wat toen nog als Kabinet Den Uyl uit de bus moest komen.

Zo moet dat

Het distrikt Noord organiseerde met behulp van de afdeling Assen een avond met de burgemeester Vonhoff en Van der Louw. Er waren 650 mensen en men boekte 20 nieuwe leden.

PLAN 2000 !

Wie heb jij al lid gemaakt van de JOVD?

WAT IS DE BEDOELING ?	In zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk leden zien te krijgen.
HOE ?	Met een Vliegende Brigade, veel publiciteit en met jouw persoonlijke inzet!
WANNEER ?	In de tijd dat politiek actueel is, tijdens de verkiezingstijd en de kabinetsformatie. DUS NU !
WAAROM ?	Omdat we groot moeten zijn, als we meer inhoud willen hebben!

Het gaat goed met het plan 2000.....

In de zes weken die de verkiezingstijd duurde, zijn drie nieuwe afdelingen opgericht: Walcheren, Zuid-Limburg en Sneek.
Het hoofdbestuur werkt aan de oprichting van nog eens tien afdelingen: Steenwijk, Heerenveen, Hoorn, Breda, West-Brabant, Westland, Wassenaar Eindhoven, Zwolle en Rijvodel.

In diezelfde zes weken hebben zich bij het Algemeen Secretariaat ruim 250(!) nieuwe leden opgegeven.

Tientallen verkiezingsbijeenkomsten, dikwijls met sprekers van zwaar kaliber, zijn door afdelingen en districten georganiseerd.

De Vliegende Brigade en het hoofdbestuur reizen voortdurend het land door om afdelingen te helpen bij het bemannen van stands op informatiemarkten, voorlichtingsbijeenkomsten etc., en om te assisteren bij andere activiteiten.

Het hoofdbestuur is bezig met een perscampagne; een gerichte benadering van kranten, radio- en televisierubrieken met het doel om meer interesse te kweken voor wat de J.O.V.D. is en doet.

.....Maar het kan nog veel beter!

Tweehonderdvijftig nieuwe leden is mooi, maar nog lang niet voldoende! Want als de J.O.V.D. wil groeien naar 2000 leden, moeten er nog heel veel bij komen!
Vorig jaar had de J.O.V.D. ruim 1000 leden. Wil het PLAN 2000 slagen, dan moet iedere afdeling dus zijn ledenaantal verdubbelen.
Dat kan, als ALLE leden meehelpen!
Dat kan, als ieder lid (dus ook jij!) een nieuw lid aanbrengt!

Wij vragen jouw steun!

Jij kent in jouw omgeving zeker mensen die ook liberaal denken, maar nog geen J.O.V.D.-lid zijn. Help die mensen over de drempel! Neem ze mee naar de eerstvolgende vergadering van jouw afdeling, en laat ze kennismaken met de J.O.V.D!

Persoonlijke benadering wordt door iedereen op prijs gesteld, en geeft betere resultaten. Doe mee met het PLAN 2000 en werf een lid! Doe mee, en help daarmee de J.O.V.D. de grootste politieke jongerenorganisatie van Nederland te maken!

Op naar de 2000 leden

JOVD en Nederlandse Volksunie

Met de twee verklaringen over de Nederlandse Volksunie heeft het hoofdbestuur de JOVD flinke publiciteit bezorgd, o.a. op het NOS journaal, alle landelijke en de meeste regionale dagbladen. Interessant was, dat één dag na de actie van het hoofdbestuur de Tweede Kamerleden Kosto en Molleman (PvdA) vragen met dezelfde strekking stelden aan minister Van Agt. Deze bediende JOVD en PvdA op hun wenken door een week later inderdaad de zaak bij de rechter, hoogste instantie in onze rechtsstaat, aanhangig te maken. De pressiefunctie van de JOVD is hier goed tot zijn recht gekomen.

Op 9 mei gaf het hoofdbestuur de volgende verklaring uit: "Het hoofdbestuur van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) is ernstig verontrust over de activiteiten van de Nederlandse Volksunie. Het JOVD-Hoofdbestuur acht het racistische karakter van de ideeën van de Volksunie in strijd met de meest fundamentele mensenrechten. Als liberale jongerenorganisatie gaat de JOVD uit van de gelijkwaardigheid van alle mensen. Iedere vorm van discriminatie en racisme moet met kracht worden bestreden. Het JOVD-hoofdbestuur acht de racistische propaganda van de partij van Glimmerveen onaanvaardbaar, en doet daarom een beroep op de Nederlandse overheid om ontbinding van de Volksunie bij de rechter te vorderen, subsidiair een verbod aan de verkiezingen mee te doen."

Op de beslissing van Van Agt werd op 17 mei a.v. gereageerd: "Met waardering en instemming heeft het hoofdbestuur van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD) kennis genomen van de beslissing van minister Van Agt om de Amsterdamse rechtbank te vragen de Nederlandse Volksunie te verbieden en te ontbinden. Het JOVD-hoofdbestuur heeft al eerder (op 9 mei) verzocht om stappen tegen de Volksunie. Dit verzoek werd een dag later gevolgd door de vragen van de Tweede Kamerleden Kosto en Molleman (beiden PvdA)."

Wat voor Reveil nù weer?

LIBERAAL REVEIL

Al 18 jaargangen liberaal-kritisch bezig. Word nù abonnee. We hebben u hard nodig!

BON
(sturen aan: Pr.Hendrikpl. 4a Den Haag)

IK WORD ABONNEE!
naam
adres
woonplaats
giro **geb.jr.**
(f 30 p.j., tot 27 jr. f 20)

Programma J.O.V.D.-congres op 18 en 19 juni in hotel "De Postzegel" in Den Bosch

Thema: „Vrede en veiligheid"

Zaterdag 18 juni

12.30 - 13.30 uur	: Ontvangst van deelnemers en belangstellenden
13.30 - 14.15 uur	: Opening en congresrede door de voorzitter, Gijs de Vries
14.15 - 17.30 uur	: Inleidingen door:

- Zijne Excellentie Dr. P.H. Kooymans, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken
- De Heer Prof. Mr. B.V.A. Röling, hoogleraar polemologie aan de R.U. te Groningen
- De Heer Dr. W.F. van Eekelen, kandidaat Tweede Kamerlid voor de V.V.D..

Daarna discussie

17.30 - 20.00 uur	: Borrel en diner
20.00 - 22.00 uur	: Huishoudelijke Vergadering
22.00 - ????? uur	: Feest.

Zondag 19 juni

..... - 10.30 uur	: Ontbijt
10.30 - 12.30 uur	: behandeling Resolutie Vrede en Veiligheid
12.30 - 13.30 uur	: Lunch
13.30 - 16.30 uur	: voortzetting behandeling resolutie Vrede en Veiligheid
16.30 uur	: Sluiting congres.

Agenda van de huishoudelijke vergadering van de J.O.V.D. op het zomercongres van 18 en 19 juni a.s. te 's - Hertogenbosch

1. Opening op zaterdag 18 juni om 20.00 uur.
2. Goedkeuring van de notulen van het Wintercongres te Amsterdam
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. verkiezing leden hoofdbestuur
5. Financiën
6. Secretariaat
7. W.V.T.T.K.
8. Rondvraag
9. Sluiting

Toelichting op de agenda voor de huishoudelijke vergadering

ad 4) Om studieredenen treden Margot van Guldener en Peter Vrijsen af. Het hoofdbestuur stelt de volgende personen kandidaat:

Algemeen Secretaris : Iris Lantain - Kersten
Tweede Secretaris : Rino Schreuder

De verenigingsraad die over deze kandidaturen geraadpleegd is, heeft een positief advies uitgebracht

ad 5) Nadere mededelingen zullen de afdelingen zo spoedig mogelijk worden toegezonden.

ad 7) Door afdelingen ingediende moties met een actueel karakter kunnen bij dit punt in behandeling worden genomen.

Belangrijke organisatorische opmerkingen voor het congres.

1. Het Zomercongres zal worden gehouden op 18 en 19 juni a.s. in hotel "De Postzegel" in 's - Hertogenbosch. Het hotel ligt vlak bij het station. Adres: Karrenstraat 29, tel.: 073 - 132121.
2. In verband met de te verwachten grote belangstelling voor het congres verzoekt het hoofdbestuur een ieder die aan het congres wil deelnemen, zich zo spoedig mogelijk op te geven:

   Overdag : bij het Algemeen Secretariaat, tel.: 070 - 601114, Postbus 85914, Den Haag

   's avonds : bij Margot van Guldener, tel.: 050 - 128150, Nieuwe Boteringestraat 38 b, Groningen.

LET OP: Iedereen die wil blijven overnachten dient een week voor het congres te betalen

Deze voorwaarde, waarmee de verenigingsraad heeft ingestemd, is noodzakelijk om te voorkomen dat de vereniging financiële schade lijdt. Zo hebben zich voor het congres in Amsterdam tien mensen voor een slaapplaats opgegeven, die niet betaald hebben. Het hoofdbestuur, dat drie dagen van tevoren hotelkamers moet reserveren en dus moet vooruitbetalen, heeft de gereserveerde kamers toch moeten betalen. Schade voor de vereniging: ƒ 400,--. Om dergelijke toestanden te voorkomen, zal voor dit congres als regeling gelden dat wie wil overnachten, een week van tevoren moet betalen, zodat de betalingen uiterlijk drie dagen voor het congres bij de penningmeester zijn. Pas daarna zal het hoofdbestuur overgaan tot het boeken van hotelkamers. Betaling is mogelijk op de volgende manieren:

- door overmaking van het bedrag op girorekening 953500 t.n.v. penningmeester J.O.V.D.
- door het opsturen van een ingevulde betaalcheque
- door overmaking van het bedrag op bankrekeningnummer 44.63.52.934 van de Amrobank

(postrek. 803935) Groningen, t.n.v. J.O.V.D. p'a K.W.H. Rooze, Stapelerweg 22, De Wijk.

De congresprijs bedraagt ca. ƒ 45,-- per persoon (incl. diner, feest, overnachting, ontbijt, lunch).

3. Zowel amendementen op de Resolutie Vrede en Veiligheid als politieke moties dienen uiterlijk woensdag 15 juni a.s. om 24.00 uur bij de internationaal secretaris Frank de Grave te zijn ingediend, en in voldoende oplage op het congres aanwezig te zijn t.b.v. de aanwezigen (honderd exemplaren). Aamendementen of moties die na dit tijdstip worden ingediend, of in onvoldoende oplaag op het congres aanwezig zijn, zullen niet in behandeling worden genomen.

4. Tegenkandidaten tegen de door het hoofdbestuur voorgestelde personen kunnen door de afdelingen worden ingediend tot uiterlijk woensdag 15 juni a.s. om 24.00 uur bij de algemeen secretaris (postbus 990, Tilburg)

   Of op de Koninginnegracht 55 b , Postbus 85914 Den Haag).
   Deze kandidaatstelling dient schriftelijk te geschieden en op straffe van nietigheid vergezeld te gaan van een exemplaar van de convocatie voor de afdelingsvergadering, waarin de kandidaatstelling plaatsvond, en een verklaring van de kandidaatgestelde, waarin hij accoord gaat met zijn kandidaatstelling.

5. Om een zinvolle en democratische behandeling van de resolutie mogelijk te maken, dringt het hoofdbestuur er bij de afdelingen en districten op aan om de resolutie in eigen kring aan de orde te stellen.

6. De verdeling van de stemmen op de huishoudelijke vergadering zal geschieden op basis van het aantal in het lopende verenigingsjaar betaald hebbende leden. De afdelingen dienen hun stemgerechtigede afgevaardigden voor aanvang van de vergadering schriftelijk aan de penningmeester of het algemeen secretariaat door te geven.
   Mogelijk vinden de afdelingspenningmeesters hierin een aanleiding om hun leden extra te stimuleren vóór het congres hun contributie te betalen.

8. Tenslotte dringt het hoofdbestuur er bij de afdelingen en districten op aan om in groten getale naar het congres te komen.
   Het onderwerp is belangrijk genoeg, terwijl er ook een aantal eerste klas sprekers zijn uitgenodigd.

NOGMAALS : de betalingen van degenen die in Den Bosch willen overnachten moeten UITERLIJK DRIE DAGEN van te voren bij de penningmeester binnen zijn ! Houdt bij het overmaken per bank of giro dus rekening met de tijd die nodig is om de betaling te laten overboeken, en de tijd die daarna verstrijkt tot de penningmeester het noodzakelijke afschrift van de betaling binnen heeft ! ! !

B E T A A L D U S T I J D I G ! ! !

Ontwerp resolutie vrede en veiligheid van de JOVD

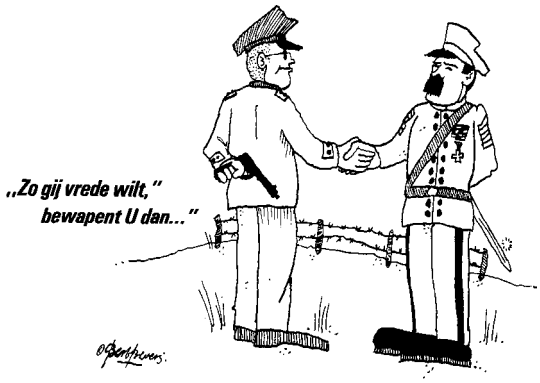

1. Algemeen

"Zo gij vrede wilt, bewapent U dan". Dit gezegde doet al eeuwenlang opgeld, en is zelfs in deze 20e eeuw nog van een hoog actualiteitsgehalte. In feite is ons defensiesysteem gebaseerd op angst: angst om meer te verliezen dan te winnen in geval van oorlog. De grootste twee machtscentra in de wereld, de V.S. en de Sovjetunie, elk met hun bondgenoten, hebben elk een dermate grote vernietigingsmacht opgebouwd, dat zij elkaar en de rest van de wereld vele malen kunnen vernietigen. Het wereldv eiligheidssysteem is gebaseerd op de afschrikking: zo gij mij komt vernietigen, vernietig ik U. Op zichzelf is dit afschrikkingssysteem niet alleen een onmenselijk, maar ook een gevaarlijk systeem. Het is onmenselijk, omdat het geen rekening houdt met menselijke waarden en rechten: de inwoners van de staten zijn tot gijzelaars gemaakt voor het goede gedrag van hun regeringen, aldus Röling. Het is ook gevaarlijk, omdat, hoewel angst voor de dood elk mens weliswaar eigen is, er talloze voorbeelden uit de historie te noemen zijn van mensen die bereid waren voor hun idealen te sterven. Bovendien hebben beide partijen die angst. Dat betekent dat er voor beide grenzen zijn waarbinnen zij politiek kunnen bedrijven. Doch, waar liggen die grenzen? Machten zullen proberen uit te vinden waarbinnen die grenzen liggen en speculerend op de angst vande ander te gaan. Dit kan zeer gevaarlijke toestanden creeëren; de kleinste - misrekening kan een catastrofe veroorzaken. (Zie bijv, de Cuba-crisis van 1962) Het meest benauwende van het afschrikkingssysteem is dat het maar één keer mis hoeft te gaan....

Vrede gebaseerd op wederzijdse afschrikking is een negatieve vrede[1]: vrede niet omdat in de wereld een zodanige situatie heerst dat oorlog nodig noch mogelijk is, maar omdat men denkt met een oorlog niet genoeg te kunnen winnen. Zoals aangegeven is dit een bedreigde en gevaarlijke vrede. Beter is een positieve vrede, een vrede gebaseerd op de overtuiging van de mensen dat oorlog iets slechts is, wat als mogelijkheid dient te worden uitgesloten, en gebaseerd op een internationale rechtsorde die rechtvaardig is en problemen op andere wijze dan met wapengeweld oplost, zodat oorlog als mogelijkheid is uitgesloten.

2. N.A.V.O., Warschaupact en bewapeningswedloop.

Deze beide bondgenootschappen zijn het resultaat van historische ontwikkelingen die zich na de Tweede Wereldoorlog hebben voltrokken. De scheiding der geesten tussen de overwinnaars dezer oorlog geschiedde langs de grenzen van door het oorlogsgeweld verkregen invloedssferen: West-Europa en de V.S. enerzijds, Oost-Europa en de Sovjetunie anderzijds. Economisch en politiek volstrekt tegengesteld: het democratisch westen, overtuigd van de zegeningen van het vrije marktsysteem en het communistische Oosten, politiek te kenmerken als een oligarchie en economisch als een strak geleide planeconomie.

De enorme politieke, economische en sociale tegenstellingen tussen Oost en West, gekoppeld aan de angst voor een nieuw conflict, deden een situatie ontstaan die bekend staat als de "Koude Oorlog". Oost en West bestreden elkaar met alle mogelijke middelen behalve met wapenen. Toch werd met een "warme" oorlog rekening gehouden. De militaire organisaties van beide machtsblokken voerden de bewapening enorm op. De angst dat óf het ene, óf het andere blok de militaire superioriteit zou verwerven gaf de bewapeningswedloop iets van een spiraal. De afschrikkingstheorie werd tot officiële NAVO-theorie geproclameerd, waarbij zowel conventionele als nucleaire middelen als afschrikkingsinstrument werden aanvaard. Deze afschrikkingstheorie, hoewel verfijnd tot de theorie van de "Flexible Response", is in feite nog steeds de enige officiële NAVO-theorie.

3. Ontspanning, S.A.L.T., M.B.F.R., C.E.V.S.

Naarmate de angst voor een oorlog tussen Oost en West afnam door de voortdurende vrede, kreeg men in het Westen meer oog voor de na delen van het bestaande veiligheidsbeleid: de enorme verspilling van geld, het ontbreken van voorwaarden voor positieve vrede, het gevaar van escalatie. Ook vanuit het Oostblok kwamen nieuwe geluiden: het idee van de vreedzame coëxistentie werd gelanceerd. Naar de oorzaken van deze Russische toenadering kunnen wij slechts gissen, maar hoe dan ook: het resultaat van deze dooi was o.a. dat de V.S. en de S.U. in 1970 begonnen met besprekingen over de beperking van strategische wapens (S.A.L.T.). Wat later startte in Wenen het gesprek over wederzijdse en evenwichtige vermindering van troepen en wapens in Europa (M.B.F.R.). Deze beide militaire conferenties hebben relatief nog weinig concrete resultaten opgeleverd, doch zijn positief te waarderen als uiting van ontspanning tussen Oost en West.

De C.E.V.S. (Conferentie over Europese Veiligheid en Samenwerking), die in augustus 1975 in Helsinki werd gehouden, was tot nu toe het hoogtepunt van de politieke ontspanning. Over de Slotakte zijn positieve en negatieve opmerkingen te maken. Feit is, dat vooral op het gebied van samenwerking op humanitair gebied (de zgn. "Derde Mand") beginselen zijn geformuleerd die voor het Westen als een belangrijke doorbraak vallen te beschouwen. De concessies die het Oostblok op dit gebied heeft gedaan maken duidelijk dat hun veel gelegen is aan de verdere vooruitgang van samenwerking en ontspanning tussen Oost en West.

4. Het Europa van de Negen en het veiligheidsbeleid.

De voortgaande politieke en vooral economische integratie van de Europese Gemeenschap heeft aan de internationale situatie een nieuwe dimensie gegeven. Deze ontwikkeling geeft aanleiding tot een aantal vragen aangaande het veiligheidsbeleid: hoe moet dit Europa zich in de wereld opstellen, hoe moet de militaire en economische relatie met de V.S. zich ontwikkelen, moet Europa een aparte militaire macht gaan worden compleet met eigen kernwapens of niet?, enz.. Vragen die beantwoord zullen moeten worden bij een zinnige benadering van het veiligheidsbeleid, en derhalve een duidelijke standpuntsbenadering van de J.O.V.D. vereisen.

5. Europese veiligheid en de wereldvrede.

Men kan in deze tijd waarin alles met elkaar in verband staat de veiligheid van Europa niet meer los zien van de situatie in de rest van de wereld. Het jongste rapport van het gezaghebbende Institute for Strategic Studies in Londen gaf aan dat de grootste bedreiging van de vrede in Europa wordt gevormd door escalatie van - op zich plaatselijke - conflicten elders in de wereld. Dit omdat de grote mogendheden zich vaak gedwongen voelen partij te kiezen en derhalve in die conflicten verwikkeld raken. Escalaties zijn in dergelijke situaties zeker niet ondenkbaar. (zie bijv. de ontwikkelingen rondom Angola).

Wie vrede in Europa wil, dient derhalve een open oog te hebben voor de situatie in de rest van de wereld. Politieke stabiliteit en sociale rechtvaardigheid in de jonge landen dienen bevorderd te worden. Zaken als de Noord Zuid dialoog, de V.N. en de nieuwe economische orde moeten aldus in een breder en omvattender verband worden geplaatst. Aan de J.O.V.D. de taak dit verband te onderkennen en haar consequenties eruit te trekken.

„Politieke ontspanning"

DE RESOLUTIE ZELF EN HAAR TOELICHTING

De J.O.V.D., in vergadering bijeen op 18 en 19 juni 1977 in 's - Hertogenbosch, spreekt over vrede en veiligheid het volgende uit:

PREAMBULE

Het veiligheidsbeleid dient de volgende twee uitgangspunten te hebben:

a. Erkenning van het feit dat het huidige afschrikkingssysteem gezien de bestaande situatie in de wereld nog het beste systeem is om het uitbreken van oorlog te voorkomen;

b. het met alle kracht streven naar een positieve vrede in de wereld, omdat militaire macht geen garantie voor dúúrzame vrede is. In zo'n situatie is geen plaats meer voor militaire bondgenootschappen. Het streven naar een positieve vrede dient zodanig te geschieden dat het bestaan van de negatieve vrede niet in gevaar komt.

Het naleven van liberale beginselen als het gunnen en bevorderen van ieders vrijheid en vreedzame ontplooiing jegens andere landen, met als één der belangrijkste consequenties het verlenen van bijstand aan de vreedzame ontplooiing van arme landen, moet als voorwaarde voor positieve vrede worden gezien.

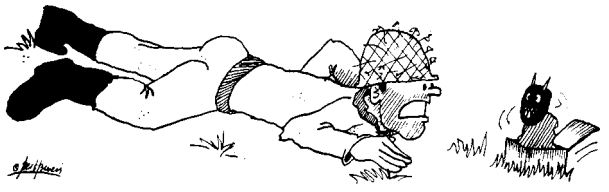

„Afschrikkingssysteem"

Toelichting:

ad a. Zoals ook in de algemene inleiding al aangegeven is, zijn tegen het huidige systeem van de "balance of terror" oftewel het afschrikkingssysteem, dat de mogelijkheid biedt voor een aan de kracht van een eventuele aanval aangepaste verdediging - de zgn. flexible response - , vele bezwaren aan te voeren. Het belangrijkste bezwaar is wel, dat het een systeem is dat zich richt op een negatieve vrede d.i. de afwezigheid van oorlog.
Het doet niets aan het wegnemen van de oorzaken van oorlog, doch probeert deze slechts te voorkomen door te speculeren op menselijke angst Zoals reeds aangegeven is het een gevaarlijk systeem dat wanneer het faalt een catastrofe veroorzaakt. Niettemin dient feitelijk geconstateerd te worden dat onder de huidige omstandigheden geen beter systeem ter handhaving van de vrede realiseerbaar is. De J.O.V.D. dient derhalve te kiezen voor de minste van vele kwaden door zich, zij het met tegenzin, uit te spreken voor voorlopige handhaving van het afschrikkingssysteem.

ad b. Gezien echter de enorme nadelen en gevaren, verbonden aan het afschrikkingssysteem dient het veiligheidsbeleid met alle kracht te streven naar het veranderen van de situatie in de wereld, om die omstandigheden te creëren die vrede, gebaseerd op positieve condities mogelijk maakt. Omstandigheden die het mogelijk maken oorlog als middel uit te sluiten, omdat er betere methodes zijn ontwikkeld om geschillen tussen staten te beslechten. Dit alles dient geen verzameling loze opmerkingen te zijn, doch ons hele denken dient ervan doordrenkt te zijn: het afschrikkingssysteem heeft ons dertig jaar vrede gebracht, doch hoe lang gunt het ons nog om het af te schaffen?

Dit streven dient wèl bewust te geschieden, bewust van de gevaren voor het handhaven van de "negatieve" vrede. Zolang machtsdenken de menselijke samenleving beheerst, moet voorkóming van een oorlog het hoogste doel zijn! Landen die niet gehinderd worden in hun vrijheid en vreedzame ontplooiing en bijgestaan worden in hun vreedzame ontplooiing indien zij bijstand behoeven en wensen, zullen niet alleen weinig reden hebben om de vrede te verstoren, maar ook op lange duur steeds meer bij een gewapend conflict te verliezen hebben.

N.A.V.O.

1. a. In de huidige situatie is de N.A.V.O. de beste garantie voor vrede en veiligheid in Europa. Nederland dient derhalve lid te blijven van de N.A.V.O. en te voldoen aan gestelde verplichtingen binnen N.A.V.O.-verband geformuleerd.

b. Spanje dient lid te kunnen worden van de N.A.V.O., het Zuid Afrika van nu dient van het lidmaatschap uitgesloten te blijven.

Toelichting:

ad a. Gezien de gedwongen acceptatie van het afschrikkingssysteem als beste mogelijkheid voor het handhaven van de vrede is de keuze voor de N.A.V.O. onvermijdelijk. In deze tijd van politieke, economische en militaire schaalvergrotingis het als klein land onmogelijk om een adequaat eigen veiligheidsbeleid te voeren. Het is onjuist om van het lidmaatschap van de N.A.V.O. alleen de vruchten te plukken en niet de lasten te willen dragen. De inspanningen van Nederland op defensiegebied dienen dan ook te voldoen aan de verplichtingen binnen N.A.V.O.-verband geformuleerd.

ad b. De N.A.V.O. beoogt als militair bondgenootschap het westerse systeem te beschermen tegen eventuele agressie. De bereidheid van de burgers in de Westerse wereld om hun bijdragen - financieel, door dienstplicht en op andere manieren - hieraan te geven berust op de overtuiging dat zij een systeem willen handhaven dat in hun ogen het systeem is waarin zij willen leven: democratisch en met een open oog voor menselijke waarde en vrijheid. Alle staten waarin een dergelijk systeem bestaat dienen in principe lid te moeten kunnen worden van de N.A.V.O.. Blijkens de laatste ontwikkelingen in Spanje zal dit land op niet al te lange termijn aan deze voorwaarde voldoen. Een toekomstige lidmaatschapsaanvrage van Spanje dient derhalve gehonoreerd te worden. Zuid Afrika heeft een dergelijk systeem niet. Dit land schendt systematisch mensenrechten en heeft geen oog voor de menselijke(gelijk)waardigheid. Toelating van dit land zou de N.A.V.O. ongeloofwaardig maken in haar doelstelling en derhalve per saldo haar kracht verzwakken en dient dus te worden afgewezen.

2. De N.A.V.O. dient de sterkte van haar conventionele strijdmacht op voldoende

peil te houden. De gedachte dat de veiligheid van West Europa gegarandeerd wordt d.m.v. kernwapens alléén wordt afgewezen, evenals de opvatting dat een eenzijdige westerse verklaring dient te worden afgegeven nooit als eerste kernwapens te zullen gebruiken..

Toelichting:

In discussies over het peil van de defensieuitgaven van Nederland wordt door degenen die pleiten voor verlaging van deze uitgaven nog al eens het argument gehanteerd, dat conventionele bewapening niet nodig is, omdat onze veiligheid gebaseerd zou zijnop nucleaire afschrikking. Dit op zich niet onredelijk klinkende argument dient echter te worden verworpen omdat verstoring van het conventionele militaire evenwicht ten nadele van de N.A.V.O. in geval van een conflict - omdat verzet bieden met conventionele middelen dan slechts kortere tijd mogelijk zou zijn - sneller doet grijpen naar nucleaire wapens, oftewel de zgn. nucleaire grens verlaagt. Dit houdt het gevaar in voor een snelle escalatie van een conflict en verkort de tijd die beschikbaar is voor mogelijke politieke initiatieven voor beeindiging van het conflict. Bovendien betekent verstoring van het conventionele militaire evenwicht dat de marge van de mogelijke politieke druk ten nadele van het westen wordt verschoven, omdat het westen, wetende in geval van een conflict eerder naar nucleaire wapens te moeten grijpen, sneller geneigd zal zijn tot politieke concessies. Om dezelfde redenen dient ook de zgn. no first use verklaring te worden afgewezen, daar zij op ontoelaatbare wijze de marges van politiek handelen ten nadele van het westen zou verschuiven en overigens ook de werking van het afschrik kingsmechanisme zou aantasten.

ONTSPANNING

3. De bewapeningswedloop dient bestreden te worden. De M.B.F.R.- en SALT besprekingen zijn als pogingen hiertoe toe te juichen.
Uitgangspunt bij deze besprekingen dient te blijven handhaving van het militaire evenwicht evenwel op een zo laag mogelijk niveau. Beperkte eenzijdige westerse stappen kunnen als blijk van goede wil of als poging tot een doorbraak aanvaardbaar zijn.
De bewapeningswedloop buiten het gebied van de N.A.V.O. en het Warschaupact neemt alarmerende vormen aan en verdient dus de de volle aandacht.
Pogingen van de Amerikaanse president Carter om de verspreiding van splijtstoffenen daarmede die van kernwapens tegen te gaan verdienen ondersteuning.

Toelichting:

Handhaving van het militaire evenwicht is een absolute voorwaarde voor het functioneren van het afschrikkingssysteem.Onevenwichtigheid in de militaire krachtsverhoudingen brengt immers het gevaar met zich mee dat een land zijn aldus veranderde, qua ligging onbekend geworden marge overschrijdt met alle mogelijke gevolgen van dien. Niettemin dient er naar gestreefd te worden, dit militaire evenwicht op een zo laag mogelijk niveau te brengen, niet alleen vanuit financieel oogpunt, maar ook om het vernietigingspotentieel in de wereld te minimaliseren. Gegeven het feit dat onderhandelingen vanuit bovenstaande uitgangspunten vaak patstellingen creeëren, dient de mogelijkheid van het zetten door de N.A.V.O. van eenzijdige eerste stappen uitgesloten te worden.
Om dezelfde reden, nl. minimalisering van het vernietigingspotentieel in de wereld, dienen Carters plannen ondersteund te worden. Bovendien vergroot verspreiding van de kernwapens over meerdere staten de kans op nucleaire escalatie, zelfs van conflicten van relatief geringe omvang.

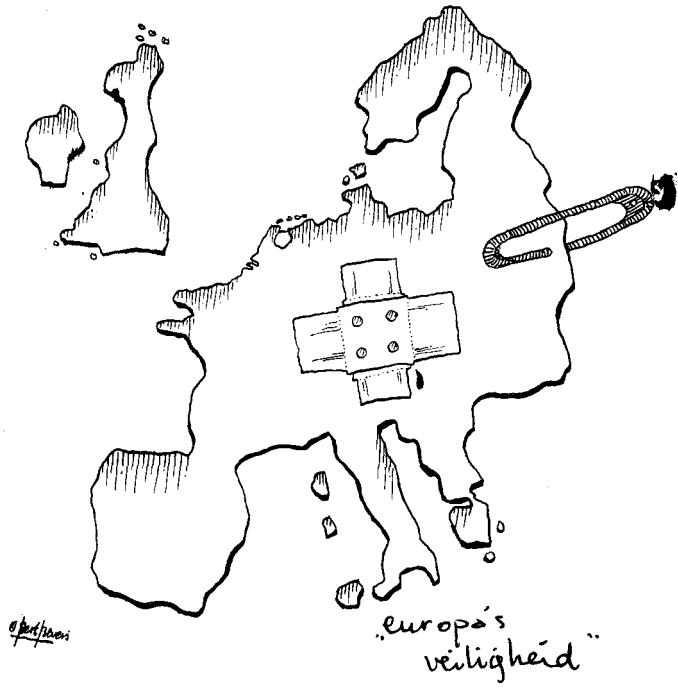

4. Politieke ontspanning tussen Oost en West wordt toegejuichd, opdat positieve voorwaarden voor het bestaan van de vrede worden geschapen. Deze positieve voorwaarden kunnen echter dan pas werkelijk tot hun recht komen als ook het Oostblok een interne situatie kent, die voldoet aan de eisen van het Charter van de V.N.. De wens om tot betere onderlinge relaties te komen ontslaat het Westen dan ook niet van de plicht om het Oostblok op omstandigheden te wijzen die met dit Charter, in het bijzonder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, in strijd zijn.
De bewering dat zulk handelen in strijd zou zijn met de bepaling uit de Slotakte van Helsinki die staten verbiedt zich te mengen in de interne aangelegenheden van een andere staat wordt afgewezen.

Toelichting:

Politieke ontspanning is onmisbaar voor een positieve vrede. Verwezen wordt hiervoor naar de algemene inleiding en de toelichting op de preambule. Vertrouwen van volkeren in elkaars goede bedoelingen en het creeëren van de overtuiging bij mensen dat de oorlog als middel dient te verdwijnen zijn voorwaarden voor positieve vrede. Aan deze voorwaarden kan slechts voldaan zijn in een staat die de vrijheid van de mens om te denken en zijn mening onverkort te

uiten erkent, de vrije wederzijdse uitwisseling van informatie met andere staten toelaat en de bewegingsvrijheid van zijn burgers niet beperkt, kortom, de mensenrechten handhaaft. Daarom is heteen drogredenering om mensen als Max van der Stoel te verwijten dat hij de ontspanning tussen Oost en West op. de tocht zet door zijn inspanning voor de mensenrechten. Ontspanning zonder dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan is geen werkelijke ontspanning, doch een wending van de politieke strategie van staten, die ten allen tijde kan worden teruggedraaid omdat die ontspanning niet werkelijk wortelt in de mentaliteit van de volkeren. Met een beroep op de ontspanningsgedachte kan dus nooit de weigering om kritiek te leveren op toestanden in andere landen, die in strijd zijn met het Charter van de V.N. worden gelegitimeerd.
Op te merken valt nogdat de Slotakte van Helsinki uitdrukkelijk het recht erkent om andere staten te wijzen op omstandigheden die in strijd zijn met het Charter van de V.N., en dit uitsluit van de bepaling dat staten zich dienen te onthouden van het zich mengen in de interne gelegenheden van een andere staat.

5. In het huidige wereldveiligheidssysteem, dat gebaseerd is op blokvorming en militaire macht, is het nauwelijks realistisch om te verwachten dat bestaande supranationale lichamen als het Internationaal Gerechtshof en de Veiligheidsraad een stabiliserende macht van betekenis kunnen vormen. Dergelijke supranationale lichamen zullen echter in een wereld waarin vrede niet langer op wapens berust, een onmisbare rol moeten spelen. Het uitbreiden van hun bevoegdheden dient dan ook gerealiseerd te worden, opdat en naarmate de ontspanning verder toeneemt.

Toelichting:

Bij de constatering dat het afschrikkingssysteem als negatieve keuze nu nog de beste garanties levert voor de handhaving van de vredessituatie is al gesteld dat de omstandigheden die nodig zijn voor een nieuw veiligheidssysteem gebaseerd op een internationale rechtsorde, dat oorlog als middel heeft uitgebannen, nog niet heersen. Niettemin zal wél gestreefd moeten worden naar een dergelijke internationale rechtsorde waarin conflicten door supranationale lichamen worden beslecht. De V.N. zullen in dat toekomstige wereldveiligheidssysteem een essentiële rol dienen te spelen en met het voortschrijden van de ontspanning en het voorzichtig zoeken naar andere wegen voor vrede in de wereld zal geanticipeerd moeten worden op deze gewenste nieuwe ontwikkelingen en de positie van deze lichamen derhalve verserkt moeten worden.

WERELDVREDE EN WELZIJN

6. Het streven van de ontwikkelingslanden om de V.N. van een louter vredesorganisatie om te buigen tot een welzijnsorganisatie dient positief gewaardeerd te worden, mede omdat welzijn voor allen de vrede dient. Het veiligheidsbeleid moet dan ook ruimer worden opgevat dan bezwering van een eventuele militaire dreiging alleen, en ook aandacht schenken aan punten die liggen op het terrein van de buitenlandse politiek, ontwikkelingssamenwerking en de nieuwe economische orde.

Toelichting:

Bij het streven naar het scheppen van een nieuwe internationale rechtsorde en een daarbij aangepast systeem van veiligheid zal ook aandacht moeten worden geschonken aan het wegnemen van oorzaken van conflicten. Eén van de belangrijkste oorzaken is gelegen in ongelijkheden en onrechtvaardigheden in de wereld. Bestrijding hiervan moet dan ook niet alleen vanuit ethisch oogpunt, maar ook in het kader van vredeshandhaving nu al maximale prioriteit krijgen.

HET EUROPA VAN DE NEGEN EN HET VEILIGHEIDS' BELEID.

7. De voortgaande integratie van het Europa van de Negen op politiek en economisch terrein dient niet te resulteren in een eigen Europese defensiemacht. De Atlantische samenwerking in de N.A.V.O. blijft uitgangspunt van de Europese veiligheid. Mede hierom wordt een Europese kernmacht van de hand gewezen.
Nauwere samenwerking tussen de Europese N.A.V.O.-landen b.v. op het gebied van standaardisatie en integratie dient echter bevorderd te worden.

Toelichting:

De voortgaande integratie van het Europa van de Negen kan leiden tot spanningen met de V.S. en een opkomend verlangen in Europa om te komen tot een eigen defensiemacht. De J.O.V.D. heeft zich in het verleden vele malen uitgesproken tegen een Europese kernmacht (zie bv. de Resolutie Europese Eenwording) en derhalve impliciet tegen ontwikkeling van een eigen Europese defensiemacht. Het is gewenst deze afwijzing hier te herhalen en een verminderde betrokkenheid van de V.S. bij Europa waar mogelijk te voorkomen.
Nauwere samenwerking tussen Europese N.A.V.O.-staten binnen N.A.V.I.-verband teneinde het effect van de militaire inspanning te verhogen en de kosten daarvan te beperken is echter wenselijk.

8. Er dient in Europees verband een onderzoek te komen naar het eventuele bestaan en functioneren van het zgn. militair-industrieel complex. Een parlementaire enquête, zoals voorgesteld door enige partijen in Nederland, kan een eerste aanzet hiertoe zijn en dient derhalve gehouden te worden.

Toelichting:

De verwevenheid van het zgn. militair-industrieel complex met het proces van policymaking is reeds lang een punt van discussie. Gezien het gevaar dat kan uitgaan van het mogelijke bestaan van dit complex en haar mogelijke illegale en / of (vrijwel) oncontroleerbare activiteiten op het voeren van een gewenste veilig-

heidspolitiek, is onderzoek naar bestaan en functioneren van dit complex gewenst. Dit onderzoek dient bij voorkeur, gezien de internationale verbanden, in Europees verband te geschieden, maar dit mag geen beletsel zijn om een nationaal onderzoek te houden, waarbij de vorm van parlementaire enquête, gezien de mogelijkheden die hij biedt, het meest geschikt is.

VERKLARING VAN ENIGE BEGRIPPEN

1. Negatieve vrede = situatie die gekenmerkt wordt door de afwezigheid van oorlog, niets meer en niets minder.

(wordt gebruikt als tegenstelling tot het woord "positieve vrede" , zie daarvoor de laatste zin van de algemen inleiding).

2. Planeconomie = volkshuishouding waarin de (centrale) overheid periodiek de productie d.m.v. een plan vaststelt

3. flexible respons = (letterlijk: aangepast antwoord) systeem waarbij de mogelijkheid bestaat van een qua kracht en omvang aan die van een aangepaste verdediging.

(is een modificatie van het oude afschrikkingssysteem waarbij ëlke aanval met massale tegenactie bedreigd werd.)

4. vreedzame coëxistentie = (Russische) doctrine die inhoudt dat het (door de marxisten voorspelde) degeneratieproces van het kapitalistische systeem niet onvermijdelijk tot ene oorlog tussen de kapitalistische en de communistische landen hoeft te leiden, zodat een vreedzaam naast elkaar bestaan mogelijk is.

(is een vervanging van de stalinistische theorie volgens dewelke het gedegenereerde kapitalistische systeem op den duur onvermijdelijk, als laatste redmiddel om zich in stand te houde een oorlog tegen de communistische wereld zou beginnen, die dan door de communistische landen gewonnen zou worden)

5. conventionele strijdmacht = de strijdmacht met uitzondering van haar nucleaire en bepaalde chemische middelen

6. no first use verklaring = verklaring, nooit als eerste kernwapens te zullen gebruiken.

7. militair-industriëel complex = (verondersteld) geheel van personen, producenten en instanties die met elkaar in betrekking staan en die materieel belang hebben bij aanschaf van (bepaald) defensiemateriaal.

8. Proces van policy-making = totale proces, waarlangs politieke beslissingen worden voorbereid en genomen.

L E T O P : Bij het opstellen van deze resolutie heeft de Commissie Buitenkandse Politiek dezelfde opzet gekozen als die van de in 1976 aangenomen Resolutie Ondernemingsdemocratisering: eerst een inleiding die bedoeld is voor diegenen die niet of nauwelijks bekend zijn met de problematiek, daarna stellingen met een toelichting per stelling.

Evenals bij de Resolutie Ondernemingsdemocratisering het geval was, zijn ook bij de resolutie "Vrede en Veiligheid" ALLEEN DE STELLINEN amendeerbaar. Inleiding en toelichtingen zijn uitsluitend bedoeld als uitleg voor diegenen, die niet of onvoldoende ingevoerd zijn in de materie. Voor hen is ook de verklarende woordenlijst bedoeld.

Teldersstichting heeft een kans gemist, of: voer voor anti-VVDers

door Ardwin Lantain

Een recentelijk verschenen rapport van het VVD-duo Bolkestein-Rauwerda, uitgebracht onder verantwoordelijkheid van de Teldersstichting: "Over de economische orde in Nederla Niet geheel duidelijk is het, waarom dit stuk wél, en het toegezegde rapport over "De plaats van de arbeid in de toekomst" níet voor de verkiezingen is verschenen. Is laatstgenoemd rapport soms "opgehouden" omdat er een ontwikkeling in wordt gesignaleerd die geenszins op een "liberale contrareformatie" gelijkt ?
Op deze gedachte kwam ik bij lezing van het rapport van bovengenoemde heren, dat zoals Langman in zijn inleiding zuinigjes opmerkt "op een aantal punten teveel in de richting dreigt te gaan van een liberale contra-reformatie". Het vraagstuk van de economische orde is er méér een van pragmatiek dat van dogmatiek, aldus Langman, m.a.w.:de overheid zal van tijd tot tijd moeten ingrijpen. In het onderstaande zullen we een aantal van die punten onder de loupe nemen.

1. B&R vinden het "vruchtbaarder" in de economie slechts onderscheid te maken tussen de marktsector (het bedrijfsleven) en de overheids- en non prifitsector. Dit i.t.t. Galbraith, die in het bedrijfsleven een duidelijk onderscheid maakt tussen multinationals en het midden- en kleinbedrijf.

Gezien de problematiek waarop het rapport betrekking zou moeten hebben, lijkt mij het onderscheid van Galbraith beslist niet overtrokken. B&R vinden dat wel, en dan krijg je opmerkingen in de trant van : ofschoon kleine en middelgrote industriële ondernemingen vaak afhankelijk zijn van orders van grote ondernemingen, betekenen zij toch ook een zekere controle op hen, niet in het minst omdat zij een aantal taken beter en goedkoper kunnen verrichten (onderstreping van mij - A.L.). Of op pag. 29 waar zij opmerken: dit komt om-

dat de markteconomie economische macht spreidt. Om de drang naar schaalvergroting en machtsconcentratie te keren zoeken B&R hun heil in de "revolutie van het verspreiden van informatie en de snel dalende kosten van het gebruik van (vooral kleine) computers en van telecommunicatie."
Daarmee is het probleem van de multinationals dan blijkbaar afgedaan.

/over

2. Schrijvers menen dat niet ontkend kan worden dat ondanks alle / vloed en reclamegeweld, de consument uiteindelijk nog steeds beslist over de samenstelling van het pakket goederen en diensten. Zij wekken de indruk in die mening gesteund te worden door prof. De Roos n.a.v. de publicatie van een stel artikelen van zijn hand in "Economisch Statistische Berichten" (ESB) over consumentisme.

Als trouw lezer van dit blad is het me niet ontgaan dat De Roos wel degelijk een sterke discrepantie constateert in machtpositie tussen producenten en consumenten. De inbreng van consumenten in de samenstelling van het pakket aangeboden goederen en diensten is m.a.w. zeer gering. Alleen komt volgens hem de oorzaak hiervan niet door gebrek aan kwaliteiten bij de consument, maar door de sterke invloed van producenten in de economie, alsmede door het feit dat de consument over onvoldoende informatie beschikt omtrent het marktaanbod.

Gemakshalve gaan B&R hieraan maar voorbij en stellen: "mensen besteden hun geld zoals het hen goeddunkt; mensen kunnen zelf bepalen wat hun behoeften zijn en handelen ook overeenkomstig." Ergens anders wordt gesteld: "Wanneer de consument zegt Groot is goed en veel is lekker, dan is dat ook zo !"

Uiteraard wordt de wenselijkheid van een consumentenbeleid van tafel geveegd als bevoogding van die toch zo mondige Nederlanders. Dit doet me denken aan de verkiezingsjel van de VVD, "de mondigheid van de mens". We zien nu wat hiervan het resultaat kan zijn.

Op pag. 32 wordt prof. Wemelsfelder - volgens de schrijvers iemand die betutteling voorstaat op grond van een tekort aan inzicht bij de consument - gepareerd met de opmerking: "Is dit funeste beginsel eenmaal aanvaard, dan is inderdaad het hek van de dam".

Alleen wanneer er financiële voordelen te behalen zijn wordt door B&R voor betutteling een uitzondering gemaakt, omdat financiële afwenteling zo'n groot kwaad is.

Zolang we op die toer gaan en geen enkel alternatief aangeboden wordt, verdient de VVD met dit rapport een vernietigend oordeel. In de landelijke pers is dit m.i. dan ook terecht geschied.

3. Na een citaat van de President van de Nederlandse Bank, de heer Zijlstra, die zegt dat het een groot verschil uitmaakt of het prijsmechanisme additioneel is t.o.v. het overheidsingrijpen en zich daarnaar richt, óf dat het overheidsingrijpen zich oriënteert op de resultaten van de besturing door het prijsmechanisme, volgt de opmerking van de schrijvers dat in Nederland de prijsvorming hoeksteen blijft van onze economie. Hoewel de opmerking van Zijlstra zich heel wat genuanceerder laat vertalen, nl. afhankelijk is van de mate waarin men de resultaten van het prijsmechanisme wenst te aanvaarden, maken B&R het werkelijk te bont waar zij stellen: "Sommige kritiek richt zich op de verspilling van energie a.g.v. concurrentie en de verspilling van geld a.g.v. reclame. Maar ook andere economische stelsels kennen verspilling." Met het prijsmechanisme moet aanvaard worden wat er onverbrekelijk mee verbonden is, nl. winststreven, concurrentie en reclame. Zo, dat hebben ze dan weer mooi gezegd.

De op zichzelf volkomen juiste opmerking dat het erom gaat welk stelsel relatief het meest verspilt, gaat bij beide heren niet gepaard met het onmiddellijke besef dat tussen twee uitersten van economische stelsels vele schakeringen mogelijk zijn. Is de hierboven aangehaalde opmerking overigens wel van de heren zelf, of komt hij voor rekening van het "te rade gaan bij het bedrijfsleven", waarvan in het voorwoord uitgebreid melding wordt gemaakt ?

Waarom nou zo negatief zult U zeggen. Heel eenvoudig : omdat ná de Nota inzake de Selectieve Groei van het kabinet Den Uyl, de Teldersstichting nota bene vlak voor de verkiezingen met een nota over de economische orde in Nederland komt, waarin het begrip "georiënteerde markteconomie" niet eens ter sprake komt ! De opmerking van Langman in zijn voorwoord dat "wij ons kunnen vinden in de grondgedachte van de Nota inzake Selectieve Groei, nl. dat het behoud van de gedecentraliseerde economie van groot belang is", doet mij voor de schrijvers sarcastisch aan. Of ze het zullen voelen is voor mij zeer de vraag, als verderop in het rapport te lezen staat: "...het overlegmodel, algemeen aangeduid als arbeiderszelfbestuur".

Waar zijn B&R mee bezig geweest ?

4. We gaan verder met definities van welvaart en welzijn. Welvaart wordt gedefinieerd als het plezier dat wordt verkregen uit de beschikking over schaarse goederen. Welzijn is dan het geluk dat wordt verkregen uit niet-schaarse goederen, zoals vriendschap.

Afgezien van het feit dat ik echte vriendschap als iets zeldzaams beschouw, zodat geluk m.i. wel degelijk schaars is en dan volgens B&R tot de economische orde zou behoren, ben ik van mening dat een beschouwing over de economische orde niet zo sterk opgehangen mag worden aan een "vermeend" onderscheid tussen schaarse en niet-schaarse goederen. Van belang is welke categorieën schaarste wij ervaren en welke wij kunnen voorzien. Dat bv. de ontplooiing van de mens in zijn werk niet te vangen is onder plezier dat wordt verkregen uit de beschikking over schaarse goederen, terwijl het m.i. toch een terrein van de economische orde betreft, acht ik een kwalijke zaak voor de definities van B&R. Zij zochten blijkbaar een alibi om de sociale component van de economische orde onbesproken te laten.

5. Naïef doet voor de lezer de verdediging van het markt- en prijsstelsel op pag. 14 aan. Namelijk dat "al konden wij de economische groei stopzetten, er toch sprake blijft van

een dynamisch economisch leven, zodat we het toch maar niet in ons hoofd moeten halen om genoemd stelsel door administratieve beslissingen te vervangen". In het rapport "Milieu, groei en schaarste" van de Teldersstichting wordt tenminste nog erkend dat het prijsmechanisme niet goed werkt omdat de kostencalculatie niet goed functioneert. In dit rapport over de economische orde wordt volstaan met een verwijzing naar bovengenoemd rapport, en staan opmerkingen in de trant van:

- door toepassing van het principe "de vervuiler betaalt" kan het prijsmechanisme het best dienstbaar worden gemaakt om de milieuproblemen aan te vatten;
- een volledige lijst van de kostenprognoses van alle bestaande milieumaatregelen zou bekend moeten zijn (onderstreping van mij-A.L.);
- wij geloven dat het prijsmechanisme inzake schaarste van grondstoffen nog steeds de beste diensten zal verlenen (gevolgd door de snuggere opmerking dat schaarste immers prijsstijging veroorzaakt).

Op de achterliggende problematiek wordt niet ingegaan. De kwalen van het prijsmechanisme blijven onbesproken.

Ook citaten van Van Esveld kunnen dit gebrek niet opheffen. M.i. vergroten ze het alleen maar. Wie de bundel "Stelsels ter Sprake" van de Stichting Maatschappij en Onderneming (SMO) leest, zal begrijpen waarom. Wie mijn kritiek op het prijsmechanisme wil lezen, kan in een van de vorige Driemasters terecht.

6. Bolkestein en Rauwerda menen het bestaan van verantwoordelijkheidsgevoel bij de ondernemers jegens hun werknemers krachtig naar voren te brengen door te verkondigen, dat de gerechtvaardigde verwachting van de werknemers in de eerste plaats bestaat in het afgesproken loon en de overeengekomen secundaire arbeidsvoorwaarden. De verantwoordelijkheid van de ondernemer reikt niet verder, zo stellen zij. Het behoort nl. bij uitstek tot de taak van de ondernemer een klimaat te scheppen, waarin de bereidheid tot samenwerking bestaat. Immers naar een citaat van prof. Kwant concentreert het zinvolle bestaan voor de moderne mens zich in zinvolle arbeid, en dat geldt bij uitstek voor de arbeid in de onderneming.

In de vorige Driemasters heb ik daar zo mijn twijfels over geuit, maar ik hoef ze hier niet eens te herhalen: B&R zetten de redenering voort met de heldere gedachte dat er van zo'n zinvol bestaan in ieder geval geen sprake kan zijn, als de onderneming zich niet weet te continueren.

Applaus !

Over democratisering van de onderneming weten zij dan ook niet meer op te merken dan dat deelneming in de organisatie van het dagelijkse werk van belang is voor de ontplooiing van de mens in zijn werk. Veel anders had ik niet verwacht als ik op pag. 46 de pessimistische opmerking lees dat de nadruk die de onderneming heeft gekregen voor de ontplooiing van het individu, haar economische functionaliteit onder druk kan zetten. Een goede verstaander zegt dit genoeg.

7. Armlastig doet de opsomming en uitwerking van de maatschappelijke verantwoordelijkheden van de onderneming aan.

Gesteld wordt, dat waar een wet ontbreekt de ondernemers indien nodig in eigen kring regelingen behoren te treffen. Afgezien van de gevaren die hieraan verbonden zijn voor het voortbestaan van een eerlijke concurrentie welke gevaren zich in het verleden gemanifesteerd hebben, willen B&R regelingen in de trant van "het is niet de zaak van de pers instellingen te beschermen, hen te hervormen of richtlijnen vast te stellen", en zo moeten we ook de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de onderneming zien. Deze gedachte wordt tot overmaat van ramp nog eens onderstreept met de opmerking dat de onderneming is gebaseerd op toestemming: van de werknemers, van de leveranciers, van de afnemers. Punt. "De vrije wil ligt aan haar ten grondslag."

8. Over inflatie wordt opgemerkt dat die het resultaat is van een machtsstrijd van georganiseerde pressiegroepen tegen hen die zich niet kunnen verdedigen. Daarmee bedoelen B&R vast de ondernemers, die zielepootjes. En ja hoor: "het is een aanslag op de sociale rechtvaardigheid. Het wijzigt de inkomensverdeling ten gunste van de overheid." De overheid wordt te kijk gezet als grote aanzwengelaar van de inflatie en dan zijn we beland bij de collectieve uitgaven.

Hiervan weet het duo te zeggen: "Collectieve uitgaven betekenen inkomensnivellering ! Maar voor zo ver nivellering gewenst is, is het toch beter dat deze rechtstreeks door inkomensoverdrachten plaatsvindt." "De mensen zelf laten beslissen geeft niet alleen de meeste welvaart, maar is ook het meest democratisch. Bij individuele beslissingen wordt er aan niemand iets opgelegd." Dit blijkt dan een citaat van prof. Hartog te zijn, wat voor mij veel verklaart.

Wat B&R blijkbaar willen is afschaffing van collectieve voorzieningen anders dan overdrachtsuitgaven, tenzij het profijtbeginsel een behoorlijke rol kan spelen. Bij zo'n primitieve opstelling loopt de gal mij over. Hier heeft de Teldersstichting toch werkelijk een kans gemist.

Veelvuldig zijn de citaten van alweer een professor, een zekere Eyskens. Gezien zijn onbekendheid zeker een goede vrind. In deze context is op opmerking van B&R terecht, dat de hang naar stabiliteit en geborgenheid

9. Over indicatieve planning, het punt waarop het rapport een alternatief voor de Structuurnota Lubbers had kunnen bieden, wordt opgemerkt dat dit een richting moet aangeven met perspectief op iets nieuws. Maatregelen ter bestrijding van de werkeloosheid, volte of milieu-overlast kunnen hieraan blijkbaar niet voldoen, omdat ze - zoals B&R stellen - probleemgericht zijn en het perspectief op iets nieuws missen. Welnu, ik vrees dat de richting die B&R opwillen het laten liggen van problemen betekent.

Nee, zullen B&R zeggen, langs indirecte weg zullen alle problemen opgelost worden. Met name door technische vooruitgang middels een

zgn. speerpuntenbeleid. Waarvan overigens wel wordt gezegd, dat speerpunten bij voorkeur dienen aan te sluiten bij bestaande activiteiten, die zij kunnen overlappen. Voor andere zaken zijn Nederland, en zelfs Frankrijk, te klein, aldus de schrijvers. Zij laten hier een kans liggen om aandacht te schenken aan een rechtvaardiger mondiale verdeling van economische activiteiten. Bijvoorbeeld het overhevelen van arbeidsintensieve produktieprocessen naar ontwikkelingslanden. Ook laten zij de kans liggen aandacht te schenken aan alles dat een Europese aanpak van indicatieve planning zou kunnen opleveren.

De heren beperken zich liever tot de opmerking dat de Nota inzake de Selectieve Groei hinkt op twee gedachten: aan de ene kant een gedecentraliseerde beslissingsmacht en aan de andere kant het zoveel mogelijk sturen van de economie in de goede richting.

Die combinatie zien B&R absoluut niet zitten. Zij herinneren ons aan uitlatingen van Zijlstra en Goudzwaard, dat de regering zware financiële consequenties op zich zou laden, en bovendien het gevaar bestaat dat op den duur een soortgelijke identificatie tussen de overheid en het betrokken bedrijfsleven plaatsvindt die als een van de meest duidelijke symptomen van een overgang naar het stelsel der centraal geleide economie wordt gezien. Planning, begonnen als een middel ter verbetering van misstanden, wordt een doel op zichzelf. De kostschooleconomie breidt zich uit, en uiteindelijk wordt elke onvoorziene eis een bedreiging voor de tenuitvoerlegging van Het Plan. Dit resulteert - aldus nog steeds B&R - in burgerlijke ongehoorzaamheid die al bestaat in de vorm van de "zwarte" economie. Als B&R het aandurven op dit artikel te reageren, zal ik o.a. op dit punt in een volgend artikel uitvoerig ingaan. Maar laat ik nu al vast stellen dat juist de toenemende schaalvergroting noopt tot meer overheidsingrijpen, en tot het verlenen van financiële overheidssteun voor investeringen. Hadden de schrijvers nu toch maar onderscheid gemaakt tussen wat Galbraith het "market-system" en het "planning-system" noemt. Ik kan hier overigens de boekbespreking van Meys in "Liberaal Reveil" (zomer 1975) over het boek "Economics and the Public Purpose" van Galbraith warm aanbevelen.

10. In het kader van de indicatieve planning wordt de intensivering van het sectorbeleid op bedrijfstakniveau, zoals in de Nota Selectieve Groei wordt voorgestaan, aangeduid als "heimwee naar de PBO". Een aangezien de PBO in Nederland geen onverdeeld succes is gebleken, is daarmee het sectorbeleid op bedrijfstakniveau voor B&R van de baan.

Deel II van het rapport sluit hierop aan in het hoofdstuk "Naar een liberale industriepolitiek". Een korte schets: "Het initiatief tot anticiperend herstructureren rust in eerste instantie bij de bedrijven die het aangaat. Waar nodig zal de overheid het probleem moeten signaleren en erop kunnen aandringen dat de partijen om de tafel gaan zitten. Waar mogelijk zal zij de overgang met kredieten kunnen bespoedigen."

Vooral de laatste zin stuit mij tegen de borst. B&R willen mij te zeer een beleid dat afhankelijk is van de goede wil van het bedrijfsleven, met als belangrijkste instrument krediet-faciliteiten. Op pag. 88 wordt nog eens nadrukkelijk gesteld: "Deze begeleiding mag niet omslaan in leiding, omdat dan het gevaar van een vervaging van verantwoordelijkheden te groot wordt". Ik kan mij een heel wat genuanceerder benadering, berustend op differentiatie, voorstellen.

11. Over ontwikkelingssamenwerking heb ik in het vorige nummer van de Driemaster al het een en ander geschreven, dat ook op het rapport van B&R van toepassing is. Het belangrijkste voor de rapportschrijvers is blijkbaar de bevordering van de Nederlandse export en het binnenhalen van buitenlandse orders d.m.v. missies naar de tweede, derde en vierde wereld (pag. 87).

PANDBRIEVEN

BELEGGING MET DE ZEKERHEID VAN ONROEREND GOED.

FGH

FRIESCH-GRONINGSCHE HYPOTHEEKBANK

Hiermee eindig ik mijn commentaar op dit rapport. Wie een positiever verhaal wil lezen kan ik verwijzen naar het applausartikel in "Vrijheid en Democratie" van 13 mei jl. De tijd en de zin hebben mij ontbroken om overal op in te gaan, maar één ding kan ik aanbevelen aan politieke tegenstanders van de VVD: lees dit rapport. Het is een dankbaar instrument om de WD in de hoek te zetten.

Een aktieve JOVD-er op het Europese vlak

Op voordracht van het hoofdbestuur is onlangs Cees van Beukering, oud-voorzitter van de afdeling Tilburg en lid van de Commissie Buitenlandse Politiek, benoemd in het hoofdbestuur van de Europese Beweging. Reden voor de redactie om een interview met hem te maken.

Cees, jij bent benoemd in het hoofdbestuur van de Europese Beweging, wat denk je daar te gaan doen?

De JOVD heeft van de Europese Beweging de mogelijkheid gekregen om in het hoofdbestuur van de Europese Beweging een afgevaardigde te benoemen die daarin als persoon aanwezig is.
Voor de lezers van uw blad lijkt mij het goed om de Europese Beweging even toe te lichten.
De Europese Beweging is opgericht op 4 oktober 1947 en is een organisatie die net als in de europese gemeenschaplanden, georganiseerd is, in Nederland heet deze Europese Beweging ook officieel Europese Beweging Nederland, het kantoor staat in Den Haag.
Het doel van deze organisatie is o.a. de totstandkoming te bevorderen van een federatie van Europese landen, zonder dat men in de eigen culturele waarde van de individuele landen wil ingrijpen. Het Nederlandse volk hiervoor te interesseren,de in de kringen van de E.B. omtrent europese eenwording levende gedachten is internationaal verband vertolken en bij zuster organisaties heersende opvatting in Nederland kenbaar te maken, opdat vorming van een gezamelijk inzicht wordt bevorderd.
Om dit doel te bereiken doet men dit o.a. door het samenwerken met in Nederland en daar buiten ten gunste van de europese eenwording werkzame personen, instanties en organisaties. Eén van deze organisaties is nu juist de JOVD.
Het hoofdbestuur van Europese Beweging (E.B.) telt nu plus minus 60 leden.
Iets meer dan de helft komt voort uit de E.B. zelf en de rest wordt aangewezen door de aangesloten organisaties.
In de statuten van de E.B. Nederland staat dan ook artikel 5 lid 4,aangesloten organisatie kan zijn iedere Nederlandse instelling of organisatie met een landelijk en representatief karakter, welke doelstellingen niet strijdig zijn met die van de E.B., die door het hoofdbestuur is uitgenodigd als aangesloten organisatie toe te treden en deze uitnodiging schriftelijk heeft aanvaard.
Dit betekent volgens mij een stuk erkenning, die de JOVD heeft, want naast de JOVD zijn ook de andere politieke partijen lid van het hoofdbestuur, zoals PvdA, VVD, KVP,PPR etc. Verder zijn er nog aangesloten vakbondsorganisaties.

Wat zijn nu je verwachtingen in de E.B.?

Ik ben al drie jaar lid van de E.B. en ken daarom al een beetje de E.B. Nu echter zal ik vanuit een andere positie kennis maken met deze E.B. en wel als hoofdbestuurder.
In het hoofdbestuur zal ik steeds weer mensen ontmoeten die net zo als ik geïnteresseerd zijn in de europese eenwording en als zodanig er intensief mee bezig zijn. Het zal zeker interessant zijn dat elke afgevaardigde de europese eenwording vanuit een andere dimensie bekijkt naar gelang de organisatie die afvaardigde.
Juist van de hoofdbestuursleden van de E.B. die vrij frequent bij elkaar komen verwacht ik dat deze in vergaderingen de problematiek van de europese eenwording vanuit ieders eigen pricipiële basis zullen bediscussieren.
Ik hoop hier dan ook de meningen van andere te kunnen horen over de europese eenwording en zelf mijn mening en die van de JOVD te kunnen toetsen.
Verder hoop ik dat ik vanuit deze positie de JOVD over het europa gebeuren mag lastigvallen met de nodige informatie over ons europa.

Wat is je commentaar op het politieke kernprogramma van de JOVD?

Allereerst wil er erop wijzen dat de JOVD blij mag zijn dat er in de voorgaande jaren zo veel tijd is gestoken in dit programma wat geresulteerd heeft tot een goed kernprogramma.
Het kernprogramma omvat nagenoeg een totaal beeld van de probleemvelden die men stuk voor stuk de revu laat passeren.
Zo ook is aan de europese gemeenschap een tweetal pagina's gewijd .Mijn oog valt dan direct op punt 8 a, waar staat: Het Europese belang moet meer dan tot nu toe prioriteit krijgen boven het nationaal belang van de afzonderlijke lidstaten. Er dient krachtig gestreeft te worden naar een Europese eenheid, ook op monetairgebied, gebaseerd op het verdrag van Rome. In deze twee zinnen zit volgens mij verpakt (figuurlijk en letterlijk) de wens die ook een aantal andere politieke partijen wel onderkennen maar helaas niet bereid zijn deze uit te pakken, dan wel te ontpakken.
De directe verkiezingen van het europese parlement zullen volgend jaar plaatsvinden, dus ook in de volgende regeringsperiode.

Het is jammer dat dit punt aan europese eenwording vaak niet of te weinig aan de kiezer van vandaag wordt verteld. Of valt dit niet onder de verantwoordelijkheid van de volgende regeringsploeg? Het is volgens mij te belangrijk om om over de europese verkiezingen de mond dicht te houden ,bij de komende verkiezingen van de Tweede Kamer, opdat veel beleidsmaatregelen ook in overeenstemming dienen te zijn met de doelstellingen van de europese gemeenschap, o.a.BTW, subsidie voor wat betreft bedrijven, milieu, defensie, etc. Allemaal zaken die op elkaar afgestemd zullen moeten worden. Een bezwaar wil ik echter nog maken Men heeft zich uitgesproken voor rechtstreekse verkiezingen van de leden van het europese parlement.
Men stelt dan echter dat zolang dit nog niet is gerealiseerd, althans de Nederlandse delegatie rechtstreeks gekozen moet worden.
Ik vind deze laatste opmerking niet verstandig en zie dit meer als een onnodige obstakel die goed bedoeld is op weg naar de totale europese verkiezingen.
Over de andere punten die in het hoofdstuk europese gemeenschappen staan ben ik het in grote lijnen wel eens.
Veel meer rondom de problemen van de europese eenwording vind ik goed verwoord in de nota van het hoofdbestuur van de JOVD over de europese eenwording die men op het jaarcongres van 30 en 31 oktober 1976 heeft uitgebracht.
Eén van de problemen waarop men dan ook in de fout is is die van de relatie VS, EG en NAVO, waar men zich overigens al jaren mee bezig houdt. Ik meen, dat George Kennan een van de eerste was die tijdens de Kennedy-periode hierin al de nodige moeilijkheden voorspelde.

Deze nota getuigt dan ook van de nodige realiteitszin. Realistisch zal men zich ook op moeten stellen ten aanzien van de toekomst van europa. Het lijkt mij dan ook niet goed om de europese eenwording te laten verlopen.
..aar analogie van de processie van Echternach , waarbij men twee stappen vooruit zet en één terug.

De redactie dankt Cees van Beukering hartelijk voor zijn zeer snelle reactie op de telefonisch gestelde vragen. Het ontstane kopy-gat was hiermede gevuld.

JOVD-Poëzie

Onderstaand gedicht is geplaatst in een streekkourant naar aanleiding van een persdiscussie ussen de P.v.d.A. en de V.V.D..

De P.v.d.A. opende de discussie met de publicatie van de brochure "Wat doet het kabinet Den Uyl nou eigenlijk, voor het midden- en klein bedrijf?" De cijfers die daarin stonden werden weerlegd door de V.V.D.. De P.v.d.A. antwoordde niet meer op dat schrijven; in een vergadering werd nl. gezegd dat men met de V.V.D. niet kon discussiëren over dat onderwerp. Dit heeft de J.O.V .D.-afdeling Bommelerwaard als aanleiding gezien om op onderstaande manier te reageren.

FREEDOM IS JUST ANOTHER WORD
BUT NOTHING ELSE TO LOSE

Wat nu mijne heren van den Uyl
hebt gij Uw tong verloren
of kunt gij na Uw "eerlijk stuk"
geen weerwoord laten horen?

Of vreest ge dat de middenstand
zich toch niet meer laat strikken.
En uit de hand van Uwen Uyl
de zaadjes niet zal pikken.

Of denkt ge dat door 't zoet gefluit
van nota's, plannen en stukken
de kleine zelfstandige
voor Uwen Uyl zal bukken?

Vertel nog eens, wat bedoelt ge toch
met vermogen en franchizen
er is niemand die het heeft gesnapt
't wordt moeilijk met dat kiezen.

Den Uyl heeft ook nog iets versierd
met investeringsaftrek
vertel een tuinder hoe dat moet
hij denkt vaak dat het gas lekt.

Gij klaagt over eerlijkheid
want klagen is U eigen;
maar de heren van Den Uyl
kunnen veel beter zwijgen.

Gij klaagt omdat gij klagers zijt
het hoort bij de socialen
maar vrijheid en verantwoordelijkheid
past niet in Uw idealen.

Niet altijd piepen de jongen net
zoals de ouden zongen
maar Uw liedjes klinken vaak te vasl
daar zijn we van doordrongen.

met dank aan Sjef SPIERING.

De afdeling Leiden heeft onlangs weer een reis naar Straatsburg gemaakt. Boze tongen beweren dat deze reis vooral ten doel had het straatsburgse horecawezen te inspecteren. Misschien verklaart dit, dat toen het reisgezelschap uiteindelijk toch het gebouw van het Europese Parlement had ontdekt, verbijsterde toeschouwers gedurende enige tijd drie J.O.V.D.'ers op socialistische parlementszetels konden zien zitten!

Mensenrechten of ontspanning: toch een tegenstelling?

Van der Stoel in Praag

Toen onze minister van Buitenlandse Zaken Max van der Stoel eind februari dit jaar naar Praag reisde voor een officiëel bezoek, werd hij daar door Nederlandse journalisten in kontakt gebracht met Prof.Patocka. Deze hoogbejaarde professor was in Tjecho-Slowakije één van de bekendste woordvoerders van de beweging " Charta '77 " die strijdt voor toepassing van de mensenrechten in zijn land.
Wat Van der Stoel deed, was niets anders dan naar Patocka te luisteren en hem wat vriendelijke en hoopgevende woorden meegeven. Zo in de trant van: " de Nederlandse regering heeft warme sympathie voor Uw streven en zal bij de Tjechslowaakse regering op eerbiediging aandringen van de mensenrechten". Dat kon de Nederlandse regering doen, omdat mensenrechten sinds de accoorden van Helsinki een internationale affaire waren geworden.
De reacties van Van der Stoels gastheren waren van een verbeten woede. Ze konden onze minister natuurlijk niet in hechtenis nemen; ze konden hem ook niet zijn telefoon afsluiten en evenmin konden ze hem dwingen automonteur te worden zoals ze bij Dubcek en andere dissidenten hadden gedaan. Wat ze wél deden was een officiële bespreking afgelasten en in de pers een spontane compagne lanceren.
Tot zover verliep alles zoals men zou verwachten. Wat weinigen verwachtten was dat NRC-Handelsblad op 2 maart een in scherpe toon gestelde afkeuring van Van der Stoels optreden publiceerde in het hoofdredactioneel commentaar. De minister werd lichtzinnigheid verweten, inspelen op goedkope emoties, zinloze verstoring van de goede betrekkingen, ja misschien zelfs wel het lanceren van een verkiezingsstunt !
In een vraaggesprek op de televisie daags daarop, vroeg Van der Stoel zich af hoe men zou hebben gereageerd indien hij geweigerd had met Patocka te praten. Dát zou, volgens de minister, nog eens een lichtzinnige daad zijn geweest voor een Nederlandse bewindsman. Hij zou zijn bejubeld door de Tjechen (althans de regeringstrouwe Tjechen) en verguisd in Nederland en andere Westerse landen.

De nasleep van deze affaire was triest. Professor Patocka werd als gevolg van het gesprek met Van der Stoel vele dagen door de geheime politie vastgehouden. Wat iedereen vreesde en ook kon voorzien, gebeurde: hij stierf korte tijd later in een ziekenhuis, door

zijn leeftijd niet meer opgewassen tegen urenlange verhoren.
Ook zonder deze afloop is de zaak al gecompliceerd genoeg. Heeft een westers politicus het recht of zelfs de plicht zich in te laten met de schending van de mensenrechten in Oost-Europa? Deed Carter er goed aan de Russische dissident Sacharov een hartelijke brief te schrijven en de uitgeweken Rus Boekovski te ontvangen?
Als liberaal pur-sang is die vraag gemakkelijk te beantwoorden. Vrijheid van meningsuiting, van vergadering en andere vrijheden zijn onvervreembare mensenrechten. Anderen helpen die rechten te verwezenlijken of te herwinnen,is in die gedachtengang volstrekt gerechtvaardigd.
Maar mensenrechten zijn een politiek strijdpunt geworden en een delicate kwestie in de internationale politiek. Internationale politiek bedrijven betekent soms: verder vooruitzien dan de direkt te voorziene gevolgen. Internationale politiek betekent ook vaak huichelachtig je ogen sluiten voor verwerpelijke dingen om een allesoverheersend eigenbelang te dienen. Dat eigenbelang is in dit geval de ontspanning tussen Oost en West en het afremmen van de wapenrace tussen de twee supermachten.

Ontspanning bedreigd

De flamboyante wijze waarop de Russen het overleg over beperking van de strategische wapens (SALT) nu tegemoet treden, geeft aan dat dit beslist geen academische kwestie is. De voorstellen waarmee Vance (de nieuwe Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken) naar Moskou reisde, werden daar botweg op de vloer gegooid. Dat heeft natuurlijk te maken met de inhoud van die voorstellen, maar waarschijnlijk meer met het ongenoegen van de Russen over Carter's bemoeien met de mensenrechten.
Het wil er bij de Sowjet-Unie niet in, dat het westen oprecht is bij de verdediging van de mensenrechten. Men beschouwt het domweg als speldeprikken die het communisme probeert te blesseren. Ze verbazen zich erover dat die kapitalisten de ontspanning in gevaar brengen voor iets dat helemaal niet hun eigenbelang is.
Van westerse zijde kan je daar tegen inbrengen dat het kille woord 'ontspanning' niets betekent als afspraken (gemaakt in Helsinki op de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa) onder die vlag geschonden kunnen worden.
De Europese landen en de V.S. en Canada moeten binnenkort een duidelijk antwoord op het dilemma " mensenrechten of ontspanning " hebben. Want in de herfst van dit jaar zal een conferentie in Belgrado plaatsvinden, waar de landen bekijken wat er van de accoorden van Helsinki terecht is gekomen. Wat er werkelijk van terecht is gekomen, doet daarbij niet erg terzake. Interessanter is hoe de regeringsvertegenwoordigers het zullen verwoorden. Het is de toon waarop die een aanwijzing zal geven hoe ' hard ' de westerse landen bereid zijn het spel te spelen.
De Sowjet-Unie en andere oosteuropese landen hebben al laten doorschemeren dat de "toetsingsconferentie" in Belgrado maar beter niet kan doorgaan, als de westerse landen de gelegenheid aangrijpen om de Sowjet-Unie c.s. in het beklaagdebankje te zetten. Haastig worden er nu in tal van Europese hoofdsteden uitlatingen gedaan die de Oosteuropeanen moeten sussen. Men heeft zo ongeveer verzekerd dat het een ' zachte ' conferentie zal worden met een uiterst toegevende stemming.

Van de wal in de sloot?

Dit zal een dwaze vertoning opleveren. Men ziet nu westerse bewindslieden tussen de conferenties vermaningen aan de Sowjet-Unie, Tjecho-Slowakije en andere communistische landen uitdelen, terwijl de eerstaangewezen plaats om dit te doen (de conferentie zelf) niet wordt gebruikt.
"Je kruit verschieten voor de beer is neergelegd" zou ik dit willen noemen.
Er wordt nog wel eens een andere reden genoemd om niet te hard van leer te trekken in Belgrado. Door te veel nadruk op de dissidenten te leggen, worden deze van de wal in de sloot geholpen: uit reactie zouden de oosteuropese regeringen wel eens nóg minder gaan toegeven.

Deze redenering lijkt me onjuist. De luidruchtige acties van Amnesty International hebben in het verleden meer dan eens succes gehad. Uit prestige - overwegingen is men in Oost-Europa erg gevoelig voor dit soort kritiek. Het dilemma is dan ook veel meer gelegen in de betrekkingen tussen Oost en West, zoals ik al eerder opmerkte. En dat is voldoende reden om de komende toetsingsconferentie in Belgrado met grote aandacht te volgen.
Voor wie belangstelling voor deze zaak heeft, wijs ik graag op een komend nummer van JASON-magazine. Medio juni verschijnt het derde nummer van deze jaargang met daarin de toetsingsconferentie als centraal thema. Een Joegoslavische schrijver, iemand van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag en tal van anderen zullen hun opvattingen over Belgrado verwoorden.
Ook de voorafgaande nummers van JASON-magazine bevatten een bepaald thema die van verschillende kanten werd belicht. De afgelopen nummers gingen bijvoorbeeld over het Nederlandse buitenlandse beleid (met daarin een overzicht wat de politieke partijen op dat terrein van plan waren), over de "afschrikkingen" het Militair-Industrieel complex enz. enz.
In de Stichting JASON (Jong Atlantisch Samenwerkings Orgaan Nederland) zitten veel JOVD-ers (maar ook anderen) en het is de moeite waard ook eens een proefnummer van het blad aan te vragen (Van Stolkweg 10 Den Haag, tel.: 070-542703).

Kees Nederlof
hoofdredacteur JASON-magazine.

Vlaams commentaar op de Belgische verkiezingen

door Piet Jassoque

Piet Jassogne, voorzitter van de PVV-Jongeren (onze Belgische zusterorganisatie geeft hieronder op ons verzoek zijn commentaar op de uitslag van de Belgische verkiezingen. Hartelijk dank Piet, en veel succes met je PVV-Jongeren !

Redactie

Verkiezingsnacht 17 april 1977. Politiek België zit verbaasd te kijken naar de verkiezingsuitslagen. Wallonië heeft minder links gestemd dan aanvankelijk voorzien was. Het succes van de liberale PRLW is groot, doch niet geheel onverwacht. Hetzelfde kan gezegd worden van de katholieke PSC. Ook de lichte vooruitgang van de Waalse socialisten en het enorme verlies van de Rassemblement Wallon verbaasde niemand.

In Vlaanderen is de situatie minder eenvoudig. De katholieke CVP boekt enorme winst, door niemand als zo groot voorspeld. Haar regeringspartner, de liberale PVV, lijdt echter een pijnlijke nederlaag, terwijl de Volksunie (Vlaams-nationalisten) en de socialisten ongeveer status-quo blijven. In Brussel verandert weinig.

De PVV (Vlaamse liberalen) is de enige regeringspartij die een verkiezingsnederlaag incasseert. De voornaamste tenoren van de partij lijden bovendien een persoonlijke nederlaag in hun eigen kiesomschrijving: partijvoorzitter Grootjans te Antwerpen, financieminister De Qlercq te Gent. In het arrondissement Leuven valt de PVV van drie op één zetel. Alleen onze Limburgse mandatarissen houden stand, dankzij jaren onverdroten harde arbeid. Eén uitzondering de in onderwijskringen fel omstreden onderwijsminister De Croo wint.

De oorzaak ? Politieke waarnemers houden het veelal bij het feit dat de PVV in de regering de moeilijkste departementen bekleedde: financiën met zijn steeds harder drukkende belastingen, openbare werken met zijn omstreden autostrades, justitie met zijn kiese ethische problematiek, enz. Bovendien pakte de CVP uit met de Tindemans figuur, die bij de kiezers overkwam als een ernstig en integer man, die het land door zijn moeilijke economische en sociale periode kan loodsen.

Voor de PVV is de situatie evenwel minder dramatisch dan zij op het eerste gezicht lijkt. Bij een volgende verkiezing kan een nederlaag van vandaag zich best omzetten in een schitterende overwinning. Daarvoor kan het evenwel nodig blijken de partijstructuren aan te passen door bijvoorbeeld een herwaardering van de militant.

Ondertussen is het formatieberaad gestart. Na een reeks inleidende gesprekken tussen formateur Tindemans (tevens uittredend eerste minister) en de partijvoorzitters startten onderhandelingen tussen de socialisten, de Volksunie en het Brusselse Front des Francophones. Deze onderhandelingen beloven lang en moeilijk te zijn. Niet alleen zijn er de bijna onverzoenlijke tegenstellingen tussen Volksunie en FDF over de afbakening van het Brusselse gewest, doch vooral zal een akkoord over het sociaal-economisch dossier moeilijk te bereiken zijn.

De politieke commentatoren in de Belgische pers verwachten algemeen dat na een eventueel afspringen van het aan de gang zijnde formatieberaad de CVP-PSC zich opnieuw zal wenden tot zijn partner in het uittredend kabinet: de liberale PVV-PRLW.

Nochtans kwam de coalitie in zijn geheel sterker uit de verkiezingen: de winst van de PRLW compenseert het verlies van de PVV, terwijl zowel CVP als PSC winst boeken. Dit betekent dat de voortgezette coalitie niet langer zou afhangen van de passieve steun in de Kamer van één der regionale partijen.

De socialistische vakbondsleiders hebben evenwel reeds aangekondigd dat wanneer geen "progessief" kabinet uit de bus komt de net voor de ontbinding van de Kamer ingezette "vrijdagsstakingen" zullen hernomen worden. Dit belooft dus alvast sociale moeilijkheden voor een katholiek-liberale regering.

Anderzijds is het niet uitgesloten dat de formateur de socialistische dreigementen bij voorbaat tracht te neutraliseren. Misschien hoopt hij de oppositie, via onderhandelingen over het vormen van een nieuwe regering, in één der klassieke CVP-valkuilen te laten tuimelen, door hen zelf te doen aantonen dat de op dit ogenblik onderhandelende partijen onmogelijk de sterke en coherente regering kunnen vormen, die het land nu nodig heeft. De Luxemburgse RW-voorzitter baron Gendebien heeft dit vroeger reeds tot zijn schade ondervonden.

In elk geval loopt in liberale kringen het hard nekkig gerucht dat indien de PVV opnieuw tot de regering zou toetreden, partijvoorzitter Grootjans zijn voorzitterschap voor een ministersportefeuille zou ruilen en de strijd voor de opvolging in het voordeel van de jonge en briljante De Croo beslecht zou worden.

De boodschap uit België blijft dus: afwachten voorlopig.

NOOT van de redactie :

PW : Partij voor Vrijheid en Vooruitgang
PRLW : Parti pour la Liberté et la Réforme Wallon (Waalse PVV)
PSC : Parti Social Chrétien (Waalse CVP)
CVP : Chr. Volks Partij

"Weg met het burgerlijke voetbal!"

De Duitse socialistische jongeren (JUSOS) zijn de laatste tijd nogal vaak in het nieuws vanwege de Volksfront-gedachten van hun voorzitter Benneter. Dat de JUSOS ook tot ludieke dingen in staat zijn bewijst onderstaand verhaal, dat in een onbewaakt ogenblik door een JUSOS-congres als motie werd aanvaard. Iets voor de JOVD?

Elke vier jaar strooit de bourgeoisie bijzonder veel zand in de ogen van de werkende massa in de hele wereld. Door het spektakel van de Wereldkampioenschappen Voetbal moet de massa overal van de klassenstrijd afgehouden worden. Tevens wordt in ons land de opbouw van het socialisme op de meest schaamteloze wijze tegengehouden.

Niet alleen de revisionisten van de Oost-Europese staten nemen deel aan dit klasse-verzoenend bedrog van de werkende massa, zelfs de renegaten van de Volksrepubliek China (7e linie van de provincie Shanghai) hebben het lidmaatschap van de Wereldvoetbalbond aangevraagd.

Wij protesteren ten stelligste tegen deze heimelijke volksvijandige uitbreidingspoging van het Ping-Pong-Revisionisme van de 7e linie van de opportunisten uit Shanghai !!!

Wij blijven staan achter de woorden van de Grote Roerganger Mao Tse Tung, die op de Xe

partijdag leerde: "Het kijken naar de strijd van de tijgers in het stadion".

De revisionisten van alle schakeringen gaan daarentegen uit van de illusie als zou in de burgerlijke staat de proletarische voetbal kunnen rollen. Tegenover hen verklaren wij als revolutionaire kantonisten:

PAS HET SOCIALISME MAAKT HET LEER ROND !!!

Wat daaraan te doen? Welke eisen konkreet te stellen aan het voetbalspel? Zolang het burgerlijke leer rolt, moeten wij de revolutionaire eisen van het voetbalvolk uitdragen:

- afschaffing van de vrije trap !
- vrije keuze van de scheidsrechter door het bewapende spelersvolk !
- weg met de buitenspel-bedriegerij !
- vóór vrije toegang tot het doel van de tegenstander !

(was getekend: de opbouwcel "Kritiek Op Het Burgerlijke Voetbal")

Verslag van de conferentie over partijfederaties in de EG te Gummersbach 1977

Deze conferentie, waaraan voor de J.O.V.D. deelnamen Reinout van Bruggen, Cees van Beukering en Eric Smeets, werd gehouden op initiatief en kosten van de Friedrich Naumannstiftung, een soort West Duitse Teldersstichting; er waren deelnemers uit alle landen van de E.E.G. plus Oostenrijk en Zwitserland. Van alle partijen die lid zijn van de Federatie van Liberale en Democratische partijen in de E.E.G. waren vertegenwoordigers aanwezig, behalve van de Nederlandse V.V.D..: tijdens de discussie bleek deze overigens duidelijk tot de conservatieve broeders gerekend te worden.

De leiding van het geheel was in handen van Volkmar Kallenbach, president van de EFLRY. Als inleiders waren aangezocht een drietal vertegenwoordigers van de federaties van de drie hoofdstromingen: Liberalen, Sociaal-Democraten en Christen - Democraten; daarnaast nog een politicoloog, een P.R. man en Guido Brunner, commissaris van de Europese Commissie voor Energiezaken.. Rode draad was de vraag of de directe verkiezingen van het Europees Parlement nu wel of niet een doorbraak zouden zijn voor het Verenigd Europa en wat de rol van de partijfederaties daarbij zou kunnen zijn. De Sociaal-Democraat beschouwde de gemeenschap als een niet meer terug te draaien feit, en gaf punten aan, waar zij nuttig zou kunnen zijn in het kader van het socialistisch denken: bestrijden van de werkloosheid, energiebeleid, het aanpakken van de multinationals: deze vervullen een nuttige taak, maar dienen scherp gecontroleerd te worden. De christen-democraat hield zich vooral bezig met de dreiging van de U.S.S.R. op het vlak van een groter wordende invloed middels het zogeheten Eurocommunisme en hoe die te beteugelen was in de gemeenschap. De liberaal tenslotte ssprak over het te voeren beleid, waarbij de betrokkenheid van de burger een grote rol speelde:grote nadruk werd gelegd op de culturele, sociale en economische aard van de regio die behouden diende te blijven; bij de oplossing van energieproblemenkreeg de technologie een grote rol toebedeeld (kernfusie als vervanger voor kernsplitsing). Verder ademde het een sfeer van pragmatisme en géén keuze tussen socialisme en kapitalisme. Guido Brunner getuigde van zijn mening dat de komende Europese Verkiezingen een grote doorbraak zou den betekenen; het congres was dit niet met hem eens, maar meende wel dat de mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden aanwezig was.

Al met al was dit een erg nuttig congres, waar je in korte tijd erg veel te weten kon komen. Gezellig was het ook, getuige de vele kleine uurtjes die werden doorgebracht in plaatselijke tapperijen. We kunnen het aan iedereen bijzonder aanraden om ook eens op dit vlak actief te worden: de financiën hoeven geen bezwaar te zijn. Gummersbach bijvoorbeeld was geheel gratis, inclusief eerste klas vervoer per trein. De meeste andere congressen zijn dat ook of ze zijn zwaar gesubsidieerd. Je hoeft zelf alleen maar te beschikken over tijd en gezond verstand. Meer informatie kun je krijgen bij internationaal secretaris Frank de Grave, Brink 3 in Groningen.

Eric Smeets.

RODDEL

Oud-VVD-senator Mr. Harm van Riel deed onlangs (weer) van zich spreken in een interview met "Accent". Hij sprak o.a. over de mogelijkheid dat de VVD na de verkiezingen weer in de regering zou komen, en dan de premier zou moeten leveren.: "Als we dan niet aan Wiegel denken, maar aan een ander dan geef ik Toxopeus een grote kans. Meer nog dan Geertsema, die missien knapper is. Het voordeel van Toxopeus is, dat hij mensenbindend vermogen heeft. En die eigenschap vind ik voor een premier het belangrijkste."

De redactie betuigt haar innige dank aan ex-HBlid Lilian Verhage, voor de hulp bij het typewerk van deze Driemaster !!!

Nieuw van de basis

In " 't Liberaaltje" (blad van de afdeling Zeist) las Uw redactie de volgende grap: "Den Uyl tijdens bezoek aan kazerne: 'Het materieel is verouderd, maar goed bruikbaar.' Ja,ja, bruikbaar als de Belgen komen, maar verouderd als de Russen over de grens stappen!

Jan Terlouw

In het Utrechtse blad "Conscientia" lazen wij een verslag van een spreekbeurt van Jan Terlouw. Telouw over Brinkhorst: "Partijgenoot Brinkhorst beschouwt zich op en top als liberaal. Ikzelf sta daar gereserveerd tegenover. Ik weet niet wat liberalisme precies inhoudt. Wellicht dat D'66 vrijzinnig-democratisch genoemd kan worden. Wat de VVD betreft: met Vonhoff, Geertsema en Jacobse is het goed praten. Ik heb gehoord van de positieve rol van JOVD'ers op het afgelopen VVD-congres, maar het verkiezingsprogramma van deze partij is zo materialistisch, er zitten totaal geen handvaten in voor vernieuwingen, dat de komende vier jaar samenwerking uitgesloten is. Hopelijk zal het daarna beter worden."
Afgezien nog van dit antwoord is het tweestromenland, waarin D'66 zich thans gevestigd heeft, zeer duidelijk waarneembaar: als men het woord "liberaal" laat vallen begint een deel van de ledenkring instemmend te knikken en mompelt "Dat zijn we al jaren!", terwijl de rest naar het plafond staart en hier niets van wil weten.

Roddel

Geen roddel, maar waarheid is, dat de ex-HBers Kor en Nely Meijer een dochter kregen. De betreffende telg draagt de naam Gerbrig Jantje Uw redactie overweegt naast de rubriek "JOVD-verkeringen" nu ook een kolom JOVD-kinderen te openen! In ieder geval: Kor en Nely van harte gefeliciteerd ennne ... dat beschuit en die muisjes krijgen we nog wel eens een keer..

Ook uit een ander Fries huwelijk komt een verheugende mededeling: Klaas en Tineke Fongers zijn bezig met de oprichting van een afdeling Hoogeveen. Uw redactie becommentarieert dit met: Frieslân Boppe !!

Amnesty International heeft weer een rij politieke gevangenen, die hoogst onrechtvaardig behandeld worden. Je kunt hen steunen door een beleefde brief of briefkaart te zenden aan de autoriteiten.

PARAGUAY : Ananas Maidana zit al juim 18 jaar gevangen wegens zijn lidmaatschap van de communistische partij. Hij heeft nooit een aanklacht gehad.... Onlangs is hij overgebracht naar een ondervragings- annex martelkamp in Asuncion. Brieven zenden aan: Exmo. Sr. Presidente de la República, General Alfredo Stroessner, Palacio de Gobierno, Asuncion, Paraguay.

YEMEN : Hier zit een voormalig minister vast sinds de onafhankelijkheid in 1976. Hij werd in 1968 tot 15 jaar dwangarbeid veroordeeld. Niemand weet waar hij zich bevindt, zelfs niet of hij nog leeft. Brieven zenden aan: President Salem Ali Rubia, Aden, Peoples Democratic Republic of Yemen.

SOVJET-UNIE : Valery Martsjenko, beschuldigd van "belasterende verzinsels". Deze publicist is veroordeeld tot zes jaar streng regime en twee jaar binnenlandse verbanning. Zes dagen per week moet hij zakken naaien en een nierkwaal wordt verwaarloosd. Brieven zenden aan: SSSR, RSFSR, Kreml, Generalnomu Sekretaryu Tsk KPSS, L.I.Brezhnevu.

Alle brieven kunnen in de Engelse taal geschreven worden. Denk eraan dat scheldkannonades de gevangenen alleen maar kwaad kunnen doen. Schrijf dus in beleefde bewoordingen !

DRIEMASTER PLAN 2000

ZIE PAG. 4

Georganiseerd door District Noord

Kamerlid Nypels voor JOVD-Sneek:

„D'66 niet thuis als de PvdA doorgaat met volksmisleiding"

SNEEK - „Als de Partij van de Arbeid vasthoudt aan de vier exameneisen, dan plaatst ze zich zelf buiten de regering. In dat geval zullen wij streven naar een minderheidskabinet van D'66 en CDA. Het is een vorm van volksmisleiding als de PvdA doorgaat met het vasthouden aan de vier hervormingsvoorstellen maar deze na 25 mei laat vallen. Dan geeft D'66 niet thuis". Tweede Kamerlid voor D'66 Erwin Nypels werd gisteravond in Sneek min of meer tot deze uitspraak gedwongen door zijn collega Albert-Jan Evenhuis van de VVD. Beiden spraken op een bijeenkomst van de JOVD, waar ze vroeger zelf ooit ook eens lid van waren, voor een gehoor van ongeveer veertig mensen.

De heer Evenhuis lokte zijn collega tegen het eind van de bijeenkomst uit de tent met de vraag hoe de door de PvdA gepropageerde acht-acht-plus verhouding moet worden gezien nu de PPR uit de boot is gevallen. „Kennelijk wordt D'66 daar toch bij gerekend", zo dacht hij. De heer Nypels was echter een hele andere mening toegedaan. „De PvdA kan doen wat ze wil", zei hij, „maar D'66 heeft geen enkele verplichting. Wij beslissen zelf over deelname. De PvdA staat feitelijk alleen". De heer Evenhuis informeerde daarop naar de waarde van een uitspraak van D'66-lijsttrekker Jan Terlouw, die tendeerde in de richting van Den Uyl maar daar wilde de heer Nypels niets van weten. „D'66 kiest voor een kabinet van PvdA-CDA maar dan wel op grond van de verkiezingsuitslag. Plezierig zou het zijn als er in de regering een 7-7 verhouding zou komen met twee ministers van D'66. Met de PvdA heeft D'66 niets te maken. Ze tellen maar zoveel ze willen, maar we moeten minstens twee ministers kunnen leveren op basis van de verkiezingsuitslag, waarbij we dan wel tien zetels moeten halen, want anders gaat D'66 in de oppositie. Het alleen regeren met de PvdA zit er voor ons niet in".

Eerder had de heer Nypels gezegd dat D'66 past voor samenwerking met de PvdA alleen en dat hij voor zijn partij een brugfunctie ziet tussen CDA en PvdA. Hij verklaarde er „niet rouwig" om te zijn dat de PPR was afgevallen. „We moeten wel ophouden te klissebissen en elkaar vliegen af te vangen", zo oordeelde hij. Hij vond ook „dat het leuk zou zijn als we met één liberale partij konden komen, maar het is niet voldoende dat men elkaar vindt op een beginselverklaring. Over de uitwerking dient voldoende eensgezindheid te bestaan, want op de praktijk komt het aan." De heer Nypels wilde hiermee het liberale karakter dat zijn partij volgens hem heeft duidelijk onderstrepen. „D'66 had best volkspartij voor vrijheid en democratie kunnen heten, maar een andere partij was ons voor".

Hij gaf toe dat D'66 bij de oprichting een fout had gemaakt, door te opereren zonder beginselverklaring. „Dat is niet erg", vond hij, „zo lang men er maar lering uit trekt". De ideologie van de partij is volgens hem nu wel vastgelegd. Hij verweet de VVD een te veel hameren op formele vrijheid, terwijl men te weinig kijkt naar de werkelijke vrijheid.

In zijn inleiding beschuldigde de VVD-er Evenhuis D'66 ervan dat men te kritiekloos, „zeer onliberaal", achter het kabinet heeft aangelopen. „D'66 heeft de vrijzinnigheid geen dienst bewezen maar veeleer zich daar tegenover opgesteld. D'66 blijft zelfs bij de zo belangrijke hervormingsvoorstellen aan de kant. Het is een elite-editie van het socialisme". De heer Evenhuis vond dat D'66 in het kielzog van de PvdA heeft gezwegen en dat had naar zijn mening niet mogen gebeuren. „De regeringspolitiek heeft zich gekenmerkt tot het wegschuiven van de moeilijkheden, het over 25 mei heentillen van de problemen. Men bedrijft korte termijnpolitiek". De VVD-er bekende D'66 in het verleden een goed hart toe te hebben gedragen „maar wat mij stuit is dat D'66 de opening naar de VVD niet bijvoorbaat had moeten sluiten".

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Alle J.O.V.D.-ers gaan

* op 15 oktober naar de themadag over het Zuidmolukse vraagtuk, Hotel Krasnapolsky, Amsterdam

* en naar het J.O.V.D.-jaarcongres "een liberale visie op welzijn" op 5 en 6 november in het Pannekoekenhuis "Beugelen" te Staphorst

EN JIJ KOMT TOCH OOK ?

DRIEMASTER

Orgaan van de ONAFHANKELIJKE Liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

20e jaargang

nummer 4, september 1977

DRIEMASTER

Orgaan van de onafhankelijke liberale jongeren organisatie voor vrijheid en democratie.

Redactie: Bert van der Stoel, hoofdredacteur
Faurestraat 37, Bergen op Zoom
Tel.: 01640 - 42929

Ardwin Lantain, redacteur
Bertha von Suttnerstraat 59, Haarlem
Tel.: 023 - 341262

Gerard Derriks, redacteur
Van Bijnkershoeklaan 351, Utrecht
Tel.: 030 - 936035

Bert Kramer, redacteur
F. van Bourgondiënlaan 206, Zeist
Tel.: 03404 - 15910

Frank de Grave, auditor namens het hoofdbestuur
Brink 3, Groningen
Tel.: 050 - 120253

Redactieadres: Postbus 85914, 2508 CP 's-Gravenhage, tel.: 070 - 601114

Abonnementen : Postbus 85914, 2508 CP 's-Gravenhage

Abonnementsprijs: ƒ 15,00 per jaar.

Tekeningen : Michel van Giels, Breda

Drukwerk : Drukkerij J. van Meurs & Zn. B.V Ridderkerk.

De J.O.V.D. stelt zich ten doel: jongeren in kennis te brengen met en te doordingen van de verantwoordelijkheden die het staatsburgerschap hen oplegt, hen daarbij in het bijzonder voorlichtend omtrent de liberale beginselen zonder daarbij een politieke vorming in ruimere zin te verwaarlozen. Om deze doeleinden te realiseren kent zij een organisatie die is opgebouwd uit afdelingen, districten en een landelijk hoofdbestuur.

VOORZITTER : **Gijs de Vries**
Pieterskerk-choorsteeg 32a
Leiden, tel.: 071-130602

VICE-VOORZITTER Politiek : Ad R.B. de Laet
Noordsingel 136, Bergen op Zoom, tel.: 01640-43737

Organisatie : Monique Bouman,
Broerstraat 19a, Nijmegen,
Tel.: 080 - 230718

ALGEMEEN SECRETARIS: Iris E.J.M. Lantain-Kersten, Bertha von Suttnerstraat 59,
Haarlem tel.: 023-341262

PENNINGMEESTER : Klaas W.H. Rooze
Stapelerweg 22, De Wijk
tel.: 05289 - 401

TWEEDE SECRETARIS : Rino Schreuder,
Kasteel Nijenrode,
Breukelen. tel.:
03462-1322 of
05759-1610

INTERNATIONAAL SECRETARIS : Frank de Grave,
Brink 3, Groningen
tel.: 050 - 120253

VERENIGINGSKANTOOR: Koninginnegracht 55b
Postbus 85914
2508 CP 's-Gravenhage
tel.: 070 - 60.11.14

Sluitingsdatum voor het inzenden van copy:

21 dagen na verschijningsdatum

Advertentietarieven van de Driemaster

	1x plaatsen	3x plaatsen	6x plaatsen
1/1 pag.	ƒ 200,--	ƒ 180,--	ƒ 170,--
1/2 pag.	" 130,--	" 120,--	" 110,--
1/3 pag.	" 90,--	" 85,--	" 80,--
1/4 pag.	" 75,--	" 67,50	" 65,--
1/6 pag.	" 50,--	" 43,--	" 40,--
1/8 pag.	" 40,--	" 33,--	" 30,--
1/16 pag.	" 25,--	" 22,50	" 20,--

ingezonden mededelingen ƒ 22,50 per plaatsing

bijsluiters " 90,-- vermeerderd met " 75,-- voor elke gram waarmee 25 gr. overschreden wordt.

INHOUD

- van de Hoofdredacteur 1
- V.V.D. moet lange termijnvisie ontwikkelen 1
- Vrijheid op V.V.D.-congres 2
- van de voorzitter 2
Liberalisme, verdraagzaamheid, openbaar onderwijs. 3
- open brief aan Den Uyl 5
- Europese verkiezingen 7
- Vakantievrijheid 9
- Resolutie Vrede en Veiligheid 10
Wie is Anita Bryant? 10
- Zomercongres 11
- van de Hoofdbestuurstafel 12
- Wie doet er mee? 13
- Hoe liberaal wil d8 66 zijn 14
- Gijs en zijn club 14
- Hoe zien wij Oost-Europa 16
- Molukkenthemadag 19
- Het Zuidmolukse vraagstuk 20
- Programma Jaarcongres 22
- Bouwstenen Liberaal Welzijn gelegd 23
- Nieuws van de basis 24
- Wie is Wie in het Hoofdbestuur 3 omslag

Van de Hoofdredacteur

TONEEL VOOR VIER HEEREN

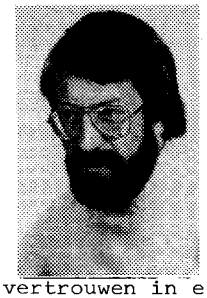

Wat een formatie, wat een vertrouwen in elkaar, wat een geklets. De eindregie ligt bij Den Uyl, bijgestaan door twee souffleurs: Prof. Albeda en Dr. Veringa. Een vette kluif voor een beroepsrecensent. Het gênanantste stuk van het seizoen!
Hoewel het C.D.A. een ommezwaai kan verweten worden bij het abortusstandpunt (vergelijk verkiezingsinzet), heeft Van Agt ook wel eens gelijk. Namelijk daar, waar hij zegt, dat P.v.d.A. en C.D.A. tot elkaar veroordeeld lijken te zijn.
Als vrijlustige egels - dus heel erg voorzichtig - lijken P.v.d.A. en V.V.D. over elkaar te gaan nadenken. De respectievelijke achterbannen hebben een forse hekel aan elkaar en het nog ontbreken van een frisse toekomstvisie bij de V.V.D. maakt de situatie al niet beter. Ik kom daar later nog op terug. Dit alles wordt niet gezegd uit verliefdheid op de P.v.d.A. Allerminst, maar de wens van Mr. Geertsema om uitwisselbare blokken te hebben, wordt gevoed door de gang van zaken bij deze formatie.
Achter de coulissen stond ook nog wat. De staatsrechtelijke reservemogelijkheid van een zg. Nationaal Kabinet kan in deze situatie nauwelijks reeël zijn. Immers: de crisis vraagt om een harde aanpak en juist daaromtrent is geen "Nationaal Antwoord". Als "wasverzachter" tussen P.v.d.A. en V.V.D. zou zo'n Kabinet weer wel een middeltje kunnen zijn. Als Wiegel maar werkelijk depolarisatie wil, dan zal de fractie stappen moeten zetten: meer en diepgaander aandacht voor immateriële zaken. Fractie en partij zullen zich voor wat betreft ondernemingsdemocratisering enz. anders moeten gaan uiten. De J.O.V.D.-brief aan de formateur is in de gewenste stijl, die de V.V.D. zou moeten onderschrijven. De NIPO enquête (september 1977) wijst bovendien uit, dat de kiezers op deze (immateriële) lijn zitten.....
Op het moment, dat dit Redactioneel wordt geschreven, is er in ieder geval geen uitzicht op een stevig gebouwd Kabinet. Bovendien zijn de plaatsen nog niet aangewezen....
En al die ontroerde politici-spelers lijken met hun uitbeelding van een land-in-crisis, onmachtig te wezen. Ligt dat nou aan het scenario, de verkiezingsuitslag, die iedereen zo duidelijk achtte? Is de opzet van het scenario- de verkiezingsprogramma's nu te star of juist multi-interpretabel? Het geëerde publiek mag het zelf uitzoeken. Te hopen valt, voor de Vier Heeren, dat het publiek niet al voor de pauze het theater verlaat.
Kortom: hèèl af en toe overtuigend spel, meestal hebben de Heeren moeite met hun rol. Om in stijl te blijven: genoeg werk op de repetities, de diverse partijcongressen.
Spot aan: het Kabinet Den Uyl 2 treedt aan/op. Bij sommigen is er hoop - bij anderen vrees - voor een afgaan door een C.D.A.-zijdeur.

Bert van der Stoel
Hoofdredacteur

Gijs de Vries op Zomercongres:

"VVD MOET LANGE TERMIJNVISIE ONTWIKKELEN"

"Het Nederlandse liberalisme moet zich vernieuwen. De V.V.D. zal een lange termijnvisie moeten ontwikkelen. Wat is het antwoord van de V.V.D. op de problemen van de jaren '80 en '90? Welke kant moet het uit met onze maatschappij? Een duidelijke visie op de toekomst heeft de V.V.D. nog niet. Daaraan zal de komende tijd hard gewerkt moeten worden, wil de V.V.D. greep houden op de maatschappelijke ontwikkelingen". Aldus de voorzitter van de J.O.V.D., Gijs de Vries, op het afgelopen Zomercongres over "Vrede en Veiligheid" in Den Bosch.

Gijs de Vries vroeg de V.V.D. ook om meer aandacht voor immateriële zaken, juist omdat onze maatschappij voor zeer ingrijpende veranderingen staat die een groot beroep zullen doen op het aanpassingsvermogen en de mentaliteit van de burgers. Als voorbeeld van deze veranderingen noemde hij:
- "de overal zichtbare schaalvergroting, die leidt tot vereenzaming en vervreemding van de burgers van hun werk, van hun bestuur, en van elkaar",
- de blijvende schaarste aan energie en grondstoffen, die zeer ingrijpende maatregelen nodig maakt als de wereld een catastrofaal energietekort in de jaren '80 wil voorkomen,
- de blijvende schaarste aan werk".

Werkloosheid

Centraal in de rede van Gijs de Vries stond de werkloosheid. Hij gaf een aantal wegen aan waarlangs de huidige werkloosheid zou kunnen worden verminderd. Behalve door het prioriteit geven aan de verbetering van de rendementen van het bedrijfsleven, zou dit kunnen door het stimuleren van de koopkracht in met name de Derde Wereld. Uit dit oogpunt, merkte de voorzitter op, is de door de V.V.D. bepleite verlaging van de ontwikkelingshulp met f 750.000.000 geen gelukkig voorstel.

Ook het scheppen van nieuwe werkgelegenheid verdient prioriteit.
"Onze concurrentiepositie is het best in kapitaalintensieve sectoren, die hooggekwalificeerde arbeid vragen. In het kader van de werkloosheidsbestrijding zal de overheid die sectoren actief moeten stimuleren - ik denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een milieuzuiveringsindustrie".

Een vierde mogelijkheid die Gijs de Vries noemde is arbeidstijdverkorting, al merkte hij op dat arbeidstijdverkorting op dit moment alleen mogelijk is in combinatie met een lager inkomen voor de betrokkenen. Hierdoor zal de door P.v.d.A en V.V.D. kiezers beloofde 1,5% reële inkomensverbetering op de tocht komen te staan.

Staatssecretaris

"Het is duidelijk dat onze hele samenleving voor geweldige uitdagingen staat", aldus

de voorzitter. "De plaats van de arbeid is bezig radicaal te veranderen. Afnemende werkgelegenheid betekent toenemende vrije tijd voor steeds meer mensen. We zullen die vrije tijd moeten leren gebruiken". Wederkerend onderwijs (éducation permanente) zal dus steeds belangrijker worden.

"Al in de komende kabinetsperiode moet met deze veranderingen rekening worden gehouden", zo stelde Gijs de Vries. Hij merkte op dat de V.V.D. in haar program terecht pleit voor het afschaffen van de ministers zonder portefeuille en het instellen van interparlementaire staatssecretarissen. "De verhouding tussen arbeid en vrije tijd, en de consequenties voor het onderwijs vormen een werkterrein dat schreeuwt om zo'n staatssecretaris. Ik zou daarom met kracht willen pleiten voor het opnemen van een interdepartementale staatssecretaris "arbeid-onderwijs" in het komende kabinet", aldus Gijs de Vries.

Formatie

Uiteraard ging onze voorzitter ook in op de verkiezingsuitslag en de gevolgen voor de kabinetsformatie. "Het C.D.A., dat ter gelegenheid van de verkiezingen had besloten de strijdbijl te laten rusten, heeft deze dag na de verkiezingen met kennelijk enthousiasme weer opgegraven. Met een vaardigheid die geoefendheid verraadt bonden de heren Aantjes en Andriessen de strijd aan om het fractievoorzitterschap. Uiteindelijk loste Van Agt het probleem op de hem zo eigen wijze op, nl. door het voor zich uit te schuiven".

De voorzitter verbond hieraan de volgende conclusie: "Wie ooit de illusie had dat het C.D.A. eens een eenheid zou kunnen worden, moet na deze onverkwikkelijke machtsstrijd toch wel de schellen van de ogen zijn gevallen. Een werkelijk stabiele regeringscoalitie is met deze tot op het bot verdeelde, en dus onberekenbare partij niet mogelijk".

De kaarten zouden anders kunnen komen te liggen, als D'66 bereid zou zijn een V.V.D. - C.D.A.-kabinet te steunen. "Terlouw lijkt echter vastbesloten zijn partij tussen de molenstenen P.v.d.A. en C.D.A. te laten fijnmalen. D'66 heeft haar winst echter niet alleen aan de persoon van Jan Terlouw te danken, maar ook aan haar onafhankelijke opstelling tijdens de verkiezingstijd. Geeft het die positie op en kiest het voor een bijwagenrol in een tweede kabinet Den Uyl, dan zal het daarvan de electorale gevolgen moeten dragen", aldus Gijs de Vries.

Roddel . . .

Mr. Luns: "In 1971, bij mijn laatste optreden als politicus, vroeg een modern jongmens naar de eventuele no-first-use verklaring. Na mijn antwoord zei hij daar niet mee te kunnen leven. Waarop het mijn intentie was om te zeggen: dat zou ook niet zo erg zijn".
Toch deed de heer Luns deze uitspraak maar niet.....

VRIJHEID OP VVD-CONGRES

De verkiezingscampagne is doortrokken met idealen als arbeid en vrijheid.
De progressieven vereenzelvigen zich, volgens mij ten onrechte met de arbeid.
De 1e mei is dan ook haast heilig voor de linksdenkenden.
Maar als ik dit aanschouw, dan begint met mij toch wel te benauwen.
De beelden uit landen als van achter het ijzeren gordijn geven mij een gevoel vol afschuw. Het is natuurlijk prachtig te verkondigen, wat er allemaal bereikt en nog verwezenlijkt moet worden in de arbeidsverhoudingen. Maar belangrijker is, dat dit alleen mogelijk is in een land, waar het begrip "Vrijheid" centraal staat. Dit wordt de laatste tijd steeds meer vergeten.
De 1e mei wordt haast een hersenspoeling via de diverse media bij ons ingepompt. De 5e mei krijgt steeds minder aandacht. In het licht van de 2e wereld oorlog misschien niet ten onrechte. Steeds minder landgenoten hebben die verschrikkelijke oorlog meegemaakt. Maar de vrijheid in vele andere landen is nog ver weg. Ook onze eigen persoonlijke vrijheid wordt momenteel bedreigd. Eén van onze idealen is juist die persoonlijke vrijheid. Zou het dan niet volkomen terecht zijn, dit eens per jaar te onderstrepen.
Daarom wil ik zowel hoofdbestuur als partij verzoeken, de mogelijkheden te bezien, die zouden kunnen leiden tot een nationale vrijheidsdag, waarbij best eens centraal zou kunnen staan: "Werken in een vrije maatschappij". Het mag alleen niet zo zijn, dat de V.V.D. het alleenrecht opeist. De polarisatie zijn wij beu! Alleen kan onze partij het initiatief nemen. Ik hoop, dat de beslissing over een vrijheidsdag nog voor de 25e valt. Dit ter onderstreping van onze visie: "Vrije mensen in een vrije maatschappij".

Ik dank U

Arjan Gelder
Haarlem

VAN DE VOORZITTER

door Gijs de Vries

Bij het verschijnen van dit nummer is het nieuwe verenigingsseizoen al weer in volle gang. Veel afdelingen hebben de vakantie benut om een planning van de politieke activiteiten van hun afdeling te maken. De besturen die dat verzuimd hebben, zullen daaraan op de komende afdelingsvergadering door hun leden zeker herinnerd worden!

Ook het Hoofdbestuur heeft de afgelopen maanden niet stil gezeten. Voor een verslag van onze activiteiten verwijs ik naar het artikel "Van de Hoofdbestuurstafel".

De komende maanden vormen de aanloop tot drie

nieuwe verkiezingen: die voor de gemeenteraden, voor de provinciale staten en (hopelijk) voor het Europese Parlement. Voor het Hoofdbestuur aanleiding om er weer flink tegenaan te gaan! We hebben voor de komende maanden de volgende prioriteiten gesteld:

1. Met kracht doorgaan met het PLAN 2000

   Het Hoofdbestuur heeft zich ten doel gesteld het PLAN 2000, waarmee wij in het voorjaar zijn begonnen, tot een succes te maken. Er valt nog een berg werk te verzetten; daarbij rekent het Hoofdbestuur - behalve natuurlijk op de Vliegende Brigade - op de steun en medewerking van alle leden!

2. Uitbouwen van onze pressiefunctie

   a) In plaats van met de huidige drie, wil het Hoofdbestuur met negen landelijke politieke commissies gaan werken. Deze commissies krijgen tot taak de politieke basis van de J.O.V.D. te verstevigen en het HB te adviseren. Ook willen wij door middel van deze commissies meer aan kadervorming gaan doen.

   b) In de tweede plaats zal het HB de komende maanden prioriteit geven aan het stimuleren van politieke activiteiten van afdelingen. Wij denken aan: afdelingsamendementen op de gemeenteprogramma's van de V.V.D. (en/of D'66), oprichten van jeugdgemeenteraden, reacties op de behandeling van de gemeentebegroting, instellen van werkgroepen over gemeentepolitiek, enz. De afdelingen zijn de spil van de organisatie van de J.O.V.D. Dat brengt echter wel politieke verantwoordelijkheid met zich mee! Vooral nu er gemeenteraadsverkiezingen voor de deur staan, moeten de afdelingsbesturen die verantwoordelijkheid waarmaken!

3. Zuinig financieel beleid

   Het zuinige financieel beleid dat onder meer het afgelopen jaar gevoerd is, heeft tot resultaat dat de J.O.V.D. op het ogenblik weer een financieel gezonde vereniging is. De J.O.V.D. beschikt echter nog altijd niet over de broodnodige financiële reserves. Daarom zal ook in de komende maanden een restrictief beleid gevoerd worden.

De komende maanden zullen veel vergen van alle afdelingsbesturen. Er zal hard moeten worden gewerkt aan de verdere politieke en organisatorische uitbouw van de vereniging. Het spreekt vanzelf dat de afdelingen daarbij kunnen rekenen op de onverminderde inzet van de leden van het Hoofdbestuur!

Roddel . . .

Is het U ook opgevallen dat de V.V.D. een nieuwe hoofdredacteur voor Vrijheid en Democratie zoekt ? En daarvoor wel in De Telegraaf, maar niet in - om maar eens iets te noemen - De Volkskrant heeft geadverteerd ? En dat nog wel terwijl - om maar eens iemand te noemen - de heer Van Riel toch een verwoed Volkskrantlezer is ? Zit U het nu nog zitten . enz.

Liberalisme, verdraagzaamheid en Openbaar Onderwijs

Gelijkheid... geloof je't zelf?

Sinds de vorige eeuw hebben liberalen zich principieel voorstanders getoond van openbaar onderwijs. Ook de V.V.D. heeft deze opstelling na de Tweede Wereldoorlog gecontinueerd.

Toch kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat er zich gedurende de laatste jaren een verandering aan het voltrekken is. Laten we de betreffende passages uit de V.V.D.-verkiezingsprogramma's van 1971 en 1977 eens met elkaar vergelijken:
In "Liberalen op nieuwe wegen" (1971-1975):
"Met eerbiediging van ieders geloofsovertuiging en levensbeschouwing en onder volledige erkenning van de vrije schoolkeuze der ouders, moet op de bres worden gestaan voor de belangen van het openbaar onderwijs."

In "Vrijheid, werk, samenwerking" (1977-1981):
"Onderwijswetgeving, die tekort doet aan de vrijheid van onderwijs wordt door de V.V.D. met kracht afgewezen. Wij wensen dat niet getornd wordt aan de onderwijsspecificatie. De V.V.D. is voor het grondwettelijk vastleggen van het recht op vrijheid van richting en inrichting van onderwijs. Het liberalisme erkent en acht de persoonlijke levensovertuiging van een ieder. Wij geloven in een maatschappij in verscheidenheid. Daarom mag geen afbreuk worden gedaan aan de vrijheid en de rechten van het bijzonder onderwijs, dient het bijzonder neutraal onderwijs zich te kunnen ontplooien en moet in het openbaar onderwijs het beginsel van de vrijheid van onderwijs meer gestalte krijgen.

Zij die het meest bij het onderwijs zijn betrokken, te weten de ouders en leerkrachten, moeten meer bevoegdheden krijgen en zitting hebben in bestuurscommissies.

a. De V.V.D. is voor het grondwettelijk vastleggen van het recht op vrijheid van richting en inrichting van onderwijs.
b. Het bestuur van het openbaar onderwijs wordt in handen gelegd van breed samengestelde, zelfstandige bestuurscommissies, die door de gemeenteraad worden benoemd.
c. Het principe van de vrije schoolkeuze dient gehandhaafd te blijven".

In het vorige verkiezingsprogramma staat men op de bres voor het openbaar onderwijs, in het jongste verkiezingsprogramma laat men dit na.
Hoe moeten we deze zwenking verklaren?
Het onderwijsbeleid van Jos van Kemenade heeft de vrijheid van onderwijs weer ter tafel gebracht. Hij wilde het grondwetsartikel wijzigen. (art. 208)

De V.V.D. heeft de voorgenomen wijziging met succes aangevochten. Daarnaast heeft de V.V.D. talloze keren geprobeerd de minister in dezen de voet dwars te zetten onder andere door te

wijzen op indoctrinatie, bij de invoering van een uniforme middenschool.

Terecht heeft de V.V.D. zich steeds beroepen op de vrijheid van onderwijs, maar men is daarbij verschillende richtingen gaan bevaren. De ene V.V.D.-woordvoerder legt in dezen nadruk op de rechten van het bijzonder onderwijs (qua richting), een andere op de inrichting van het onderwijs, weer een ander legt hierin de nadruk op de bedreiging van de autonome school door instituten, zoals de Stichting Leerplan Ontwikkeling (S.L.O.), Schooladvies- en begeleidingsdiensten en anderen.

Ongetwijfeld zullen bovenstaande factoren meegespeeld hebben. Echter in hoeverre ze nu de zwenking verklaren is moeilijk te zeggen. Een belangrijk punt is ook de persoonlijke houding van de V.V.D.-onderwijsspecialisten in de Tweede Kamer ten opzichte van het openbaar onderwijs.

De dames Smit-Kroes en Ginjaar-Maas geven de voorkeur aan het bijzonder (neutraal) onderwijs, terwijl Dees en Evenhuis zich openlijk uitspreken voorstander te zijn van openbaar onderwijs. (Albert Jan Evenhuis is zelfs hoofdbestuurslid van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs - V.O.O.)

Verdraagzaamheid

Liberalen hebben zich vooral in de vorige eeuw ingezet voor openbaar onderwijs. Ze waren in die benadering zo star dat ze de oprichting van de confessionele partijen bewerkstelligden.

Vooral de jong liberalen onder leiding van de toenmalige minister Kappeyne van de Coppello waren van opvatting dat de staat zich mocht gaan bemoeien met alle maatschappelijk kwalen. Het onderwijs moest in handen zijn van de staat, met als doel "de door en door beschaafde natie".

De toenmalige liberalen hadden geen oog voor minderheden, ze erkenden niet het recht van andersdenkenden.

Evenhuis heeft zich bij de behandeling van grondwetswijziging dan ook gedistantieerd van Kappeyne van de Coppello's onverdraagzame houding ten opzichte van minderheidsgroepen. A.J. Evenhuis onderstreepte bij deze behandeling de betekenis van de ontmoetingsschool. Volgens hem hebben liberalen altijd een vrij sterke relatie met het openbaar onderwijs behouden, maar zij dienen vanuit hun beginsel ook onverkort het recht te erkennen van hen die op levensbeschouwlijke of pedagogische grond zelf een school willen stichten. Dit recht behoort zelfs verdedigd te worden (NRC, 10 december 1976)

Deze opvatting ten opzichte van andersdenkenden is juist en past beslist in het liberale vaandel. Verdraagzaamheid is een wezenlijk kenmerk van het liberalisme.
Juist vanuit die gezichtshoek is het dan ook onbegrijpelijk dat de V.V.D. als partij haar relatie met het openbaar onderwijs aan het bekoelen is. Het openbaar onderwijs heeft evenals de V.V.D. verdraagzaamheid in haar vaandel staan. Op de openbare school treffen we kinderen aan vanuit verschillende levensbeschouwelijke achtergronden; deze kinderen spelen, werken en praten op die school met elkaar. De openbare school leert de kinderen begrip op te brengen voor andersdenkenden: verdraagzaamheid, dat is een belangrijke doelstelling van de openbare school.

Het is dan ook een taak van een liberale partij, zoals de V.V.D., om nog steeds op de bres te gaan staan voor openbaar onderwijs.

Roel Schrotenboer

Roddel . . .

Na de kritiek in De Driemaster op het rapport over "De economische orde in Nederland" van de heren Bolkestein en Rauwerda (het B&R-rapport) wordt bij de Teldersstichting een macro-econoom gevraagd .....

PANDBRIEVEN

BELEGGING MET DE ZEKERHEID VAN ONROEREND GOED.

FGH

FRIESCH-GRONINGSCHE HYPOTHEEKBANK

en met 27 mei or
over de rol var
Dit seminar zal
in het gebouw v
m. Reis- en verb
rgoed. Er zal al

Open brief aan Den Uyl

Open Brief verzonden door het J.O.V.D.-Hoofdbestuur aan de formateur, Zijne Excellentie Drs. J.M. den Uyl. (17-8-'77)

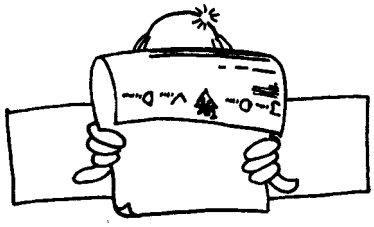

Zeer geachte heer Den Uyl,

Het Hoofdbestuur van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.) is verontrust over de agenda van Uw formatiebesprekingen. Met teleurstelling hebben wij moeten vaststellen dat in Uw agenda geen tijd is uitgetrokken voor het maken van afspraken op het gebied van de persoonlijke vrijheid.

Toch betreft het hier onderwerpen waarvan wij aannemen dat zij U als socialist even na aan het hart liggen als ons als liberale jongeren. Ook mag bekend worden verondersteld dat onze gedachten hieromtrent worden gedeeld door een ruime meerderheid van de leden van de Tweede Kamerfracties van P.v.d.A., D'66 en V.V.D., tezamen een Kamermeerderheid vormend.

Met deze Open Brief doen wij een dringend beroep op U onderstaande onderwerpen alsnog in Uw formatiebesprekingen te betrekken. Wij vragen tevens Uw aandacht voor soortgelijke verzoeken die U in de afgelopen weken van verschillende zijden hebben bereikt (wij noemen bijvoorbeeld de Open Brieven van het COC, de Stichting Vrije Relatierechten en het Humanistisch Verbond). Het spreekt vanzelf dat wij een afschrift van deze brief hebben gezonden aan de leden van de Tweede Kamerfracties van P.v.d.A. en D'66. Ook hebben wij een copie doen toekomen aan de Tweede Kamerfractie van het C.D.A.

Wij hebben er bij de Eerste en Tweede Kamerfracties van de V.V.D. op aangedrongen te gelegener tijd parlementaire steun te verlenen aan de door ons in deze Open Brief bepleite maatregelen.

In de hoop op een gunstige reactie, verblijven wij, namens het Hoofdbestuur van de J.O.V.D., met verschuldigde hoogachting,

w.g.
Iris E.J.M. Lantain-Kersten
algemeen secretaris

w.g.
G.M. de Vries
landelijk voorzitter

1. Abortus

Hoogste prioriteit geniet o.i. in de komende kabinetsperiode het afschaffen van de strafbaarstelling van abortus, mits deze wordt verricht door bevoegde artsen. Na medisch en sociaal advies moet de beslissing door de betrokken vrouw zelf worden genomen.

Het is duidelijk dat het initiatiefontwerp Lamberts-Roethof/Veder-Geurtsen thans verreweg de meest liberale regeling van deze materie bevat. Wij staan dan ook vierkant achter het oorspronkelijke stemgedrag van de Tweede Kamerfracties van P.v.d.A. en V.V.D., en doen een dringend beroep op deze partijen om alsnog gezamenlijk een wettelijke regeling van deze strekking tot stand te brengen. Met name de opstelling van de Eerste en Tweede Kamerfracties van de V.V.D. heeft op dit punt onze bijzondere belangstelling.

2. Liberalisering van het gevangeniswezen

Langzamerhand wint het inzicht veld, dat doelmatige bestrijding van de criminaliteit minder een bestraffend dan een begeleidend karakter moet dragen. Wij steunen dit inzicht volkomen. Drastische modernisering en liberalisering van het gevangeniswezen verdient o.i. dan ook hoge prioriteit. De rigoureuze vrijheidsbeknotting die de gevangene thans ondervindt, heeft in veel gevallen alleen maar (verdere) psychische schade tot gevolg.

Met de vereniging van Reclasseringsinstellingen zijn wij van mening dat de gevangenisstraf op den duur door andere straffen moet worden vervangen. De praktijk leert dat gevangenisstraf dikwijls discriminerend werkt, omdat het vooral mensen uit de lagere sociale milieu's zijn die in de gevangenis terechtkomen. Nog onlangs heeft Dr. M. Moerings in zijn proefschrift (Utrecht, juni 1977) aangetoond dat gevangenisstraf de gevangenen nauwelijks voorbereidt op terugkeer in de maatschappij, maar dat deze terugkeer juist met veel problemen gepaard gaat. Met hem zijn wij van mening dat o.a. meer aandacht moet worden besteed aan de problemen van de vrouw van de gevangene en dat moet worden gestreefd naar het onderbrengen van meer gevangenen in open in plaats van gesloten inrichtingen.

Wij vragen U verder het totstandkomen van een wettelijke regeling voor alternatieven voor de korte vrijheidsstraf te bespoedigen. Terecht constateert de Commissie Alternatieve strafrechtelijke sancties dat verandering hoognodig is, omdat anders de huidige prak-

Roddel . . .

Mr. Luns: "Het kan zijn, dat ik haper bij mijn verhaal. Mijn bril ligt echter in de auto twee kilometer verder geparkeerd. Wie weet wordt het er levendiger door....."

tijk, met alle negatieve gevolgen voor de betrokkenen van dien, blijft bestaan. Wij denken o.a. aan het geven van meer mogelijkheden aan de rechter om te experimenteren met verschillende soorten straf.

In dit verband willen wij er bij U op aandringen dat er meer en beter overleg tot stand komt tussen de minister van Justitie en het Openbaar Ministerie, gericht op het inkorten van de wachttijden voor gevangenissen.
Eén van de bezwaren die voortdurend tegen het frequenter hanteren van de geldboete als alternatieve straf wordt aangevoerd, is de overdraagbaarheid van deze straf. Het lijkt ons zinvol een onderzoek in te stellen naar de juistheid van dit bezwaar.

3. Rechtshulp en reclassering

Het komens kabinet dient met kracht te streven naar voor iedereen bereikbare rechtshulp. Het ministerie van Justitie behoort niet alleen de balie, maar ook de zg. alternatieve rechtshulpverleners in een regelmatig overleg te betrekken.
Het verdient aanbeveling te komen tot een betere werkafbakening tussen de reclassering en de welzijnswerkers, om te voorkomen dat de reclassering de begeleiding van ex-gedetineerden na het verlaten van de inrichting te abrupt beëindigt.

4. Politie en particuliere beveiligingsdiensten

Met de Commissie Kroeskamp zijn wij van mening dat er spoedig een wettelijke regeling moet komen voor het toezicht op en de regulering van het particuliere bewakings- en beveiligingswezen.

Er moet grote aandacht worden besteed aan het stoppen van de lekken in politieregisters. Het rapport "Politie en Privacy" van de Vereniging van Redasseringsinstellingen heeft het bestaan van deze lekken onomstotelijk aangetoond. Dit euvel moet niet alleen worden bestreden d.m.v. wetgevende arbeid, maar ook via vergrote aandacht voor dit punt in het kader van de politie-opleidingen.

Er dient o.i. in de toekomst meer nadruk te worden gelegd op de hulpverlenende taak van de politie, o.a. door een accentverschuiving in de opleiding en door betere bestraffing.

5. Rechten van minderjarigen

Naar onze mening moet spoedig een oplossing worden bereikt voor het probleem van de weggelopen minderjarigen. De aanvulling van artikel 280 Sr zoals bepleit door Haas-Berger en Roethof in hun initiatief-ontwerp achten wij hiertoe globaal een nuttige bijdrage, die snelle afhandeling door de Kamer verdient.

Dit vraagstuk kan o.i. echter niet geheel los worden gezien van het huidige kinderbeschermingsrecht. De aanbevelingen van de Commissie Wiarda m.b.t. de veranderingen die in de wetgeving op het terrein van de kinderbescherming noodzakelijk zijn, dienen door de wetgever in de komende kabinetsperiode te worden beoordeeld.

6. Afschaffen verouderde wetsartikelen

Persoonlijke vrijheid impliceert persoonlijke verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid. Maximale vrijheid, zoals wij die voorstaan, vindt hierin zijn begrenzing. De overheid is geen zedenmeester, maar heeft slechts een dienstverlenende taak. De volgende wetsartikelen, die de persoonlijke vrijheid in bovenstaande zin beknotten, dienen daarom te worden weggenomen:

a. afschaffing van de strafartikelen inzake "belediging van een bevriend staatshoofd". Maximale vrijheid van meningsuiting, ook voor militairen en ambtenaren, moet wettelijk zijn gewaarborgd.

b. afschaffing van de strafartikelen inzake pornografie en overspel, en herziening van de strafartikelen inzake openbare schennis van de eerbaarheid.

7. Beleid Openbaar Ministerie inzake pornografie

Niet alleen de wetgever dient consequent te zijn in de aanpassing van de wetgeving aan veranderde maatschappelijke omstandigheden, maar ook het Openbaar Ministerie behoort consequent te zijn waar het gaat om het "vertalen" van dergelijke aanpassingen in haar beleid.

In dit verband verlangen wij onmiddellijke afschaffing van het pornobeleid van het O.M. Het getuigt o.i. van minachting voor het parlement dat het O.M. de afschaffing van de filmkeuring de facto negeert, en is overgegaan tot een activering van het vervolgingsbeleid van bioscoopexploitanten o.g.v. (het o.i. allang verouderde) artikel 240 Sr. En dan spreken wij nog niet eens over het absurde criterium van de "vijftig-stoelen-grens." Wanneer mogen Nederlanders eindelijk zelf uitmaken wat zij willen zien?

8. Afschaffing van het bestaande huwelijksrecht

Wij zijn voorstander van afschaffing van de bestaande huwelijkswetgeving en vervanging door een liberaal contractrecht dat voor alle vormen van samenleving gelijkelijk geldt en dat aan alle partners en eventuele kinderen onafhankelijkheid en rechtszekerheid garandeert.

Het is duidelijk dat de bestaande huwelijkswetgeving op veel punten discriminerend werkt ten opzichte van alternatieve samenlevingsvormen. Hierin moet zo spoedig mogelijk verandering komen. Het komende kabinet dient

op dit punt o.i. met een voorstel van wet te komen. Het zg. Leidse model van een samenlevingscontract achten wij hiertoe een belangrijke bijdrage.

Ook dient de wetgever met spoed verandering te brengen in de discriminatie van andere leefvormen dan het huwelijk, zoals die zich o.a. voordoen in de belasting- en pensioenwetgeving, de sociale verzekering en de huisvesting.

9. Emancipatie

Met genoegen hebben wij geconstateerd dat U besloten hebt het te voeren beleid inzake emancipatie van de vrouw tot onderdeel van uw formatieberaad te maken. Wij zouden graag uw aandacht vragen voor de aan U gerichte nota van de Emancipatiecommissie van 7 juni jl., en met name voor het verzoek tot het opstellen van een anti-discriminatiewet. Hoewel dit voorstel ongetwijfeld grote technische bezwaren zal oproepen, achten wij het niettemin ruimschoots overweging waard.

Wij dringen er bij U op aan, niet alleen de positie van de vrouw in uw beraad te bespreken, maar meer in het algemeen de positie van minderheidsgroepen in Nederland. Hierin zal zeker de positie van de Zuidmolukse gemeenschap niet onbesproken kunnen blijven.

10. Openheid en openbaarheid

Wij dringen er bij de in het formatieberaad participerende fracties op aan de behandeling van het wetsontwerp Openbaarheid van bestuur met voortvarendheid voort te zetten.

De openheid bij de formatie laat helaas nogal eens te wensen over, zoals Volkskrantcorrespondenten Kees Bastianen en Hans Goessens in de Volkskrant van 11 augustus terecht opmerkten. Graag doen wij bij deze een beroep op U meer dan in de afgelopen weken het publiek te informeren over het verloop van de formatie en de door de fracties ingenomen posities. Hiermee voldoen wij aan een wens van de algemene vergadering van de J.O.V.D., die het Hoofdbestuur op het congres van 12 en 13 maart jl. verzocht het vraagstuk van de openbaarheid onder de aandacht van de formateur te brengen.

11. Privacy

De stormachtige economische en technologische ontwikkeling in deze tijd maakt het dringend noodzakelijk dat doeltreffende wettelijke bepalingen in het leven worden geroepen die de burger civielrechtelijke mogelijkheden geven om van instanties, die zijn leefmilieu en privacy aantasten, genoegdoening te krijgen. Het komt ons voor dat het rapport van de Staatscommissie Koopmans teveel hiaten bevat om voor ongewijzigde overname in de komende kabinetsperiode een afdoende privacywetgeving tot stand kan worden gebracht.

Roddel . . .

Dr. Van Eekelen: Vredesbesprekingen zijn voor velen als het liefdeleven van de olifant: het speelt zich af op hoog niveau, het werpt veel stof op en het resultaat komt pas jaren later..

EUROPESE VERKIEZINGEN 1978

Het ziet er naar uit dat we volgend jaar werkelijk de leden van het Europese Parlement gaan kiezen. Na eindeloze discussies nam de Raad van Ministers op 20 september 1976 het besluit de eerste directe verkiezingen voor het Europese Parlement in 1978 te houden. Bij dit besluit diende een rapport van de Nederlandse socialist Patijn als leidraad.

In twee landen waar men op groot verzet zou kunnen rekenen, t.w. Engeland en Frankrijk, zijn de obstakels op weg naar de verkiezingen grotendeels weggewerkt.

In Engeland is men binnen de Labourpartij erg verdeeld over de Europese Verkiezingen, maar sinds de Liberalen o.l.v. David Steel Labourpremier Callaghan gesteund hebben tegen de door de Conservatieven ingediende motie van wantrouwen, is de premier de Liberalen zeker iets schuldig; zoals bekend zijn de Liberalen voorstander van de Europese Verkiezingen. Ondanks de verdeeldheid binnen Labour heeft het Britse parlement zich op 7 juli in ruime meerderheid uitgesproken voor de Europese Verkiezingen. Over de uitvoering is men echter nog erg verdeeld; de Liberalen hopen dat de Engelse afgevaardigden voor het Europese Parlement via een stelsel van evenredige vertegenwoordiging gekozen gaan worden.

In Frankrijk heeft Giscard d'Estaing de wind uit de zeilen van Communisten en Gaullisten weten te halen, die van mening zijn dat de Europese Verkiezingen strijdig zijn met de Franse grondwet, en een aantasting vormen van de Franse nationale soevereiniteit. De Constitutionele Raad, waaraan Giscard d'Estaing dit vraagstuk heeft voorgelegd, bepaalde echter dat zulks niet het geval was.

Tot zover lijkt er geen vuiltje aan de lucht, maar als het direct gekozen Europees Parlement in werking treedt zal het na een inwerkperiode zeker proberen haar invloed te vergroten door meer bevoegdheden naar zich toe te trekken. Het zal er alles aan doen geen simpele optelsom te zijn van een aantal nationale parlementen. Het zal een eigen karakter willen hebben om uit te groeien tot een echte supranationale organisatie. Men kan echter benieuwd zijn hoe Frankrijk daarop zal reageren.

In de overige lidstaten zijn de problemen niet van een zodanig gehalte dat zij de Europese Verkiezingen kunnen tegenhouden. Het lijkt mij ter informatie toch wel goed om de andere lidstaten van de Europese Gemeenschap even langs te lopen voorzover er problemen zijn.

West-Duitsland heeft voor West-Berlijn één zetel gereserveerd in het Europese Parlement. Dit heeft tot felle Russische protesten geleid. Bij onze zuiderburen komt de taalstrijd weer eens om de hoek kijken. Daar zijn de zetels als volgt verdeeld: 11 voor Vlaanderen, 3 voor Brussel en 10 voor Wallonië. De Vlamingen en de Franstalige Brusselaars zullen wel weer gaan protesteren. En hoe staat het in ons eigen land ?

Nederland heeft als een van de stimulators van de Europese integratie geen echte moeilijkheden met de Europese Verkiezingen. Nederland wordt

gezien als één kieskring; voor de ons toebedeelde 25 zetels is een kiesdeler nodig van 300.000 à 400.000 stemmen. De partijen die mee doen mogen een kandidatenlijst met maximaal 50 kandidaten indienen. Dit neemt niet weg dat men over een aantal details nog volop aan het discussiëren is, zoals:

1. het mobiliseren van het kiezersvolk
2. wie is kiesgerechtigd
3. hoe kunnen de gekozen Europese parlementariers voldoende kontakt houden met hun kiezers en hun land.

Het mobiliseren van het kiezersvolk

Volgens een opiniepeiling die de Europese commissie heeft laten houden om te meten of de Europeanen wel een Europese verkiezing wensen, is de uitslag zeker bemoedigend. Van de Nederlanders is 82 % vóór en slechts 9 % tegen, terwijl 9 % het nog niet weet. Uit deze opiniepeiling kwam wel naar voren dat velen menen dat zij onvoldoende geïnformeerd zijn.

Het is volgens mij dan ook zaak om ondanks de goede opinie-uitslagen een goed tastbaar informatiepakket aan de mensen voor te leggen. Dit pakket zal zeker een aantal alledaagse onderwerpen moeten behandelen die om een Europese aanpak vragen, zoals consumentenbelangen, milieuvraagstukken, regionale problemen, een EEG-paspoort, etc. Verder zal dit informatiepakket adressen en andere verwijzingen moeten bevatten die de kiezer meer wegwijs kunnen maken in zijn speurtocht naar meer informatie.

De partijen die meedoen aan deze verkiezingen zullen er alles aan moeten doen om er ook hun steentje bij te dragen om deze verkiezingen tot een groot succes te maken. Op hen rusten zware verantwoordelijkheden zoals het de kiezer duidelijk maken van haar standpunten. Bijeenkomsten die door de verschillende partijen worden georganiseerd zullen meer aanspreken wanneer daaraan een internationaal karakter wordt gegeven door ook buitenlandse kandidaten uit te nodigen.
Tevens zal ook ons nationaal comité Europese verkiezingen waarvan Vondeling voorzitter is haar programma activiteiten eens moeten gaan tonen. Ook hierbij kan de Europese Beweging veel doen; zij heeft meerdere malen van zich laten horen wanneer het ging over de Europese aangelegenheden. Wil men dat de Europese verkiezingen een succes worden dan zal iedereen die hier iets mee te maken heeft zijn bijdrage kunnen leveren en vele handen maken dan licht werk.

Wie zijn eigenlijk kiesgerechtigd?

Tot op heden stelt de wetgeving dat alleen ingezetenen aan de verkiezingen voor Nederland vertegenwoordigende lichamen mogen deelnemen. Hierdoor zijn Nederlanders die niet ingezetenen zijn en wel in de Europese Gemeenschap wonen dus uitgesloten van kiesrecht op Nederlandse lijsten; zo ook waar en hoe gaan de Europese en niet Europese gastarbeiders stemmen die in ons land verblijven. Krijgen ze het recht om hier te stemmen of wordt hun de mogelijkheid gegeven om hun stem via de post of bij volmacht in hun eigen land uit te brengen voor zover zij uit een lid-staat komen? Omdat wij voor het eerst deze verkiezingen houden lijkt het mij goed om elke kiesgerechtigde die uit een lidstaat der Europese Gemeenschap komt de mogelijkheid te geven om in dat land zijn stem uit te brengen waar hij ingeschreven staat.
Dus Nederlanders die buiten Nederland wonen maar binnen de Europese Gemeenschap moeten hun stem uit kunnen brengen op een Nederlandse lijst.

Hoe blijven de gekozen Europees Parlementariërs op de hoogte van wat zich in eigen land afspeelt?

Men dacht eraan om de gekozen Euro Parlementariër een speciale status te geven in het Nederlandse Parlement. Of de gekozen Euro Parlementariër een speciale status te geven in het Nederlandse Parlement. Of de gekozen Euro Parlementariër zitting te laten nemen in bijvoorbeeld een vaste kamercommissie die zich met de Europese aangelegenheden bezig zal gaan houden.

Een goede oplossing zou zijn de gekozen Euro Parlementariër zijn contacten te laten onderhouden door het volgen van fractievergaderingen van zijn eigen partij in de Tweede Kamer.
Dit betekent dat de politieke partij zelf de relatie tussen de Kamerfractie en haar leden van het Europese Parlement gaan bepalen.

Stellingen

1. Wil men dat het kiezerscorps een bewuste keus gaat maken, dan dient er voor gezorgd te worden dat er voldoende en een breedvoerige informatie aanwezig is waarin zeker een aantal praktische en alledaagse onderwerpen die op de Europese verkiezingen betrekking hebben opgenomen dienen te worden.

2. De verschillende organisaties die met de propaganda voor deze Europese verkiezingen belast zijn dienen een gecoördineerd beleid te voeren.

3. Elke Nederlander die binnen de Europese Gemeenschap woont doch géén ingezetene is dient de mogelijkheid te hebben om zijn stem uit te brengen op een Nederlandse lijst, tenzij hij of zij zijn stem ter plaatse kan uitbrengen.

4. De in Nederland wonende buitenlanders afkomstig uit een EG lidstaat dienen in Nederland hun stem te kunnen uitbrengen op een Nederlandse lijst, wanneerzij hun stem niet hebben kunnen uitbrengen op een lijst van hun eigen land.

5. Een dubbel mandaat wordt van de hand gewezen op grond van tegenstrijdigheid tussen nationale en Europese Parlement. en vanwege de daaraan verbonden overvloedige werkzaamheden.

6. Omdat het wenselijk is dat de Euro Parlementariër voldoende contacten onderhoudt met wat er in z'n land gebeurt, is het wenselijk dat hij toegang heeft tot de fractievergaderingen van zijn partij.

7. De volgende Europese verkiezingen kunnen alleen dan een succes worden wanneer dit

gekozen Europese Parlement werkelijk resultaten boekt die het nut van dit Europese Parlement moeten gaan bevestigen.

8. Wil dit Europese Parlement werkelijk resultaten boeken dan dient zij niet een simpele optelsom van nationale parlementen te zijn maar zal dit parlement er naar moeten streven supranationale bevoegdheden te verwerven.

Cees A.J. van Beukering
Mascagnistraat 515-A
Tilburg

BERKHOUWER EN DE EUROPESE INTEGRATIE:
IK DRINK MELK, U OOK!

VAKANTIEVRIJHEID

De voorbije zomervakantie gaf ruimschoots gelegenheid voor allerlei overpeinzingen, meditatie zo de geachte lezer dat wil. Wat gedachten over dat grootste liberale goed - de vrijheid - schoten mij te binnen, overigens wel aan de hand van een aantal erkende liberale schrijvers, zoals bijvoorbeeld de Engelsman Hobhouse, wiens in 1911 geschreven werkje nog altijd zeer lezenswaardig is.

Vrijheid wordt in liberale kringen meestal tweeledig vertaald: de mogelijkheid om te doen en laten wat men wil, voorzover daarbij anderen niet gehinderd worden en de mogelijkheid om over een aantal zaken te beschikken naar eigen willekeur.

Het laatste punt het eerst bij de kop vattend belandt men bij het persoonlijk of particulier eigendom. Vaak wordt dat gezien als een natuurrecht van het individu, waarbij de bron van het recht niet op een rechtverlenende persoon of instantie valt terug te voeren. Het moet dus onafhankelijk van de staat zijn, aangezien het anders door deze zou moeten zijn verleend. Eigendom vertegenwoordigt voor het individu het meest directe wat nodig is om inhoud te geven aan formele onafhankelijkheid. Maar wanneer eigendom essentieel is voor de ontwikkeling van de natuurlijke vrijheid van de mens, mag het niet aan enkelen toebehoren doch dienen allen eigendom te hebben. Daarbij komt dat eigendom een negatief recht is in die zin, dat het gebruikt wordt tegen een andere persoon die er niet over mag beschikken. Dat is immers aan de eigenaar voorbehouden. In dit geval worden maatschappij en staat tot de natuurlijke complementen van vrijheid, aangezien zij, in het belang van het algemeen welzijn, de zorg waarvoor aan de staat is toevertrouwd door middel van het sociaal contract dat de leden van de bevolking onderling hebben gesloten aan de macht van de eigenaar beperkingen op moeten leggen. Hetgeen dan vrijwel automatisch tot gevolg heeft, dat de individuele activiteit ook aan banden wordt gelegd. Het eigendom wordt hiermee een sociale creatie en kan geen natuurrecht zijn. Ook blijkt dat de moderne op vrijheid gebaseerde staat als doel heeft de rechten van elk afzonderlijk individu in overeenstemming te brengen met de rechten van alle individuen. Daar waar het belang van het individu samenvalt met dat van de gemeenschap dient het vrij gelaten te worden in zijn acties. Voor het overige dient de staat in te grijpen of bij te sturen. Met het steeds complexer worden van de maatschappij lijkt het onvermijdelijk dat de staat de individuele eigendomsrechten nog wat sterker aan banden legt. Wanneer men met het eigendom niet meer alles kan doen wat men wil, zelfs niet in volledig eigen kring, zijn we ondertussen aangeland bij het eerste deel van de vertaling van vrijheid.

Vrijheid lijkt mij namelijk veeleer de mogelijkheid om door eigen bewustzijn uit te groeien boven de noodzakelijkheden en de beperkingen van het leven van alledag. Het is een gevolg van karakteropvoeding en een teken van rijpheid. Werkelijk vrij is diegene, die kan kiezen wat het meest met zijn morele bestemming overeenkomt. De vrijheid bestaat niet uit het doen van al hetgeen men wil, maar in een rechtsstaat betekent het het in staat zijn datgene te doen wat men zou behoren te doen. Vrijheid is een kwestie van zelfbewustzijn geworden, want alleen een zelfbewust persoon is in staat de vrijheid van anderen te kennen en te respecteren. Zelfbewustzijn moet grotendeels ontwikkeld worden. Geen mens wordt in vrijheid geboren, want er is geen stadium in de ontwikkeling van de mens te vinden waarin hij zo afhankelijk is van anderen als juist in de jaren na de geboorte. Het vormen van menselijke individualiteit is het werk van de vrijheid en van voortdurende ervaring: bij geen enkel persoon wordt een een duurzame vooruitgang geboekt, tenzij dit een door die persoon zelf bewust gewilde ontwikkling is. De innerlijke waarde ligt in de kracht van de persoonlijkheid, die alle factoren en elementen van zijn persoonlijk leven controleert en domineert. Het afwezig zijn van dwang van buitenaf is slechts een uiterlijk aspect van deze vrijheid. Slechts diegene is vrij, die leeft in de maatschappij, met al zijn banden en beperkingen, maar die tevens in diezelfde maatschappij de voor de ontwikkeling van zijn eigen morele persoonlijkheid noodzakelijke middelen weet en vindt om zich van zijn banden los te maken. Losmaken van gewoonte en van sociaal mechanisme is een eerste stap in de richting van de vrijmaking van de geest. Pas wanneer dit bereikt is kan de individuele vrijheid gestalte krijgen in uitspraken en handelingen, in gezin en maatschappij. Een kenmerk van het zelfbewustzijn, dat het individu zich heeft eigengemaakt, is het afstand nemen van eigen activiteiten en het bekritiseren daarvan. De vrijheid is dan geworden tot een zelfdiscipline.

Om hiertoe te komen maakt het individu gebruik van de mogelijkheden die de maatschappij hem/haar biedt. Is de maatschappij een middel tot individuele ontwikkeling, juist daardoor is zij ook de schepper van het individu, dat van diezelfde maatschappij afhankelijk is. De vrijheid van het individu bestaat dan ook alleen maar in de context van de gehele maatschappij; het kan geen op zichzelf staand gegeven zijn.

Radicaal-liberalen, met name in Frankrijk, hebben in het verleden hieruit tal van conclusies getrokken die elk op zich interessante mogelijkheden tot discussie bieden. In jeugdige

overmoed zelf een aantal conclusies trekkend meen ik (in de verwachting dat dit van vele kanten kritiek zal opleveren) het volgende te kunnen stellen:

dat met het steeds complexer worden van de maatschappij te verwachten is dat in de toekomst duidelijke beperkingen gesteld zullen (moeten) worden aan de stoffelijke activiteiten van elk individu. Daarmee onverbrekelijk verbonden is, dat er beperkingen zullen worden opgelegd aan de omvang van het particulier eigendom.

dat verder - ook al door het in zicht komen van een grens aan de mogelijkheden om er steeds meer op vooruit te kunnen gaan - het uit een oogpunt van liberale politiek verstandige daad zou zijn om de door D'66 gebruikte verkiezingsleuze "Niet meer maar beter" voor de komende jaren tot leidraad te nemen en vooral als doel te nemen : vooruitgang op immaterieel gebied.

Gerard Derriks

RESOLUTIE VREDE EN VEILIGHEID

Om kostbare ruimte te besparen, laten we hieronder de wijzigingen in de nu definitieve resolutie weten. Dus lees uw vorige Driemaster en de resolutie is compleet.

Preambule
Onder A is "het beste" vervangen door "het minst slechte".

Onder NAVO onder 1B staat nu: "Een democratisch Spanje, dat mede oog heeft voor menselijke waarde en vrijheid, dient lid te kunnen worden van de NAVO;

Onder NAVO 2 is toegevoegd: "en nucleaire" strijdmacht.

Bij 4 politieke ontspanning is toegevoegd als één na laatste zin: "Anderzijds dient kritiek van het Oostblok op het Westen in dezen serieus genomen te worden".

Nieuw bij 8 Europa een (a): "De aankoop van militair materieel dient onder parlementaire controle en uitsluitend op rationele gronden te geschieden".

Roddel . . .

De harde praktijk van het H.B.-lidmaatschap zette voor Iris Lantain en Rino Schreuder meteen in. Enkele ordeverstoorders - waaronder zich volgens geruchten ook een pas gekozen Tweede Kamerlid bevond - sloten hen in een hotelkamer op, in de hoop de H.B.-verkiezing te kunnen ontregelen. Tot verbazing van het H.B., dat met de rug naar het raam zat, barstte de zaal plotseling in lachen uit: er zakte een beddesprei voor het raam neer. Het H.B.-lid, dat op dat moment aan het woord was, dook in paniek in zijn papieren om het komische van zijn woorden te ontdekken .....

WIE IS ANITA BRYANT?

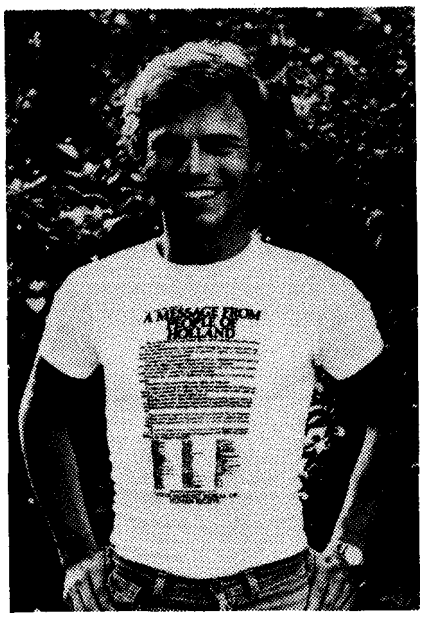

Anita Bryant is een Amerikaanse dame die in homosexualiteit een bedreiging van de Amerikaanse jeugd ziet en zich met de Bijbel in de hand keert tegen alles wat maar naar alternatieve samenlevingsvormen zweemt. Helaas heeft ze met haar kruistocht in Miami (Californië) al een triest succes geboekt. Homosexuelen, lesbiënnes, etc. kunnen nu in Miami op grond van hun "afwijking" in grote moeilijkheden komen: ze komen moeilijk aan huisvesting, ze kunnen makkelijk worden ontslagen, etc.

Mevrouw Bryant ziet in haar "succes" in Miami een aansporing om haar activiteiten uit te breiden tot heel Amerika, en zelfs tot Europa. Er zijn al steuncommité's voor haar opgericht in Ierland en Spanje.

Liberalen hebben altijd op de bres gestaan voor tolerantie ten opzichte van alternatieve samenlevingsvormen. Het J.O.V.D.-hoofdbestuur heeft dan ook met waardering kennis genomen van het feit dat de advertentie, die een aantal vooraanstaande Nederlanders in de Miami Herald plaatsten als protest tegen de actie van Anita Bryant, niet alleen is ondertekend door Mr. W.J. Geertsema en ons aller Annelien Kappeyne, maar ook door V.V.D.-voorzitter Mr. F. Korthals Altes. Jammer dat de handtekening van Hans Wiegel ontbrak.

In december zal met steun van het J.O.V.D.-Hoofdbestuur opnieuw een advertentie worden geplaatst, dit keer in het beroemde Time Magazine. Die advertentie zal maar liefst ƒ 40.000,-- kosten. Om dit kolossale bedrag op te brengen zal het organiserend comité (de Stichting Vrije Relatierechten van Coos Huysen) in de nacht van 8 op 9 oktober a.s. een nachtconcert organiseren in het Concertgebouw in Amsterdam. Uit de opbrengst van dit nachtconcert, dat om 24.15 uur begint, hoopt men de advertentie te kunnen financieren.

Helaas beschikt het Hoofdbestuur over onvol-

doende middelen om de actie financieel te steunen. Daarom roept het Hoofdbestuur hierbij alle J.O.V.D.'ers op om dit nachtconcert bij te wonen. Een groot aantal Nederlandse artiesten verleent belangeloos medewerking; Rod McKuen komt speciaal voor dit concert overvliegen uit Amerika. Verder onder meer Adèle Bloemendaal, Robert Long, Martine Bijl en Jasperina de Jong. Mies Bouwman doet de presentatie.

De kaarten kosten *f* 12,50, *f* 25,--, of *f* 40,-- en zijn te bestellen bij Walter Kamp (020 - 243249) of Henk Krol (04998 - 6203)

De tekst van de advertentie in Miami Herald staat op een T-shirt. Het is à *f* 14,90 te bestellen op giro 1444455 te Amsterdam. (S, M of L?!)

LAAT ANITA BRYANT GEEN POOT AAN DE GROND KRIJGEN EN STEUN DEZE ACTIE!!!

ZOMERCONGRES

Aangezien de redactie niet beschikt over de letterlijke teksten van de diverse inleiders, zult u het moeten doen met enige snippers uit de inleidingen.

Prof. Dr. Röling

Spreker zag drie revoluties in de wapentechniek, nl. die in explosieve kracht, in draagwijdte en in afstand.
Als er niet de vrees was voor atomair geweld, waren er wellich oorlogen uitgebroken naar aanleiding van Hongarije (1956) en Tsecho-Slowakije (1968). Sinds de S.U. zelf beschikt over het atoomwapen is hun doctrine veranderd. Het past in de marxistische leer - als een "stadium" -, wanneer het kapitalisme begint te overleggen met het communisme.
Deze theorie huldigde "International Affairs" in 1960.
Als signaal had de N.A.V.O. in 1958 best wat kunnen minderen, er was toen nog niet zo'n monopolitisch blok.
In Genève vindt science fiction plaats; de M.B.F.R. en SALT-besprekingen zijn verhullend en perifeer. De Westerse wapens worden niet alleen defensief gebruikt, het zijn tevens onderhandelingsreserves. Bovendien heeft het Westen er volstrekt te veel om te neutraliseren Röling wees op de uitspraak van de Zweedse Minister Mirdall: de grote machten hebben schuld aan de huidige toestand. De supermachten willen hun positie handhaven. De stemming in de N.A.V.O. en in de V.S. komt overeen, om economisch culturele redenen. Tussen de kleine landen en de supermachten bestaan volstrekte tegenstellingen. Röling riep de kleine landen (weer) op, zich te verenigen omdat van hen de oplossing kan komen. Hij is voor een Westelijke verklaring van no-first-use (niet als eerste atoomwapens inzetten). Het is geen partijpolitiek onderwerp en er moet een nationaal antwoord op defensiekwesties zijn. Constructieve politiek is redelijke concessies willen doen. Het C.D.A. is wellicht voor meer bewapening, omdat haars inziens de overheid het zwaard Gods draagt. Maar waarom is de V.V.D. voor meer bewapening?

Mr. Dr. Luns

Mr. Luns' betoog was als te verwachten met grappen en grollen doorspekt. Zijn intro was meteen raak: "Ik ben zo langzamerhand op een leeftijd gekomen, dat iedereen voor mij een jongere is".

Voor president Carter is er een spanning tussen de noodzaak om defensie te verhogen, bij de mensenrechten duidelijk te zijn en de gewenste ontspanning met de S.U. De S.U. is maar liefst 48 miljard schuldig aan het Westen. Over de no-first-use verklaring: "Ik zeg geen ja of nee. Of ik het weet of niet, juist die onzekerheid is de garantie".

Dr. Van Eekelen

De heer Van Eekelen ving aan met het zich veel voor te stellen van de samenwerking met de J.O.V.D. Hij was het in hoofdzaak eens met de resolutie van de J.O.V.D.

Het behoud van vrede is zeer belangrijk. Er zijn sedert 1945 veel oorlogen gevoerd, maar niet tussen de grote mogendheden en niet in Europa. Over de begrippen positieve en negatieve vrede was hij niet zo enthousiast. Vreedzame co-existentie is ook al geen positief begrip; oorlog wordt danwel vermeden, maar er is strijd op alle terreinen. Vrede gebaseerd op wederzijdse afschrikking is als discussieterm beter. Niet de angst is de basis ervan, maar de wetenschap dat agressie niet loont.
Om die agressie te voorkomen zal er:
- nucleaire pariteit (even sterk) moeten zijn,
- de aanwezigheid van de V.S. moeten zijn in Europa. Zonder die hulp zal Europa nooit dezelfde mate van veiligheid kunnen garanderen. Van Eekelen was het ook eens met de J.O.V.D. afwijzing van een Europees kernwapen,
- in Europa voldoende bereidheid moeten bestaan om een eigen defensie te onderhouden,
- een nuttige besteding dienen plaats te vinden van de uitgetrokken gelden. Daartoe is vooral standaardisatie belangrijk. Dat laatste is van meer gewicht dan de specialisatie.

Een enkel commentaar op de sprekers.
Het was geen discussie tussen kemphanen.
Zoals te verwachten: geen schokkend nieuws van Mr. Luns. Uiteraard een geoefend debater.
Prof. Röling bleek een voor ieder duidelijke theorie op een prettige manier uiteen te zetten. Zeer fijnzinnig trachtte hij de beide andere inleiders tot uitspraken te verleiden.
Dr. Van Eekelen hield een helder en puntig betoog. Naar alle waarschijnlijkheid betekent hij een sterke kwaliteitsverhoging voor de V.V.D.-Tweede Kamerfractie.

Bert van der Stoel

VAN DE HOOFDBESTUURSTAFEL

In de afgelopen maanden is het volgende van de Hoofdbestuurstafel gekomen:

Politiek

1.
Er zijn twee HB-verklaringen uitgegeven: één waarin Den Uyl werd verzocht om meer aandacht in zijn formatiebesprekingen voor alternatieve samenlevingsvormen, en één waarin het formatiecompromis over de grondpolitiek werd gekraakt. Het HB vreest dat van dit compromis uiteindelijk de jonge boeren de dupe worden. Het zwaartepunt van de kritiek van het HB is, dat door het compromis de kern van de problemen rond de grondpolitiek, te weten de inflatie niet wordt aangepakt.

2.
Tijdens de formatie Den Uyl heeft het HB een Open Brief aan de kabinetsformateur geschreven. In deze Open Brief doet het HB elf uitgewerkte aanbevelingen op het gebied van de geestelijke vrijheid. De punten betreffen: abortus, liberalisering van het gevangeniswezen, rechtshulp en reclassering, politie en particuliere beveiligingsdiensten, rechten van minderjarigen afschaffen van verouderde wetsartikelen, pornografie, huwelijkswetgeving en alternatieve samenlevingsvormen, emancipatie, openbaarheid van bestuur en privacy.

De Open Brief is gestuurd aan de Tweede Kamerfracties van P.v.d.A., V.V.D. en D'66, met het verzoek om parlementaire steun voor de door het HB bepleite maatregelen. Van de justitiespecialisten van deze fractie (Roethof, Zeevalking en Nijpels) zijn al voorlopige positieve reacties binnen.

3.
Onder verantwoordelijkheid van het HB is een nota over grondpolitiek verschenen, opgesteld door de Landbouwcommissie. Een nota van de Onderwijscommissie is in voorbereiding. Het HB werkt aan de oprichting van twee nieuwe politieke commissies: een Commissie Verkeer en Vervoer, en een Commissie Volkshuisvesting. Alle J.O.V.D.-leden die belangstelling hebben voor deze onderwerpen, worden verzocht even te bellen naar het Algemeen Secretariaat. (tel.: 070 - 60 11 14)

4.
Het HB heeft een petitie opgesteld voor de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Mr Cyrus Vance. Deze petitie verzocht de VS om een positieve houding m.b.t. het agendapunt "jeugd" in de Verenigde Naties. Zoals bekend gaat er elk jaar een vertegenwoordiger van de Nederlandse jongeren naar de VN in New York als volwaardig lid van de Nederlandse delegatie. Namens Nederland pleiten de verschillende jongerenvertegenwoordigers al jaren voor een positieve houding t.o.v. de jeugd in de wereld. Het Nederlandse standpunt werd in de afgelopen VN-zittingen tegengewerkt door de VS en de USSR. Het HB hoopt dat met de verkiezing van Carter tot president de VS een soepeler houding zullen willen aannemen. De J.O.V.D. petitie is ondersteund door alle in het P.J.K. vertegenwoordigde politieke jongerenorganisaties. (te weten: FJG, PSP, PPR, DS'70, CHJO, KVPJG, ARJOS)

'n lekker gevoel is dat.

5.
Het HB heeft een uitgebreide reeks amendementen opgesteld op het Ontwerp voor een Europees liberaal verkiezingsprogramma, zoals gepubliceerd in het V.V.D.-blad "Vrijheid en Democratie van 3 juni 1977. Deze amendementen zullen door de J.O.V.D. worden ingebracht in de LYMEC, Europese federatie van liberale jongeren. De LYMEC heeft namelijk het recht om het Europese ontwerpprogram te amenderen.

De HB-amendementen (waarover de commissie buitenlandse politiek gunstig heeft geadviseerd) zullen ook worden ingebracht bij de V.V.D., die als partij ook het ontwerpprogram zal amenderen. Het HB hoopt op deze manier de pressiefunctie van de J.O.V.D. ten opzichte van de V.V.D. te activeren.

Organisatie

1.
In de afgelopen maanden is ook het nodige werk t.b.v. de organisatie verzet. Zo is er door het Algemeen Secretariaat een zeer uitgebreid Concept-ontwerp statuten en huishoudelijk reglement naar de afdelingssecretariaten gestuurd. Dit concept-ontwerp is samengesteld door de Commissie tot herziening van de statuten en het huishoudelijk reglement van de J.O.V.D. (leden: Ruud Jager - voorzitter-, Ariëtta Blok, Ed Nijpels, Peter Vrijsen). De afdelingen moeten voor 21 september hun amendementen bij het Algemeen Secretariaat indienen.

2.
Het HB heeft t.b.v. de afdelingsbesturen een tweetal vraagbaken samengesteld. In de Organisatorische Vraagbaak is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de organsatorische en financiële structuur van de J.O.V.D. Verder zijn een ontwerp afdelingsreglement en een ontwerp taakverdeling voor bestuursleden opgenomen en is een lijst met de namen en adressen van de J.O.V.D.-afdelingsbesturen afgedrukt. In de Politieke Vraagbaak zijn de resoluties en moties van de afgelopen congressen opgenomen. Andere onderdelen zijn de beginselverklaring van de J.O.V.D., de HB-verklaringen, open brieven en amendementen. Het HB hoopt dat de afdelingen de Vraagbaken dikwijls zullen gebruiken, vooral bij het inwerken van nieuwe bestuursleden.

3.
Het HB heeft een informatiemap over de J.O.V.D. gestuurd aan de Nederlandse pers. De parlementaire redacties van alle landelijke dagen weekbladen, en de redacties van de actualiteiten rubrieken van radio en televisie hebben een uitgebreid overzicht over het functioneren van de J.O.V.D., en onze meest recente resoluties en moties ontvangen. Ook is een aankondiging van de themadag over het Zuidmolukse vraagstuk en het jaarcongres over welzijn meegestuurd.

KLIMMERS EN GROEIERS

4.
Het PLAN 2000, door het HB na het wintercon-

gres in Amsterdam gelanceerd, gaat zijn tweede helft in. Het doel van het PLAN 2000 - het in één jaar verdubbelen van het ledenbestand - is in de afgelopen maanden snel dichterbij gekomen: er zijn honderden nieuwe leden gekomen en veel nieuwe afdelingen opgericht. Het HB wil de komende maanden i.s.m. de Vliegende Brigade met verdubbelde energie aan het werk om de J.O.V.D. meer leden te bezorgen. Voor de komende maanden is daarom een actieplan voor de studentenafdelingen opgesteld. Vele handen maken licht werk, en er is nog enorm veel werk te verzetten: iedereen die het HB wil helpen met de uitvoering van het PLAN 2000 is meer dan welkom!! Bel even met het Algemeen Secretariaat, en zet je schouders eronder!

WIE DOET ER MEE?

Het gaat goed met de J.O.V.D.! onze ideeën vinden in toenemende mate gehoor bij V.V.D. en D'66 (de open brief aan Den Uyl, de amendementen op de verkiezingsprogramma's van de V.V.D. voor de Tweede Kamer en de Europese verkiezingen het voorstel van een nationaal kabinet, waarmee de V.V.D. een opening maakte naar de P.v.d.A., etc.)

Meer invloed betekent ook meer verantwoordelijkheid. Onze pressiefunctie bestaat bij de gratie van onze studiefunctie: zeker nu er weer drie verkiezingen voor de deur staan moeten we ons goed voorbereiden.

Op dit ogenblik draaien er in de J.O.V.D. drie landelijke commissies: de Landbouwcommissie, de Onderwijscommissie en de Commissie Buitenlandse Politiek. Het HB is van plan dit aantal drastisch uit te breiden. Wij zoeken belangstellenden voor de volgende commissies:

1.Commissie Volkshuisvesting

Sinds enige tijd draait er in de afdeling Arnhem een werkgroep over volkshuisvesting. De afdeling Arnhem heeft deze werkgroep ingesteld omdat het tot nu toe steeds de linkse jongerenorganisaties zijn die aandacht besteden aan problemen als jongerenhuisvesting, aangepaste huizen voor gehandicapten enz. De J.O.V.D. heeft op dit gebied een duidelijke achterstand. Daarin wil het HB het komende jaar zo snel mogelijk verandering brengen. Daarom worden alle belangstellenden voor volkshuisvesting verzocht op te bellen naar het Algemeen Secretariaat, zodat we op korte termijn met deze commissie kunnen starten

2. Commissie Verkeer en Vervoer

De afdeling Utrecht heeft enige tijd geleden een nota geschreven over verkeer en vervoer in Utrecht, die in de lokale pers grote aandacht heeft getrokken. Het HB wil graag dit initiatief ondersteunen door de oprichting van een landelijke Verkeerscommissie te stimuleren. Ook hier geldt: zet je in en bel Den Haag!

3. Internationale Commissies

Het Hoofdbestuur heeft besloten tot het instellen van 4 internationale commissies, die onder de commissie buitenlandse politiek zullen ressorteren:

a. VN-Commissie

De thans functionerende VN-werkgroep blijft gehandhaafd. De doelstelling blijft ongewijzigd: het proberen een J.O.V.D.-er benoemd te krijgen in de officiële permanente delegatie van ons land bij de Verenigde Naties als jongerenvertegenwoordiger. Nieuwe belangstellenden zijn hartelijk welkom. wie naar New York wil melde zich aan bij het Algemeen Secretariaat

b. Commissie Ontwikkelingssamenwerking

Ontwikkelingshulp is een onderwerp dat de J.O.V.D. altijd na aan het hart heeft gelegen. Een reden temeer om een Commissie Ontwikkelingssamenwerking in te stellen, is het feit dat voor de V.V.D. thans in de Vaste Kamercommissie Ontwikkelingssamenwerking (naast Waalkens) twee oud J.O.V.D.'ers zitten: Loek Hermans en Huub Jacobse. Ook in de D'66 fractie lijkt een gesprekspartner aanwezig in de persoon van Brinkhorst. De Commissie Ontwikkelingssamenwerking krijgt tot taak bouwstenen aan te dragen voor het standpunt van de V.V.D., eventueel D'66, bij de begrotingsbehandeling ontwikkelingssamenwerking in het najaar.

c. Commissie Europa

Nu de Europese verkiezingen naderbij komen, kan de J.O.V.D. niet zonder een Europacommissie. Deze commissie krijgt tot taak een project op te stellen ter voorbereiding van de J.O.V.D. op de Europese Verkiezingen; het Nationaal Comité Europese Verkiezingen (Comité Vondeling) heeft al een principetoezegging gedaan voor subsidie. De Commissie Europa zal voortbouwen op de Resolutie en de HB-nota over Europese-Eenwording.

d. Commissie Oost-Europa

Vorig jaar is in Warschau een conferentie gehouden van jongeren uit Oost en West Europa over de uitvoering van de Slotakte van Helsinki. Dit jaar zal een tweede conferentie plaatsvinden, in Belgrado. De Commissie Oost Europa krijgt tot taak deze conferent e voor te bereiden. T.z.t. zal de J.O.V.D.-delegatie o.a. uit de leden van deze werkgroep worden samengesteld. De Oost-Europa commissie krijgt ook tot taak te onderzoeken hoe de J.O.V.D. iets kan doen aan de situatie m.b.t. de mensenrechten in Oost-Europa (b.v. in samenwerking met Amnesty International)

Het is de bedoeling dat de leden van al deze commissies regelmatig overleg zullen voeren met de respectievelijke fractiespecialisten in de Tweede Kamer, om zo de J.O.V.D.-ideeën kracht bij te zetten. Het HB zal proberen financiële ondersteuning aan de commissieleden te geven, zodat niet alleen reis- en vergaderkosten kunnen worden vergoed, maar ook studiedagen of weekenden kunnen worden gehouden. Vanzelfsprekend zijn ook nieuwe leden voor de al bestaande commissies welkom!

Iedereen die interesse heeft in één of meerdere van bovenstaande commissies, en zijn of haar schouders wil zetten onder het versterken van de politieke basis van de J.O.V.D. wordt verzocht even te bellen met het Algemeen Secretariaat. Behalve onze stafmedewerkers is daar ook iedere dag de voorzitter aanwezig. Zij geven je graag informatie.

Het Hoofdbestuur

Waar wacht u op?

HOE LIBERAAL WIL D'66 ZIJN?

D'66 wijst de V.V.D. als eventuele coalitiepartner af, omdat ze deze partij te materialistisch vindt.
Al in 1974 heeft fractieleider J. Terlouw 4 stellingen geponeerd om aan te geven waarom hij de V.V.D. niet liberaal cq. te materialistisch vindt.

1. democratisering van bestuur, organisaties, bedrijfsleven en onderwijs heeft in de VVD geen voorvechter gevonden;
2. De nadelige gevolgen van de enorme vlucht die de wetenschap en techniek hebben genomen, zijn voor de VVD onvoldoende aanleiding geweest om het geloof in de resultaten van wetenschap en techniek te relativeren;
3. de VVD schiet tekort in bestu dering van evidente uitwassen van de consumptiemaatschappij en de gebreken van het marktmechanisme;
4. de VVD aanvaardt de bestaande inkomens- en vermogensverschillen en verzet zich tegen vrijwel iedere poging om deze te verkleinen, terwijl arbeid en de beloning ervan in de éérste plaats toch moeten dienen als middel tot ontplooiing en vervulling van de menselijke persoonlijkheid. (1)

Welk beleid wenst D'66 t.a.v. deze punten te voeren?

1. Democratisering

D'66 wil streven naar een maatschappij en naar organisatievormen die "op menselijke maat gesneden zijn" en waarin persoonlijke relaties worden beschermd tegen de werking van onpersoonlijke en dehumaniserende krachten (zoals b.v. de toenemende institutionalisering, technologische ontwikkelingen, etc.). Willen wij niet aan maatschappelijke ontbinding en verbrokkeling ten onder gaan, dan verdient het samenwerkingsidee diepgaande en gewetensvolle aandacht, aldus D'66. Kortom, bij elke beleidsdaad moet tegenspel mogelijk zijn van degenen die zich naar zo'n beleidsdaad moeten richten.

Toegespitst op het bedrijfsleven komt het voorgaande volgens D'66 neer op de instelling van een Raad van de Onderneming (RO) als hoogste orgaan binnen de onderneming. Deze raad zou gevormd moeten worden door een personeelsvertegenwoordiger (PV) en de aandeelhoudersraad (AR), die in principe gelijkelijk vertegenwoordigd zouden moeten zijn met een even groot aantal stemmen. Tegenover de RO is het ondernemingsbestuur, bestaande uit directie en Raad van Commissarissen, verantwoording verschuldigd terwijl bovendien alle essentiële beslissingen betreffende het ondernemingsbeleid de goedkeuring van de RO behoeven.
De PV heeft ook zelfstandige bevoegdheden en wel betreffende het personeelsbeleid. Zowel PV als AR bezitten het enquêterecht.
Naast dit alles is D'66 voorstander van zo groot mogelijke individuele en groepszelfstandigheid. Bovenstaande gedachten berusten op de overtuiging dat de traditionele schei-

Vervolg op pag. 15

GIJS EN ZIJN CLUB

(uit Conscientia nr. 12 - juli 1977)

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie is een vereniging waarvan jongelui lid zijn die zichzelf liberaal willen noemen. De vereniging is onderverdeeld in een aantal afdelingen. Sommige afdelingen vormen samen een district (b.v. noord, oost). In midden Nederland zijn ook veel afdelingen, maar tot een district zal het hier wel nooit komen. Daarvoor verschillen de afdelingen teveel. Sommigen denken dat liberale politiek bedrijven hetzelfde is als de V.V.D. omhelzen, anderen denken daar genuanceerder over. Gelukkig vormen de laatsten, over het gehele land genomen de overgrote meerderheid.
Driemaal per jaar komt de vereniging bijeen: het congres. De meeste afdelingen zijn dan vertegenwoordigd. Vooral noord- en midden Nederland doen dan veel en vaak hun mond open. Voor noord doet dat meestal Reinout van Bruggen, een oudgediende die een vergadering prima kan bespelen: "Hé mensen, opletten hoor, we zijn hier bezig met politiek bedrijven!"
Uit midden-Nederland zijn al jarenlang twee mensen niet voor de congres-microfoon weg te slaan:
1. Bert Kramer, een vrolijk nummer ("Jongens, jullie weten het, bij ons in Zeist is politiek belangrijk, maar feest nog veel belangrijker!") altijd goed voor een motie van walging of iets dergelijks.
2. Gerard Derriks, een enigszins gortdroog persoon, nooit uit de plooi te krijgen en altijd bereid op leraarstoon de vergadering te zeggen wat deze eigenlijk van mening moet wezen. Zij zijn toevallig beide redactielid van het landelijk J.O.V.D.-blad, de Driemaster.
In de wandelgangen kunnen de meesten het overigens wel redelijk goed met elkaar vinden.
De vereniging heeft een algemeen secretariaat om Den Haag. Daar zit onze betaalde kracht. Vroeger was dat Riëtte Hoffstedde, een erg enthousiast kind, goed van de tongriem gesneden. Nu zit er ene Paul, een wat stille, kleine jongen met roodachtig haar, bril en sik. Er moet daar trouwens ook nog een half personeelslid zitten, maar wie dat is en waar ze dan een plaats zou moeten vinden is niet erg duidelijk. Wel duidelijk is dat aan het hoofd van dit bonte geheel het Hoofdbestuur staat. Belangrijkste figuur in dit Hoofdbestuur is uiteraard de penningmeester: Klaas Roze. Een stoere Drent, die zijn zaakjes prima voor elkaar heeft en een zeldzaam karakter bezit: hij weet een ongekende vriendelijkheid te paren aan het vermogen om de centjes zeer vlot binnen te krijgen. Een voorbeeld voor zijn afdelingscollega's
Internationaal secretaris is Frank de Grave. Een Groninger, maar dat is hem niet aan te zien, integendeel: hij behoort tot de slimmere jongens.
Algemeen secretaris is Iris Lantain-Kersten, die toevallig getrouwd is met Ardwin Lantain, die toevallig ook redacteur van de Driemaster is (de J.O.V.D.-wereld is klein).
Tweede secretaris is Rino Schreuder uit

Vervolg op pag. 15

ding van werelden tussen arbeid en kapitaal structureel doorbroken moeten worden.

kijk, da's nou jammer

Conclusie:

Omwille van deze structurele doorbraak kiest D'66 voor een radicaal democratisch bedrijfssysteem mer het accent op de Raad van Onderneming.
Mijns inziens heeft D'66 hiermee onnodig het machtsdenken laten prevaleren boven de ontplooiing van de mens. M.a.w. D'66 is meer democratisch dan liberaal.
Redenerend vanuit het individu heeft het méér zin de nadruk te leggen op de inhoud van het werk, dan op participatie in de besluitvorming op hoog niveau. Recente studies hebben aangetoond dat op alle werkniveau's geldt, dat het opdringen van inspraak werk ook minder aantrekkelijk kan maken. (2)
Het is slechts zinvol iedere werknemer op zijn niveau in daaraan aangepaste vormen bij het bedrijfsleven te betrekken.
De scheiding tussen werelden van arbeid en kapitaal, voorzover nog aanwezig, wordt mijns inziens eerder en harmonieuser opgeheven door de nadruk te leggen op intrinsieke werkelementen zoals afwisseling/autonomie/task identity/feedback, i.p.v. schijndemocratie. Uit dien hoofde is, ter opheffing van werkfrustratie als gevolg van o.a. werkopdeling en functiescheiding, éérder een "radicaal" ingrijpen in de inrichting van het produktieproces gerechtvaardigd dan in de organisatie van de besluitvorming zonder garanties voor een wezenlijke ombuiging van het beleid.

Ten aanzien van de democratisering van het onderwijs komt D'66 ook niet verder dan de mededeling dat het "bevoegd gezag" van onderwijsvoorzieningen reëele mogelijkheden moet bieden voor democratische controle en beïnvloeding door direct betrokkenen.

2. Industrie- en technologiebeleid

D'66 wil een beter inzicht in de ontwikkeling van de techniek met al haar consequenties, uitmondend in een industrie- en technologiebeleid.
Naast technisch-economische doelmatigheid dient sociale doelmatigheid tot zijn recht te komen, aldus D'66.
Volgens haar tendeert de toename van het welzijnsbeleven per toegevoegde eenheid produktie namelijk steeds kleiner te worden, als gevolg van de nadelige effecten verbonden aan een steeds toenemende omvang van de produktie en de noodzaak dit nadeel te compenseren.
D'66 wil een evenwichtigere ontwikkeling tussen de produktiesector en de sociaal-culturele sector (onderwijs, gezondheidszorg, sociale diensten en voorzieningen, wetenschaps- en kunstbeoefening, vrijheid in de ruimste zin van het woord, etc.).
Momenteel is er sprake van scheefgroei in de maatschappij als geheel en van ernstige ont-

Vervolg pag. 16

Breukelen. Hij is wat lang, maar toch ook liberaal.
Vice-voorzitter politiek is Ad de Laet, een ingenieur uit Bergen op Zoom. Hij is een wat stille jongen, die het nog niet helemaal gemaakt heeft.
De vice-voorzitster organisatie daarentegen zeer zeker wel: Monique Bouman (uit Nijmegen) heeft kans gezien binnen enkele maanden de vereniging organisatorisch een stevige ondergrond te geven. Zij weet deze kwaliteiten als Hoofdbestuurslid te combineren met een fraaie fysionomie en een innemend karakter, kortom: een witte raaf, van wie wij hopelijk nog lang plezier mogen hebben.
De leiding van het Hoofdbestuur en van de hele vereniging is evenwel in handen van de voorzitter, Gijs de Vries. Als vice-voorzitter politiek schitterde Gijs vroeger al door het uit de mouw schudden van schitterende congresresoluties en het lijkt wel of hij sinds het aanvaarden van het voorzitterschap alleen maar geslepener geworden is. Hij laat de vereniging een duidelijke koers varen en doet dat zo slim, dat eventuele opposanten er geen speld tussen kunnen krijgen. Daarnaast heeft hij voor iedereen een vriendelijk woord. Zowel voor de grote (ex-voorzitter Johan Remkes: "Voorzitter, ik wil eh..."; G.: "Ja dank u, we gaan verder."), de wat mindere ("De heer Kramer wappert geloof ik..... oh nee, hij toont zijn zelfportret!") als de kleinere broeders (afd. Zuid-Limburg mompelend: "Wij zijn vlug klaar." G.: "Inderdaad, het dekt elkaar.").

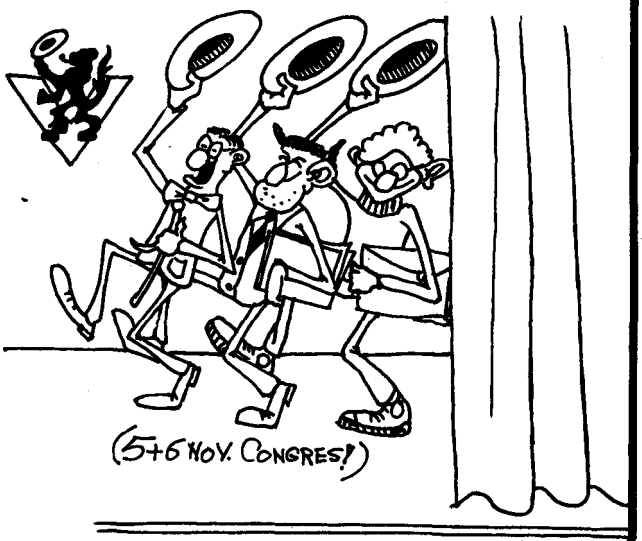

Daarom waarschijnlijk gaat een ieder na het congres altijd weer zo verblijd naar huis.
Wat hoor ik. Ook zin om al deze en nog veel meer interessante lieden eens te leren kennen?
Prachtig. Noteer dan de volgende data:
5 en 6 november, congres. Daar geven zij ongetwijfeld weer acte de présence. Tot dan!

HAK

wrichtingen binnen ieder van de twee sectoren. De ontwikkeling van de sociaal-culturele sector dient niet te geschieden volgens maatstaven van efficiency en effectiviteit zoals die in de produktiesector gelden. Bovenstaand uitgangspunt van D'66 leidt tot een aantal wensen, waar onder:

a. aanpassing van de produktie aan de eisen van het natuurlijk milieu met behulp van een industrie en technologiebeleid. Technologieën moeten worden aangewezen waarover technologie-taxaties worden geschreven, inhoudende opsommingen van voorzienbare maatschappelijke voor- en nadelen van toepassing op bepaalde schaal van zo'n technologie, op grond waarvan op den duur bepaalde investeringen aan een vergunningenbeleid kunnen worden gebonden. Bovendien zullen de totale maatschappelijk kosten zoveel mogelijk in de prijzen moeten worden opgenomen. Het belang dat gehecht wordt aan milieu en gezondheid zal concreet gestalte moeten krijgen in een sluitend stelsel van vervuilings en uitputtingsnormen.
b. compensatie van de structurele werkloosheid in de produktiesector door het scheppen van meer werkgelegenheid in de sociaal-culturele sector. De verdeling tussen werken, scholing, opleiding en ontspanning in ieders leven zal hierbij moeten worden herzien. Zodra de conjunctuur het toelaat wil D'66 overgaan tot een algemene werktijdverkorting onder meer om te zorgen dat er evenveel werkgelegenheid voor mannen als voor vrouwen zal zijn.
Dit betekent dat het onderwijs zich niet alleen moet richten op het aanleren van technische en intellectuele vaardigheden, maar ook op het ontwikkelen van capaciteiten die in een samenleving waarin de traditionele werkgelegenheid steeds beperkter zal worden, een zowel individueel als maatschappelijk zinvol bestaan mogelijk helpen maken.
c. tegengaan van "commercialisering" van de sociaal-culturele sector.
Juist in deze sector zal de organisatie van de werkzaamheden kleinschalig, gedecentraliseerd, op de persoon van de cliënt moeten zijn. Dit vereist een multidisciplinaire benadering en het zoveel mogelijk door cliënten zelf oplossen van problemen in hun leefeenheden.

Conclusie:

Het besef dat er sprake is van scheefgroei in de maatschappij tussen o.a. de produktiesector en de sociaal-culturele sector is met het oog op de ontplooiing van de mens, op langere termijn, van uitermate groot belang.
In die zin genoemd besef liberaal.
Aansluitend op het verschijnsel van structurele werkloosheid verdient een betere verdeling van het werk tussen mensen in de tijd van ieders leven, tussen produktie- en sociaal-culturele sector mijns inziens aanbeveling. Dat maakt het echter niet minder zinvol oog te hebben voor de organisatorische en financiële problematiek die aan deze verdeling verbonden is.
De opmerking dat D'66 wil overgaan tot algemene werktijdverkorting zodra de conjuncturele situatie dat toelaat is in deze volstrekt ontoereikend en een mogelijke dooddoender. Daar komt nog bij dat het creëren van ontplooiingsmogelijkheden cq. van mogelijkheden tot maatschappelijke erkenning voor het individu, in de sociaal-culturele sector lang niet eenvoudig zal zijn. Dat neemt niet weg dat de door D'66 hierboven ingenomen standpunten mijns inziens goed uit te dragen zijn vanuit de liberale gedachte.

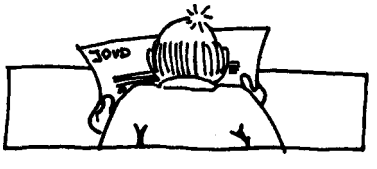

3. Structuur van de markt

Voor D'66 staan handhaving en vergroting van de individuele ontplooiingsmogelijkheden voorop, hetgeen in belangrijke mate afhangt van de omgeving in de ruimste zin van het woord (sociaal-cultureel, ruimtelijk, fysiek, materieel).
De beheersing van deze omgeving(en) en het scheppen van voorwaarden voor een optimale wisselwerking tussen individu en omgeving is de doelstelling van het beleid van de overheid als drager van collectieve wensen en bevoegdheden.
Toegespitst op de economische orde, is D'66 voorstander van een georiënteerde markteconomie waarin beslissingen zoveel mogelijk gedecentraliseerd genomen worden. Met andere woorden de overheid dient het kader aan te geven waarbinnen de ondernemingen beslissingen nemen. Echter, volgens D'66 zal dit kader moeten be-

HOE ZIEN WIJ OOST-EUROPA?

Op vrijdag 30 september a.s. houdt de JASON zijn nationale conferentie in het gebouw van de Tweede Kamer, met als thema "Hoe zien wij Oost-Europa?".

Inleiders zullen zijn Dr. P.H. Kooymans, staatssecretaris van buitenlandse zaken, die het interstatelijk aspect van de visie op Oost-Europa zal belichten en Prof. Dr. K. van het Reve, hoogleraar slavistiek, die het intermenselijk aspect zal bespreken. Aansluitend op beide inleidingen zal een forumdiscussie plaatsvinden. In het forum hebben zitting, naast de beide inleiders, de heer C.C. van den Heuvel, directeur van het Oost-West-Instituut te Den Haag, en Drs. M. Racz, verbonden aan het Nederlands Comité voor Europese Vrede en Veiligheid.

In de middag geven de politieke jongerenorganisaties hun visie ten aanzien van Oost-Europa. De uitgenodigde organisaties zijn de C.D.A.-jongeren, de jongeren van D'66 en P.P.R., de F.J.G. en de J.O.V.D. Namens de J.O.V.D. zal Gijs de Vries spreken.

Alle J.O.V.D.'ers kunnen de nationale JASON-conferentie bijwonen. De deelnamekosten bedragen ƒ 7,50, waar toezending van de conferentiepapieren en een lunch in het Restaurant van de Tweede Kamer bij zijn inbegrepen. De conferentie beging om 10.00 uur.

rusten op een stringent selectief groeibeleid, waarbij de selectieve groeinota van het kabinet Den Uyl slechts een eerste stap is. Met het instrumentarium van de selectieve groeinota is namelijk nog geen sprake van het afremmen van maatschappelijk ongewenste investeringen, aldus D'66-leider Terlouw. (3) Gezien de toenemende investeringsproblematiek, de extra financieringsproblemen van het zg. "zwarte circuit" is volgens D'66 wel voorzichtigheid geboden met de groei van de collectieve sector. Bovendien erkent zij dat besturing van onze industrie niet ten koste mag gaan van haar rentabiliteit en concurrentiemogelijkheden op de wereldmarkt.

Instrumenten die volgens D'66 in aanmerking komen voor de door haar voorgestane gedecentraliseerde structuur zijn:

a. het mededingingsbeleid, waarin concurrentiebevordering door middel van staatsbedrijven in het bankwezen en het levensverzekeringsbedrijf door D'66 niet uitgesloten wordt. Ter bevordering van de concurrentie wil D'66 de oprichting van een industriële vernieuwingsmaatschappij, onder bestuur van vertegenwoordigers van werkgevers/werknemers, wetenschap/ en overheid, met als taak het bestuderen en becorderen van de industriële vernieuwingen onder meer wat betreft de financiering, technologische kennis en marktinformatie.
b. de zorg voor open communicatiekanalen waardoor te eenzijdige of bedrieglijke reclame onmogelijk wordt gemaakt. D'66 wijst in dit verband op de noodzaak het publiek beter te informeren over de gevolgen van technische ontwikkelingen. Onder andere met behulp van de eerder genoemde technologie-taxaties zullen bewuste consumenten gekweekt moeten worden.
c. het marktmechanisme als zodanig.
d. afstemmingsprocedures buiten de markt om, voor het in beslissingen omzetten van verborgen voorkeuren en om de maatschappelijke gevolgen van belangrijke veranderingen in produktie- en consumptiepatronen in de afweging te betrekken. In overleg tussen overheid, bedrijfleven en andere betrokken maatschappelijke organisaties (waar onder vakbeweging, consumentenorganisaties, en dergelijke) worden meerjarenplannen opgesteld inzake het te voeren beleid, waaronder de verdeling van het nationaal inkomen over de collectieve en particuliere sector. Dit plan zou aan het parlement moeten worden voorgelegd, omdat die de zg. systeembepalende beslissingen neemt. Dit zijn beslissingen over na te streven doeleinden en te volgen spelregels en beslissingen, die diep ingrijpen in het economisch proces.
In dit kader zou in een wet op de investeringen nader moeten worden vastgelegd

- welke categorieën investeringen onder welk regime vallen en aan welke maatschappelijke criteria ze moeten worden getoetst. De volgende aspecten moeten volgens D'66 deel uitmaken van de toetsing en dus ook van de te maken technologische taxaties:
- de invloed op het milieu, op de omvang en kwaliteit van de arbeid, op de ruimtelijke ordening, op het grondstoffen- en energieverbruik, op de internationale arbeids- en inkomensverdeling, op de technisch-wetenschappelijke bijdrage van een nieuw project. Het voorgaande vereist een wettelijke regeling met beroepsprocedures en een grotere openheid cq. voorlichting in verband met waarborgen tegen ongecontroleerde machtsconcentratie.

wist u dat...

Conclusie:
In "On Liberty" van J.S. Mill, een van de grondleggers van het liberalisme, staat te lezen dat handelingen die van invloed zijn op de belangen van anderen en/of de maatschappij, in principe binnen de rechtsbevoegdheid van de de maatschappij vallen. Met andere woorden ook als belangen van anderen en/of de maatschappij niet expliciet geschaad worden. De gedachte van de vrije handel (laisser faire) berust dan ook niet op het principe van de individuele vrijheid, maar op de overtuiging dat zowel prijs als kwaliteit van het produkt het best tot stand komen op de vrije markt.
Vanuit liberaal gezichtspunt moet het derhalve zeer wel mogelijk zijn om achter de gedachte van een georiënteerde markteconomie te staan. Er zijn echter meerdere uitwerkingen mogelijk. D'66 wil zich niet beperken tot het richting geven aan de economische orde middels een speerpuntenbeleid. Het instrumentarium dat de nota selectieve groei van het kabinet Den Uyl aandraagt gaat haar niet ver genoeg. D'66 wenst instrumenten die het mogelijk maken om daadwerkelijk binnen een bepaalde termijn, maatschappelijk ongewenste investeringen in plaats van op het stimuleren van bepaalde ontwikkelingen en anderzijds op het facetbeleid in plaats van op globale maatregelen gedifferentieerd naar regio en bedrijfstak.
Deze benadering stelt niet de verbetering van de economische positie van het bedrijfsleven, binnen een wettelijk kader van harde algemene randvoorwaarden, primair maar het afremmen van ongewenste investeringen in het kader van een stringent facetbeleid. D'66 kiest hiervoor op grond van haar besef van maatschappelijke scheefgroei en de noodzaak te komen tot een internationaal rechtvaardige arbeidsdeling.

Maar is die keuze hiermee voldoende rechtvaardigd?
Is het nodig over te gaan tot een individueel afwegingsproces van bepaalde investeringen naar facetten?
Mijns inziens moeten we éérst trachten de economische orde te sturen met behulp van duidelij genormeerde randvoorwaarden van algemene strekking voor een bedrijfstak en/of regio. Daarnaast is het voor het stimuleren van maatschappelijk gewenste ontwikkelingen van groot belang dat zich op korte termijn een groeiend maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bij het bedrijfsleven ontwikkelt. Anders zal het op zeker moment liberaal zijn om beleidsombuigingen af te dwingen, omwille van de internationale economische orde.

Tegen de criteria op zich, die D'66 naar voren brengt, kan mijns inziens geen bezwaar gemaakt worden. Veel zal afhangen van de concrete uitwerking. In dit kader komt het arbeidsplaatsencriterium (omvang van de arbeid) mij onlogisch voor, gezien de ontwikkeling van de technologie en van de afzetmarkten en niet te vergeten in het licht van de gewenste internationale arbeidsdeling.

Waar stoelt dit criterium bovendien nog op als men vervangende werkgelegenheid in de sociaal-culturele sector kan creëren?

Ook een vraagteken plaats ik bij de mogelijkheid voor de overheid om concurrentie te bedrijven middels staatsbedrijven in het bankwezen en het levensverzekeringsbedrijf. Mijns inziens is daar, mede gelet op het internationale karakter van deze bedrijfssectoren, geen aanleiding toe.

lets extra's

4. Inkomenspolitiek

D'66 wil iets doen aan inkomensverschillen die worden bepaald door macht, gewoonte, groepsbescherming, privileges. Kortom die verschillen die meer samenhangen met verschillen in kansen die iemand krijgt dan met het werk dat hij doet. Bovendien wil D'66 een algemene vergelijkingsbasis om inkomens met elkaar te kunnen vergelijken. Te dien aanzien wordt opgemerkt dat *het zichtbare salaris of loon geen zuivere* vergelijkingsbasis is.
D'66 is voorstander van openheid ten aanzien van alle inkomensgroepen en inkomensbestanddelen. Als criterium voor een rechtvaardige *inkomensverdeling houdt zij voorlopig aan dat* de 5% hoogste inkomens gemiddeld ongeveer 5 x zo hoog mogen zijn als het minimum inkomen voor 23-jarigen en ouder. Op langere termijn zal het inkomensbeleid vooral moeten steunen op een gericht arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid. Primaire doelstellingen zijn daarbij gelijke kansen voor iedereen, het scheppen van mogelijkheden voor om- en bijscholing tot op hoge leeftijd, het bevorderen van mobiliteit tussen beroepsgroepen en het doorbreken van monopolieposities.

Conclusie:
Qua uitgangspunt liberaal. De uitwerking in de vorm van genoemde 1 op 5 verhouding kan ik niet liberaal vinden, zolang dit niet gebaseerd kan worden op een algemene vergelijkingsbasis. De uitwerking "loon naar prestatie" zonder meer is overigens ook niet liberaal. Ten aanzien van een eventuele wijziging van de structuur van de vermogensbelasting merkt D'66 op dat dit nader bestudeerd moet worden. Moeilijk te bepalen is dan hoe liberaal D'66 op dit punt wil zijn.

Ardwin Lantain

noten:
1. Elsevier, maart 1974
2. J.N. Singer/Lawrence/Herzberger
3. ESB, 11-5-1977 en verder het beleidsprogramma D'66 1977 e.v. jaren.

P R O F I C I A T 1

"Ons" Tweede Kamerlid Ed Nijpels stelde direct bij de heropening van de werkzaamheden van de Kamer na de verkiezingen als eerste Kamervragen. Als een goed begin inderdaad het halve werk is, is Ed in ieder geval al een heel eind op weg ! Gefeliciteerd !

P R O F I C I A T 2

In het juni-nummer feliciteerden we ex-JOVD-ers met hun verkiezing tot lid van de Tweede Kamer. Inmiddels hebben we de heer Huub Jacobse schriftelijk spijt betuigd over onze blunder om zijn naam niet bij het rijtje te zetten. De fout om een landelijk lid van verdienste te vergeten, wordt bij dezen rechtgezet. Dus: Huub Jacobse, van harte proficiat en ook bij u zullen we op uw liberale trekjes letten!

Redactie

In Conscientia (afd. Utrecht) lazen wij deze uitsmijter: "Organen en instellingen die vooral het collectieve belang nastreven worden daarom door liberalen nogal kritiek bekeken. De houding van sommige liberalen ten aanzien van het strafrecht is naar mijn overtuiging nogal inconsequent. Als het om strafrecht gaat, staat plotseling wel het collectief voorop en worden individuele belangen te snel verwaarloosd." citaat is van Rinke Dulack.

R O D D E L

Mr. Van Riel in ZEIST: "Het is hier net als in de kerken, in de pauze wordt gecollecteerd, hier enerzijds ten bate van de J.O.V.D. en anderzijds ten bate van mijn transportkosten".

STAALBOUW
waaraan men HOGE EISEN STELT voor alle doeleinden!

De Convention Européene de la Construction Métallique, gaf ons op advies van de jury DE STAALPRIJS 1974 voor de door ons vervaardige en gemonteerde staalconstructie voor de MAVO, Amsterdam

Wij stellen ons "kunnen" op gebied van Planning, Begroten, Vervaardigen, Leveren en Monteren, óók voor kant en klaar gebouwen, gaarne tot uw dienst.

LATUMEBO

"LATUMEBO" B.V. Alblasserdam
EDISONWEG 16
Telefoon 01859 - 3777
Telex 24770

AGENDA THEMADAG

10.00-11.00	uur	Ontvangst in Hotel Krasnapolsky
11.00-11.20	"	Opening en inleiding van de voorzitter
11.20-11.50	"	Rede van Ir.J.A.Manusama, president van de R.M.S.
11.50-12.20	"	Rede van O.Matulessy, vertegenwoordiger van de Vrije Zuidmolukse Jongeren.
12.20-14.00	"	Schorsing
14.00-14.30	"	Rede van prof.dr.H.Baudet, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit van Groningen
14.30-15.00	"	Rede van mej.mr.A.Kappeyne van de Copello, lid van de Tweede Kamer voor de VVD
15.00-15.15	"	Pauze
15.15-16.00	"	Discussie tussen de inleiders en de zaal
16.00-17.00	"	Bespreking politieke moties
17.00	"	Sluiting

MOTIES THEMADAG

De onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.), in vergadering bijeen op zaterdag 15 oktober 1977 in hotel Krasnapolsky te Amsterdam,

overwegend	dat het parlement de hoogste politieke instantie in ons land is,
overwegend	dat het Zuidmolukse ideaal een politiek ideaal is dat bespreking in het parlement vergt,
overwegend	dat het aanwenden van geweld, als middel tot het bereiken van politieke doeleinden, in een rechtsstaat als de onze ten enen male onaanvaardbaar is,
van mening	dat illegaal wapenbezit in ons land, dus ook onder leden van de Zuidmolukse gemeenschap, met kracht dient te worden bestreden,
van mening	dat zowel de werkzaamheden als de werkwijze van de Gemengde Commissie Nederlanders - Zuidmolukkers (zgn.Commissie Köbben) tot nu toe onvoldoende hebben bijgedragen aan het in stand houden van vreedzame relaties tussen Nederlanders en Zuidmolukkers,
van mening	dat de Zuidmolukse leiders gehoor dienen te geven aan de roep om inspraak van de jongeren met betrekking tot interne aangelegenheden van de Zuidmolukse gemeenschap,
spreekt als haar mening uit	dat de beleidsbepalende instanties binnen de Zuidmolukse gemeenschap medeverantwoordelijk zijn voor het tegengaan van illegaal wapenbezit en het voorkomen van gewelddadige acties,
	dat de Commissies - Köbben een aanzienlijk grotere openheid dient na te streven met betrekking tot de voortgang van haar werkzaamheden,
	dat de Commissie - Köbben aanzienlijk meer aandacht dient te besteden aan de sociaal-economische situatie van de in ons land verblijvende Zuidmolukkers,
	dat de regering haar tijdens het Kamerdebat over de gijzelingen op 23 juni 1977 gedane toezegging betreffende het openbaarmaken van materiaal over de dekolonisatiegeschiedenis van Indonesië op zo kort mogelijke termijn dient na te komen,
	dat aan het openbaar van dit materiaal zo groot mogelijke bekendheid moet worden gegeven
doet een beroep op	de beleidsbepalende instanties binnen de Zuidmolukse gemeenschap om de jongeren voldoende inspraakmogelijkheden te garanderen,
spreekt als haar mening uit	dat op de Nederlandse politieke partijen en politieke jongerenorganisaties de verantwoordelijkheid rust een dialoog met de in ons land verblijvende Zuidmolukkers te openen,
doet een beroep op	de Zuidmolukse gemeenschap om deze dialoog aan te gaan en het RMS-ideaal uitsluitend na te streven met vreedzame middelen,
doet een beroep op	de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal om nog voor het kerstreces een plenair debat te houden over met name de politieke aspecten van de Zuidmolukse kwestie.

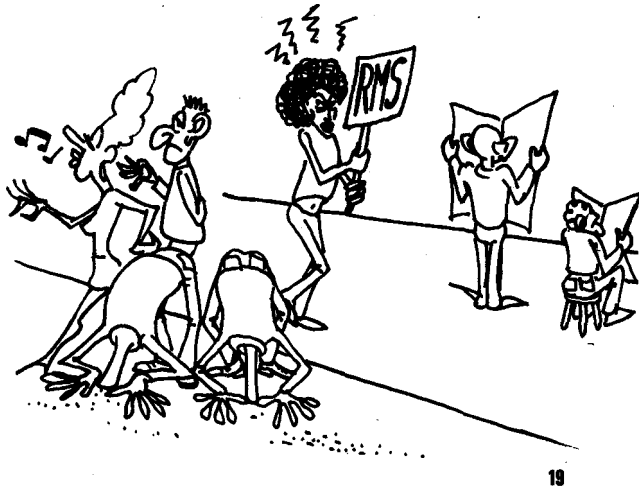

HET ZUIDMOLUKSE VRAAGSTUK

Onderstaand historisch overzicht is door het HB opgesteld ter informatie van de deelnemers aan de themadag over het Zuidmolukse vraagstuk, die op 15 oktober in hotel Krasnapolsky te Amsterdam zal worden gehouden. Uiteraard is dit overzicht verre van volledig; alleen de voornaamste punten zijn kort aangestipt. De bijgevoegde literatuurlijst bevat het nodige aanvullende achtergrondmateriaal.

Zelfbeschikkingsrecht

Het Indonesisch nationalisme had tijdens de Tweede Wereldoorlog zodanig vaste vorm aangenomen, dat na de capitulatie van de Japanners op 17 augustus 1945 een onafhankelijk Indonesië kon worden uitgeroepen. Aanvankelijk lukte het Nederland dit nationalisme enigszins terug te dringen. De Veiligheidsraad kwam echter tussenbeide, en Nederland werd tot onderhandelen gedwongen. Tijdens de in 1949 gehouden Ronde Tafel Conferentie werd de soevereiniteit overgedragen aan de Verenigde Staten van Indonesië, een federatie van 16 deelstaten. De "Republik Indonesia" (één van de deelstaten) trok zich echter van de op de Ronde Tafel Conferentie gemaakte afspraken niets aan, en wist o.l.v. Sukarno en Hatta de andere deelstaten aan zich te onderwerpen.

Op 11 maart 1948 waren de Zuidmolukken slechts "voorlopig" tot de deelstaat Oost-Indonesië toegetreden onder voorbehoud er weer uit te treden indien deze haar autonomie niet zou kunnen waarborgen. De federale staat zou nl. de identiteit van de verschillende ethnische groeperingen moeten waarborgen. Toen echter bleek dat de deelstaat Oost-Indonesië geen weerstand kon bieden tegen de oprukkende R.I.-troepen, trokken zij zich terug uit de deelstaat Oost-Indonesië en riepen op 25 april 1950 de onafhankelijke Republiek der Zuid-Molukken uit (RMS). De Zuidmolukkers waren fel tegen de vorming van een eenheidsstaat, daar zij vreesden dat zij met een Javaanse overheersing hun bevoorrechte posities, die zij gedurende de koloniale tijd hadden, zouden verliezen. Het kwam dan ook tot gewapend verzet van een op de Molukken gelegerd KNIL-onderdeel tegen de invasietroepen van de republiek.

Een belangrijk Zuidmoluks verwijt aan Nederland is, dat het indertijd niet zou zijn opgekomen voor het zelfbeschikkingsrecht van de Indonesische deelstaten (gegarandeerd bij de Ronde Tafel Conferentie). J.Persijn heeft deze bewering echter ontzenuwd in een belangrijk artikel in de Internationale Spectator (1).

K.N.I.L.

Het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) werd op 26 juni 1950 opgeheven, en de Zuidmolukse militairen die er deel van uitmaakten werden voor de keus gesteld over te gaan naar het leger van de Republik Indonesia (de zgn. APRIS (2), nu dus het federale leger) of te demobiliseren en naar de plaats van hun keuze te gaan. Evenmin wilde men gedemobiliseerd worden op plaatsen waar de republiek aan de macht was, uit angst voor represailles.

Een Zuidmolukse delegatie o.l.v. Aponno reisde hierop naar Nederland en eiste in een kort geding dat het de Staat der Nederlanden zou worden verboden hen te demobiliseren op enige plaats die door de republiek bezet was. Zij wonnen dit geding en het vonnis werd in hoger beroep bevestigd door het Haagse Hof. Een beroep in cassatie werd door de Hoge Raad verworpen (3). Nederland had zich echter tegenover Indonesië verbonden de ex-KNIL-militairen voor 1 april 1951 te demobiliseren, en zag zich nu gedwongen de betrokkenen (ongeveer 4000 man) met hun gezinnen (in totaal ongeveer 12000 personen) naar Nederland te laten verschepen door middel van een formeel dienstbevel (4).

Verblijf in Nederland

Bij aankomst in Nederland werden de Zuidmolukse militairen onmiddellijk uit militaire dienst ontslagen. Dit kwam voor de betrokkenen veelal als een volslagen verrassing. Overigens een merkwaardig staaltje beleid van de toenmalige Nederlandse regering: terwijl het personeel van het voormalige koloniale leger onheus is bejegend en zonder werk geraakte, bleef het dienstverband van circa 300 man bij de Koninklijke Marine gehandhaafd (5) !

Door het ontslag werd niet alleen de bestaansbron, maar ook de hele maatschappelijke oriëntatie van de ex-KNIL-militairen aangetast. Zij die tot de meest gezagsgetrouwe en bekwame verdedigers van het Nederlandse gezag in Indonesië hadden behoord, voelden zich in de steek gelaten. "Emotioneel en ideologisch ging men zich nog meer richten op de Molukken en de RMS; voor zijn materiële behoeften was men zo mogelijk nog sterker dan vroeger afhankelijk van de Nederlandse overheid. Psychologisch werd deze afhankelijkheid nog scherper gevoeld, daar deze overheid geen tegenprestatie - het trouw vervullen van de militaire plichten - aanvaardde. (...) Van enige zinvolle oriëntatie op de Nederlandse omgeving kon in deze omstandigheden geen sprake zijn. De vakbonden hadden van de regering de verzekering gevraagd dat de ex-militairen niet als concurrenten op de arbeidsmarkt zouden verschijnen in het toen nog economisch zwakke, met werkloosheid kampende Nederland. Ze hadden buiten hun militaire training trouwens ook geen vaardigheden die zij ten nutte zouden hebben kunnen maken"(6).

Overigens was het officiële Nederlandse standpunt in die eerste jaren dat het verblijf in Nederland slechts van korte duur zou zijn.

Het overheidsbeleid t.a.v. de Molukkers werd uitgevoerd door het Commissariaat Ambonnezen Zorg (CAZ), dat ressorteerde onder het Ministerie van Maatschappelijk Werk. In de periode van 1951 tot 1956 werd het bestaan van de Molukkers voor een belangrijk deel bepaald door overheidsbemoeienis. Niet alleen genoten de Molukkers volledige verzorging van staatswege zoals onderdak in speciale woonoorden, maar ook werd hen voedsel, kleding en zakgeld verstrekt.

Vanaf 1956 ging de Nederlandse overheid ervan uit dat het verblijf van de Molukkers in Nederland van langdurige aard zou zijn. Dit bleek o.m. door de invoering van een "zelfzorgregeling" in 1956. In 1957 riep de overheid een commissie in het leven, die tot taak

had de mogelijkheden tot integratie van de Molukse bevolkingsgroep in de Nederlandse samenleving te onderzoeken. Deze commissie onder aanvoering van mevr. dr. Verwey-Jonker kwam in 1959 met het rapport "Ambonnezen in Nederland". Haar belangrijkste advies kwam erop neer dat bij het inpassen van de Molukse bevolkingsgroep in de Nederlandse samenleving rekening gehouden moest worden met haar identiteit, en dat ook haar toekomstverwachtingen zoveel mogelijk moesten worden gerespecteerd.

Daar het overheidsbeleid primair gericht was op een zo spoedig mogelijke inpassing in de Nederlandse samenleving, dienden de kampen te verdwijnen en de Molukkers naar aparte wijken verplaatst te worden. De Molukkers - vertegenwoordigd door hun leiders - verzetten zich tegen die verhuizing. Zij zagen hierin een bedreiging van hun groepsleven en groepsideaal. Later, toen de Nederlandse autoriteiten garanties gaven t.a.v. de mogelijkheden voor het voortbestaan van het groepsleven en groepsideaal, bewogen de Molukse leiders hun leden ertoe "vrijwillig" naar de woonwijken te verhuizen, wat in de jaren zestig dan ook gebeurde. De segregatie van de Molukkers veranderde echter niet wezenlijk. Mede hierdoor is een groot deel van de jonge generatie "tussen wal en schip gevallen": men voelt zich noch Nederlander, noch deelhebber aan de Molukse cultuur op de wijze waarop de ouderen dit voelen.

De Nederlandse politieke partijen

Interessant is de houding van de Nederlandse politieke partijen t.o.v. de RMS (7). Met name ARP en VVD stonden lange tijd sympathiek t.o.v. de RMS. Het verkiezingsprogram van de VVD in 1959 bevatte een Ambon-paragraaf, waarin steun werd betuigd aan het streven naar onafhankelijkheid van de Molukkers (8). "Een opiniepeiling wees uit dat 51% van de Nederlanders van mening was dat hun regering de Zuidmolukkers moest steunen, 34% gaf geen mening en slechts 15% verklaarde zich tegen de RMS"(9). Zowel VVD als ARP bleken in 1963 van gedachten veranderd te zijn, en het opbouwen van goede (handels-)betrekkingen met Indonesië zwaarder te wegen dan de zaak van de RMS.

Rol van de Verenigde Naties

Van verschillende zijden wordt de laatste jaren gepleit voor het inschakelen van de V.N. als middel tot oplossing van het Zuidmolukse vraagstuk (10). De Verenigde Naties zouden - aldus prof. Baudet - een platform moeten opzetten waar de problemen van de zgn. Vierde Wereld besproken zouden kunnen worden (11).
Het is echter zeer de vraag of de meerderheid in de V.N. bereid is de problemen van o.a. Esten, Letten, Litauers, Tibetanen, Basken, Bretons en Koerden te bespreken. Indonesië acht een dergelijke discussie m.b.t. de Zuidmolukkers een inmenging in haar binnenlandse aangelegenheden. Bovendien is de positie van Nederland als voormalige koloniale mogendheid in deze natuurlijk uiterst zwak (12).

Het Hoofdbestuur

Noten

1. Uit de schaduwen van het verleden, J. Persijn, Internationale Spectator februari 1976, blz. 103 e.v.
2. Angkaran Perang Republik Indonesia Serikat
3. Nederlandse jurisprudentie 1951 nrs. 70 en 217
4. no. AC- 363
5. De Republiek Maluku Selatan (Republiek der Zuid-Molukken) in Nederland: 1951 - 1975, doctoraalscriptie A.W. den Boer, Amsterdam, juni 1976, blz. 16
6. De Sociale Positie van de Molukkers in Nederland, drs. J.M.M. van Amersfoort, Staatsuitgeverij 1971, blz. 12
7. Zie voor een overzicht Den Boer, blz. 17-18 en blz. 44-46
8. Den Boer, blz. 45
9. De Zuidmolukse Republiek, B. Penonton, Groningen 1974, blz. 109, geciteerd door Den Boer, blz. 45
10. Zie o.a. De RMS, haar politieke, economische en sociale aspecten, uitgave Leta Mena, Assen 25 april 1970, en prof. dr. H. Baudet in het Algemeen Dagblad van 15 januari 1977
11. "De vierde wereld wordt gevormd door het grote aantal onderdrukte volken en ethnische of godsdienstige minderheden, voor wier belangen nog geen internationaal orgaan een doelmatige pleitbezorger is geweest", aldus H.J.A. Hofland in NRC-Handelsblad van 29 juni 1977
12. Zie voor de mening van het Kabinet-Den Uyl over de mogelijkheden van Nederland om iets te doen aan het verwezenlijken van de RMS o.a. de Handelingen van de Tweede Kamer, zitting 1975-1976, 13 766, nrs. 1 en 2 (gesprek van het kabinet met Manusama en anderen)

Literatuur

Behalve de hierboven genoemde werken kunnen de volgende stukken ter lezing worden aanbevolen:

Marien, H. - De Zuidmolukkers in Nederland; migranten tegen wil en dank in een minderheids situatie. Amsterdam 1968

Mual, M.F.-Het acculturatieproces van de Ambonnezen in Nederland, Amsterdam 1963

Rinsampsessy, E.- De mogelijke gronden van agressie onder Molukse jongeren, Nijmegen 1975

Verwey-Jonker - Allochtonen in Nederland, Den Haag 1973

Bruystens, J.A.M. - De sociale positie van de jongere Molukkers in Nederland, Scriptie MSA, 's-Hertogenbosch 1972

Kuyer, K. de - De weg van de Zuidmolukkers, doctoraalscriptie Nijmegen 1973

Sociologisch Instituut Universiteit Amsterdam - Het Zuidmolukse probleem, erfenis van een koloniaal verleden, 1970

Behalve van bovenstaande stukken is voor dit artikel gebruik gemaakt van een publicatie in het blad KU Nieuws van 4 juni 1977.

PROGRAMMA JAARCONGRES

Programma najaarscongres J.O.V.D., te houden op 5 en 6 november 1977 in Het Pannekoekenhuis "Beugelen" te Staphorst, met als thema:

"Een liberale visie op welzijn"

Zaterdag 5 november

13.30 - 14.00 uur:	ontvangst deelnemers
14.00 - 14.15 uur:	opening congres en rede van de voorzitter
14.15 - 14.45 uur	Inleiding door de heer H.J.L. Vonhoff, burgemeester van Utrecht en oud-staatssecretaris van CRM
14.45 - 15.15 uur	Inleiding door de heer W. Meyer, oud-staatssecretaris van CRM
15.15 - 15.45 uur	theepauze
15.45 - 16.30 uur	discussie door en met beide inleiders
16.30 - 18.00 uur	Huishoudelijke Vergadering (A.L.V.)
18.00 - 20.00 uur	borrel en diner
20.00 - 22.00 uur	Voortzetting Huishoudelijke Vergadering (A.L.V.)
22.00 - ?????????	Feest en Cabaret

Zondag 6 november

..... - 10.30 uur	ontbijt
10.30 - 13.00 uur	Voortzetting Huishoudelijke Vergadering
13.00 - 14.00 uur	lunch
14.00 - 16.30 uur	behandeling Bouwstenen Welzijn
16.30 uur	sluiting congres

Organisatorische opmerkingen bij het Jaarcongres

1. Het Jaarcongres zal worden gehouden op zaterdag 5 en zondag 6 november in Het Pannekoekenhuis "Beugelen" te Staphorst.

   Per auto moet op de autoweg Zwolle-Meppel de afslag Staphorst genomen worden. Vanaf Meppel komend gaat men linksaf het dorp in, rijdt door de bebouwde kom en volgt de weg nog 3 á 4 km. Komend vanaf Zwolle gaat men rechtsaf het dorp in, rijdt door de bebouwde kom en volgt de weg dan dezelfde 3 á 4 km.

   Zij die met het openbaar vervoer naar het congres komen dienen dat bij hun opgave te vermelden. Er zal voor vervoer per auto worden gezorgd voor iedereen die per trein in Meppel aankomt.

2. In verband met de te verwachten grote belangstelling dient een ieder die aan het congres wenst deel te nemen zich vóór 2 november bij het Algemeen Secretariaat op te geven. De kosten van het congres bedragen ongeveer *f* 35,-- per persoon en dienen op het congres betaald te worden.

3. Zowel amendementen als politieke moties dienen uiterlijk op 1 november bij het Algemeen Secretariaat te zijn ingediend. Zowel amendementen als politieke moties moeten op het congres in honderdvoud aanwezig zijn. Zoals bekend kunnen amendementen of moties die niet aan deze voorwaarden voldoen, niet in behandeling worden genomen.

4. Het Hoofdbestuur heeft gemeend nu het welzijnsbeleid door de indiening van de Kaderwet Welzijn bij de Tweede Kamer zeer actueel is geworden, en nu de structuur van het welzijn in ons land waarschijnlijk diepgaand zal veranderen, geen resolutie aan de leden te moeten voorleggen, maar een aantal Bouwstenen. De resultaten van de discussie op het congres zullen door een landelijke J.O.V.D.-commissie worden meegenomen bij het opstellen van een discussienota, die zal worden voorgelegd aan de Tweede Kamerfracties van V.V.D., D'66 en P.v.d.A. Doel is het beïnvloeden van deze fracties bij de discussie over de Kaderwet.

5. Om een zinvolle en democratische behandeling van de Bouwstenen mogelijk te maken, dringt het Hoofdbestuur er met klem bij de afdelingen op aan, deze in eigen kring aan de orde te stellen. Deze Driemaster verschijnt tijdig genoeg om dat mogelijk te maken ! Ook ligt hier voor de afdelingen de kans om de discussie te laten uitmonden in concrete amendementen op de welzijnsparagrafen van de verkiezingsprogramma's van VVD en D'66 voor de gemeenteraadsverkiezingen.

6. Tenslotte dringt het Hoofdbestuur er bij de afdelingen op aan in groten getale naar het congres te komen ! Spreek bijvoorbeeld in de afdeling af wanneer men op het station zal verzamelen, zodat men als afdeling kan reizen, of "organiseer" een paar auto's.

Agenda van de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de J.O.V.D. op 5 en 6 november a.s.

1. Opening op zaterdag 5 november om 16.30 uur
2. Goedkeuring van de notulen van de congressen in Groesbeek, Amsterdam en Den Bosch
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Jaarverslag Algemeen Secretaris
5. Beleid Hoofdbestuur 1976-1977
6. Verkiezing Notulencommissie
7. Verkiezing leden Hoofdbestuur
8. Bestuursoverdracht
9. Beleid Hoofdbestuur 1977-1978
   a. binnenlandse politiek
   b. buitenlandse politiek
   c. organisatie
   d. Driemaster
10. Begroting kalenderjaar 1978
11. Vaststelling plaats en datum Algemene Ledenvergadering 1978
12. Wat verder ter tafel komt
13. Rondvraag
14. Sluiting

Restaurant-Auberge
„De Campveerse Toren"
Kade 2 - VEERE - Tel. 01181 - 291 - 226
Sedert eeuwen vast gebruik: ...
om luyden van qualiteit en andere passanten te logeeren en tracteeren

Toelichting

ad 4: Het jaarverslag zal t.z.t. aan de afdelings- en districtssecretariaten worden toegezonden

ad 6: De leden zullen worden gekozen uit de ter vergadering aanwezige personen

ad 7: Het hele Hoofdbestuur treedt reglementair verplicht af. Het Hoofdbestuur stelt de volgende personen kandidaat:

voorzitter	Gijs de Vries
vice-voorzitter pol.	Reinout van Bruggen
vice-voorzitter org.	Monique Bouman
internationaal secr.	Frank de Grave
algemeen secretaris	Iris Lantain
landelijk penningmr.	Jan den Dekker
tweede secretaris	Rino Schreuder

De Verenigingsraad die over deze kandidaturen geraadpleegd is, heeft een gunstig advies uitgebracht.

Afdelingen kunnen conform art. 29a HHreg andere kandidaten stellen. Dit houdt in dat de secretaris van de afdeling aan het Hoofdbestuur mededeelt wie door de afdelingsvergadering kandidaat is gesteld. Hij dient dit te doen in de vorm van een voorstel tot aanvulling van de voorlopige opgave. De mededeling moet schriftelijk geschieden en op straffe van nietigheid vergezeld gaan van een exemplaar van de convocatie voor de afdelingsvergadering waarin de kandidaatstelling plaatsvond, en een verklaring van de kandidaatgestelde waarin hij accoord gaat met zijn kandidaatstelling.

ad 10: De begroting zal t.z.t. aan de secretariaten van de afdelingen en districten worden toegezonden.

BOUWSTENEN LIBERAAL WELZIJN GELEGD

1. Een liberaal welzijnsbeleid dient gericht te zijn op verhoging van de kwaliteit van bestaan, waarbij bevrediging van materiële en immateriële behoeften een belangrijke rol speelt. Voorrang dient te worden gegeven aan de verbetering van de leefomstandigheden van zwakkeren en achtergestelden in onze samenleving.

2. In de ontwikkeling naar een samenleving met een zo hoog mogelijk welzijn voor ieder individu vervult de samenlevingsopbouw een centrale rol. Juist in de samenlevingsopbouw kunnen en dienen liberalen een vooraanstaande rol (te) spelen.

3. Decentralisatie staat bij het welzijnsbeleid voorop. Het zwaartepunt van het welzijnsbeleid berust bij de gemeentelijke overheid.

4. Particulier initiatief en vrijwilligerswerk vormen de basis voor het uitvoerende welzijnswerk.

5. Het welzijnsbeleid komt via duidelijk omschreven procedures tot stand in nauwe en voortdurende samenspraak met de bevolking, het particulier initiatief en het vrijwilligerswerk.

6. Democratisering en doelmatigheid van de gesubsidieerde welzijnsinstellingen dienen wettelijk vastgelegd te worden.

7. De positie van gebruikers van welzijnsvoorzieningen t.o.v. met name professionele welzijnswerkers moet worden verbeterd. Als middel hiertoe moet invoering van het marktmechanisme in (delen van) de welzijnssector worden overwogen.

8. Ons produktiesysteem staat in dienst van het menselijk welzijn.

9. Bevolking, particulier initiatief en vrijwilligers dienen mede de financiering en de prioriteitenafweging voor de welzijnsvoorzieningen te bepalen ("Wie beleid bepaalt, betaalt").

Toelichting

De elementaire behoeften van de mens liggen op materieel terrein. Zonder primaire levensbehoeften als voedsel, kleding en onderdak is leven niet mogelijk. Wil men echter een zeker welzijn aan de burgers garanderen, dan is het voorzien in bovengenoemde behoeften niet voldoende.

Het welzijn van de mens wordt behalve door de elementaire materiële behoeften in belangrijke mate bepaald door een aantal immateriële zaken. Vrijheid en privacy, onderwijs, gezondheid, veiligheid en geborgenheid zijn enige van de strikt individuele behoeften die het welzijn van de mens in belangrijke mate bepalen. Ook sociale wensen zijn van belang: te denken valt aan sociale zekerheid, contact- en communicatiemogelijkheden met andere individuen en groepen.

Uiteraard is deze opsomming onvolledig. Het "behoeftepatroon" van groepen en individuen verandert immers voortdurend. Het is de taak van het welzijnsbeleid om op deze veranderende behoeften in te spelen. Overigens kan natuurlijk niet van de ene op de andere dag in alle behoeften worden voorzien. Een liberaal welzijns beleid dient ervan uit te gaan dat met de beschikbare middelen een zo optimaal mogelijk en voor ieder mens gelijke mate van welzijn wordt bevorderd.

Het voornaamste instrument tot realisering van een zo optimaal mogelijk welzijn voor iedereen is de samenlevingsopbouw. Samenlevingsopbouw beoogt in de ogen van de J.O.V.D. een gunstige beïnvloeding van de samenleving in al zijn onderdelen, ter verhoging van het welzijn van zoveel mogelijk personen.

De inrichting van de samenlevingsopbouw is echter niet de enige welzijnsvoorziening. Nog tal van andere voorzieningen zijn nodig om een totaal welzijnsbeleid mogelijk te maken. Richt de samenlevingsopbouw zich voornamelijk op de leefsituatie van het individu of op de leefsituatie van groepen mensen, voor bepaalde groepen zijn bijzondere voorzieningen nodig. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn: jeugd- en jongerenwerk, bejaardenwerk en woonwagenwerk. Ook gehandicapten, buitenlandse werknemers, cultu-

rele minderheden en langdurig werklozen vereisen aparte welzijnsvoorzieningen om ook voor deze groepen een gelijke welzijnsbeleving mogelijk te maken.

Bezien we de aard en het doel van het welzijnswerk, dan kan gesteld worden dat het particulier initiatief en het vrijwilligerswerk een zeer belangrijk onderdeel van het uitvoerende welzijnswerk ter hand kunnen nemen. De liberale leus "vrijheid in verantwoordelijkheid, geen vrijheid in ongebondenheid" geeft al een aanwijzing in die richting. Het zelf initiatieven nemen in gesprekken over de eigen leefsituatie, het verbeteren van sociale betrekkingen in de samenleving met het oog op het beter functioneren daarvan, het bevorderen van maatschappelijke vaardigheid en mondigheid van de burger is op zichzelf al een belangrijke vorm van welzijnswerk en een vorm van welzijnsbeleving.

Het welzijnswerk dient dan ook tot stand te komen in nauwe samenspraak met de bevolking; de besluitvorming behoort zo dicht mogelijk bij de burger plaats te vinden.

Daarom dient het zwaartepunt van het welzijnsbeleid, met inbegrip van de financiële verantwoordelijkheid, bij de gemeenteraad te liggen. Het ontwerp "Kaderwet Specifiek Welzijn" biedt daartoe redelijke mogelijkheden, ook al trekt de rijksoverheid belangrijke verantwoordelijkheden naar zich toe. Op deelgebieden is dit verantwoord (denk aan het woonwagenbeleid, de Zuidmolukkers), maar de hoofdverantwoordelijkheid dient toch bij de gemeente te liggen.

Hoezeer overigens de decentralisatie en gedeeltelijk daardoor de democratisering van het welzijnsbeleid door de overheid is benadrukt, de bestaande welzijnsinstellingen functioneren vaak weinig democratisch. Bij de discussies over het wetsontwerp "Kaderwet Specifiek Welzijn" zullen zeker garanties moeten worden geeist voor het doelmatig en democratisch functioneren van de gesubsidiëerde welzijnsinstellingen zelf.

Het onderwerp dat in de beschouwingen over het welzijnswerk een zeer belangrijke plaats inneemt is de welzijnsbeleving die de werkende mens in zijn arbeidssituatie ervaart. Inkomen, ontplooiingskansen, promotiemogelijkheden enz. kunnen tot behoeftebevrediging leiden en zo een bijdrage vormen tot meer welzijn. Het streven naar volledige werkgelegenheid, in de huidige omstandigheden aangevuld door arbeidsherverdeling, zal omdat gestreefd wordt naar een plaats in het arbeidsproces voor iedere werkwillige, ook het algemeen welzijn verhogen. Een reorganisatie van ons produktiesysteem naast dit streven naar volledige werkgelegenheid blijkt vanuit de stelling dat ons produktiesysteem ondergeschikt is aan het menselijk welzijn zeer verdedigbaar. Humanisering van de arbeid, werkoverleg, democratisering van de onderneming zijn hier trefwoorden.

Dat het particulier initiatief en het vrijwilligerswerk de basis vormen voor het uitvoerende welzijnswerk is in het voorgaande al aangegeven Discussies over de eigen leefsituatie van het individu, de problemen in de wijk, bejaarden- en jongerenhuisvesting enz. komen het best naar voren als mensen daarover onderling van gedachten wisselen. Aanwezigheid van gespecialiseerde beroeps-welzijnswerkers geeft al gauw aan de betrokkenen het gevoel onderworpen te zijn aan een "consultatie", een "onderzoek". Naar onze mening ligt de taak van professionele werkers veel meer in het coördinerende en adviserende vlak t.o.v. de vrijwilligers. Het verzorgen van basistraining voor vrijwilligers is een andere taak van beroepskrachten.

In een liberale visie behoort het waarde-oordeel van de (professionele) welzijnswerkers ondergeschikt te zijn aan dat van de cliënten. Betutteling, binnendringen in de persoonlijke levenssfeer van de cliënten moet worden vermeden; de mentaliteit van de betrokken hulpverleners is hierbij van groot belang. Overigens zouden vooral liberalen zich als vrijwilligers met welzijnswerk bezig moeten houden: van hen mag dit respect voor de levens- en maatschappijbeschouwing van de cliënten in het bijzonder worden verwacht.

Om de afhankelijkheid van de gebruikers van welzijnsvoorzieningen van met name professionele welzijnswerkers te verminderen, zou het voorstel van prof. dr. J.A.A. van Doorn overwogen moeten worden, om de gebruikers van welzijnsvoorzieningen als consumenten in economische zin te behandelen, d.w.z. hen een passend financieel offer te vragen voor hetgeen hen wordt aangeboden. Dit zou een element van concurrentie in het welzijnswerk brengen, dat enerzijds de kwaliteit van de dienstverlening zou kunnen bevorderen, en anderzijds de afhankelijkheid van de cliënt van bepaalde professionele deskundigen zou kunnen verminderen.

Ons baserend op de algemeen aanvaarde stelling "wie beleid bepaalt, betaalt" komen wij tot de conclusie dat de financiële verantwoordelijkheid voor het welzijnsbeleid op gemeentelijk niveau dient te liggen. Ook hier geldt het principe dat de bevolking, het particulier initiatief en het vrijwilligerswerk mede betrokken worden bij de financiering, de prioriteitenafweging van de voorzieningen.

Nieuws van de basis

Oprichting nieuwe afdeling "Amstelland"

Zouden de leden, woonachtig in Aalsmeer, Uithoorn, Mijdrecht, Vinkeveen, Ouderkerk aan de Amstel, Haarlemmermeer, Nieuwkoop en omstreken, kortom het gebied Amstelland eens contact op willen nemen met het algemeen secretariaat, Postbus 85914, 2508 CP Den Haag, telefoon 070 - 601114, of met Ans Pos, voorlopig contactpersoon, Het Lange Eind 6, DE KWAKEL 1222. Zij is telefonisch bereikbaar onder nummer 02975 - 67605.

Bij voldoende belangstelling kunnen we overgaan tot oprichting van een eigen nieuwe afdeling in voornoemde regio.
Interesse? Bel dan even met één van ons op bovenstaande nummers. We wachten met belangstelling op jullie.

ARNHEM - Laat zijn activiteiten zien in een info-blad ''JA'' geheten.

MEPPEL - 21 oktober, bespreking resolutie welzijn, in zaal Kwint, aanvang 20.15 uur.

UTRECHT - Maakte een fraai ogend kernprogramma voor de Gemeenteraadsverkiezingen 1978. Zo werkt de afdeling Utrecht de pressiefunctie uit. BRAVO!

ZUID-LIMBURG - Heeft al bijna 100 leden en een eigen blad: De Zuil.

WIE is WIE in het Hoofdbestuur

De prijs: een taart. De opgave: uitzoeken welke van onderstaande baby-foto's bij welk Hoofdbestuurslid hoort !

Wat zegt U ? Kent U de Hoofdbestuursleden niet allemaal ? Kom dan naar de themadag en het jaarcongres op 5 en 6 november: daar kunt U met hen kennismaken !

De taart zal aan de winnaar worden uitgereikt op het jaarcongres, waar het Hoofdbestuur tijdens het feest een cabaret zal opvoeren. Alle reden dus om naar het congres te komen, en om de juiste baby-foto bij het bijbehorende HB-lid te plaatsen. De oplossingen moeten schriftelijk worden ingediend en voorzien zijn van de naam en de afdeling van de inzender.
De oplossingen moeten worden gestuurd naar het Algemeen Secretariaat vóór 1 november a.s.,of uiterlijk op de openingsdag van het congres aan de algemeen secretaris worden overhandigd.
Wij zijn benieuwd hoe goed U Uw HB-leden kent.

(4)

(1)

(2)

Succes!

(5)

(6)

(7)

Algemeen Secretariaat
eren Organisatie Vrijheid en Demo
Postbus ~~1914~~ 85914
Den Haag

DRUKWERK

'EUROMASTER'

DRIEMASTER

Orgaan van de ONAFHANKELIJKE Liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Minister Mr. M. van der Stoel geïnterviewd door Hoofdredacteur Bert van der Stoel

20ste jaargang

nummer 5, december 1977

DRIEMASTER

Orgaan van de onafhankelijke liberale jongeren organisatie vrijheid en democratie.

Redactie: Bert van der Stoel, hoofdredacteur
Faurestraat 37, Bergen op Zoom
Tel. 01640 - 42929

Ardwin Lantain, redacteur
B. von Suttnerstraat 59 Haarlem
Tel. 023 - 341262

Gerard Derriks, redacteur
Van Bijnkershoeklaan 351, Utrecht
Tel. 030 - 936035

Bert Kramer, redacteur
F.van Bourgondiënlaan 206, Zeist
Tel. 03404 - 15910

Frank de Grave, auditor namens het hoofdbestuur
Davidstraat 61b, Groningen

Redactieadres: Postbus 85914, 2508 CP 's Gravenhage.Tel. 070 - 601114

Abonnementen : Postbus 85914, 2508 CP 's Gravenhage

Abonnementsprijs : ƒ 25,00 per jaar

Tekeningen : Bert Bevers, Bergen op Zoom

Drukwerk : Drukkerij J. van Meurs & Zn. Ridderkerk.

Inhoud

1 Van de Hoofdredacteur
1 Van de Voorzitter
3 "Europa, nu of nooit".Interview met H.J. de Koster
7 JOVD-ers op de Indonesische Ambassade, Lia van Antwerpen en Gerard Derriks
9 Europese Vakbeweging; uit Economisch Orde van VNO/NCW over Europa
10 Interview met minister Mr.M.van der Stoel
14 Vonhoff weer op dreef door Bert van der Stoel
16 Crusade against Europe door Gerard Derriks
17 Vergelijking van nationale en federale partijprogramma's door drs. Wijsenbeek
23 D'66 en de Europese verkiezingen door Mr. L.J.Brinkhorst
Stellingen van de JOVD-Landbouwcommissie
24 De uitbreiding van de E.G. door Cees van Beukering
26 De toekomst van Europa door Ardwin Lantain
27 De liberalen en de Europese verkiezingen door G.M. de Vries
29 Nieuws van de basis
Europese afkortingen

Verspreid: Verkiezingsprogramma's over Europa

Copy voor het volgende nummer dient binnen te zijn vóór 8 januari 1978.

Hoofdbestuur

VOORZITTER : Gijs M. de Vries
Pieterskerk-choorsteeg 32a
Leiden. Tel. 071-130602

VICE-VOORZITTER politiek : Reinout H.D.van Bruggen
Davidstraat 61b,Groningen

organisatie : Monique M.P.Bouman
Broerstraat 19a,Nijmegen
Tel. 080-230718

ALGEMEEN SECRETARIS : Iris E.J.M.Lantain-Kersten
B.von Suttnerstraat 59
Haarlem.Tel.023-341262

PENNINGMEESTER : Jan den Dekker
Saffierlaan 63, Utrecht
Tel. 030-516659

INTERNATIONAAL SECRETARIS : Frank de Grave
Davidstraat 61b,Groningen

TWEEDE SECRETARIS : Rino H.C. Schreuder
Kasteel Nijenrode,
Breukelen.Tel.03462-1322

VERENIGINGSKANTOOR : Koninginnegracht 55b,
's-Gravenhage.
TEL. 070 - 601114

Advertentietarieven van de Driemaster

	1x plaatsen	3x plaatsen	6x plaatsen
1/1 pag.	ƒ 200,--	ƒ 180,--	ƒ 170,--
1/2 pag.	" 130,--	" 120,--	" 110,--
1/3 pag.	" 90,--	" 85,--	" 80,--
1/4 pag.	" 75,--	" 67,50	" 65,--
1/6 pag.	" 50,--	" 43,--	" 40,--
1/8 pag.	" 40,--	" 33,--	" 30,--
1/16 pag.	" 25,--	" 22,50	" 20,--

ingezonden mededelingen ƒ 22,50 per plaatsing

bijsluiters " 90,-- vermeerderd met " 75,-- voor elke gram waarmee 25 gr. overschreden wordt.

Van de Hoofdredacteur

BERT VAN DER STOEL

VVD uit isolement?

Het hoofdbestuur diende snel en fel repliek bij de eerste toenaderingspogingen tussen C.D.A. en V.V.D. Na het tot stand komen van een regeeraccoord, lijkt een nuancering op zijn plaats.

In de eerste plaats iets over Den Uyl: hij door sommigen geboetseerd tot staatsman - viel met een harde plof van zijn troon.
Het hooghartige gedrag tegenover het C.D.A. was teveel van het "goede". Buitenshuis goed van de tongriem gesneden, blijkt Den Uyl binnenshuis (in de P.v.d.A.) geen lef te hebben. Dit gebrek aan leiderschap verheft hem tot "nationale pantoffelheld".

Terug naar de V.V.D. Als de twee grootste partijen P.v.d.A. en C.D.A. de V.V.D. afwijzen, mag de V.V.D. wel eens aan zielsonderzoek doen, was de gedachte. Niemand zag in 1977 een coalitie tussen P.v.d.A. en V.V.D. zitten. Dus bleven over het C.D.A. en het kleine D'66.
De laatste weigerde een redelijk alternatief te wezen en miskende de mogelijkheden en het aanpassingsvermogen van de V.V.D.
Om uit haar isolement te komen, moest de V.V.D. dus naar het C.D.A. toegroeien. Door de meesterzet van Wiegel is dat gelukt. Wie het regeeraccoord tussen C.D.A. en V.V.D. goed leest, ziet de verschuiving van de V.V.D. Die verschuiving is niet "inleveren van principes" maar een gelukkige aanpassing van uitgangspunten aan de realiteit.

De J.O.V.D. moet niet de blunder van D'66 herhalen, maar nauwgezet het accoord vergelijken met haar eigen standpunten. Natuurlijk kregen niet al onze verlangens een plaatsje. Maar als wij het liberalisme een goed hart toedragen, dan kan gewezen worden op een heel rijtje opmerkelijke zaken. Een willekeurig lijstje:
- innovatie van industrie (en technologie);
- (Europese) milieu-aanpak;
- speciale aandacht voor jeugdwerkloosheid;
- bedrijfstakgewijze aanpak van het slecht renderend bedrijfsleven;
- bevordering rechtshulp;
- uitbreiding bevoegdheden ondernemingsraad;
- de anticipatie paragraaf: bevordering eigen wonigbezit;
- ontwikkelingssamenwerking.

Resumerend, toch een keerpunt voor de V.V.D. Wiegel heeft de kritiek van vele V.V.D.-ers op het concept-verkiezingsprogramma in de oren geknoopt. Dit gevoegd bij de nuchtere realiteit van de C.D.A.-mensen, is zonder meer een stap vooruit vergeleken bij een blijvende oppositierol voor de V.V.D.
Of het een grote sprong voorwaarts is, zal het wisselvallige C.D.A. de komende jaren aan moeten tonen. Enig opluchting in J.O.V.D.-gelederen lijkt op zijn plaats.

Euromaster, wat nu weer?

Deze Driemaster is een themanummer. Een motivering lijkt ons overbodig. U krijgt veel informatie over Europa, afkomstig van allerlei richtingen.
We publiceerden al eerder over Europa. Zoek maar in uw archief!
Vorig jaar en dit jaar stonden de navolgende artikelen in het JOVD-blad:

- Resolutie Europese Eenwording JOVD in Driemaster van oktober 1976.
- Visie Minister President Den Uyl in Driemaster van december 1976.
- Rede van staatssecretaris Brinkhorst in Driemaster van december 1976.
- De Koster en van der Hek, een liberale en een socialistische Europeaan, in Driemaster van december 1976.
- Interview met de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken In Driemaster van februari 1977.
- Europees jongeren parlement, in Driemaster van februari 1977.
- Resolutie Vrede & Veiligheid in Driemaster van juni 1977.
- Europese Verkiezingen in Driemaster van september 1977.

'n pagina vol primeurtjes

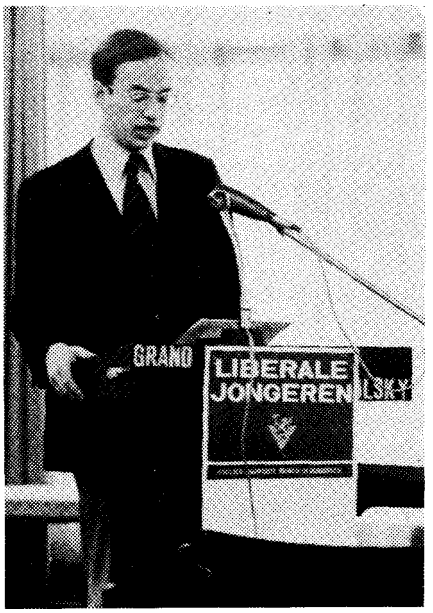

NAAR HET MIDDEN

Door Gijs de Vries

Eindelijk is het dan zover: eindelijk een nieuw kabinet ! Totstandgekomen na de meest beschamende, want langste kabinetsformatie uit de geschiedenis, een stoelendans waarin de PvdA terecht de prijs voor haar intolerante en vernederende houding moest betalen. Zo heeft Den Uyl meegeholpen de V.V.D. behalve kiezerswinst ook nog regeringsverantwoordelijkheid te bezorgen. Iets waarvoor we hem tenminste Erica Verkerks Klein Liberaal Licht verschuldigd zijn !

Er is al veel geschreven over de wankele basis waarop het kabinet berust. De verdeeldheid in het C.D.A. is door de deloyale opstelling van de "loyalisten" nog eens onderstreept. Op Van Agt rust nu de zware taak om zowel zijn fractie als het kabinet bijeen te houden, en dat in een tijd dat ingrijpende economische maatregelen moeten worden genomen.

Wil de centrale doelstelling van het kabinet, terugdringen van de werkloosheid tot een aanvaardbaar peil, geen holle frase zijn, dan moeten op korte termijn fundamentele keuzes worden gemaakt. Grote bezuinigingen in de collectieve sector zijn daarbij onontkoombaar. Een van de eerste taken van het kabinet is daarom het bepalen wáár bezuinigd moet worden. Daarvoor is moed nodig: het opstellen van een bezuinigingsplan wordt de eerste zware test voor de regeerkracht van dit kabinet.
Dat daarbij de sociaal zwaksten ontzien zullen worden is een belangrijk liberaal principe. Deze garantie bevat bovendien een duidelijke handreiking aan de vakbeweging. Te hopen valt dat ook de vakbeweging haar verantwoordelijkheid erkent, en niet uit partijpolitieke overwegingen weigert het kabinet loyaal tegemoet te treden. Een kortzichtige houding van de leiding van de vakbeweging zou ten koste gaan van veel werknemers; er zou immers alles behalve een positieve invloed op de werkgelegenheid van uitgaan.

Dat de V.V.D. opnieuw regeringsverantwoordelijkheid gaat dragen is van groot belang voor de ontwikkeling van het Nederlandse liberalisme De V.V.D. is uit haar isolement: een nieuwe oppositieperiode met het risico van verstarring van standpunten en verzuring van bestuurlijk talent is voorkomen. Minstens even belangrijk is het dat de V.V.D.-fractie in het regeerakkoord enige forse stappen naar het politieke midden heeft gezet. De paragrafen over ontwikkelingssamenwerking, ondernemingsdemocratisering, emancipatie en milieu zijn hiervan duidelijke voorbeelden. Een ontwikkeling die de J.O.V.D. de laatste jaren steeds nadrukkelijker heeft bepleit, en die wij dus met enthousiasme kunnen verwelkomen. Vóór het regeerakkoord tot stand kwam waren veel J.O.V.D.'ers, o.a. tijdens het jaarcongres, bevreesd dat een kabinet van uitsluitend C.D.A. en V.V.D. geen voldoende liberaal beleid zou kunnen voeren. Die vrees moet door dit akkoord althans ten dele zijn weggenomen; zeker op de genoemde punten verdient het regeerakkoord onze, uiteraard kritische, steun.

De abortuskwestie, waaraan de J.O.V.D. steeds zeer veel belang heeft gehecht, lijkt bevredigend geregeld. Mej. Kappeyne van de Coppello is van mening dat het regeerakkoord "over abortuswetgeving inhoudelijk niets vastleqt en dat het politiek een volstrekt open kwestie blijft. Als er op de een of andere manier, hetzij vanuit het kabinet, hetzij vanuit de Kamer een regeling tevoorschijn komt die in strijd is met de essentie van het bepaalde in het V.V.D.-verkiezingsprogram, dan zal ik daar tegen stemmen" (Leidsch Dagblad 3 december 1977).

Minder gelukkig zullen sommigen zijn met het bepaalde over de geestelijke vrijheid. Natuurlijk heeft dit kabinet als eerste taak het terugdringen van de werkloosheid. Uiteraard vormt het sociaal-economisch beleid de hoofdmoot van de kabinetspolitiek. Maar liberalen hebben, zeker als zij regeringsverantwoordelijkheid dragen, een bijzondere verantwoordelijkheid voor het geestelijk klimaat in ons land. Dat klimaat is er de laatste jaren niet liberaler op geworden. De verdraagzaamheid neemt af - niet alleen rond het Binnenhof, maar vooral daar buiten.

Hier ligt een centrale taak van de V.V.D. in de komende kabinetsperiode. De positie van minderheden, de huwelijkswetgeving, discriminatie van de vrouw, de achterstelling van alleenstaanden op sociaal, fiscaal en huisvestingsgebied, de abortuskwestie, liberalisering van het strafrecht etc. zijn zaken die medebepalend zijn voor het geestelijk klimaat in ons land. Zaken ook, die van groot belang zijn voor het gezicht van de V.V.D. als liberale partij. De herkenbaarheid van de V.V.D.-inbreng in kabinet en parlement vereist dat de V.V.D. ook aan deze aspecten van geestelijke vrijheid grote aandacht geeft. Vooral op dit gebied zullen wij, met nogmaals een citaat van mej. Kappeyne, "een C.D.A.-V.V.D.-kabinet met waakzame welwillendheid vanuit een zekere gereserveerdheis gadeslaan".

Ongetwijfeld zal de PvdA haar échec in de formatie willen compenseren door een bikkelharde oppositie. Den Uyl heeft al aangekondigd dat hij het kabinet "genadeloos" zal bestrijden. De PvdA zal proberen het kabinet kapot te polariseren.

Het valt zeer te hopen dat de V.V.D. niet op deze uitdaging zal ingaan en haar huidige middenkoers zal handhaven. Een nieuw polarisatietijdperk kan Nederland zich onder de huidige economische en sociale omstandigheden niet veroorloven. Vooral nu onze samenleving voor enorme uitdagingen staat is er grote behoefte aan een opbouwend, vernieuwingsgezind liberalisme, waaraan de Teldersstichting in haar nota over "Arbeid" onlangs een belangrijke bijdrage leverde.

Aan een dergelijk beleid, dat aan materiële en immateriële zaken een even groot gewicht toekent en een duidelijk accent legt op de geestelijke vrijheid van de burgers, zal ook de J.O.V.D. een opbouwende bijdrage moeten trachten te leveren. Wij zullen concrete eigen ideeën moeten aandragen, zowel voor de korte als voor de lange termijn. We zullen onze studiefunctie moeten uitbouwen. Dat betekent een groot beroep op de creativiteit en de denkkracht van onze vereniging. Dat is geen taak voor de afdelingen, het Hoofdbestuur of de commissies alléén, daar zullen we samen onze schouders onder moeten zetten.

Het Hoofdbestuur en de landelijke commissies zijn hiermee al begonnen. In februari hoopt de commissie Volkshuisvesting & Ruimtelijke Ordening een rapport uit te brengen over jongerenhuisvesting. De Landbouwcommissie houdt op 27, 28 en 29 januari een studieweekend. De vier internationale commissies doen hetzelfde op 17, 18 en 19 februari. De commissie Europa werkt aan de voorbereidingen van de Europese verkiezingen - dit themanummer is er mede de neerslag van. De commissie Ontwikkelingssamenwerking bereidt een reactie voor op de begroting buitenlandse zaken en ontwikkelingssamenwerking. Het Hoofdbestuur werkt aan de ontwerpresolutie Mediabeleid voor het wintercongres en

heeft een discussienota over euthanasie in petto.
Het Zuidmolukse vraagstuk, het welzijnsbeleid en het mediabeleid, thema van het komende congres (zie de volgende Driemaster) zijn onderwerpen die ruimschoots uitdieping verdienen. Een taak eerst en vooral voor de afdelingen. Een taak waarbij men op de inzet en assistentie van het Hoofdbestuur kan rekenen. Succes !

Interview met de heer H.J. de Koster

door Bert van der Stoel

EUROPA, NU OF NOOIT !

Onder-voorzitter Liberale Internationale
Onder-voorzitter Federatie Democratische en Liberale Partijen in de E.E.G.
Lid Eerste Kamer
Penningmeester V.V.D.
Oud-Minister van Defensie, Oud-Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

Vindt U, dat de Federatie besluiten moet kunnen nemen, die de deelnemende partijen binden?

Ja, in zoverre, dat wanneer het gaat om het Europees verkiezingsprogramma, we dat met een meerderheid moeten kunnen vaststellen.

Zou U niet willen, dat naast het programma, de Federatie meer bindende besluiten moet kunnen nemen?

In onze statuten is voorzien, dat een meerderheid besluiten kan nemen ten aanzien van de vaststelling van het bestuur, van beleidslijnen en ten aanzien van het aannemen van resoluties. In hoogst uitzonderlijke gevallen is unanimiteit nodig.

In het programma staan als Europese organen genoemd, een parlement, een regering en een Raad der Staten. Is die laatste te vergelijken met onze Eerste Kamer?

In ons programma maken we onderscheid tussen wat we in de huidige situatie willen en wat we op langere termijn willen: een Europese Unie (politieke unie). Daarbij denken we aan het langzamerhand verdwijnen van de nationale parlementen. De Europese Regering (nu Europese Commissie) heeft onzes inziens dan een controlelichaam nodig, dat we de Raad der Staten noemen. Het is niet vergelijkbaar met wat in het Nederlandse staatsrecht de Raad van State heet, hetgeen een adviserend lichaam is. Je kan die Raad der Staten inderdaad vergelijken met de Eerste Kamer.

Die Raad der Staten wordt dus een soort vertegenwoordiging van de regeringen der lidstaten, want de nationale parlementen gaan immers op in het Euro Parlement.

Wij hebben gestreefd naar een mengvorm van een volmaakt parlementaire controle en een inbreng van de diverse staten. Dat laatste is nog nodig, omdat nog niet alle lidstaten overtuigd zijn een supra-nationale structuur op alle terreinen te moeten aanvaarden. Zo is in grote lijnen de door ons gewenste structuur.

Maar U ziet het toch als een tussenfase?

Ja.

Kunt U grofweg het verschil schetsen tussen de conservatieven en de liberalen in Europa? Sommigen insueren wel, dat de V.V.D. maar eens moet gaan praten met mevrouw Tatcher (Britse conservatieven) en met Chirac (Gaullisten).

Dat verschil is heel duidelijk. We vergaderen als liberalen in Europa heel regelmatig met elkaar. Natuurlijk zijn er nationaal en internationaal verschillen, maar wij schatten als liberalen elkaars mening en die van het individu zeer hoog. Wij kunnen in grote lijnen vaststellen, dat een conservatieve partij heel ver staat van de Britse liberale partij. Wij in Nederland bevinden ons ten aanzien van het merendeel van ons programma in volmaakte harmonie met de Britten.

JONGEREN ERBIJ .....

Wat vindt U van inschakeling van inschakeling van jongeren bij het internationale liberale werk? Onlangs kwam mij een gerucht ter ore, dat alle delegaties op een congres - behalve de Nederlandse - jongeren in zich hadden opgenomen.

Men vraagt zich af, wie jongeren zijn. Wij hebben in onze delegatie het jongste Eerste Kamerlid, de heer Wiebenga, uit dien hoofde. Wij hebben hem voorgesteld als Secretaris-Generaal van de Federatie, we tasten diep in het reservoir van de wat oudere J.O.V.D.'ers....

Is het dan zo, dat de andere delegaties duidelijk meer putten uit hun jongerenorganisaties?

Nou, ik heb een aantal jongeren gezien. Daarnaast was de internationale liberale jongerenorganisatie vertegenwoordigd, met name door de WFLRY-voorzitter. Er waren ook Nederlanders bij die delegatie. Het H.B. van de V.V.D. heeft de delegatie voorgesteld aan de partijraad. Daarbij is onder andere gekeken naar regio, leeftijd en naar vertegenwoordiging uit het parlement.

U bent wel tevreden met de LYMEC als organisatie?

Natuurlijk, als we de jeugd niet met ons hebben, zouden we onszelf isoleren.

In het programma wordt gesproken over het gebruik van kernenergie. In november heeft ook de F.D.P. zich nog voor zulke energie uitgesproken. Ik mag aannemen, dat men in de Federatie een Europees kernwapen afwijst?

Dat wordt zeker afgewezen. Als Nederlandse liberalen hebben we dat nooit aanvaard en we zullen dat blijven afwijzen.

Bent U het eens met de voorstellen in het programma over nogal vergaande internationale arbeidsverdeling?

We hebben een heel goed rapport van de Teldersstichting (wetenschappelijk bureau van de V.V.D.) over ontwikkelingssamenwerking. Zelfs minister Pronk heeft zijn waardering voor deze basis van een liberale filosofie geuit. We hebben zoveel mogelijk getracht de stellingen uit dat rapport te verwerken in het Europese programma. In Brussel (tijdens het congres van de Federatie op 19/20 november 11.) zullen we die internationale arbeidsverdeling nog beter onder woorden trachten te brengen.

Kun je enerzijds zeggen, dat de eenheid in Europa groeit - ondanks de crisis - maar anderzijds een desintegratie constateren, bijvoorbeeld bij de Schotten?

Daarom heb ik kortgeleden gesproken onder het motto: Europa, nu of nooit. We hebben absoluut een nieuwe stimulans nodig, want er zijn zowel regionale als nationale kwalijke tendensen. Men zegt dan: wat moeten we in een Europese samenwerking, die is kostbaar, wat brengt het ons, het neemt ons een stuk autonomie af. M.i. zullen de directe verkiezingen voor het Europese parlement - en daarna de werking ervan - Europa weer dichter bij de kiezer brengen. Het is een absoluut noodzakelijke impetus (stimulans) van de radicale liberale partij in Denemarken, om zich plotseling tegen de E.G. te keren, wat ook geleid heeft tot het bedanken voor het lidmaatschap van de Federatie.

Zonder democratie geen lidmaatschap

Er zijn mensen, die vinden dat we alvorens de E.G. uit te breiden eerst orde op zaken moeten stellen met name ter voorkoming van protectionisme. Aan de andere kant hebt U op een J.O.V. congres gezegd: zo snel mogelijk uitbreiden met de nieuwe democratieën.

Dat is een politieke beslissing, een afweging en een moeilijke ook. De voordelen van de uitbreiding van de E.G. zijn evident. Het aantal ware democratieën in de wereld - zo'n beetje aan de zijden van de Atlantische Oceaan - is klein en een positieve factor is, dat zowel Griekenland als Spanje en Portugal zijn teruggekeerd tot de democratie. Allemaal binnen het tijdsbestek van enkele jaren. Dat is een ongelooflijk belangrijke ontwikkeling voor de democratie. Deze regeringen hebben gezegd: in hemelsnaam, help ons om de democratie te versterken. Daarvoor is het lidmaatschap van de Raad van Europa nodig, hetgeen aanvaard is. Tevens willen ze toetreden tot de E.E.G.
Het verdrag van Rome houdt sinds 1958 duidelijk een uitnodiging in aan democratische landen om zich bij ons aan te sluiten. De politieke beslissingen daarvoor zijn niet moeilijk te nemen, want het is noodzakelijk om die zaak van aanmelding zo positief mogelijk te benaderen.
Nu kom ik aan de negatieve kant, die is ongelooflijk moeilijk. Die bestaat uit twee delen: a) is het zo, dat besluitvorming in de Gemeenschap steeds moeilijker dreigt te worden, die wordt nóg moeilijker als er drie leden bijkomen, terwijl b) de industriële structuur van deze landen niet zo is dat ze met ons kunnen concurreren en ze op landbouwgebied een productie hebben die te vergelijken is met een aantal van de Zuidelijke landen. Die problemen staan levensgroot voor de deur, maar we zijn politici. En de politieke punten moeten voor ons overheersen.

In het Verdrag van Rome staat niet direct als voorwaarde de parlementaire democratie vermeld. Zou het aanbeveling verdienen, dat alsnog op te nemen, dus zowel geldend voor "oude" als voor nieuwe leden? Stel Spanje wordt lid en na een half jaar wordt een coupe gepleegd en er komt een dictator op het toneel?

Dat betekent het einde van het lidmaatschap, want dan kan in het Europese Parlement niet meer een Spaanse fractie functioneren. Die is dan niet democratisch aangewezen.

Dat is dus een voorwaarde in het E.P.?

Die worden in het E.P. helemaal niet meer aanvaard. Ik kan U als voorbeeld geven, de overname in Griekenland door het Kolonelsbewind. Dat heeft ertoe geleid, dat we in

Uit het VVD verkiezingsprogramma

Het voortbestaan van onze op vrijheid gebaseerde economische en staatkundige orde komt in gevaar, wanneer de Europese eenwording niet voortgaat. Een actieve en krachtige voortzetting van het europese eenwordingsproces is hard nodig. Het élan van de tijd waarin de Europese Gemeenschap is opgebouwd is weggeëbd. Het streven naar Europese eenwording lijkt in het slop te zijn geraakt. Het is de taak van Nederland de komende jaren meer vaart te geven aan de eenwording van een democratisch Europa. Ons land neemt initiatieven die bijdragen aan een gemeenschappelijk economisch, sociaal en monetair beleid.
Onmisbaar voor Europa is een vrij gekozen Europees Parlement met werkelijke bevoegdheden. Het Europa, dat ons voor ogen staat, werkt nauw samen met de Verenigde Staten.

a. Nederland neemt initiatieven tot een gemeenschappelijke Europese aanpak van inflatie en werkloosheid.
b. Gestreefd moet worden naar de totstandkoming van een economische en monetaire unie en naar de verdere uitbouw van de politieke samenwerking in Europa.
c. De medewetgevende bevoegdheden van het, volgens het stelsel van evenredige vertegenwoordiging rechtstreeks te kiezen, Europees parlement worden versterkt.
d. Nauwe samenwerking tussen de Verenigde Staten en West-Europa is levensvoorwaarde voor de handhaving van het machtsevenwicht in de wereld.
e. Het Europees Parlement moet de afstand tussen de Europese Gemeenschap en de individuele Europeaan verkleinen: het helpt het Europa van de burgers scheppen..

de Assemblee van de Raad van Europa binnen de kortste keren besloten hebben Griekenland verder uit te sluiten. Zo'n besluit zal ongetwijfeld worden aangenomen in het E.P., opnieuw worden genomen in de Assemblee, dus zonder democratie geen lidmaatschap van de Raad van Europa en de andere organen.

U hebt op het J.O.V.D.-congres gezegd geen structuureconomie te willen. In de V.V.D.-nota (van de commissie buitenlandse politiek 1975) wordt gepleit voor meer structuurpolitiek. In dat rapport staat namelijk, dat nu alleen markt en prijzen enigszins zijn geregeld en meer niet. Is dat in strijd met wat U zegt?

Of U de letterlijke tekst van mijn - nimmer uitgeschreven - speech aanhaalt, weet ik niet. Ik heb in ieder geval bedoeld: wij als liberalen aanvaarden wel een zeker ingrijpen door de staat in de economie, omdat dat op bepaalde terreinen noodzakelijk is. Wij zijn van mening dat dat ingrijpen beperkt moet zijn.

Het standpunt van alle liberale partijen is, dat de vrije krachten in de maatschappij zoveel mogelijk hun gang moeten kunnen gaan. De socialisten stellen het ingrijpen voorop en beperken daarmee de vrijheid zoveel mogelijk.

Je kunt moeilijk een sociaal-economisch beleid voeren in Europa, als in alle landen nog afzonderlijk geknokt wordt voor wat wij CAO-onderhandelingen noemen.
In Brussel is een zg. tri-partite overleg (Europese commissie + bedrijfsleven + vakbeweging), maar dat is niet bindend voor de lidstaten.

Dat is niet bindend, het komt op gang. In ons land lopen wij daarmee voorop, het is bij ons al vrij snel na de oorlog begonnen in de S.E.R. en - bilateraal - in de Stichting van de Arbeid. In veel landen is dat nog niet overgenomen. Er is geprobeerd onze structuur ingang te doen vinden in Brussel op gemeenschapsniveau en dat gaat te langzaam. Terecht is de vakbeweging daar ongerust over.

Het voortouw nemen

Wat vindt U van de houding van Europa in de Noord-Zuiddialoog (rijke landen en ontwikkelingslanden). Is die niet wat gênant? Komt dat door de zwakke coalities in veel landen of zit er meer achter?

Ik geloof, dat wij ook op dit punt voorop hebben gelopen, zowel kwalitatief als kwantitatief. Wij hebben er ons in dit land gemiddeld meer in verdiept, dan men in andere landen deed. Die landen hebben ook zoveel problemen, die wij hadden.
Kijk naar België (taalproblemen), naar Frankrijk (economische structuren, Parijs 1968), naar de D.B.R. grenzend aan Warschaupactlanden, kortom ze hebben problemen, die meer tijd, energie en aandacht in beslag hebben genomen.
Wij hebben ons direct met verve kunnen storten op zaken als ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Daarom is het in de E.G. moeilijk om te komen tot een door alle landen aanvaard beleid. Ik geloof, dat de liberalen in Europa wèl bereid zijn met ons dat voortouw te blijven nemen. Zie ons Europees program maar eens.

Gaat de EMU opschuiven door de uitbreiding?

Dat is een wat theoretische opmerking. Die EMU - zowel in het rapport Tindemans, als in het rapport Spierenburg genoemd - is op het ogenblik helaas niet aan de orde. Daarvoor is nodig een wat grotere harmonisering van onze economieën. De liberalen blijven voorstander van zo'n unie. Het feit dat die EMU nog wat verder verwijderd wordt, moeten we maar mede accepteren bij de intrede van nieuwe landen.

Het Tindemans rapport gaat uit van tweesnelheden (bij de harmonisering van de diverse economieën) en het koppelen van de valuta (slangarrangement). Spierenburg wijst op het belang van gezamenlijk monetair en budgettair beleid.
De laatste verwijt Tindemans, dat je er met alleen een buitenlandse politiek niet bent.

Ik ben het volmaakt eens met Spierenburg. Hij is een groot expert, kent de E.G. van binnen en buiten. Tindemans had niet een opdracht van één regering, maar van de Gemeenschap. Op zijn rondreis heeft hij zich moeten baseren op de opinies, die hij toen te horen kreeg. Spierenburg, in opdracht van alleen de Nederlandse regering had veel meer vrijheid.

Dat mag je Tindemans dus niet verwijten?

Nee, wat ik de Gemeenschap verwijt, is dat ze daarna het rapport Tindemans in de kast hebben geborgen.
Ik heb me oorspronkelijk ook verzet tegen de tweesnelheden leer. Nu we er nieuwe leden bij krijgen, kon het wel eens zo zijn, dat de voortgang van de Gemeenschap gediend is met twee of zelfs drie snelheden.

U ziet niet het gevaar van een verder vanelkaar verwijderd raken van "oude" en nieuwe leden?

Je zult de vraag ook zo kunnen stellen: wanneer je probeert alle landen met een zelfde snelheid zich te laten ontwikkelen, zou dat dan niet een splijtzwam kunnen zijn. Je moet gewoon erkennen, dat een aantal landen achter blijven en nog een geruime tijd achter zullen blijven ten opzichte van de rest.

U hebt als rapporteur van de politieke commissie van de Raad van Europa geadviseerd, dat Europa betrokken zou moeten zijn bij de SALT-besprekingen (met betrekking tot beperking wapens)

Ik ben van mening, dat de Amerikanen weliswaar-als grootste nucleaire macht-in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor de onderhandelingen over SALT met de S.U. Gezien het feit, dat vele tactische en andere nucleaire wapens regelrecht gericht staan op de bevolking van Europa, vraag ik me af of het niet verstandiger is, om naast de informatie die ons op heen en terugweg naar Moskou geleverd wordt, ook West-Europa in de delegatie tijdens de onderhandelingen vertegenwoordigd te laten zijn.

Met al het vertrouwen, dat ik in de V.S. heb, kan ik me voorstellen dat de veiligheid van de eigen bevolking voorrang heeft.

Dat rapport is al behandeld?

In de voorjaarszitting van de Assemblee is het behandeld en goedgekeurd.

Europa en de VVD

Vindt U niet dat het Europees denken in de V.V.D. op een laag pitje staat?
Geldt het overigens misschien ook voor andere partijen?

Men moet dat eigenlijk vergelijken met andere partijen en met liberale partijen in andere landen.
Juist de Europese verkiezingen hebben in de V.V.D. veel aandacht gehad. Er was publiciteit over in het partijblad, er is een aparte partijraad gehouden over het programma en er is een uitgebreide delegatie voor het congres samengesteld. Voor zover wij er te weinig aan doen - een stelling, die ik onderschrijf - zijn we nu bezig die achterstand een beetje in te lopen.
Het slechtste wat ons nu kan overkomen, is het niet doorgaan van de directe verkiezingen voor het E.P.

Zou U er wat voor voelen, als in het hoofdbestuur van de V.V.D. iemand speciaal wordt vrijgemaakt voor het internationale werk?

De heer Talsma - die veel internationaal werk doet - zit als vice-voorzitter in het dagelijks bestuur. Ik ben lid van het dagelijks bestuur - zit in de Liberale Internationale en in de Federatie, beide als vice-voorzitter. Ook in het hoofdbestuur kan men grote belangstelling zien. Er is een groepering, die zich bijzonder intensief bezighoudt met Europese zaken.
Ik zou bang zijn, als er een speciaal persoon mee bezig hield, de anderen zouden denken, het aan die ene te kunnen overlaten. Ik zou er veel meer voor voelen, als de Europese problemen geregeld op de agenda van het hoofdbestuur zouden staan.

Ik denk hierbij aan de wat lachwekkende strijd in de P.v.d.A., tussen een internationaal secretaris, die "altijd op reis is" en een soort vormingswerker die het land intrekt. Maar zou iemand in de V.V.D., die dat tot taak heeft, niet meer kunnen doen aan het oppeppen van de V.V.D.'ers, dan de tijd die U en de heer Talsma hebben?

Ik geloof, dat we het eerder zo moeten doen, dat de kamercentrales (bundeling afdelingen in de VV.D.) en sommige doen dat al, iemand in hun bestuur opnemen, die er zich speciaal mee bezig houdt. Ik het hoofdbestuur zitten tenslotte allemaal amateurs. Vanuit de Koninginnegracht (verenigingskantoor) stimuleren we ook zoveel mogelijk. De pas benoemde adjunct-secretaris zal ook hieraan ongetwijfeld aandacht besteden. Het blijft natuurlijk een onderdeel van diens taak.

Uw opponent mr. Brinkhorst heeft gezegd, dat in Frankrijk, Engeland en Duitsland de liberalen veel meer in het midden zitten en de christen-democraten rechts. Vonhoff heeft dat onlangs in Friesland nog eens bevestigd.

Het is met politieke partijen altijd een spectrum. Nu is het zo, dat door het feit, dat de socialisten ten opzichte van hun collega's in Frankrijk, Duitsland en zelfs Engeland (Callaghan), nogal naar links zijn opgeschoven.

Brinkhorst zegt ook dat de V.V.D. te weinig aan maatschappijvernieuwing doet.

Diezelfde heer Brinkhorst wil graag in de Liberale Federatie dus in het E.P. in de liberale fractie. Daar spreekt een fractielid geregeld namens de anderen. De heer Brinkhorst zal dat dan daar blijkbaar wel willen doen en in Nederland niet met de V.V.D. in een regering kunnen zitten.

Is het juist, dat U een Britse liberaal hebt aangeboden op onze lijst te staan?
De heer Patijn (P.v.d.A. lid E.P.) moet gezegd hebben: kletskoek, dat kan niet.

Ik heb in Engeland gezegd, dat als er voor Britse liberalen door hun kiessysteem geen kans zou zijn, ik mijn best zou doen, om een Brit op de Nederlandse lijst te zetten.

Hoe staat U tot slot tegenover samenwerking tussen socialisten en liberalen?
Er is nogal veel sprake van.

Het moet op zijn minst onderzocht worden; ik vindt sommigen wel iets te optimistisch.
Het is wel goed, dat beide partijen eens wat aan zielsonderzoek doen. Bovendien moet je altijd oppassen met uitsluiten.

Rietkerk volgt Wiegel op als fractievoorzitter VVD

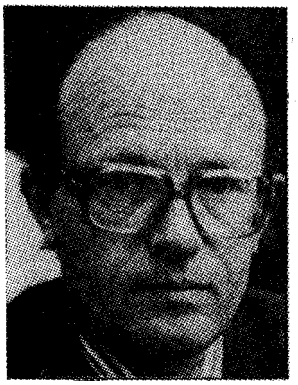
Mr. H. RIETKERK

(Van onze parlementaire redactie)
DEN HAAG - Het VVD-kamerlid H. Rietkerk zal Hans Wiegel gaan opvolgen als fractievoorzitter zodra het kabinet-Van Agt-Wiegel is beëdigd. De fractie van de VVD heeft dinsdagmorgen unaniem Rietkerk als haar nieuwe voorzitter benoemd. Onder-voorzitter wordt mevrouw Kappeyne van de Coppello.

Het hoofdbestuur van de Liberale Jongerenorganisatie (JOVD), heeft meegedeeld met grote instemming de verkiezing van Rietkerk te hebben vernomen. Zijn sociale bewogenheid en kennis van sociaal-economische verhoudingen worden door de JOVD genoemd als eigenschappen die hem bij uitstek geschikt maken voor deze taak.
De JOVD is van mening dat de verkiezing van mr. Rietkerk en die van mevrouw m. A. Kappeyne van de Coppello tot tweede fractievoorzitter een versterking betekent van het gezicht van de VVD als vooruitstrevende middenpartij.

„De Campveerse Toren"
Kade 2 - VEERE - Tel. 01181 - 281 - 226
Sedert eeuwen vast gebruik: ...
om luyden van qualiteit en andere passanten te logeeren en tracteeren

Bezoek aan Indonesische ambassade

door: Lia van Antwerpen
Gerard Derriks

VERSLAG VAN HET BEZOEK VAN EEN J.O.V.D.-DELEGATIE AAN DE AMBASSADE VAN INDONESIE OP 24 SEPTEMBER 1977.

Onder voorzitterschap van HB-tweede secretaris Rino Schreuder en daarnaast van Indonesische zijde van de heer Sutyono werd tijdens een discussie getracht wat dieper op problemen in te gaan, die als concrete agendapunten kort tevoren waren opgegeven. Als uitstekende gastheer fungeerde de heer Soerjadi van de Indonesische ambassade.

Als eerste discussiepunt werd van Indonesische zijde aan de J.O.V.D. gevraagd om een mening te geven over de tendentie naar links onder Nederlandse jongeren. Er werd vooral nadruk gelegd op het feit dat van Rooms-Katholieke zijde, door middel van de massamedia zoals Volkskrant en K.R.O., een ommezwaai heeft plaatsgevonden van conservatisme naar linksradicalisme. Van J.O.V.D.-zijde werd opgemerkt dat de politieke interesse van de jeugd wat gematigder werd en zich meer naar een politiek kader bewoog.
Als tweede discussiepunt werd van J.O.V.D.-zijde aan de Indonesische delegatie het probleem Oost-Timor voorgelegd. De heer Sutyono benadrukte het feit dat Indonesië geen expansiedrang heeft gevoeld bij de dekolonisatie van Oost-Timor, ondanks het feit dat de publieke opinie zich nogal daarmee bezig houdt. Indonesië is zich slechts node met de kwestie gaan bezig houden, ten dele ook omdat het een minusgebied is voor wat betreft bodemschatten en omdat om en nabij 90% van de bevolking analfabeet is. Maar er wordt gestreefd naar een integratie van Oost- en West-Timor, omdat de regering in Djakarta anders bang is voor een communistische infiltratie door de Fretilin. Dit werd ook als excuus gebruikt toen de J.O.V.D. vragen stelde over het gebruik van militair geweld bij de dekolonisatie.
Als derde punt kwam de ontwikkelingssamenwerkingspolitiek van Pronk ter sprake. Door Nederland wordt Indonesië als concentratieland beschouwd; als verheugend wordt ervaren dat Nederland, alsmede België en de Scandinavische landen, een doorbraak in de machtspositie van de westerse wereld voorstaan. De gedachten in de derde wereld ten aanzien van het aanvaarden van cadeaux uit het westen zijn principieel veranderd. Er werd op gewezen dat de Opec-landen deze verandering al hebben toegepast en de rollen al hebben omgedraaid, ook al heeft dit de economie ernstige schade toegebracht. Er moet van westerse kant dieper worden ingegaan op de problematiek van het doen van wezenlijke concessies aan de derde wereld in de Noord-Zuid dialoog.
In de pauze werden wij onthaald op een voortreffelijke rijsttafel en werd er meer persoonlijk doorgepraat.
Hierna kwamen de communistische politieke gevangenen ter sprake. Van J.O.V.D.-zijde werd gevraagd naar de nog altijd voortdurende gevangenname van deze mensen alsmede naar hun behandeling. Hierop werd geantwoord dat het een zeer delicate kwestie was om te laveren

AMSTERDAM - De Molukse leiders ir. J. A. Manusama en Otto Matulessy hebben zaterdag op een bijeenkomst van de liberale jongeren organisatie JOVD in Amsterdam bij regering en parlement nogmaals aangedrongen op erkenning door Nederland van het zelfbeschikkingsrecht van het Zuidmolukse volk. Foto: prof. Baudet (links), Manusama (midden) en twee BVD-bestuurders.

tussen de haatgevoelens van de Indonesische bevolking ten opzichte van de communisten en het laten van deze gevangenen in hun menselijke waardigheid. Indonesië wil de mensenrechten handhaven maar tevens voorkomen dat bij de bevolking weer de indruk kan ontstaan van een mogelijke nieuwe greep naar de macht door de communisten. Een groot deel van de politieke gevangenen stelt meer prijs op veiligheid in het kamp dan op terugkeer naar hun dessa. Er werd op gewezen dat er op korte termijn 8.000 gevangenen worden vrijgelaten binnen een jaar daarna de laatsten.
Als vijfde en tevens laatste punt kwam het Molukse probleem ter sprake. Als woordvoerders fungeerden de heer Poetiray als oud-Knil-militair en de heer Lucas als "Knil-zoon". Beiden gingen dieper in op het probleem, vanaf het ontstaan, en voorzichtig werden enkele conclusies getrokken ten aanzien van de beweegredenen van de Zuid-Molukse jongeren om hun ideaal op gewelddadige wijze te verwezenlijken. De teneur van het hele betoog was het wanhopige zoeken naar een eigen identiteit, hetgeen om een psychologische benadering vraagt; tevens het zoeken naar een nooduitgang omdat door hun optreden alle normale oplossingen al vrijwel onmogelijk zijn geworden. Voor verdere uitdieping van het probleem alsmede om te komen tot een J.O.V.D.-standpunt werd gewezen op de themadag in Amsterdam op 15 oktober.
Ter afsluiting wees men nog op de mogelijkheid om de Molukkers de Indonesische nationaliteit te laten aannemen en als Indonesisch staatsburger terug te keren naar Indonesië.
In wezen beschouwen zij de hele kwestie als een probleem dat door de Nederlandse regering zal moeten worden opgelost. De culturele attaché, de heer Koesnadi, besloot toen het samenzijn met de wens dat er nader werd kennis gemaakt door de J.O.V.D. met Indonesische vertegenwoordigers en dat er op universitair niveau een uitwisseling tot stand zou worden gebracht waardoor het begrip voor elkaar over en weer zou toenemen.

Uw geld flink laten groeien.

De ABN maakt u graag wegwijs in alle mogelijkheden, die voor spaarders en beleggers openstaan. Van het eenvoudige spaarboekje tot de Spaar-Extra-Rekeningen en de Girospaarrekening, waarmee uw geld direct opneembaar blijft terwijl u tòch hoge rente ontvangt. Van automatisch sparen tot kasbiljetten (de snel in waarde stijgende certificaten, die u gewoon aan de balie kunt kopen). Van spaardeposito's met opzegtermijn tot spaardeposito's met vaste looptijd. Bij de ABN kunt u kiezen. En de ABN hèlpt u kiezen.

Wij helpen.

U kunt mij helpen door informatie te sturen over: D

☐ ABN-Spaarrekening ☐ Spaar-Extra-Rekeningen

☐ Salaris Spaarplan ☐ Girospaarrekening

Aankruisen wat verlangd wordt.

Dhr./Mevr.: _____

Straat: _____

Plaats: _____ Tel.: _____

Heeft reeds een rekening bij de ABN: ja/neen.

Zo ja, bij ABN-kantoor: _____

In ongefrankeerde envelop zenden aan: ABN Bank, Afd. O.D. 50, Antwoordnummer 1555, 1000 PA Amsterdam.

ABN Bank

Versterking Europese vakbeweging bepleit

Ten aanzien van de ontwikkeling van de integratie binnen de Europese Gemeenschap is het een en ander bereikt, maar op een aantal terreinen laat de ontwikkeling te wensen over. Dat geldt met name de gebrekkige institutionele structuur, de ondoorzichtige en weinig democratische besluitvorming, alsmede de technocratische aanpak van de integratie. Daarnaast bestaat de neiging om onvoldoende rekening te houden met de belangen van de Derde Wereld.

Bovendien is gebleken, dat tot dusver de realisering van de gemeenschappelijke markt te weinig tegenwicht heeft gekregen in een ordenende integratie en daardoor zelf op de tocht dreigt te worden gezet.

Toch is handhaving van de gemeenschappelijke markt van levensbelang voor Nederland en de andere EG-landen, aldus een discussienota van de FNV over de Europese Gemeenschap.

In de nota wordt geconstateerd, dat het Europese Verbond van Vakverenigingen, waarin de vakcentrales uit de negen EG-landen zijn verenigd, de problematiek van de Europese integratie wel onderkent, maar dat het tot nog toe aan een adequaat antwoord ontbroken heeft. Dit wordt onder meer geweten aan het feit, dat de EVV pas sinds 1970 bestaat en omdat (nog) niet beschikt wordt over een "werkelijk supranationale democratische besluitvorming".

Volgens de nota is het dan ook tijd om opnieuw over de toekomst van de EG te discussiëren. In die discussie zouden de volgende probleemvelden besproken moeten worden:

Economische eenwording

Door de steeds groter wordende afhankelijkheid van de lidstaten wordt de interne coördinatie van het economisch beleid, uitmondend in een economische eenwording, steeds meer gewenst. "Doelstellingen van werkgelegenheid, inflatie en omzetting van winst in werk, alsmede een rechtvaardige internationale welvaartsverdeling zijn nationaal niet meer effectief te realiseren en vereisen een steeds toenemende gemeenschappelijke coördinatie aldus de nota waarin er op wordt gewezen, dat het sociaal-economisch beleid, wil het effectief zijn, selectief zal moeten zijn, met nadruk op de democratisering van het sociaal-economisch leven. Dan pas zal controle op transnationale ondernemingen mogelijk zijn en kunnen investeringen sporen met sociaal-economische doelstellingen.

Verder wordt in de nota een sterk gecentraliseerd monetair beleid bepleit, terwijl het nationale begrotingsbeleid onderhevig zal moeten zijn aan controle van de Europese Gemeenschap. Aan de andere kant zal daar waar gedecentraliseerd kan worden dat ook moeten gebeuren.

Sector- en regionaal beleid

Ten aanzien van het groeibeleid meent de EVV dat zo'n beleid selectief zal moeten zijn. In de discussienota wordt in dit verband gewezen op de structuurnota en het wetsontwerp investeringsrekening. Gesteld wordt, dat wanneer deze ombuiging naar selectiviteit zuiver op basis van nationaal beleid wordt nagestreefd, dat gevolgen kan hebben die leiden tot overcapaciteit in bepaalde sectoren en tot een heftige concurrentie in steunmaatregelen, waarvan de werkgelegenheidseffecten nog maar moeten worden afgewacht. Bovendien zouden de allerarmste gebieden in Europa van zo'n ontwikkeling slachtoffer worden.

Sociaal beleid

Wilde de vakbeweging vroeger naar het economisch beleid een eigen sociaal beleid, nu wordt meer de behoefte gevoeld aan een samenhangend sociaal-economisch beleid, geïntegreerd in middellange termijnplanning met een meerbindend karakter. De vraag wordt dan actueel of er nog wel doorgegaan moet worden met afzonderlijk meerjarige sociale actieprogramma's, aldus de nota. De komende jaren zal de bestrijding van de werkloosheid in de Gemeenschap (op dit moment 5,5 mln) centraal moeten staan. Daarnaast moet de medezeggenschap van de werknemers op alle niveau's worden versterkt.

Uitbreiding

In de nota wordt uitgesproken, dat een eventuele verdere uitbreiding van de EG gefaseerd moet verlopen, onder meer in verband met arbeidsmarktinvloeden door migratie. Daarnaast zou er een aanzienlijke institutionele versterking nodig zijn, alsmede een versoepeling van de besluitvorming van de besluitvorming in de Gemeenschap. Voor uitbreiding moeten kandidaatlanden voldoen aan de waarborging van de democratie. Bij een verdere uitbreiding wordt verwacht, dat voor een succesvol verloop overheveling van geld naar de arme Europese gebieden noodzakelijk zal zijn.
Om bovenstaande zaken te realiseren zal de EVV tot een krachtige organisatie moeten worden uitgebouwd. Het EVV vraagt de nationale organisaties dan ook om een groter deel van het takenpakket, zoals dat ook is bepleit voor de Gemeenschap in verhouding tot de nationale staten.
"Voor mondiale vakbeweging blijft dan nog veel te doen, terwijl er tevens een regionale structuur nodig zal zijn. Dit laatste geldt ook voor de Gemeenschap die geen belemmering voor een mondiale ordening behoeft te zijn en indien die ordening tot stand komt daarin een nuttige functie kan vervullen", zo besluit de discussienota van de FNV.

Uit "Economische Orde"

HOERA !

Citaat uit het regeerakkoord CDA-VVD

"De regering is bereid nationale bevoegdheden over te dragen aan de instellingen van de gemeenschap, waarbij gewaarborgd dient te zijn dat het Europese Parlement daarop democratische controle kan uitoefenen.
De regering zal de versterking van de bevoegdheden van dit parlement bevorderen".

Enkele punten uit de nota VNO-NCW

1. Het gemeenschappelijk streven moet voorop blijven staan. Met ander woorden oppassen voor nationalistische tendenzen.

2. Een gunstige factor is de uitbreiding van de gemeenschappelijke markt en het aanboren c.q. ontwikkelen van een krachtige economische potentie.

3 De toetreders zullen moeten delen in de verslechterde vooruitzichten op economisch gebied.
Met andere woorden niet overgaan tot het verlenen van allerlei faciliteiten aan de toetreders, welke bijvoorbeeld Engeland en Italië tot protectionisme zullen brengen.

4. Noodzaak orde op zaken te stellen wordt dwingender. Harmonisatie, in het bijzonder voor de textielindustrie.

5. Het toekomstig beleid van de negen ten aanzien van knelpuntsectoren zal vastgesteld moeten worden.

6. Toetreding van economisch zwakkere landen tot de E.G. mag niet leiden tot het afremmen van toenadering van de E.G. tot ontwikkelingslanden.

7. Ten aanzien van het vrije verkeer van werknemers binnen de gemeenschap wordt opgemerkt dat de sociale wetgeving niet mag worden ontkracht. Met andere woorden, misbruik c.q. profiteurschap moet worden voorkomen; voor Nederland speelt het probleem van illegaliteit van gastarbeiders.

8. Met name Duitsland zal moeten bijspringen in overdrachtsuitgaven naar kandidaatlanden via de gemeenschapsfondsen, ter bevordering van de economische ontwikkeling in de kandidaatlanden.

9. De lange termijn doelstelling van de Europese Monetaire Unie moet gehandhaafd worden.
Een schadelijk verder uiteenlopen van de lidstaten van de gemeenschap kan en moet worden vermeden, door de onderlinge discipline te versterken.

10. Er zal een bestuurbare gemeenschap moeten komen. Oplossing van het besluitvormingsprobleem middels gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming.

EMU = Europese Monetaire Unie
EPS = Europese Politieke Samenwerking
"acquit communautaire" = gemeenschappelijk doel/streven
intergouvernementeel = gelegenheidsoverleg tussen nationale staten i.t.t.
prealabel = voorafgaand

Nadelen op korte termijn voor lief nemen

Interview met de minister van Buitenlandse zaken Mr. M. van der Stoel

door Bert van der Stoel

Zouden de Raad van Ministers en de Raad van Regeringsleiders als instituut niet moeten verdwijnen?

U maakt nogal een sprong. Als we aan een federatief Europa denken, denken we ook aan een Federale Executieve (uitvoerende macht). In de huidige constellatie is de Raad van Ministers onmisbaar. Pas in een latere fase kun je aan afschaffing denken.

De supra-nationale macht is sinds de 50er jaren steeds teruggelopen.

Dat is een juiste stelling. Het verdrag van Rome (grondslag EEG) heeft supra-nationale trekken. Het heeft altijd als orgaan de Raad van Ministers gekend. Wat ik betreur, is dat als je het in zijn perspectief ziet, de rol van de Commissie in vergelijking met die van de Raad van Ministers is verzwakt.
Met name is er zo weinig sprake van meerderheidsbesluitvorming. Het is temeer betreurenswaardig, omdat meerderheidsbesluiten de enige manier zijn om tot effectieve besluitvorming te geraken. Dit geldt temeer, als je denkt aan mogelijke uitbreiding van de Gemeenschap. De machinerie van Europa dreigt vast te lopen, als je met zo'n 12 leden unanimiteit vereist.

Een Minister van Groot-Brittanië heeft gezegd: "het centrum van politieke besluitvorming is de Raad van Ministers, de verantwoording (dus) bij de nationale Parlementen en dat moet zo blijven". Is dat de houding van de Britse Regering?.

Ik zou dat heel anders denken. Het zou beter zijn te denken in het perspectief van geleidelijke groei van het boven-nationale gezag. In dat perspectief moet je heel erg werken aan uitbreiding van de bevoegdheden van het Europese Parlement. Ik hoop, dat het Parlement zich - na de verkiezingen - krachtiger zal opstellen.

Spinelli (Lid E.P.) heeft opgemerkt, dat de V.S. enigszins tegen Europese integratie zijn, maar dat sinds Carter aan het bewind is, er een kentering heeft plaatsgevonden.

Ik heb nooit bespeurd dat de V.S. tegen Europese integratie zouden zijn. Integendeel, ik geloof, dat ze op politieke gronden een positieve houding innemen. Uitdrukkelijk is dat onderstreept bij het optreden van de Regering Carter, toen vice-president Mondale al snel een bezoek aan Europa bracht en tijdens dat bezoek met nadruk de positieve instelling van de V.S. tot uitdrukking bracht.

Zijn er tegenstellingen tussen het Noorden en Zuiden van Europa; er worden ook nogal wat nationale subsidies vergeven.

Wis en waarachtig, er zijn vooral welvaartstegenstellingen. Er zitten enorme verschillen tussen Noord-Europa en bijvoorbeeld Zuid-Italië

Het is een probleem, dat om structurele wijzigingen vraagt. Er is een regionaal fonds om achtergebleven gebieden te stimuleren. Ik hecht daar grote betekenis aan. De Italianen, de Engelsen, de Schotten en de Ieren zijn daar de profiteurs van.

Gemeenschapszin erbij ingeschoten

Er treedt desintegratie op, bijvoorbeeld bij de Schotten.

Er spelen twee problemen: binnen de huidige en toekomstige lidstaten laten zich minderheidsgroepen gelden, zie de Schotten, de Basken en de Catalanen en in Bretagne. Daarnaast hebben de regeringen van de lidstaten nogal eens heel erg de neiging nationale belangen te laten prevaleren. Ze hebben te weinig oog voor het overall-gemeenschapsbelang. In de beginfase van de Gemeenschap was er sprake van gemeenschapszin, als ik zo de vergaderingen meemaak, dan is dat er wel erg bij ingeschoten. Het is de grote taak van de Commissie het Gemeenschapsbelang overeind te houden en er voor te zorgen, dat de Gemeenschap meer is dan de grootste gemene deler van verschillende nationale belangen.

Het Europees Liberale Program spreekt over een Raad van Staten, naast Parlement en Commissie.

Als ik denk aan de ontwikkeling op langere termijn (de federale richting), dan kan je aan zoiets denken. Alleen op dit ogenblik zijn de ontwikkelingen eerder, dat we moeten waken voor verdere verzwakking van de supranationale elementen in de Europese opbouw, dan aan een grote sprong voorwaarts in federale richting.

Wat vindt U van de Europese parlementariër en zijn eventuele plaats in zijn nationale parlement?

Hierop heb ik een antwoord op langere en een op kortere termijn.
Als je denkt aan een parlement met volwaardige bevoegdheden, dan zeg ik ja, dat is niet meer te combineren met een lidmaatschap van een nationaal parlement. Op korte termijn echter voel ik wel voor het zg. dubbele mandaat. Dat geeft wel eens spanningen tussen tweeërlei verplichting, het betekent een stukje overbelasting. Niettemin pleit ik daarvoor al lijkt de ontwikkeling een andere kant op te

Uit PvdA-verkiezingsprogramma

1.
Medewerking aan de Europese samenwerking is noodzakelijk, maar moet tevens getoetst worden aan de doelstellingen genoemd onder VI a t/m f. In samenwerking met haar zusterpartijen streeft de Partij van de Arbeid naar een beslissende invloed op de besluitvorming op Europees niveau - in het kader van een parlementaire demokratie. Nederland zet zich in voor een aktief sociaal industrie- en konsumentenbeleid ter bevordering van grotere sociale zekerheid en demokratisering. Ook na toetsing kan de uitbreiding van taken en overdracht van bevoegdheden naar Europese instellingen alleen doorgaan op voorwaarde dat:
a. vooraf de uitdrukkelijke instemming van het Nederlandse parlement is verworven;
b. demokratische zeggenschap en kontrole binnen de gemeenschap gewaarborgd zijn.

2.
Van toetreding van niet-demokratische Europese staten tot de Gemeenschap, kan geen sprake zijn.

3.
Het Europese Parlement wordt rechtstreeks gekozen, krijgt wetgevende en budgettaire bevoegdheden en heeft een doorslaggevende stem bij de benoeming van leden van de politiek samengestelde Europese Kommissie. De leden van deE uropese Kommissie zijn ook individueel en kollektief verantwoording verschuldigd aan het Europese Parlement.

4.
Het EEG-beleid moet grote voorrang geven aan kontrole op de multinationale ondernemingen, het stimuleren van de groei van kleine bedrijven en de behartiging van de belangen van de konsumenten.

5.
Het opheffen van machtsblokken als NAVO (Noord Atlantische Verdrags Organisatie) en Warschaupakt door het totstandkomen in Europa van een nieuw kollektief veiligheidssysteem, waarin ook de neutrale landen kunnen deelnemen en dat de betrokken landen hun nationale vrijheid verzekert; dit nieuwe systeem dient een stap te zijn op weg naar een wereldomvattend veiligheidsstelsen binnen het kader van de Verenigde Naties.

gaan en ik doe dat, omdat Europese parlementariërs ook tot taak hebben binnen het nationale parlement op de Europese dimensie van de problemen te wijzen. In de verschillende nationale parlementen is er een risico - ook in de verschillende fracties zelf - om teveel vanuit nationale gezichtshoek de problemen te bekijken.

Voor wat de uitbreiding van de Gemeenschap betreft, er zijn nogal wat zwakke coalities....

U zondert Nederland natuurlijk uit?

In Nederland is de coalitie op de 158e dag van de formatie inderdaad niet zo onzeker.

Dat is zo zeker als wat, inderdaad.

Maar zou je eerst de structuren moeten veranderen om protectionisme te voorkomen?

Ik geloof, dat U gelijk heeft, dat er in een aantal landen de levensduur van de coalities verschillend worden getaxeerd. Ik geloof niet dat het zozeer van doen heeft met de uitbreidingsproblematiek.

Wel ben ik er erg van overtuigd, dat je uitbreiding primair als een politiek probleem moet zien. Wil je met dat streven ernst maken, om jonge democratieën als Griekenland, Spanje en Portugal te helpen, dan kan je dat het beste doen door je in beginsel positief op te stellen ten aanzien van toetreding van deze landen. Nu is de politieke pre-conditie van een democratische staatsinstelling vervuld. Dat gezegd zijnde, is het gelijkertijd realistisch te beseffen, dat een land als Portugal, gezien zijn enorme achterstand in de ontwikkeling van zijn economie niet onmiddellijk in staat zal zijn aan alle verplichtingen van het Verdrag van Rome te voldoen. Er zou een soort voorbereidingsperiode kunnen komen om het land te helpen toegroeien naar de Gemeenschap. Ook is het duidelijk, dat de toetreding van Spanje op landbouwgebied zijn repercussies zal hebben.

Hoe moeilijk misschien de problemen zijn, het staat voor mij vast, dat we de plicht hebben deze jonge democratieën te steunen.

Gaat de Economisch Monetaire Unie door de uitbreiding opschuiven?

Dat lijkt me inderdaad een van de problemen, die we onder ogen moeten zien. Er is het probleem van de divergerende (uit elkaar lopende) economiën. Pas bij meer convergerende economiën is het op den duur mogelijk grotere vorderingen te maken met de EMU. Ik geloof wel, dat de heer Jenkins (voorzitter commissie) gelijk heeft als hij zegt, dat hulpprogramma's nodig zijn om structuren te verbeteren, om convergentie te bespoedigen en toetreding mogelijk te maken.

Als Griekenland toetreedt, heeft dat dan gevolgen voor de relatie met onze NAVO-partners Griekenland en Turkije?

Het zijn beide NAVO-landen, ze hebben geschillen rond Cyprus en oliewinning. De Gemeenschap heeft zich altijd op het standpunt gesteld, dat er niet alleen goede betrekkingen met Griekenland moeten zijn en omzetting van het associatieverdrag in een lidmaatschap moet plaatsvinden. Hetzelfde geldt voor Turkije (associatieverdrag). Die lijn moeten we blijven volgen. Daarnaast hebben de landen van de Gemeenschap keer op keer de bereidheid uitgesproken goede diensten te bewijzen om de tegenstellingen te overbruggen.

Spierenburg versus Tindemans?

Spierenburg verwijt Tindemans, dat de laatste alleen aandacht besteedt aan het gemeenschappelijk buitenlands beleid en denkt dat "de rest" dan wel komt. Spierenburg daarentegen zegt: eerst intern reorganiseren, dan kom je aan de rest toe.

Ik zelf sta op het standpunt dat het niet mogelijk zal zijn de Europese politieke samenwerking voorbij een bepaald punt te ontwikkelen als er niet een complementaire ontwikkeling is binnen de E.E.G. Er moet een soort parallelliteit van intensiteit in de samenwerking zijn, anders geeft het moeilijkheden. Extreem gezegd; ik kan me niet voorstellen, dat er één gemeenschappelijk buitenlands beleid kan zijn, maar nog steeds een vrijwel stagnerende E.E.G. Ik ben het met Spierenburg eens, dat er een stuk parallellisme moet zijn. Terecht heeft hij het grote belang genoemd van de totstandkoming van de EMU, hoezeer we helaas ook zien, dat we verder van het doel dreigen te geraken door de divergerende economieën. Voorbeeld: de verschillende inflatiepercentages.

Aan Spierenburg wordt weer verweten, dat hij de markt- en prijsmaatregelen niet benadrukt, eigenlijk alleen wijst op monetaire en budgettaire maatregelen.

Telkenmale als je door exerceert, kom je tot de conclusie, dat wil je de EMU verwezenlijken, je op een breed front parallelle vorderingen moet maken.
Het allerbelangrijkste is de politieke wil van de regeringen van de lidstaten om ernst te maken met de Europese integratie en daarbij bereid moeten zijn - al zullen globaal voor- en nadelen elkaar in evenwicht moeten houden - nadelen op korte termijn voor eigen land voor lief moeten nemen. Het grote en voor ieder voordelige doel zit in het bereiken van Europese Eenwording. Zolang die resolute politieke wil niet bestaat, komen we moeilijk uit het slop, welke strategie je ook volgt. Het is natuurlijk ook duidelijk, dat de nog steeds weinig positieve ontwikkeling van onze economieën een remmende factor zijn. Wat dat betreft had Europa in de 60er jaren veel meer de wind mee. Toen was men meer bereid eens een veer te laten.

U noemde onder andere voor Portugal een voorbereidende fase en daardoor de zekerheid, dat een lidmaatschap gerealiseerd wordt. Is dat nu inpassen bij de twee snelheden gedachte van het rapport Tindemans?

Tindemans heeft later verklaard, dat het be-

grip twee snelheden niet altijd goed is, dat bepaalde lidstaten op bepaalde deelgebieden eerder een bepaald doel bereiken dan anderen. Ik heb eraltijd bijgezegd, dat moet vaststaan dat achterblijvers blijven mikken om dat doel te bereiken en dat de anderen bereid moeten zijn achterblijvers te helpen. Wat niet aanvaardbaar is, is een blijvend verschil. Het tweesnelheden idee mag hoogstens een tijdelijk fenomeen zijn.

Het slangarrangement (koppelen valuta) heeft volgens prof. Oort weinig zin, in die zin dat de landen niet onafhankelijk zijn; er zijn leiders en volgelingen. voorbeeld: de Nederlandse munt volgt de Duitse Mark.

Dat zou U eigenlijk aan mijn collega van Financiën moeten voorleggen. De slang lijkt het moeilijk te hebben en er bestaat zorg dat hij ineenschrompelt tot een worm.

Wat vindt de regering van een Europese defensie? Van Mierlo heeft eens gepraat over een bi-polaire NAVO.

Ik kan me niet voorstellen, dat er een Europese defensie komt, als er niet een gemeenschappelijk buitenlands beleid is. Defensiebeleid is een uitvloeisel van de doelstelling van het buitenlands beleid. Ik zeg er tegelijkertijd bij, dat ik hoe dan ook een autonome Europese defensie niet zie zitten. Ik zou op verdedigingsgebied heel sterk willen vasthouden aan de Atlantische samenwerking. Ik zou overtuigd tegenstander willen zijn van een Europees atoomwapen; het zou spanningen oproepen in Europa en schadelijk voor de ontspanning zijn. Bovendien een zaak, die voor onze actieve verdediging bepaald niet noodzakelijk is, integendeel.

Europa en anderen

Vindt U de Noord-Zuid dialoog (tussen rijke en arme landen) niet wat gênant gaan worden? Ieder probeert het tegen te houden; gelukkig hoort Nederland niet bij de afremmers.

Nederland heeft steeds geprobeerd een brugfunctie te vervullen tussen de "77" (inmiddels meer dan 100 ontwikkelingslanden) en de rijke landen. Ik maak er geen geheim van, dat wij graag belangrijker resultaten zouden hebben gezien. Toch is er wel wat uitgekomen; er zijn concrete afspraken gemaakt voor een additionele hulpinspanning door de rijke landen gezamenlijk te ondernemen, tevens is het beginsel van een gemeenschappelijk fonds vastgelegd. We moeten deze resultaten ook weer niet uitvlakken.

Men zegt wel eens, dat we niet bang hoeven te zijn van de Arabieren, want ze hebben ons toch nodig voor hun vele investeringen.

U gaat ervan uit, dat die angst bestaat. Ik ga er vanuit, dat we met alle landen een redelijke samenwerking tot stand moeten brengen Waarom dat niet proberen in een Euro-Arabische dialoog?

Er zit een ontwikkeling in die dialoog. Eerst werd gesproken over economische, culturele en technische aspecten. Nu wordt gezegd, dat de dialoog wel politieke betekenis heeft.

B.V. Landbouwbureau Wiersum
Groningen

* handel in zaaizaden
* veredelingsbedrijf voor zaaizaden, vezelvlas en grassen

WIERSUM L B W GRONINGEN

Het feit, dat het plaats vindt heeft al politieke betekenis. De rest wordt op verzoek van de Arabieren aangegrepen, om standpunten uit te wisselen. Het zijn geen onderhandelingen

Hoe denkt U over inschakeling op ministerieel niveau?

Dat komt aan de orde, als we werkelijk spreken over bepaalde substantiële resultaten van de economische, culturele en technische aspecten, die zouden moeten worden bekrachtigd door de ministers. We zijn nog steeds in een voorbereidende periode.

De DDR dumpt nogal het nodige op de gemeenschapsmarkt. Men noemt de DDR wel eens het 10e EEG-land. Een van die illegale producten zou vooral glas zijn.

O, dat is een moeilijke. Ik moet wijzen op de intern-Duitse accoorden, die voor de DDR mogelijkheden en voordelen biedt op de gemeenschapsmarkt. Die constatering is stellig juist.

Is het dramatisch?

Het arrangement van het accoord heeft zeker zijn handelspolitieke voordelen voor de DDR.

Het Kamerlid Van der Hek heeft op een J.O.V.D.-congres betoogd, dat door de associatiepolitiek van de EEG (vnl. met ex-koloniën van Europa) de Zuidamerikaanse en Aziatische landen gedupeerd worden. Ze komen niet "aan de ruif".

Ik heb altijd gemeend, dat de Gemeenschap belangrijk werk deed door de overeenkomst van Lomé, waaraan een groot aantal ontwikkelingslanden deelnemen, bijna geheel Afrika, een aantal landen in het Caraïbische gebied en bij de Stille Oceaan. Wel heb ik het als een bezwaar beschouwd, dat zo minieme bedragen ter beschikking komen voor ontwikkelingslanden in Azië en Zuid-Amerika. Het regeringsbeleid is er steeds op gericht geweest, om daarin verbetering te brengen.

Kritiek op de Britten

Zijn er contacten tussen de socialistische regeringen van Groot-Brittanië en Nederland en/of tussen beide socialistische partijen om de Engelsen op het Europese vlak wat op te peppen?

Laat ik dit zeggen, dat wij erg verheugd zijn over de definitieve keuze van het Britse volk - via een referendum - in Europa te willen integreren. Wij vinden wèl, dat er zich bij de Britse regering een neiging manifesteert, slechts interesse te hebben in de voordelen en de veel geringere neiging aan de lasten van de Gemeenschap bij te dragen. Dat is een punt van kritiek, we hebben ze dat ook openhartig gezegd.

Hoe loopt het met de Europese Socialistische Federatie?

Ik kom er niet meer zoveel als vroeger. Wel weet ik, dat er regelmatig overleg plaatsvindt en er een gemeenschappelijk program wordt opgesteld.

De liberalen zijn dus een stapje verder?

In de afronding van hun programma zijn ze een stapje verder, ja.

Ziet U op Europees vlak meer overeenstemming tussen socialisten en liberalen dan tussen een van beide en de christen-democraten? Een nota van de VVD-Tweede Kamerfractie in 1975 sprak al over "structuur-politieke" maatregelen, hetgeen aardig overeen lijkt te komen met het P.v.d.A. programma.

Op het eerste gezicht zie ik nogal wat verschillen tussen de Britse liberalen (links van het midden) en de Duitse liberalen (coalitie met S.P.D.) en de Nederlandse. In elk land legt echter elke partij zijn accenten anders. Dat geldt nog meer op het Europese vlak, waar de problemen ook weer anders zijn.

U doet er dus liever geen uitspraak over?

Volgt een herhaling van het bovenstaande.....

Wat vindt U van de houding van de Nederlandse partijen in het algemeen over Europa?

Er is een grote mate van overeenstemming, maar meningsverschillen zouden mij best goed lijken.

(HR: ongeveer zelfde dus als in interview met Staatssecretaris Brinkhorst in de Driemaster van februari 1977)

Zijn er consequenties verbonden voor de Europese politiek door het demissionair zijn van het kabinet?

Nauwelijks, voor zeer grote wijzigingen zouden we naar de Kamer moeten. Overigens moeten er besluiten genomen worden; men verwacht antwoorden van ons.

Vonhoff weer op dreef

Een echt Vonhoff betoog: doorwrocht, origineel en prettig om naar te luisteren. Leuk, dat de heer Vonhoff het J.O.V.D. congres aangreep, om kond te doen van zijn - meestal ± 2 keer per jaar plaatsvindende - oprisping.
Hij splitste zijn toespraak in twee delen: een beschouwing over actuele zaken en een duidelijke visie op "welzijn".
Ironisch verwees hij naar de F.J.G., die in de verkiezingstijd - na het Kabinet Den Uyl I - de leus aanhief: "Stem Den Uyl, omdat het beter moet". De formatie vond hij droevig; opvall end het slechte geheugen en de onbeschamde wijze, waarmee erop werd gespeculeerd. Dat ieder nog vriendelijk deed over de 165 dagen durende formatie, achtte de heer Vonhoff verontrustend. De meesten gaan ervan uit, dat het Kabinet 22 maart viel. Het was echter eerder: vanaf 1 maart was er al geen parlementair verkeer meer tussen regering en parlement. Wie de democratie ter harte gaat, moet dat verontrusten.
Aan de hand van het nationaal kiezersonderzoek bewees hij, dat de winst der progressieven ("meer karakteronderscheiding, dan een politieke") niet aan te duiden is als een verschuiving. Hij concludeerde wel tot

een tendens van verschuiving binnen de linkse richtingen. In totaal maakten de partijen van Keerpunt net 1% winst.
De democratische procedures worden bedorven: men probeert een meerderheidsmachtspolitiek te bedrijven, op basis van situaties, die dat niet mogelijk maken. Het is ontaard in een persoonsmachtsstreven.

„Vonhoff's halfjaarlijkse oprisping"

Liberalen moeten een antwoord zoeken op dit verschijnsel. Als polarisatie niet leidt tot een wegingsproces, dan is het verwerpelijk.

Dankbaar werkterrein voor PvdA en VVD

De gedachte de maat te kunnen nemen bij de ander is een ongezonde aanmatiging. Wie vindt, dat, er grote uitdagingen zijn, dat het onverantwoord is de democratie te vermoorden, moet eens na gaan denken. Als liberalen zich eens bezighielden met de VVD en socialisten met de P.v.d.A., hebben beide een dankbaar werkterrein....
Met elkaar blijvend uitsluiten van twee grotere groeperingen is een onverantwoordelijke zaak. Het is ongezond voor de derde politieke stroming, die heeft dan een janus-positie.
De onverdraagzaamheid gaat in eigen kring doorwerken en leidt dus tot een zelfvernietigingsproces. De meest extreme vorm daarvan is het anarchisme. In mildere vorm vindt zulks binnen de P.v.d.A. plaats.
Het kwalijke van de formatie is het afwijken van een praktijk, die sinds 1913 bestaat.
Het personen noemen in een vroeg stadium en het openbaar afwegen van die namen leidt tot een procedure die gewoonweg niet kan blijven bestaan. Het gevolg is ook de tegenstellingen, die in eigen kring worden opgeroepen. Het gevolg is ook de tegenstellingen, die in eigen kring worden opgeroepen. Met instemming citeerde Vonhoff het D'66 Kamerlid mevrouw Wessel, die het zeer de vraag vond, of de constructie van voor de verkiezingen niet leidde tot een niet kunnen voldoen aan de harde voorwaarden. Tot slot stelde de heer Vonhoff, dat wanneer een Nationaal Kabinet niet tot de mogelijkheden zou behoren, D'66 maar eens moest aantonen een redelijk alternatief te zijn. Doet zij dat niet, dan blijkt zij een echte bijwagen te zijn....

Doordenker

Het liberale streven naar vrijheid is hoogst actueel:
- deze maatschappij kent meer mogelijkheden, dan ooit tevoren;
- de technische moeilijkheden zijn aangegrepen om tot een zg. "controleerbaar proces" te komen. Het niet beoogde resultaat is: een niet grotere beheersing terwijl meer geregeld wordt;
- de behoefte aan verdraagzaamheid is essentieel.

Naar aanleiding van "het voortreffelijke t.v.-debuut van Ed Nijpels", merkte Vonhoff op: de voorgestelde wet wapens en munitie toont een gebrek aan effectiviteit aan, de compensatie van bevoegdheden bij opsporing is hoogst onaantrekkelijk.
Een essentiële voorwaarde is behoorlijk bestuur waarin mensen zich herkennen.

Bij de sociaal-culturele doelstelling heeft het sociaal-economische niet het primaat wat velen er aan toe kennen. Het is net als met een juk, ze moeten elkaar in evenwicht houden.
Het sociaal-economische schept klemmende randvoorwaarden voor het sociaal-culturele werk. Als laatste geen inhoud krijgt, is dat een aantasting van het goed met elkaar leven. Van invloed is de mogelijke democratische ontwikkeling. Jongeren willen het door een langere opleiding -terecht- anders. Wij, als liberalen, hebben te kiezen voor ontplooiing, zodat ieder zelf zijn woon-werk- en levensomstandigheden kan kiezen.
Democratie in het welzijnswerk is mogelijk door een grotere eigen inbreng. Die lijn van meer democratie wordt in het uitstekende rapport van de Teldersstichting ook aangetroffen.

Wetgeving

De wetgeving is onvoldoende op elkaar afgesteld. Het is een structurele bijdrage aan de problemen van de laatste negen maanden, de Staten-Generaal is onvoldoende bewerktuigd om in grote lijnen tegenspel te geven. De wetgeving begint zelfs tegenstrijdig te worden op de terreinen van Volksgezondheid en hetgeen de Kaderwet Maatschappelijk Welzijn bestrijken. De basis heeft zowel het organisatorische werk, als de controle.
Er treedt verkokering op. Daarnaast worden de richtlijnen van de Kaderwet uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur, hetgeen zich aan parlementaire controle onttrekt.
De controle achteraf is formeel geworden, het de Minister naar huis sturen is geen materiële mogelijkheid.
Beter om te toetsen is modelwetgeving. Dit is niet zomaar een wetstechnische opmerking, omdat Kaderwetten ongeschikt zijn, maar het is een echte beheersing van de processen. Daaraan is door het Kabinet Den Uyl geen bijdrage geleverd.

De vrije mens

Het delegeren van het werk aan professionele krachten, is de schuld van het isolement der zwakke groepen. De heer Vonhoff is om die reden blij met de vrijwilligers. Er moet

behoefte zijn bij liberalen om de verantwoordelijkheid waar te maken. Een behoorlijk niveau van sociale voorzieningen moet buiten kijf staan. Er is solidariteit nodig, echter niet als eenrichtingsverkeer, hetgeen paternalisme is. Dus niet alleen sterke-zwakke, maar ook het omgekeerde. Het liberalisme is dus toekomstgericht. Dat betekent niet het formuleren van een ideale toekomstige maatschappij, maar het zoeken om de ontplooiing en ontwikkeling van de mens te realiseren. Wie conservatief is, hoort in de liberale gelederen niet thuis..... Het bestaan van liberalen wordt alleen al, gerechtvaardigd door het zich openstellen voor de waardigheid van de vrije mens. Kille behartiging van de gevestigde rechten is geen hoeksteen daarvan.

Vragen aan Vonhoff

We pikken enige krenten uit de beantwoording door burgemeester Vonhoff van vragen van J.O.V.D.'ers.

Het sociaal-culturele beleid kan nooit berusten op het grootste gemene veelvoud, dan zijn we midden in de patat-cultuur.
Bij het vergelijken van uitgaven voor Cultuur en Sport worden menigmaal de wat verstopte subsidies vergeten. De enorme uitgaven voor sport zitten onder andere in: grond, huren, de verhulde subsidie van het betaalde voetbal ("huurlingenbedrijf"), in accommodatie, het personeel daarvan. Hij noemde als extra illustratie het aantal politiemannen, dat op moet draven als F.C. Utrecht speelt, de aantallen extra-bussen bij wedstrijden en de vernielingen daarin.

Verdeling van het budget hoort bij politieke organen thuis. Beter dan het overdragen van bevoegdheden van gemeenteraden is een betere, verfijnde inspraak. Daartoe zijn randvoorwaarden nodig.

Naar aanleiding van de Rijksbijdrageregeling (van C.R.M.): het moet volgens de regering budgettair neutraal zijn, dus extra-goed werk gaat kapot. Bestaat een bepaalde vorm van werk niet bij het goedkeuren van de plannen, dan komt het niet tot stand ook.

Kenmerk van de echt zwakke is, dat het zich nauwelijks laat horen.

PvdA - VVD

Naar aanleiding van een vraag, of de Tweede Kamerfractie van de V.V.D. verdeeld was over deelname aan een Nationaal Kabinet, of aan regelrechte deelname aan een regering met de P.v.d.A., zei Vonhoff daar niet in te kunnen treden.
Wel merkte hij op, bij zijn rede in Goes (indertijd geruchtmakend) nog een eenling te zijn geweest, maar dat hij nu het idee had, dat hij minder alleen stond. Daarnaast had hij de indruk, dat de fracties van P.v.d.A. en V.V.D. in een andere (dus elkaars) richting aan het denken zijn. De feitelijke verschillen dienen onderzocht te worden en nuchter overwogen te worden. Vonhoff heeft er vertrouwen in, dat in die richting gekoerst wordt, ondanks het - uiterlijk - fetisjisme bij beide partijen.

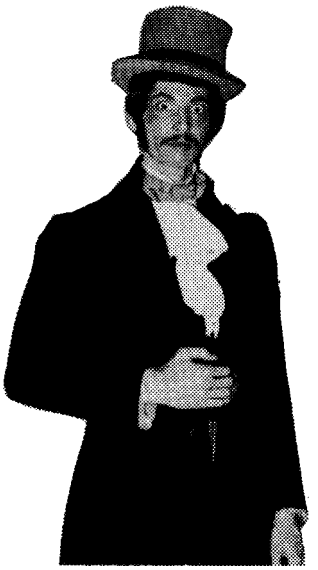

Crusade against Europe

door: Gerard Derriks

Lange tijd al is er sprake van een steeds verder voortgaande schaalvergroting op ondermeer bestuurlijk gebied. Steden werden overvleugeld door gewesten, die weer door landen. Aan de bedrijvigheid van vele voorstanders van een verenigd Europa te oordelen is het nu de beurt aan landen om overvleugeld te worden. Hoewel dit nu een twintigtal jaren in de pen is valt er van resultaten weinig te bespeuren. Dit ondanks het feit dat kennelijk vrijwel iedereen vóór schijnt te zijn. Met het oog op het dan toch magere resultaat lijken enkele kritische kanttekeningen wel op hun plaats.

Dit betreft dan in de eerste plaats de opzet van het geheel. Voortdurend wordt er gesproken over een Europa, maar hoe dat er - zelfs ongeveer! - uit moet gaan zien blijft een open vraag. Er zijn verschillende mogelijkheden: men zou kunnen uitgaan van een tot een volledige politieke eenheid geworden Europa met een min of meer beperkte regionale autonomie. Een andere mogelijkheid is een federatief Europa, naar het voorbeeld van de USA. In dat geval hebben de regio's op velerlei gebied autonomie. Nog lichtere mogelijkheden zijn een statenbond dan wel op bepaalde gebieden gereglementeerde vormen van samenwerking zonder verder de souvereiniteit aan te tasten. Waar het om gaat is dat er nooit duidelijk gesteld is wat de bedoeling is, zodat bij enige voortgang geen referentiekader aanwezig is waaraan men de gemaakte vordering kan toetsen.
Een ontwikkeling zonder doel is moeilijk te controleren en mag van de burger niet verwachtendat hij warm loopt voor een zaak die zelfs de politici niet duidelijk voor ogen staat. Zonder enige notie van een gewenste vorm stort men zich in een avontuur zonder uitzicht. Ongeacht het overigens toch wel sterk teruggelopen enthousiasme voor deze zaak lijkt het voor liberalen niet reëel om zonder beleid aan iets te beginnen. Zei niet Thorbecke al: "Niemand heeft het in de hand, doch waarheen stuurt hij die het niet in het oog houdt?".... Het realiseren van details kan niet acceptabel zijn wanneer dit niet in het raam van enig beleid kan worden ingepast.

Aansluitend hierop blijkt dat er in de verschillende landen zeer uiteenlopend wordt gedacht over het streven naar een verenigd Europa. Er zijn landen die nauwelijks moeite doen om te verhullen dat het gaat om welbegrepen eigenbelang. Idealisme zonder verder houvast speelt ook een rol. In concreto wordt er over het algemeen slechts aan de verwezenlijking van de Europese gedachte gewerkt voorzover het niet in strijd is met de nationale belangen van de diverse landen. In het andere geval is men er snel bij om speciale voorrechten te eisen. Enige samenhang tussen de partners ontbreekt.
Dan wordt wel eens gesuggereerd dat het de duidelijkheid zo zou bevorderen. Het lijkt mij echter dat in onze steeds meer gecompliceerd wordende maatschappij het voor de mens al moeilijk genoeg is om overzicht en greep op zijn directe omgeving te hebben. Verschuift men tal van bevoegdheden naar een hoger niveau dan gaat de duidelijkheid nog meer verloren. De afstand tussen het probleem en de burger wordt dan te groot.

Tal van zaken zijn tot stand gekomen die naar mijn smaak ook in een multilateraal verdrag zonder verdere gedachte over Europese eenheid bereikt hadden kunnen worden. Open grenzen zijn er b.v. ook met Noorwegen zonder dat dit land tot de EG behoort. Werken met grootschaliger eenheden is een rijpingsproces; de partners die met elkaar tot een grotere eenheid willen komen moeten er naar toe groeien. Dat stadium lijkt nog niet bereikt en het is dan ook niet reëel om met een aantal frasen de inwoners van verschillende landen naar een eenheid te brengen die niet duidelijk aangegeven wordt, waarvoor de meesten niets voelen en waarvoor de mogelijkheden nog lang niet aanwezig zijn. Diegenen die stellen dat het tot de taak van de politieke partijen behoort om de burger bewust en rijp te maken vóór Europa erkennen in feite dat de hele zaak bij de bevolking niet leeft; zij dringen de partijen iets op waaraan eigenlijk geen behoefte bestaat; onder het motto dat het toch onvermijdelijk is leggen zij de burger iets totaal onbekends op. Mag een liberaal dan eerst, voordat men verder gaat, om beleid, om een doel, een referentiekader of hoe men het noemen wil, vragen? Behoort het niet tot onze taak om dan juist die duidelijkheid te scheppen? Pas op de plaats en evaluatie lijken zinvol. Tijd is er voorlopig genoeg. Wanneer het gaat om de toekomst van een paar honderd miljoen Europeanen vind ik het onverantwoord om toch overhaast aan een avontuur zonder reisdoel te beginnen.

✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶✶

Een vergelijking van nationale en federatieve partijprogramma's ter zake van de Europese eenwording (uit Liberaal Reveil no. 1/1977)

1.

In de verkiezingen voor de Tweede Kamer speelde Europa traditioneel geen grote rol. Een algemeen aanvaarde verklaring hiervoor was dat de de grote politieke partijen het zonder uitzondering over de wenselijkheid van Europese eenwording, zelfs over de supra-nationale opzet daarvan, eens waren.

Voor de afgelopen verkiezingen van 25 mei jl. zou men dat anders hebben kunnen verwachten. Voor het eerst sinds de bijna dertig jaar dat er op Europees niveau samengewerkt wordt is er tijdens het bewind van het kabinet Den Uyl iets van een meningsverschil over de Europese politiek gesingnaleerd. De aanleiding tot deze constatering werd door premier Den Uyl zelf gegeven. Op het Congres van de Europese Beweging in Utrecht 1973 liet hij blijken dat voor hem en zijn politieke geestverwanten de verdere eenwording van Europa niet meer een op zich na te streven doel was, maar uitdrukkelijk gekoppeld zou moeten worden aan het verwezenlijken van socialistische doelstellingen. Deze stelling werd binnen zijn partij, waarin vele Europese voortrekkers, niet zonder meer verworpen en aangevallen, doch veeleer verdedigd en zelfs overgenomen, o.a. door het lid van het Europese Parlement drs. A. van der Hek en door drs. J.J. Voogd die de stelling zelfs in nog krassere bewoordingen deed weerklinken tijdens de plenaire vergadering van de Raad van Europa.

Door andere partijen is hiertegen wel stelling genomen, maar niet met die felheid die men mocht verwachten. Ook de verkiezingscampagne zelf werd

STAALBOUW
waaraan men HOGE EISEN STELT voor alle doeleinden!

De Convention Européene de la Construction Métallique, gaf ons op advies van de jury DE STAALPRIJS 1974 voor de door ons vervaardige en gemonteerde staalconstructie voor de MAVO, Amsterdam

Wij stellen ons "kunnen" op gebied van Planning, Begroten, Vervaardigen, Leveren en Monteren, óók voor kant en klaar gebouwen, gaarne tot uw dienst.

"LATUMEBO" B.V. Alblasserdam
EDISONWEG 16
Telefoon 01859 - 3777
Telex 24770

niet getekend door een overwicht aan debatten over te voeren buitenlandse politiek, laat staan de Europese, met hoogstens de ontwikkelingshulp en daarbinnen nog weer specifiek de hulp aan Cuba als uitzondering. Toch wordt de socialistische stelling duidelijk herhaald in het socialistische verkiezingsprogramma. Voorzover er iets over Europa gezegd wordt, staat bovenaan: "1. Medewerking van Nederland aan de noodzakelijke Europese samenwerking moet getoetst worden aan het realiseren van onze doelstellingen?, die dan nader gespecificeerd worden als "spreiding van macht, kennis en inkomen". Omdat deze stelling reeds lang voor de verkiezingen geponeerd werd kon men verwachten dat van de zijde van zowel Christen-Democraten als liberalen hiertegen stelling genomen zou worden. Dit is in zekere zin ook wel gebeurd, maar niet in de verkiezingsprogramma's zelf maar in speciaal op Europese politiek gerichte beleidsdocumenten. Het CDA schrijft in "Bouwstenen voor een Europees Beleid" op blz. 11, dat men Europa niet als een doel op zichzelf ziet, evenmin dat het om het even is hoe dat verenigd Europa er uit ziet. Wel wenst men christen-democratische idealen na te streven, maar men ziet een pluriform Europa voor zich, waar geen ideologie een alleenheerschappij nastreeft. De liberalen zien voorals nog in een "Discussiestuk van de Commissie Buitenlandse Zaken over de Europese Eenwording" een zekere depolitisering de overhand nemen, een meer zakelijk georiënteerd Europa, waar met wisselende meerderheden gewerkt wordt, waar waarborgen zijn ingebouwd dat geen politieke stroming hegemonie over de anderen kan uitoefenen.

***

2.
Een ander punt dat in Europees verband tot hooglopende debatten aanleiding gegeven heeft maar nationaal nauwelijks stof heeft doen opwaaien is de uitbreiding van de Gemeenschap. Toch vallen ook hier weer duidelijk nationaal verschillen waar te nemen. De PvdA zegt het hard in het verkiezingsprogramma hiermede aansluitend bij de eerder door drs. C. Laban lid van de Tweede Kamer en het Europees Parlement in NRC-Handelsblad, (17-18-3-'76) geuite beweringen dat toetreding van Griekenland ongewenst was. Daarbij werd voornamelijk de handhaving van het "acquit communautaire" als reden gegeven iets wat men moeilijk kan accepteren als geldige reden, wanneer men dat vergelijkt met de houding die de laatst toegetreden lid-staten Engeland en Denemarken innemen. Het is duidelijk voor ieder die wat de buitenlandse politiek betreft de discussie in de VVD volgt dat de standpunten hierover intern nog niet uitgekristalliseerd zijn. De vraag blijft of uitbreiding van de Gemeenschappen verdere verzwakking in intergouvernementele richting met zich mee zal brengen.
Naar mijn mening is het helemaal nog niet gezegd dat Spanje en Griekenland slechtere Europese parteners zullen zijn dan b.v. Engeland en Denemarken. Wel is het noodzakelijk dat de partij hierover voor de directe verkiezingen en de aanneming van het federatief liberaal programma daarover een duidelijk standpunt inneemt.

***

3.
Alhoewel tegen de tijd dat dit artikel verschijnt de verkiezingen in Nederland al weer ruim achter de rug zijn, hebben de programma's en de vergelijking daarvan in de kabinetsformatie nog grote actualiteitswaarde. Nu wil ik niet stellen dat de Europese paragrafen een breekpunt in formatie besprekingen kunnen vormen, maar zij zijn zeker van belang voor het vaststellen van prioriteiten.
De mentaliteitsverschillen die uit de verschillende benaderingen naar voren komen zijn de volgende:
kan men politiek doelstellingen niet beter verwezenlijken in een beperkt gebied of moet men streven naar een zo ruim mogelijke maar verwaterde acceptatie. Is men bereid bepaalde verworvenheden op te geven ten einde op een gemeenschappelijk niveau en met een gezamenlijk niveau en met een gezamenlijk niveau en met een gezamenlijk systeem verder te gaan of is het een zonde om nationaal verworven rechten of voordelen, vaak voor een hoge prijs bedongen, ook weer op te geven? Deze vragen, die zowel in uitbreiding van de E.G. als in de algemene benadering terug te vinden zijn, hangen ook nauw samen met het zich al dan niet in oppositie bevinden. Een partij zal eerder geneigd zijn tot internationale samenwerking in de oppositie om althans iets van zijn ideeën verwezenlijkt te zien, terwijl een regeringspartij niet al te snel geneigd zal zijn nationale beslissingsmacht op het internationale vlak met misschien wel een zusterpartij van de nationale oppositie te delen.

***

4.
Misschien valt ook uit diezelfde tegenstelling regering-oppositie te verklaren waarom PvdA geen uitgebreide Europese paragraaf, noch een speciaal aan Europa gewijde publicatie heeft, men laat dat beleid liever aan de regering over en bovendien wil men waarschijnlijk nog een controverse partij versus regering, waarin Van der Stoel in het bijzonder vermijden. Zie hierover b.v. de opvattingen van Van der Stoel inzake Griekenland.

De gedogers, en men moet ze nageven dat de Nederlandse christen-democraten altijd in de voorste gelederen van de Europese eenmaking hebben meegelopen, hebben wel het gedegen en uitgebreide "Bouwstenen voor een Europees beleid" ter tafel gelegd, maar kunnen daarin uiteraard niet, willen zij gedogers kunnen blijven, het achterste van de tong laten zien en wilde of alleen maar vernieuwende ideeën zal men er vergeefs in zoeken.

De liberalen daarentegen hebben zich kunnen uitleven en uit het Europese gehaald wat erin zat, zij het dan niet zo mooi gedrukt en uitgegeven als bij CDA, ook in het verkiezingsprogramma zelf. Een opmerkelijke bijkomstigheid was dat men zich in het programma niet alleen nationaal maar ook in maart 1977 het Europese Parlement ten gevolge van de verkiezing van de Italiaan Colombo van socialisten afwendde en naar christen-democraten toeschoof.

***

5.
Naast de nationale verkiezingsprogramma's wat betreft Europa is het interessant de zeer recentelijk uitgekomen Europese verkiezingsprogramma's te vergelijken. Wel moet dit met enige reserve gedaan worden, omdat de Europese programma's nog slechts ontworpen zijn die door de Congressen van de drie federaties van socialisten, christen-democraten en liberalen, met elk meer dan een twaalftal partijen, nog aangenomen moeten worden. Waar

in de Nederlandse context een vergelijking van Europese programma-onderdelen nog op zou gaan, ondanks alle duidelijke verschillen in formaat en gedetaillerdheid, wordt een Europese programma-vergelijking veel ingewikkelder, afgezien van nog veel grotere verschillen in formaat en gedetailleerdheid, mdat hier niet slechts een enkel punt uit de veelheid vergeleken kan worden maar uit de aard der zaak alles op Europa betrekking heeft. Allereerst een algemene evaluatie:
De Federatie van Liberale en Democratische partijen heeft een scherp analyserend, diepgravend en velerlei nieuwe oplossingen aandragend stuk geproduceerd dat in totaal, buiten nog aangekondigde aanvullende paragrafen, een zestigtal bladzijde telt.
De christen-democraten hebben geheel in overeenstemming met hun Nederlandse werkstuk "Bouwstenen voor een Europees beleid" een evenwichtig 20 bladzijden beslaand stuk dat misschien hier en daar in jargon spreekt, maar wel het gehele terrein van Europees beleid bestrijkt. Ook hier weer geen onvertogen woord of werkelijk aanvechtbare stellingname, evenmin enig baanbrekend werk. De socialisten hebben een totaal ander aanpak, een algemene inleiding met het hoe en waarom van een gemeenschappelijk (socialistisch) Europa in mondiale context, een zeer magere institutionele paragraaf (N.B. de werkgroep hierover stond onder voorzitterschap van dr. S. Patijn, rapporteur van het E.P. over de directe verkiezingen en de socialistische expert op het gebied van institutionele verhoudingen), een goed geschreven sociale paragraaf, waarin mede opgenomen milieuvraagstukken en opvoeding die buiten de medezeggenschap ook voor ons liberalen bepaald niet onaanvaardbaar is en tenslotten een hoofdstuk economische politiek waarin zeer kort regionale politiek, energie en landbouw behandeld worden. Dit hoofdstuk staat vol van snurkende ideologie maar ook van het voor ons meestal onaanvaardbare intitiatieven Over een gemeenschappelijk buitenlandse politiek zijn de socialisten het nog niet eens kunnen worden.
Merkwaardigerwijze valt waar te nemen dat juist de liberalen die door de anderen telkens verweten worden ideologisch totaal verschillende partijen onder een noemer te willen brengen, tot de meest gecoördineerde visie hebben kunnen komen. Men zou hier twee oorzaken kunnen aanvoeren: ten eerste zijn liberalen van nature geneigd ieder de vrijheid van eigen ideeën te gunnen en zijn daardoor a contrario makkelijker geneigd een gemeenschappelijke formulering te aanvaarden, ten tweede is elk van de liberale partijen in verhouding tot andere nationale partijen betrekkelijk klein, waarmede ook op Europees niveau een werkbaar formaat, minder groepsvorming en grotere coalitiekunst gehandhaafd blijft. Daarentegen blijken juist socialisten, zoals uit het niet tot overeenstemming komen over enkele belangrijke onderdelen blijkt, inter Europees mijlen (en ik gebruik hier bewust een Engelse maat) uiteen te liggen.

De socialisten

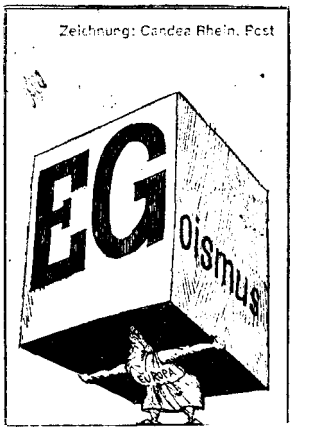

A. Inleiding.

Om de socialistische doelstellingen te verwezenlijken moet een Europese Unie geschapen worden; er zijn nu nog te grote verschillen onderling en intern in de nationale economieën. De verschillen in kennis, macht en inkomen zijn te groot; om die weg te werken dient van de nationale structuren een beter gebruik gemaakt te worden, omdat de gemeenschappelijke instrumenten daar nog niet toereikend toe zijn, alhoewel naar een versterking daarvan gestreefd dient te worden. Nu is Europa eigenlijk alleen maar een mislukte landbouwpolitiek en een vrijhandelszone. Juist dat laatste, dat alleen de producenten ten goede komt, verhindert het tot stand komen van een Europese identiteit, voor allen.

B. Democratisering en Instellingen.

De democratisering van Europa moet de eerste zorg zijn van het nieuw verkozen Parlement, dat zich rechten zal moeten zien te verwerven die de nationale parlementen verloren hebben. De Raad zal voorlopig het primaat behouden, maar door initiatieven van het Parlement zal deze in de verdediging gedrongen worden.
De Commissie moet haar huidige bevoegdheden beter benutten en tevens gedelegeerde executieve macht van de Raad krijgen. Het Europese Hof krijgt naast de klassieke grondrechten ook rechtsmacht over economische en sociale grondrechten. Het Sociaal Economisch Comité, dat voor de helft uit werknemers moet bestaan, moet op zijn terrein initiatiefrecht krijgen.

Zo kan het niet langer!
Daarvan is een ieder overtuigd.

C. Economie.

Een Economische en Monetaire Unie mag geen politiek instrument worden, maar moet slechts het verwezenlijken van de volgende doelstellingen zijn:
1. volledige werkgelegenheid;
2. structurele verbetering voor de armste regio's;
3. democratisering van de onderneming (vooral contrôle op de multinationals);

4. preventieve contrôle op het gebied van de concurrentie;
5. een Europees ondernemingsrecht en
6. internationale vakbondssamenwerking.

Conjunctuur-politieke instrumenten blijven onder nationale zeggenschap.

D. Sociale politiek.

Naast de doelstellingen genoemd onder C1 t/m 3 worden hier geëist:
1. verbeterde arbeidsomstandigheden;
2. permanente scholing;
3. verbeterde sociale zorg.

Een merkwaardige paragraaf is de volgende: "Men moet de arbeiders tot sparen opwekken door hen daarvoor premies en fiscale voordelen te geven van dien aard dat hun kapitaal tegen de inflatie beschermd wordt." Het zou mij verbazen wanneer dit ongeamendeerd gehandhaafd blijft, maar in ieder geval wordt dit stukje arbeiderskapitalisme prompt teniet gedaan door een VAD-voorstel met volledige contrôle van de vakbeweging.

E.

Een hoofdstuk over de buitenlandse politiek is tot nu toe niet verschenen, maar naar verluidt komt het accent voornamelijk op:
1. Het volledig uitvoeren van Helsinki;
2. Het doen welslagen van de Noord-Zuid dialoog door:
   - algemene preferenties;
   - een fonds voor grondstoffen als het STABEX-systeem van het Lomé-accoord binnen de UNCTAD,
   - ontwikkelingshulp van 0,7% BNP, maar voor de"rijke"landen meer,
   - uitbreiding van het Lomé-accoord voor niet-geassocieerden,
   - concentratie van hulp van de allerarmsten.

De christen democratie

A. Inleiding.

Appèl aan de Christen-Democratische voormannen uit de vijftiger jaren, het geestelijk en cultureel erfdeel en aan het rapport Tindemans. Individuele vrijheid en pluralistische structuur staan voorop. De grondrechten worden uitputtend opgesomd.

B. De deelpolitieken.

1. Economische en sociale ordening.

Het huidige systeem voldoet in principe, het behoeft alleen enkele verbeteringen vanuit een Europees Beslissingscentrum: een anti-inflatoir overheidsingrijpen door productieve investeringen, de verwezenlijking van de EMU, een structurele regionale politiek. Aansluitend bij het rapport Tindemans wordt het slang-mechanisme tot knooppunt van een Europees monetair opleven gemaakt, waarbij de door Tindemans verworpen Europese munteenheid de "Europa" weer ingevoerd wordt.

2. De sociale politiek is het complement van nationale maatregelen. Op Europees niveau worden medezeggenschap en betere arbeidsomstandigheden nagestreefd. Er wordt hulp voor noodlijdende bedrijfstakken gegeven.

3. Ook de landbouwpolitiek wordt zeer gericht op armere streken, de toetredingscandidaten en de derde wereld. Dit hoofdstuk is volstrekt nietszeggend en om de moeilijkheden heengaand.

4. ENERGIE.

Zoeken naar alternatieve bronnen, afremmen van het verbruik, gas, kolen, atoom mits veilig; het wordt alles in één zin afgedaan.

5. Een paragraaf over het milieu ontbreekt vooralsnog.

C. Europa in de wereld.

Een ietwat brokkelig hoofdstuk waarin de EPS als zodanig niet genoemd wordt, maar waarin wel sterk de nadruk ligt op het gezamenlijk optreden van Europa ten opzichte van de derde wereld. Speciaal wordt de aandacht gericht op de Middellandse Zee-landen, Spanje, Griekenland, Portugal en Turkije worden verwelkomd, maar de Europese/Arabische dialoog wordt niet genoemd. Een constructieve dialoog met de V.S. wordt voorgestaan.

D. De Instellingen.

De Christen-Democraten passen in dit hoofdstuk niet de door de Liberalen uitgewerkte evolutietheorie toe, maar gaan direct over tot het beschrijven van een ideaaltoestand: Het Parlement is de supreme macht in de Gemeenschap, waaraan de Commissie in alle opzichten ondergeschikt is. De Raad wordt een instantie voor het uitzetten van de grote lijnen. Aan het Hof wordt een grotere rol toegekend. De regionale ontwikkeling wordt als volgt afgedaan: "Er is reden om de regio's te betrekken bij het beslissingsproces dat hen betreft".

DE LIBERALEN

Het programma van de Liberalen heeft in elk van de twaalf hoofdstukken een aantal stellingen die bindend voor de partijen zijn en nadere preciseringen die door de partijen ook anders uitgelegd kunnen worden, maar wel integraal deel van het programma uitmaken en als zodanig op het Congres van 18-20 november j.l. geamendeerd konden worden.

A. Inleiding.

De vrije verantwoordelijke mens staat centraal in het programma. In de inleiding wordt gepreludeerd op de overige hoofdstukken op basis van de beginselverklaring van Stuttgart, aangenomen bij de oprichting van de Federatie van Liberale en Democratische partijen.

B. Mensen- en burgerrechten.

Het nieuw gekozen parlement zal een Europees Charter van fundamentele rechten moeten uitwerken. Het Europese Hof krijgt zeggenschap op dit gebied.

C. Instellingen.

De huidige structuur is een goed startpunt. In een Europese Unie moeten de instellingen krachtdadiger kunnen optreden, die competentie op alle Gemeenschapsterreinen krijgen. Vooralsnog zal de Raad de overheersende positie ten behoeve van Commissie en Parlement moeten inperken. Na de verkiezingen werkt het Parlement een Europees kiesstelsel uit, waarin alle politieke stromingen vertegenwoordigd zijn op basis van evenredige vertegenwoordiging. In een Europese Unie ontstaat een systeem van checks and balances met wetgevende bevoegdheid voor Parlement en Raad van Staten.

D. Landbouwbeleid.

Het landbouwbeleid moet meer geïntegreerd en moet ten gunste van landbouwer en consument zijn, zonder onnodige kosten voor de belastingbetaler. Er komt eveneens een gemeenschappelijk visserijbeleid.

E. Economische en Monetaire Unie.

Centraal staat de verdere integratie via een parallelle munteenheid poolen van reserves en indicatieve wisselkoerszônes. De dynamiek van de vrije onderneming mag niet door overmatig overheidsingrijpen worden aangetast. De Unie zal een grotere rol spelen bij belastingheffingen en inkomstenverdeling.

F. Regionaal beleid.

De regio's moeten direct aan het voor hen bestemde Europese beleid kunnen deelnemen. Speciale aandacht wordt besteed aan de randgebieden.

G. Buitenlands beleid en veiligheid.

Europa moet een actieve rol in de wereldpolitiek gaan spelen. Goede samenwerking met de Atlantische partners is een hoeksteen van het beleid, daarbinnen dient een samenhangend veiligheidsbeleid gevoerd te worden. Voorts zijn de betrekkingen met Oost-Europa, de Ontwikkelingslanden en de Middellandse Zeelanden en het Midden-Oosten van belang. Alle Democratische Europese landen moeten kunnen toetreden, mits, de interne samenhang hierdoor niet verstoord wordt.

H. Milieu.

Bescherming van het milieu betreft mede de bescherming van natuurlijke, historische, architectonische en culturele verscheidenheid. Er komt een Europese goedkeuringsregeling van infrastructuur projecten.

I. Midden- en Kleinbedrijf.

Er komt een speciale politiek ter bescherming van dit integrerend bestanddeel van de Europese Economie, die vaak tussen wal en schip dreigt te geraken.

J. Energie.

Er moet zo rationeel mogelijk van schaarse ennergiebronnen worden gebruik gemaakt. Kernsplitsing is een noodzakelijk, maar tijdelijk alternatief, andere bronnen moeten worden ontwikkeld.

K. Sociaal beleid.

Gelijkheid van kansen voor iedereen om zich optimaal te ontplooien. Medeverantwoordelijkheid van werknemers voor beheer, stabiliteit en ontwikkeling van de onderneming, waarin hun een financieel belang verschaft wordt. Het individu wordt beschermd tegen misbruik van collectieve macht.

K. Onderwijs en Jeugd.

Een Europees onderwijsbeleid dient de belangstelling van de burger voor cultuur te stimuleren; er komt een gecoördineerd Europees jeugdbeleid.
Het Liberaal programma is in extenso opgenomen in Vrijheid & Democratie van 3 juni jl. Bij Socialisten ontbreekt elke referentie aan de atoomenergie; C.D. en Liberalen zijn vrijwel gelijkluidend; wel atoomenergie, maar een maximum aan veiligheid vooral voor afval en zoeken naar alternatieve methoden.
Ook uitbreiding van de Gemeenschappen is bij de Socialisten kennelijk een te vermijden kwestie. Liberalen zijn voor uitbreiding met democratische landen, mits er iets aan het unanimiteitsbeginsel gedaan wordt; de Christen-Democraten juichen onomwonden de toetreding van Middellandse Zee-landen toe, Turkije inbegrepen.

Het geheel overziend kan men constateren dat de programma's voor de directe verkiezingen van het Europese Parlement, die in principe als ook in Groot-Brittannië alles goed gaat, in mei/juni 1978 moeten plaats vinden, voldoende politieke controversen bevatten. Dit is des te opmerkelijker omdat in het verleden nogal eens aan het Europees Parlement verweten is slechts een debating-club te zijn, waar een pro-Europese lobby in grote unanimiteit idealisme bedreef.
Wij Liberalen kunnen met een goed onderbouwd pakket voorstellen met een strijdbaar gemoed samen met onze Europese partners deze verkiezingen tegemoet zien. Zonder twijfel zullen wij dan meer kiezers achter ons weten te scharen dan de bijna 16 miljoen die wij opgeteld in acht landen reeds met ons weten.

Drs. F.A. Wijsenbeek.

EUROPESE ADRESSEN

- Voorlichting Europese Gemeenschappen: Lange Voorhout 29, DEN HAAG.
- Liberale Internationale, Boulevard de l'empereur 3, BRUSSEL.
- Federatie Liberale en Democratische Partijen Boulevard de l'empereur 3, BRUSSEL.
- LYMEC, Liberal Youth Mouvement of the European Community, (liberale jongeren in de EG) p/a. Gijs de Vries, secretaris generaal.
- Europese Beweging, Alexanderstraat 2, DEN HAAG.

Boeren boerden weer belabberd

Hieronder volgen enige stellingen die de landbouwcommissie tijdens het landbouwweek-end op 28 en 29 januari 1978 zal bespreken. Commentaren op deze stellingen zullen door de commissie worden meegenomen, en moeten één week vóór het landbouwweek-end worden ingediend bij de voorzitter van de Commissie, Cees Roele, Vivaldihof 24, Alphen aan den Rijn. Telefoon: 01720 - 21431.

1. De vrijheid van de zelfstandige ondernemer is verworden tot schijnvrijheid. Immers via het structuurbeleid, ruimtelijke ordening, milieuwetgeving, gebondenheid aan bank en industrie. De boer kan daarom ook niet verantwoordelijk gesteld worden voor overschotten. De overheid dient zich meer bewust te zijn van de gevolgen van haar beleid, zowel sociaal-economisch, landschappelijk, als bij de overname problematiek.

2A In een economie met een structureel overschot aan arbeid is het niet meer nodig om de landbouw te dwingen tot een hogere arbeidsproductiviteit door schaalvergroting en intensievering en arbeidsuitstoot, waardoor jongeren minder kans krijgen c.q. hebben een bedrijf over te nemen. Dit geldt des te meer als men de sociale gevolgen (geestelijke belasting, vergrijzing en culturele verarming) en landschappelijke gevolgen hierbij betrekt. Een beleidsombuiging in de vorm van rentesubsidie bij overname, arbeidssubsidies, gericnte voorlichting, stimuleren van tweemansbedrijven is noodzakelijk.

2B De overheid dient de bedrijfsovername te verlichten door middel van een ander fiscaal beleid (bedrijfsvermogen, lage lasten ook bij successie) en het sparen voor de bedrijfsovername te stimuleren.

3A De boer heeft door alle tijden heen vorm aan het landschap gegeven. De wens, de vormen van vroeger niet verloren te laten gaan is begrijpelijk en gerechtvaardigd, zolang hieraan niet in overdreven mate gehoor wordt gegeven en mits de getroffen landbouwer in voldoende mate gecompenseerd wordt voor de gevolgen van landschapsbeheer.

3B Ook het landbouwbeleid etc. dient hieraan aangepast te worden. Het is toch een te dolle zaak om de boeren als boer eruit te schoppen en ze via C.R.M. als "parkwachter" weer binnen te halen. Immers ook daar is één man per 25 ha. nodig.

4. De landbouw dient niet als een puur economische activiteit gezien te worden, maar tevens als een sociale. Deze benadering blijkt ook al uit de vorige punten. Als de gemeenschap bepaalde wensen heeft ten aanzien van landschap, voedsel etc. zal zij hier ook de consequenties van moeten nemen in de vorm van een hoger percentage inkomen wat zij besteed aan landbouw en platteland.

Uit D'66 verkiezingsprogramma

Om tot een effectieve buitenlandse politiek te komen moet het beleid sterker gebaseerd worden op één conceptie: Europese samenwerking, eenwording en integratie. Het Atlantisch kader blijft vooralsnog centraal voor onze veiligheid.

- Voor een land als Nederland, dat voor zijn economische groei en welvaart zozeer afhankelijk is van andere landen, hangt de verwezenlijking van binnenlandse politieke doeleinden sterk af van de ontwikkeling in het buitenland. Een progressief binnenlands beleid zoals D'66 zich dat voorstelt is niet mogelijk zonder de totstandkoming van een democratisch Europa. Dit Europa moet naar buiten zijn gericht. Ook voor de Oost-West en de Noord-Zuid betrekkingen is Europese samenwerking noodzakelijk

- De Europese Gemeenschappen moeten versterkt worden door uitbreiding van de bevoegdheden van het Europese Parlement en de Europese Commissie. Democratisering van de besluitvorming is de voornaamste voorwaarde die bij deze versterking gesteld moet worden.

- Europese landen met een democratische structuur zoals Griekenland en Portugal, en in de toekomst hopelijk Spanje, moeten worden toegelaten tot de gemeenschappen, zowel om de democratie in die landen te ondersteunen als uit solidariteit.

- Voor een goed Nederlands beleid op het gebied van de ontwikkelings-samenwerking moeten hulpverlening (geld, kennis, voedsel) en structurele ontwikkelingssamenwerking (verbetering van exportopbrengsten, toegang tot markten e.d.) hand in hand gaan. Bij de onderhandelingen over dit laatste punt, die moeten leiden tot een nieuwe internationale economische orde, moet Nederland zich in de eerste plaats inzetten voor een positief E.G.-beleid.

- Vooral voor kleine en middelgrote landen als Nederland zal het instandhouden van een voldoende defensieve kracht al in de komende jaren onbetaalbaar worden. Alleen door samenwerking, specialisatie en takenruil in bondgenootschappelijk kader zal het hoofd kunnen worden geboden aan de stijgende kosten. Dat betekent een grotere afhankelijkheid tussen de NAVO-landen onderling. D'66 maakt deze keuze, waarbij wij de nadruk leggen op integratie tussen de Europese landen van de NAVO.

Een modern manifest

D'66 en de Europese verkiezingen

door: Mr. L.J. Brinkhorst
Tweede Kamerlid voor D'66

De Europese verkiezingen, die hopelijk in 1978 zullen worden gehouden, werpen hun schaduwen vooruit. Evenals andere partijen bezint D'66 zich op haar Europese, partijpolitieke oriëntatie. Een congres in het komend voorjaar zal zich over de Europese stellingname hebben uit te spreken. Wij verkeren nu in de verkennende fase, waarbij vanuit verschillende bronnen informatie wordt verzameld: bilaterale bezoeken aan buitenlandse partijen, bestudering van programma's en manifesten van Europese samenwerkingsverbanden, toetsing aan de eigen programmatische opstelling.

D'66 is een Europees gerichte partij

Het D'66 programma is sterk doordrongen van de noodzaak van versterkte Europese samenwerking. Met zoveel woorden wordt gezegd: "een progressief binnenlands beleid, zoals D'66 zich dat voorstelt, is niet mogelijk zonder de totstandkoming van een democratisch Europa". In vele onderdelen van het programma wordt deze gedachte nader uitgewerkt: economisch-monetaire samenwerking, milieubeleid, energiepolitiek, ontwikkelingssamenwerking, enz. Wij hopen vanuit onze eigen visie op Europees niveau aan de uitwerking van deze ideeën mede gestalte te kunnen geven. Uiteraard kan men aan zijn doelstellingen niet in isolement gestalte geven: samenwerking met andere, gelijkgezinde partijen in Europa is daarvoor noodzakelijk.

Aangezien de Europese samenwerking tot dusver nog veel minder intensief en gestructureerd is dan het veel meer bindende beleidskader van de nationale politiek kan men bij de uitwerking van Europese programma's niet meer dan betrekkelijk algemene uitspraken verwachten. Bovendien opereert iedere partij vanuit een nationaal bepaalde historische optiek, waardoor er nogal wat verschillen bestaan tussen de partijen die over de grenzen heen met elkaar kunnen samenwerken. Wil Europa verder komen, dan zal iedere partij bij de beoordeling van de standpunten van anderen daarmee rekening moeten houden. Europa zal niet tot stand komen indien men dogmatisch een meetlat aanlegt en niet bereid is enige concessie ten opzichte van het eigen programma te doen.

Anderzijds is natuurlijk een minimale voorwaarde dat met betrekking tot de globale uitgangspunten van het politieke handelen overeenstemming bestaat. Dit proces zal geleidelijk moeten groeien en het zal nog enige decennia duren voordat een werkelijke Europese partijvorming is ontstaan, vergelijkbaar met de huidige nationale politieke groeperingen.

D'66 en de federatie van liberale en democratische partijen.

Als men deze visie als uitgangspunt neemt, dan valt het op dat het programma waartoe de federatie van liberale en democratische partijen twee weken geleden in Brussel besloten heeft een aantal positieve uitspraken bevat. Ik noem hierbij de wens om het nieuw te verkiezen Europese parlement een verklaring over de mensenrechten te laten opstellen, een aantal krachtige passages over de versterking van de Europese instellingen, de wenselijkheid van een soepele economische planning met richtlijnen voor lonene en prijzen en de positieve uitspraak over de toetreding van Griekenland, Portugal en Spanje.

Ik noem ook een positief amendement van de V.V.D. over ontwikkelingshulp, ook al is het genoemde percentage van 0,7% voor Nederlandse verhoudingen wel bijzonder laag. Anderzijds zijn er onderwerpen waar het D'66 denken veel meer geprononceerd is dan een eerste indruk van het federatiecongres aangeeft. Het gaat hierbij om onderwerpen als milieupolitiek, energie en in het bijzonder de uitspraken over de kernenergie. In het algemeen lijkt echter het federatieprogramma nauwelijks punten te bevatten die voor D'66 apert onaanvaardbaar zijn.

Daarnaast is voor een besluitvorming van D'66 in verband met samenwerking met andere partijen uiteraard ook het karakter van die partijen van belang. Uit de bezoeken die D'66 vertegenwoordigers de afgelopen tijd hebben gebracht aan een aantal niet-socialistische, hervormingsgezinde partijen in het buitenland, is een duidelijke verwantschap gebleken. Samenwerking met deze partijen kan mogelijk zijn binnen dan wel buiten de federatie van liberale en democratische partijen. Hoewel D'66, zoals gesteld, zelf de keuze nog niet heeft bepaald, is inmiddels duidelijk dat partijen als de F.D.P., de Britse liberalen, de Democratische Partij in Luxemburg en de Italiaanse republikeinen graag toetreding van D'66 tot de federatie zouden zien. Onmiskenbaar zou toetreding van D'66 het progressieve karakter van deze federatie sterker accentueren, maar de vraag is of dit voldoende is. Volledigheidshalve vermeld ik dat wij in deze informatieve fase ook het ontwerp-manifest van de socialistische federatie bestuderen, alsmede de mogelijkheid onderzoeken om, althans voor de verkiezingen, onafhankelijk te blijven en een keuze pas in een later stadium te doen.

D'66 en de V.V.D.

Wat de federatie van liberale en democratische partijen betreft bestaat uiteraard een bijzonder probleem in verband met de binnenlands politieke verhouding tussen D'66 en de V.V.D. Persoonlijk zou ik deze echter niet te sterk op de voorgrond willen plaatsen of zelfs als uitgangspunt willen nemen.

In de eerste plaats doet men hiermee onrecht aan het intrinsieke belang van de Europese verkiezingen. Wij zullen daar aan meedoen, niet om een nationale opening naar de V.V.D. te maken, maar omdat wij de Europese samenwerking van groot belang achten. Het zou van de V.V.D. derhalve illusoir zijn te verwachten dat D'66 nationaal-politieke voorwaarden zal aanvaarden

voor een eventuele steun van de V.V.D. voor toetreding tot de federatie. Het is veeleer zo dat in geval van een eventuele toetreding van D'66 een dialoog op Europees niveau kansen zou bieden om na te gaan hoe fundamenteel verschillend - of niet verschillend - D'66 en de V.V.D. over maatschappelijke vraagstukken denken.
Maar er is ook een tweede aspect. Als men teveel binnenlands redeneert loopt men het gevaar onvoldoende oog te hebben voor het eigen karakter van samenwerking tussen partijen in een Europees verband en voor de eigen aard (meer discussieplatform en minder controleur en wetgever) van het Europees parlement. Toetreding tot een federatie is niet hetzelfde als het sluiten van een regeeraccoord. De samenwerking in een Europees kader is door het verschil in intensiteit, waarop ik eerder doelde, veel minder bindend dan samenwerking in nationaal verband.

In ieder geval is duidelijk dat D'66 in de komende jaren ook op Europees niveau mee gaat doen aan de discussie over de richting waarin de samenleving zich dient te bewegen, de plaats van het individu in samenhang met zijn omgeving en de vraag voor welke waarden wij moeten strijden in een post-industriële welvaarsstaat. Het gaat daarbij om zaken die de grenzen van Nederland ver overschrijden.

Uitbreiding Europese gemeenschap

door: Cees van Beukering

De discussie rondom de toetreding van de landen Spanje, Portugal, Griekenland en Turkije tot de E.G. begint langzaam op gang te komen. Politieke partijen in Nederland hebben zich in principe uitgesproken vóór de toetreding van deze kandidaatlanden Portugal, Spanje, Griekenland en Turkije vanwege de democratische stromingen in deze landen.
Turkije maakt in het algemeen erg weinig kans naar de mening van de auteurs in een artikel "uitbreiding van de Europese Gemeenschap: Op hoop van zegen" in Internationale Spectator van augustus 1977. Zij stellen dat de economische verschillen tussen Turkije en de huidige E.G.-landen veel te groot zijn. Verder vragen zij zich af of Turkije nog wel belangstelling heeft voor een lidmaatschap. Een bericht in het Financieel Dagblad van 30 augustus bevestigde nog eens dat Turkije zelf denkt over een wijziging of opzegging van het associatieverdrag met de E.G.
Deze gedachte kwam naar voren in een rapport opgesteld door het Turks ministerie van Buitenlandse zaken. Hierin werd vastgesteld dat de voordelen van een associatieverdrag met de E.G. uitgehold zijn en dat Turkeije er beter aan zou doen van economisch kamp te veranderen en aansluiting te zoeken bij ontwikkelingslanden. De obstakels voor toetreding tot de E.G. blijken voor Turkije te hoog te zijn, zodat de andere E.G.-kandidaten Spanje, Griekenland en Portugal overblijven. Een verzoek tot toetreding hebben deze landen afzonderlijk al gericht tot de commissie van de E.G., zoals dit geregeld is in het verdrag van Rome in artikel 237: Elke Europese staat kan verzoeken lid te worden van de Gemeenschap. Hij richt zijn verzoek tot de Raad die na advies bij de commissie te hebben ingewonnen met eenparigheid van stemmen beslist.

De J.O.V.D. heeft op een algemene vergadering op 15 januari 1977 te Amersfoort in haar resolutie Europese Eenwording gesteld onder punt E, 11a en 11b dat Spanje, Griekenland, Turkije en Portugal tot het Europese beschavingsgebied behoren en indien zij de grondslagen van de parlementaire democratie in hun constitutie hebben opgenomen, tot de E.G. dienen te kunnen toetreden. Verder werd in die resolutie opgenomen dat nog geen van de landen thans de economische mogelijkheden heeft om op een zinvolle wijze binnen de Gemeenschap te kunnen functioneren en dat onmiddellijke toetreding van deze landen niet mogelijk is.
De onderhandelingen verlopen traag. Griekenland is de eerste uit de rij die een verzoek tot toetreding indiende; Spanje sloot de rij toen zij dit verzoek op 28 juli indiende.

Waarom willen deze landen toetreden?

Binnen de Europese Gemeenschap heerst een crisissfeer menen velen. De landen vallen elkaar onderling af; de ene protectionistische maatregel volgt de andere op. De E.G.-landen hebben tijdens de olie-boycot ook al niet een sterke samenhang getoond.
Ondanks dat zien de drie kandidaatlanden een toetreding als een vooruitgang. Economisch gezien liggen de landen Spanje, Griekenland en Portugal op het niveau van Ierland, een van de armste partners van de E.G.
Heel wat hindernissen moeten nog overwonnen worden zoals op het gebied van economie, landbouw, onderlinge samenwerking, handel en industrie en de besluitvorming.
In de E.G. van vandaag is tussen de landen een zeker evenwicht tot stand gekomen.
De landen onderling weten in grote lijnen wel wat ze aan elkaar hebben.

Het JOVD-Congres was zeer gezellig, vooral tijdens nachtelijke uren!

Voor het ene land moet er geld bij, de ander geeft financiële steun zoals dit gebeurt bij het regiobeleid.
Naar mijn mening zal de toetreding van deze drie nogal wat financiële offers vergen. Er zullen hierdoor enorme kwalificatieverschillen ontstaan: Een land dat "economisch zwak" heet te zijn zou door de uitbreiding de kwalificatie "economisch sterk" opgedrukt krijgen en in plaats van financiële steun krijgen, deze moeten geven! Ook zal een land als bijvoorbeeld Ierland bang zijn dat de financiële steun minder wordt als gevolg van het feit dat er meerdere kapers op de Europese economische kust komen.
Zo'n verschuiving kan verstrekkende gevolgen hebben voor het binnenlands beleid van een lidstaat.
Met de landbouw is het net eender. Frankrijk en Italië willen alleen tot een uitbreiding van de E.G. komen wanneer het landbouwbeleid ingrijpend herzien wordt. (beiden willen er duidelijk een slaatje uit slaan)
Dit houdt in dat op de zuidelijke landen een sterker accent moet komen te liggen dan op de noordelijke landen, zoals dat nu nog het geval is. Verderbouwend op dit voorgaande is het niet verwonderlijk dat zowel Italië en Frankrijk voorstanders zijn van een uitbreiding.
Op landbouwgebied zijn Spanje, Portugal en Griekenland eigenlijk concurrenten van Italië en Frankrijk.
Na toetreding kunnen deze vroegere concurrenten zich binnen de E.G. snel ontwikkelen tot goede vrienden met Italië en Frankrijk omdat men betreffende het landbouwbeleid een gemeenschappelijk belang heeft.
Voor de onderlinge samenwerking kan dit verstrekkende gevolgen hebben. Zoals Tindemans in zijn rapport over de Europese Unie al singaleerde is het niet ondenkbaar dat we binnen de E.G. komen tot twee hoofdgroepen de zg. hardlopers (rijke noordelijke landen) en de langzamere lopers (arme zuidelijke landen).
Dit is op zichzelf al een groot gevaar binnen de E.G. dat aangemoedigd kan worden door het landbouwbeleid.
Het zou een rem kunnen betekenen voor de totale ontwikkeling binnen de E.G. Een andere zaak die op dezelfde lijn ligt is: een grotere stroming van zuidelijke arbeidskrachten naar het noorden en een stroming van gesettelde noorderlingen naar het zuiden (b.v. Nederlanders die hun tweede huis hebben in Frankrijk); een bevolkingsvraagstuk apart!
Een artikel in het N.R.C. van 2 april 1977 van B.C. van den Velden signaleerde ook al een noord- zuid Europaprobleem: hij kwam met een recente opiniepeiling uit Brussel waaruit blijkt dat Europeanen zeer verschillend reageren op crisisverschijnselen.
Noord-Europeanen hebben een sterke neiging om steeds rechtser en conservatiever te gaan denken, de denkrichting in zuidelijke landen zoals Italië en Frankrijk is meer links.
Het overleg en de slagvaardigheid van respectievelijk de Europese commissie, Europees Parlement en Raad van Ministers zullen aan kracht inboeten wanneer deze met respectievelijk ongeveer 4. 90 en 3 leden worden uitgebreid bij een situatie na de eerste Europese verkiezingen.

Bij de huidige situatie is men al teleurgesteld over het functioneren van de diverse overlegorganen. Een verbetering zal zeker niet plaatsvinden wanneer men zomaar een aantal leden toelaat tot deze vergaderingen.
Een veel gehoorde oplossing zou kunnen zijn dat men binnen de Raad van Ministers niet meer uitsluitend besluiten neemt op basis van een volstrekte meerderheid, maar op basis van 2/3 meerderheid van stemmen.
In de Europese commissie zou het aantal leden teruggebracht kunnen worden door per land maar één commissaris zitting te laten hebben.
Het Europees Parlement zou na de eerste Europese verkiezingen van 410 op ongeveer 500 leden komen.
Lang niet alle problemen heb ik op kunnen noemen een aantal wil ik er toch nog noemen zoals: bij de toetreding van Griekenland haalt men ook het Cyprusprobleem binnen, zo ook wanneer Spanje toetreedt het vraagstuk rondom Gibraltar. Een pluspunt is zonder meer dat binnen de E.G. Engeland en Spanje wat meer tot overleg zouden kunnen komen wat betreft het probleem Gibraltar.
Maar dan zijn we er nog niet uit met Spanje; na een eventuele toetreding tot de E.G. zou Spanje net zoals de meeste andere E.G.-lidstaten uitgenodigd kunnen gaan worden lid te worden van de N.A.V.O.
Deze aanvraag die nog ver in de tijd moet worden gezien zal actueel kunnen worden in verband met de verhouding oost-west in het kader van een onduidelijk Russische actie ten opzichte van Joegoslavië (strategische verschuivingen).
En wat met een Spanje dat historisch een pro-Arabische koers volgt binnen een E.G. die overwegend pro-Israël is?
Bij Portugal stel ik mij de vraag wat de motieven zijn om het E.V.A. (Europese Vrijhandels Associatie) kamp te wisselen voor de E.G.

Misschien bent u nu wat pessimistisch geworden na het doorlezen van het voorgaande. Problemen zijn er in de wereld om opgelost te worden, dus ook nu.
De afzonderlijke lidstaten van de E.G. hebben zich allemaal min of meer uitgesproken vóór toetreding: Frankrijk en Italië stelden tot dusver voorwaarden. De Nederlandse regering was van het beging af aan altijd enthousiast; Van der Stoel, Den Uyl....etc. hebben meerdere malen een goed woordje gedaan voor Griekenland, Portugal en Spanje. Tijdens de debatten een aantal weken terug bleek dat ook de meeste kamerleden voorstanders zijn voor een uitbreiding van de E.G.
Tijdens deze debatten drongen ondermeer drs. A. van der Hek (P.v.d.A.), ir. G. Braks en drs. P. van Linden (beiden C.D.A.) erop aan, de aan een uitbreiding verbonden specifieke problemen uit te zoeken en te bekijken wat de gevolgen zijn van deze problemen.
Een specifiek Nederlands probleem dat S. van der Zee in de N.R.C. van 5 maart 1977 noemde uit de mond van drs. A. van der Hek, is dat met name de concurrentie voor de scheepsbouw en havens zal komen vanuit het Middelandse Zeegebied. Van der Hek stelde dat wanneer het Suezkanaal breder zou worden belangrijke oliehavens zich aan de Middelandse Zee zouden gaan ontwikkelen.
Wat zouden hiervan de gevolgen kunnen zijn voor onze havens en werven, en hoe lossen we dit op? (zie ook D'66 rapport Europees Zeehavenbeleid).

De uitbreiding van de E.G. roept vragen op over de situatie van vandaag en die in de toekomst.
Er zijn belangrijke vraagstukken bij, die naar mijn mening uitgezocht moeten worden. De E.G. heeft altijd kandidaatleden de indruk gegeven dat een toetreding mogelijk is wanneer zij maar een democratische structuur zouden bezitten.
Het ligt naar mijn mening ook niet in de lijn van het E.G.-beleid een uitbreiding tegen te gaan.
Maar een beslissing nemen zonder werkelijk te weten wat de consequenties zijn voor ons allen in Europa komt niet al te serieus over. De Europese politiek is geen spelletje, vooral niet omdat het gaat om de inwoners van Europa.

De toekomst van Europa

door: Ardwin Lantain

Tijdens een bijeenkomst van de afdeling Kennemerland hielden de heren Van Eekelen en Wijnand, beiden V.V.D., korte inleidingen op dit onderwerp. Hieronder volgen zo getrouw mogelijk enkele fragmenten.

Van Eekelen (lid Tweede Kamer V.V.D.(

1. Dankzij het bestaan van de EG is protectionisme tot nu toe nog steeds vermeden. Alleen al daarom moeten we het belang van de EG niet onderschatten. Bovendien ziet het "buitenland" ons veel meer verenigd dan wij onszelf zien, wat het belang van de EG onderstreept.

2. De oorspronkelijke opzet was te komen tot een supra-nationaal Europa. Uit machtsoogpunt had dit voor Nederland voordelen, omdat machtsstrijd tussen grotere EG-landen dan voorkomen zou worden. De beoogde supranationale ontwikkeling is voorlopig van de baan. Gebleken is dat we ons de komende jaren met name zullen moeten concentreren op het vergroten van terreinen waar we gelijk denken. Het heeft geen zin Europa met 1 stem te laten spreken, als die stem niets te zeggen heeft.

3. Naarmate meer bevoegdheden onttrokken gaan worden aan ons nationale parlement en overgeheveld worden naar Brussel, wordt een effectieve controle uitgeoefend door het Europese Parlement belangrijker. Er zijn momenteel twee stromingen te onderscheiden inzake standpunten ten aanzien van de verkiezing van het Europese Parlement.
   - de ene stroming is voor rechtstreekse verkiezingen waarna het EP meer bevoegdheden zal moeten en kunnen bevechten;
   - de andere stroming wil eerst overdracht c.q. toekenning van meer bevoegdheden aan het EP alvorens tot rechtstreekse verkiezing wordt overgegaan.

   Beide stromingen hebben hun voor- en nadelen. Volgens Van Eekelen ligt de middenweg het meest voor de hand.

4. De liberalen zijn onlangs als eersten met een programma gereed gekomen. Dit programma bepleit o.a.:
   - een supra-nationale aanpak, daar waar een nationale aanpak moet falen, zoals ten aanzien van het milieu. Grote problemen vergen oplossingen in internationaal verband;
   - een grote terughoudendheid ten aanzien van de toepassing van kernenergie, zolang nog niet alle problemen van en verbonden met toepassing opgelost zijn;
   - uitbreiding van de EG met Griekenland, Portugal en Spanje om reden dat
     a) een vergroting van het democratisch Europa altijd gewenst is,
     b) de EG-landen en NAVO-landen dan samenvallen, hetgeen spanningen kan verminderen en voorkomen,
     c) een uitbreiding van de markt uit hoofde van optimale produktie-allocatie een liberaal uitgangspunt is,
     d) het vrije handelsverkeer zo veel mogelijk bevorderd moet worden.

Moet u horen ...

Volgens Van Eekelen moeten we tot de extra economische inspanning die uitbreiding van de EG met economisch zwakere landen met zich meebrengt, bereid zijn onder andere met het oog op de toekomst van Europa, zonder dat dit ten koste mag gaan van onze ontwikkelingshulp.

Wijnand (onder anderen voorzitter statencentrale Haarlem-Velsen)

Er worden nog maar bar weinig besluiten genomen. De raad van ministers komt bij elkaar om niets te besluiten. Er is geen automatische integratie van staten gekomen. Men blijft vasthouden aan nationale belangen. De intergouvernementele gedachte leeft, Europa is een gemeenschap à la carte. Desondanks breidt de gemeenschap zijn invloed uit. Uitbreiding van de EG met bovengenoemde landen zal met name voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid problemen geven. Met name Portugal en Griekenland hebben een nogal armzalige en grote landbouwsector. Bovendien zal het vrije verkeer van werknemers binnen een vergrote EG de nodige problemen met zich meebrengen voor de ontvangende landen. Tenslotte zal de politieke besluitvorming als gevolg van een vergrote EG verder bemoeilijkt worden.

Uit het CDA-verkiezingsprogramma

Het is geboden dat in het gehele Nederlandse beleid bij voortduring een Europese optiek wordt gehanteerd, die ertoe leidt dat in toenemende mate het beleid op basis van wederkerigheid wordt afgestemd op dat van de Europese partners. In het Nederlandse beleid moet met name tot uitdrukking komen, dat inflatie en werkloosheid alleen nog maar mede in Europees verband oplosbaar zijn.

De Nederlandse christen-democraten besteden speciale aandacht aan de formulering van een gezamenlijk beleid van alle Europese christen-democraten. Hoofdpunten daarbij zijn een democratisch Europa dichter bij de burger te brengen en de politieke cohesie in West-Europa te versterken. Het doen slagen

van direkte verkiezingen voor het Europees Parlement is een prioriteit.

Op weg naar de Europese Unie is het gelet op wat de Belgische christen-democraat Tindemans heeft voorgesteld - voor het beleid van de lidstaten van grote betekenis, dat zij onderling verplichtingen aanvaarden inzake inhoud en hantering van:

a. het interne monetaire beleid: controle op de geldhoeveelheid;

b. het begrotingsbeleid: omvang en financiering van de tekorten;

c. de conjunctuurpolitieke instrumenten;

De hand aan de ploeg.....

d. de inflatiebestrijding;

e. beginselen van een sociaal en milieubeleid.

Gewaakt moet worden tegen uitholling van effectief gebleken typisch communautaire verworvenheden. Nationale bevoegdheden moeten worden overgedragen aan communautaire organen. Tegelijkertijd wordt het Europees Parlement toegerust met effectieve controlerende bevoegdheden.

In verband met de schaalvergroting van de structurele vraagstukken zet Nederland zich in voor een Europees sociaal beleid, dat in de lidstaten leidt tot gemeenschappelijk aanvaarde grondslagen, zowel op het gebied van de werkgelegenheid als de medezeggenschap; daarnaast voor een Europese industrie-, energie- en milieupolitiek met een daarop afgestemd concurrentieregiem in de lidstaten zowel als op Europees niveau. In een actief regionaal beleid wordt de Europese solidariteit tot uiting gebracht. Aandacht voor nadelige structurele ontwikkelingen in bepaalde regio's als gevolg van de voortschrijdende internationale arbeidsverdeling.

Uitbreiding van de samenwerking op buitenlands politiek gebied en bijdragen tot het spreken met één stem in de wereld. Die samenwerking wordt dienstbaar aan de taken van Europa in de wereld zoals de bescherming van de mensenrechten, het bevorderen van ontwikkelingssamenwerking, het totstandbrengen van nieuwe economische structuren en het bijdragen aan het oplossen van conflicten elders in de wereld.
Speciale aandacht voor Portugal, Griekenland en Spanje; ondersteuning van ontwikkelingen die duiden op behoud, uitbouw en vergroting van democratische krachten.

Bevordering van de Europese samenwerking - binnen NAVO-kader - op het gebied van produktie en normalisatie van conventionele bewapening en logistiek. Geen Europese kernmacht. In dat kader is het noodzakelijk dat de Britse en Franse kernmachten worden afgebouwd.

De Liberalen en de Europese verkiezingen

door: G. de Vries

Op het moment dat dit blad bij u in de bus rolt, zal het Engelse Lagerhuis waarschijnlijk hebben besloten welk kiesstelsel het wil hanteren bij de Europese verkiezingen. Dan zullen we ook weten of de eerste directe verkiezingen voor het Europese parlement nog in het voorjaar van 1978 gehouden kunnen worden.

De voorbereidingen voor de verkiezingen zijn intussen al in volle gang. De belangrijkste politieke stromingen, liberalen, socialisten en christendemocraten, hebben elk een Europese federatie gevormd en zijn bezig met het opstellen van een verkiezingsprogramma. De liberale federatie (E.L.D. - Europese Liberaal - Democraten), waarin voor Nederland de V.V.D. deelneemt, is erin geslaagd als eerste haar verkiezingsprogram vast te stellen.

Ter vergelijking: de christendemocraten hebben wegens interne onenigheid, die hen kennelijk ook op Europees niveau niet vreemd is, hun congres moeten uitstellen van september 1977 tot op zijn vroegst januari 1978, terwijl de socialisten hun congres hebben uitgesteld tot april 1978, kennelijk in de hoop dat de kloof tussen de diverse socialistische partijen onder druk van de naderende verkiezingen wat kleiner zal worden. Maar dan zal de P.v.d.A. toch het merendeel van de zeshonderd amendementen moeten inslikken die zij op het socialistische ontwerpprogram (van 28 pagina's ....) heeft ingediend.

Het liberale program, dat op I8, I9 en 20 november in Brussel is vastgesteld, is een zeer gedetailleerd stuk geworden. De 64 pagina's die het ontwerpprogram al rijk was, zijn door het congres nog aanzienlijk uitgebreid. Daarmee hebben de Europese liberalen een historische prestatie geleverd: niet alleen draagt het program de handtekeningen van I3 partijen uit alle negen landen van de Gemeenschap, maar deze partijen hebben besloten het als bindend te beschouwen.

Nu zijn er wel een paar "ontsnappingsclausules" gemaakt. Partijen die het met een bepaald onderdeel van het program fundamenteel oneens zijn, mogen dat in hun nationale verkiezingscampagne laten blijken. Ook is het toegestaan om in de nationale campagne aanvullende teksten te hanteren. Hierin kan b.v. de Britse Liberal Party een standpunt opnemen over visserij, of kunnen de Italiaanse liberalen hun mening over wijnbouw geven. Deze aanvullingen op het gebied van binnenlandse problemen mogen echter niet in strijd zijn met het Europese program.

In de derde plaats is het huidige program niet voor massale verspreiding bestemd. Uit propaganda-oogpunt, en ten gerieve van partijen die moeite hebben met bepaalde details in het "lange" program, zal een sterk verkorte versie worden gemaakt die in de verkiezingscampagnes gebruikt zal worden.
Overigens neemt dit niet weg dat het feit dat zoveel partijen, met zo verschillende achtergronden, elkaar op één programtekst hebben kunnen vinden, zonder meer uniek genoemd mag worden.

Het liberale program heeft vier karaktertrekken:

I. De mensenrechten krijgen een duidelijk accent. Hieronder valt ook het streven naar een democratischer Europa. Nieuw is de suggestie om het Europese parlement een eigen verklaring van de rechten van de mens te laten opstellen.
2. De ontplooiing van het individu wordt sterk benadrukt, onder andere in hoofdstukken over emancipatie van de vrouw en bescherming van minderheden. Europa mag geen eenheidsworst worden: de culturele verscheidenheid moet krachtig worden gesteund, onder andere door een vorm van zelfbestuur voor Europese regio's.
3. De liberalen zijn voorstander van een sociale markteconomie. Men streeft naar een Economisch-Monetaire Unie, onder andere via instelling van een "parallelle valuta", de florijn, naast de bestaande muntsoorten. Grote nadruk krijgt de bescherming van het milieu:de federatie is geen tegenstander van kernenergie, maar verbindt die wel aan stringente voorwaarden.
4. De liberalen willen een "open" Europa, waarin plaats is voor Griekenland, Spanje en Portugal. Ontwikkelingssamenwerking krijgt een sterk accent: de landen van de Europese Gemeenschap moeten op de bres staan voor de zwakkeren in de wereld.

De Nederlandse inbreng in het totstandkomen van het program is groot geweest. Vooral in de paragrafen over mensenrechten, milieu, emancipatie en ontwikkelingssamenwerking is de V.V.D.-invloed zichtbaar. Verheugend was het opbouwende stemgedrag van de V.V.D.-delegatie: herhaaldelijk, onder andere bij kernenergie en ontwikkelingssamenwerking, was men bereid verder te gaan dan in het nationale program. Even verheugend is het dat door het congres veel door de V.V.D. overgenomen J.O.V.D.-amendementen werden aanvaard. De V.V.D. bevindt zich, zeker na dit congres, duidelijk in het politieke midden van de federatie.

De man achter de Nederlandse inbreng, mr. H.P. Talsma, die zich op de V.V.D.-partijraad van oktober al ruimschoots had gerevancheerd voor zijn optreden tijdens het verkiezingscongres van maart, heeft hieraan in belangrijke mate bijgedragen.

Is de V.V.D. tot nu toe het enige Nederlandse lid van de federatie, het is niet uitgesloten dat zich binnenkort een tweede Nederlandse kandidaat aanmeldt. D'66, dat op het Brussels congres te gast was, beraadt zich op het ogenblik over toetreding tot de Europese liberale federatie. Elders in dit nummer zet mr. L.J. Brinkhorst uiteen waarom.

Voor het zover is zal D'66 mijns inziens ook met de V.V.D. een dialoog moeten beginnen. In de reeks gesprekken die D'66 thans met Europese liberale partijen voert, kan het huidige Nederlandse lid van de federatie niet worden overgeslagen. Bovendien zal D'66 zowel het verkiezingsprogram als de beginselverklaring van de fedratie in hun geheel moeten onderschrijven. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan toetreding van D'66 interessante consequenties hebben voor onze binnenlandse politieke situatie.

KONINKLIJKE
G. DE VRIES & ZONEN B.V.

NIEUWS VAN DE BASIS

Er zijn steeds meer

Oprichting nieuwe afdeling ZEELAND.

Zouden de leden of abonees op De Driemaster die vrienden hebben die mogelijk in aanmerking komen voor een lidmaatschap, en die wonen in Noord- of Zuid Beveland, Walcheren, of Zeeuws-Vlaanderen contact willen opnemen met het voorlopig secretariaat.

Secretariaat J.O.V.D.-ZEELAND i.o.
President Rooseveldlaan 701
Vlissingen
Telefoon 01184-65283

Heb je interesse? Bel dan snel even op, want ieder lid is van harte welkom!!!

Op 2 december jl. werd de afdeling EDAM/VOLENDAM opgericht, kamerlid Hermans sprak aldaar.

Op 12 december werd de JOVD weer een afdeling rijker, en wel in Purmerend. Ook daar sprak Loek Hermans.
Beide afdelingen wensen we veel succes toe.

De afdeling Amersfoort kent een prima verzorgd blad "INFO" geheten.

Zeist schrijft in haar"liberaaltje"roddels in een rubriek "Privaat". Op 13 januari 1978 organiseert de afdeling Zeist een lustrumfeest.

Op woensdag 21 december organiseert de afdeling Zuid-Limburg een trip naar de Nato in Brussel. Belangstellenden kunnen zich telefonisch opgeven bij: Kurtjan van Aubel, Tel: 04403 - 2299. Kosten ƒ 15,-- p.p. J.O.V.D.-ers en introducées zijn welkom.

AFDELINGSACTIVITEITEN:

ALPHEN AAN DEN RIJN:
2 januari Nieuwjaarsborrel,
11 januari Algemene Leden Vergadering.
Inlichtingen bij: Norbert van Druten.

DRECHTSTREEK:
5 januari Nieuwjaarsborrel in Hendrik Ido Ambacht. Inlichtingen: Richard van Schie.
25 januari: in de grote zaal van de Posthoorn in Puttershoek om 19.00 uur ledenvergadering. Aansluitend om 20.30 uur avond met thema Kernenergie. Sprekers: Mevrouw M. Epema-Brugman (PVDA), C.N. Crans (PPR) en een VVD deskundige. Inlichtingen bij Jetse de Vries.

EDE:
Op dinsdag 10 januari spreekt Hoofdcommissaris Hoppel in Mon Rêve te Ede over de politie. Aanvang 20.00 uur. Om 19.30 uur daaraan voorafgaand Algemene Leden Vergadering. Inlichtingen bij Elwienke Hermans.

GRONINGEN:
Eveneens op 10 januari Nieuwjaarsborrel in de negende cirkel te Groningen. Inlichtingen: Titia Siertsema.
Johan Remkes spreekt op 17 januari over de strategie van de VVD in de komende vier jaar. Tijd en plaats nog niet bekend.

LEEUWARDEN:
Op 20 januari spreekt de heer Evenhuis (VVD)

over defensie, ontspanning en Salt.
Inlichtingen bij Jorrit Volkers.

NIJMEGEN:
Op 9 januari heeft de afdeling Nijmegen haar gebruikelijke politiek café. Inl. Norbert Klein

SOEST:
5 januari Nieuwjaarsborrel in de Queens Club te Soest. Iedereen is welkom.

ZUID-LIMBURG:
Op vrijdag 13 januari spreekt Gijs de Vries tijdens de Nieuwjaarsborrel van de afdeling Zuid-Limburg. Inlichtingen bij Eric Wetzels.

Voorts maken we nog even melding van de activiteiten die onlangs een succes waren:
DORDRECHT: 16 december, discussie tussen de voorzitters van de JOVD, FJG, en CDA-jongeren.
BARONIE VAN BREDA: 16 december geslaagde avond met als thema de Neutronenbom.
ZAANSTREEK: 16 december vervolg van hun succesvolle avond inzake kernenergie.
ASSEN: 16 december het Zuid-Molukse vraagstuk.
FIVELINGO: 16 december de Heer Scherpenhuizen die sprak over actuele zaken die ons allen raken.
LAST BUT NOT LEAST:
Op 28 oktober werd opgericht de afdeling Amstelland. De bijeenkomst was een groot succes, en we zullen nog vaak van ze horen Dank zijn we nog verschuldigd aan Ans Pos, die enorm veel werk verricht heeft om deze afdeling op poten te zetten.

Het bestuur van de nieuwe afdeling Amstelland: v.l.n.r: Hans van Breukelen, secr., Sijmen de Vries, voorz., Dick Glimmerveen, penn., Bart Zondag, publ. rel. Foto Peter Schat, Uithoorn.

JOVD-Amsterdam 29 november

door: Gerard Derriks

p 29 november organiseerde de afdeling Amsterdam een avond over de Europese verkiezingen. Uitgenodigd waren de buitenland-secretaris van de P.v.d.A., mr. Boogaard, de heer Brinkhorst van D'66 en de landelijk J.O.V.D-voorzitter Gijs de Vries.
Op de druk bezochte bijeenkomst liet de heer Brinkhorst verstek gaan. De heer Bogaard benadrukte dat zijn partij altijd een voorstander van Europese samenwerking is geweest. Daarbij vond hij de vraag hoe de Europese samenleving er uit moest zien belangrijker dan het tempo van de éénwording. Uiteraard vertaalde hij dit in een socialistische maatschappijvisie. Hij wenste te toetsen in hoeverre een Europese eenwording bijdraagt aan de opbouw van een dergelijke maatschappij. Gijs de Vries constateerde dat het élan was verdwenen was verdwenen en trachtte de factoren te vinden die daarvoor verantwoordelijk waren. Belangrijk waren met name het Vietnamtrauma en de meerdere aandacht voor de problemen van de ontwikkelingslanden, waardoor Europa op de achtergrond raakte. De Europese verkiezingen waren nodig om de burger weer het idee te geven dat men de zaak duidelijk gepresenteerd krijgt en dat in het juiste verband oplossingen kan aandragen voor werkgelegenheidsproblemen en het milieuvraagstuk (greep uit de problemen -GD). Met een belangrijke milieuparagraaf en de voorkeur voor een sociale markteconomie zat het liberaal verkiezingsmanifest goed en gedegen in elkaar. Bij de discussie kwamen tal van zaken aan de orde, bijvoorbeeld Berufsverbote, kernenergie, waarbij de beide sprekers de zaal min of meer bevredigd achterlieten. Onze Gijs koos daarbij voor duidelijkheid en duidelijke uitspraken; hij miste slechts het antwoord op de vraag van de Amsterdamse afdelingsvoorzitter, wat punk nu wel was. Misschien iets voor een H.B.-commissie?

WAT BETEKENEN AL DIE CLUBS?

Op Europees Vlak - en niet alleen daar - slaan we elkaar om de oren met allerhande afkortingen. Om U een beetje te helpen geven we hier enige afkortingen met een korte omschrijving van betekenis en doel.

- RAAD VAN EUROPA: heeft 18 leden-landen, op basis van het Verdrag van Rome gesloten in 1950. Het Verdrag ter bescherming van de Rechten van de Mens wordt meestal de CONVENTIE genoemd. Er vallen o.a. humaniataïre en sociale rechten onder.
  Deze RAAD kent een COMITéE van MINISTERS, elk land heeft er een lid in.

- Het EUROPESE HOF (ter bescherming van de Rechten van de mens), zetelt net als de Raad te Straatsburg. Het Hof is een uitvloeisel van de Conventie. Het behandelt klachten gegarandeerd in de Conventie van leden-landen en (met strengere eisen) ook van particulieren. Er is een Europese Commissie ter bescherming van de Rechten van de Mens, die de klachten kan doorsturen naar het Hof.

- Het EUROPEES PARLEMENT te Straatsburg telt 198 leden. Het adviseert en controleert de Europese Commissie en heeft sinds kort een budgetrecht. In 1978 zal het rechtstreeks gekozen gaan worden en krijgt dan 410 leden.

- De EUROPESE COMMISSIE is een behoorlijk onafhankelijke commissie, bestaande uit de negen E.E.G. landen. Het fungeert als een soort dagelijks bestuur van Europa. De Commissie neemt initiatieven voor wetgeving en beheert de tot stand gekomen regelingen en onderhandelt bij de externe betrekkingen van het Europa van de Negen.

- De EUROPESE GEMEENSCHAP: een soort verzamelnaam als men over de landen spreekt die lid zijn van Europese organisaties.

- De EUROPESE RAAD: E.E.G.-orgaan (nog jong) waarin de Europese Regeringsleiders zitten. Men vergadert 3 x per jaar.Onlangs, 29 en 30 november vond dit in Den Haag plaats.

- RAAD VAN MINISTERS: elk lid-land levert de minister over wiens vakterrein men in een bepaalde vergadering praat in het kader van de Raad van Europa. De ministers van Buitenlandse Zaken komen in dit verband het meest bijeen.

- de E.E.G. EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP, die weer een RAAD kent. Verder kennen we de E.G.K.S., de Europese Gemeenschap voor Koleh en Staal en bijvoorbeeld de Euratom, die zaken bespreekt met een nucleair aspect. Ook bestaat er een E.M.U., een Europese Monetaire Unie, die zaken als munteenheden en valuta's beziet en een gezamenlijke monetaire politiek tracht te realiseren.

- TINDEMANSRAPPORT: een opdracht aan de Belgische premier om te rapporteren over de toekomstmogelijkheden van Europa. De opdracht is in 1974 gegeven en reeds uitgevoerd, maar de adviezen lijken in de ijskast gezet te worden tot groot ongenoegen van Tindemans en met hem zeer velen. De Economie wordt als reden aangevoerd tot uitstel. U kunt het rapport bestellen bij het Departement van Buitenlandse Zaken en bij de Europese Beweging, beide te Den Haag.

Veilig Europa II (Uit de J.O.V.D.-resolutie)

HET EUROPA VAN DE NEGEN EN HET VEILIGHEIDSBELEID

De voortgaande integratie van het Europa van de Negen op politiek en economisch terrein dient niet te resulteren in een eigen Europese defensiemacht. De Atlantische samenwerking in de N.A.V.O. blijft uitgangspunt van de Europese veiligheid. Mede hierom wordt een Europese kernmacht van de hand gewezen.
Nauwere samenwerking tussen de Europese N.A.V.O.-landen b.v. op het gebied van standaardisatie en integratie dient echter bevorderd te worden.

Er dient in Europees verband een onderzoek te komen naar het eventuele bestaan en functioneren van het zgn. militair-industrieel complex. Een parlementaire enquête, zoals voorgesteld door enige partijen in Nederland, kan een eerste aanzet hiertoe zijn en dient derhalve gehouden te worden.

Wie vrede in Europa wil, dient derhalve een open oog te hebben voor de situatie in de rest van de wereld. Politieke stabiliteit en sociale rechtvaardigheid in de jonge landen dienen bevorderd te worden. Zaken als de Noord Zuid dialoog, de V.N. en de nieuwe economische orde moeten aldus in een breder en omvattender verband worden geplaatst. Aan de J.O.V.D. de taak dit verband te onderkennen en haar consequenties eruit te trekken.

Het Europa van de Negen en het veiligheidsbeleid.

De voortgaande politieke en vooral economi-bh sche integ tie van de Europese Gemeenschap heeft aan de internationale situatie een nieuwe dimensie gegeven. Deze ontwikkeling geeft aanleiding tot een aantal vragen aangaande het veiligheidsbeleid: hoe moet dit Europa zich in de wereld opstellen, hoe moet de militaire en economische relatie met de V.S. zich ontwikkelen, moet Europa een aparte militaire macht gaan worden compleet met eigen kernwapens of niet?, enz.. Vragen die beantwoord zullen moeten worden bij een zinnige benadering van het veiligheidsbeleid, en derhalve een duidelijke standpuntsbenadering van de J.O.V.D. vereisen.